

argua essentia pndit tūc dicit
 Caput 3 An omnia quae Angelus potest
 affigui vult natū pnt simul cognoscere.

105

Pono ex libro de anima posse cognosci plura simul per
 unū pluriū hoc ē per plura conuicta facta ab ipso vno
 impetu de quo videtur potest. v. d. 220 c. 2. et quibus varijs
 modis vltimū s. the. dicitur vna est huius q. posse Angelū plu
 ras ut plura intelligere facilius dicitur et vltimū quom
 vult de omnibus factis libi pot. q. ad e. nempe s. dicitur intell
 endū esse de cognosc. perfectas q. non potest intell. vna perfecte
 considerari simul plura dicitur potest quodlibet illorū
 posse

hij potest vna presentē considerari cōmuni vno
 contra gentes cōi dicit posse Angelū simul cognoscere
 vna cognoscere omnia dicit quae per eandē spm repr
 sentant p. q. si omnia illa dicit possunt representari in
 actu s. per eandē spm imprefa potest pariter in actu
 representari per eandē spm exprefa. St. Gregory
 in 2o dicit 11 q. contendit posse Angelū distinte cognoscere
 simul omnia quorū habet spm idque per plures actus
 et spm confirmat in q. Aug. ad dicitur vnde lib. 4. de
 genib. ad lib. 2. c. 22. et 23. Item etiam q. causa partialis vna
 pluribus formis ad operanda dicitur potest plures actus
 si vna defertur s. intell. Angelus ē causa partialis quae
 ad vna spm dicitur intellectu s. in operando nō defertur
 et potest simul intelligere omnia quorū habet spm

Et videtur tamen d. 10 Angelū posse vno actu
 simul cognoscere omnia dicit essentia distinta quorū
 habet vna spm imprefa v. d. 221 c. 2. n. q. p. q.
 spm imprefa sunt Angeli vna intellectualiū representatō
 vna omniū que q. v. conformē ē ut vna cognoscere

al. Angere

Journal

Vol. 1

Part 1

1837

1838

1839

1840

1841

1842

1843

1844

1845

1846

1847

1848

1849

1850

1851

1852

1853

1854

1855

1856

1857

1858

1859

1860

1861

1862

1863

MS.
756

Bojilj Cantu

1784
Todoz sus companias
de ben. e. d. e.

de la libreria del
Carme de Mallorca.

11

Disputationes.

In quæst^o 50 et sequentes de Angly
Lex prima Pe 1^a h.

Præmium.

Disputare de Art^u divina p^{er} se de quib^{us} p^{er} excellentibus
et dionysius loquitur ea de celestibus hierarchiis eorumq^{ue} virtutibus affectionibus
operationibus bonis viciis et alijs viciis quæ multiplicari et exponere diffi-
cile et operosum est. Unde Beatus Hieronimus in solennitate omnia sacramenta
de Angly inquit plura legum pertineturimus q^{uod} soli deo facere
que modo eorum impossibilitate atque contingente seu diminutione in
se legum p^{er} se considerat nati et merito quidem se legum nomine
tractatus de Angly sit anctus simpliciter remittimus. ne p^{er} se ad esse
humana intellectus. seriositas et operatio diffi-
cili quare disputato-
ry de hac materia in his p^{ar}tibus momenta esse videtur ut in ea ad
semper regeret eandem demonstrationem. id contentum sit p^{er} se
probabilibus in sepe. Alii et c. et inmoderate esse in quibus
rebus eandem p^{er} se certitudine renouet regit in minoribus illud
eandem p^{er} se 10 et 19. p^{ar}tibus de rebus superioribus ac celestibus ali-
qua probabiliter nullo modo de inferioribus multas demonstrare.

quæstio 50.

De substantia Angelorum.

Disput^o 1^a

De exist^o et eff^o Angelorum

Antiquum dicitur aggridian. P^{ar}te 1° quod videtur Amb.
in cap. q^{uod} ad Hebr^{os} nomen Angly esse nomen. Offij q^{uod} ad id
quod nuntius et ideo celestis spiritus dei Angly p^{er} nuntij
admodum videtur et interdum etiam in p^{ar}te h^{ab}ere dei Angelus eo
q^{uod} divina nuntius n^{on} p^{er} se in factis esse et nomen Art^u
naturæ etiam significat celestis spiritus. P^{ar}te 2° p^{er} se esse.

Angly

J. B. Garcia
en la Seu.

illud cum esset impossibile eius essentia praedicta si non esset
sunt ac deponunt haec autem praedictorum effectibus prout in angli
nae in eorum in his quae dicuntur fuit praesentem

Cap. 7. quoniam certum sit esse in Vofo Anglor

Ex parte in rem nate Anglor fide certum est consistit
ex scripturis quae per membra Anglorum nam P^o 12 dicitur
eodem tempore Anglor unus ex 7 qui adstant ante d^o m^o et d^o
P^o 18 Angli coram in eodem tempore videtur facere P^o m^o fide
etiam coram Anglorum quod d^o esse bonum quod d^o mali. mali
ingred in quod nate. P^o affectu proba ad utique membra in for
eum hitorij boni quidem boni ad ductis mali v^o tunc P^o 77 in
imponit per Anglor mali tunc d^o 2° petri 2° si cui d^o angli
ly praesentibus ad praesentibus.

Eodem Anglorum causa praedicta testimonij namque sunt
P^o praesentibus d^o m^o cap^o et d^o de califfi hierarchias Capraui
in tractatu de v^o m^o P^o d^o - X^o m^o 2° d^o de
Logis ad finem et gregorij Magni hom 3° in d^o m^o

Dubium tamen est utrum res naturalis probari a nobis possit cor
demur Anglorum causa. dixi a nobis quia ab Anglorum effectibus
demur cognoscitur. P^o m^o coram arti et tunc coram causa
arti g^o d^o m^o res naturalis ostendi posse. monuit tamen eam ad
esse evidenter ostendit demonstrare. tunc v^o d^o 35 d^o si in 1341
credet a posteriori demonstrari non posse ex effectibus Anglorum bonita
men a priori ex causa efficienti captam et finali le p^o m^o de
m^o m^o ostendit non esse absolute necessa p^o d^o m^o m^o m^o cap^o
evidentem et evidentes esse a posteriori quae videtur cognoscit ex effectibus
m^o m^o et causales tunc dei quae a nobis naturaliter cognoscitur
solum ex effectibus ipsius dei. V^o quod d^o 17 d^o si p^o m^o d^o
gloriam existit solum effectibus probari posse res demonstrat ab ex
p^o m^o coram quae frequenter committit in denotat et d^o
reptitij. quae arguit effectibus utrum d^o d^o m^o arti et h^o m^o d^o
d^o 12 m^o d^o 12 ac v^o d^o g^o si affirmat non posse rem hanc
demonstrari p^o solum probabilitate praedicti cui consensit d^o m^o d^o 3

Ut non inditum per se (sicut in modis) adducere non
possunt tunc quibus Angelorum essentia per se sit.
Primo ratio est de hoc huic autem et de contra genus est de deformatione
et per se unum in hunc modum. Perfectio unius, postulat gra-
dum subordinationem immaterialium ut deo qui immaterialis et hinc
relationalis est per simile quod est gradus quod ad perfectionem effectus per
est per se per se simile sunt causae quod ad fieri possit. Et deus
condidit unum per se quod sic deus per se et bonitatem eius
quod illud condidit sibi simile quod ad eum gradum subordinationem
immaterialium et intellectualium.

hanc rationem per se
non esse apriori et efficacissimum pro materia capacitate. commo-
re a calumnyis deperdit; deus per se non sequi productum fuisse
ad hoc in universo infinitas alias rationes per se quae in quovis gra-
dus perfectionis alij producti possent et redderent unum per se perfectum
ne non sequi naturaliter per se posse productum fuisse de facto
gradus cuius subordinationem maxime gradus unum per se hypotesis
non perfectio unum per se in per se omnes per se possibile quod est
satis per se maxime excedant in per se non semper confiterentur non
gradus unum per se sedem quod requirit unum per se ad sui perfectionem de
vitiis gradus unum per se generis per se aliorum et unum per se aliorum
quorum unum per se supremum est gradus subordinationem immaterialium qui
est in hoc reperiebatur ut termini in ea inchoantur et imperfec-
tus ac unum per se alij gradus materialium et ideo compleri debet
et ut per se in alia subordinationem sub se unum per se sicut sunt
corpora si sunt spiritus continent quod est aliter ad unum per se sub-
ordinationem et unum per se hypotesis si simul supponeremus possibile
solum eorum recte inferre ex se actuali ad complendum unum
per se quod tam in naturaliter nota non est per se unum
subordinationem sicut per se subordinationem omnino in materia
realium ideo per se adducta non recte probat illud ex se
sunt probare ex se hanc. Adde et supponat per se unum
subordinationem non recte inferri spiritus sicut a se naturalis
Angelorum ut deus contra ipsa rationem huiusmodi non unum per se

Deo

propter hoc ad naturam Angelicam vel corporalem gradum esse determinabilem
vniuersi hypostatici scilicet cum natura humana si potius commiserent in eodem
gradu et ordine vniuersi hypostatici et ideo ex vi prouidentie non ad conu-
di non possit

Reuelationem hanc non sic potest et potius
notari et quidem probabiliter si non de ratione naturae non deus potest
pro arbitrio condere vniuersum cum Angly vel sim illis quod vniuerso
vniuersum perfectionem habeat dei similitudinem si constet ex Angly
nichil referat potestatem naturae deus velle hanc perfectionem similitudinem
vniuersi contentum esse quam vniuersum habet ex se. Item quod ad
similitudinem deus producere id quod esse perfectionem et similitudinem
sit producere Angly non desuper in honesta ratio ad nullum

2^a ratio dicitur Aristoteli. qui 12. metaphis sic argumetur. mo-
tus caeli requirit primum a principio vniuersi quod primum est ab extrinseco si
hoc non potest esse corpus quod non infinitum esset cum infinitis
legetur infinitum 2° magnitudinem, neque finem quod motor caeli de se
natura vniuersi cum moueat tempus infinitum vniuersum infinitum
corporei finem conuenire requirit quod primum mouens caelum dicitur
poterunt. Verum hoc argumens in multis defuit non impedit
mouendum dicitur aut caelum moueat ab extrinseco vel ab extrinseco principio
et quoniam probabiliter sit ab extrinseco principio moueri totum non
consequitur hoc primum esse incorporeum potest enim esse corpus
incorporeum de se quod in ipso eodem habens vniuersum
mouendum et finem sicut ad magnitudinem quod ad motum vniuersum
quod non analitice necessario ad vniuersum conuersionem quod finem
non infinitum dicitur talis vniuersus? possunt in motore infinitum
similitudinem et sic non potest esse corpus non solum sequitur tale primum
corporeum esse finem caelum incorporeum cum potest deus per se mouere
caelestium sphaeram mouere quare arguitur aliter non vniuersum dicitur
probabile quod si primum motum caeli fieri a principio extrinseco prob-
abiliter dicitur fieri ab agente spirituali quod a corporeo in obiectis
immerso nam illud agens corpus caelo immensum habet in
natura vniuersum mouendum illud cum mouere non potest caelum
nisi mouendo se ipsum primum ab extrinseco principio mouendum.

et tamen nulla propria sustentationem adquirent per modum illud
 circulare sicut q^o in lib. de celo probatur videlicet quod
 non movetur a principio nostro q^o non movetur ad acquirenda partes
 ad aliquam perfectionem ita de eandem causa probatur negatione
 dari motum illud corporum caelo immersum q^o movetur ab hoc
 a principio nostro sine ad quodlibet alium proprie perfectionis. si
 autem probatur q^o motus caelorum fieri ab agente isto spirituali
 cum movetur ita probatur dicitur fieri ab intellectu creato q^o
 ad omnia sunt plures alii effectus deus exegit interveniens causam
 secundam ita et hinc effectus movendi caelum exegit interveniens
 Angelus

3° r^oo sumitur ex effectibus quos certimus in arrip
 tibus et Congruentibus experiri cum hoc alioqui dicitur magis in
 quibus loqui futura praedire et alijus ita fieri quae sumpt
 nata fieri non possent q^o dicitur q^o est effectus esse ab alio
 creatura spirituali. Hoc tamen arguitur et sic probatur
 non est tamen evidens q^o non est evidens hoc omnes effectus non posse
 fieri ab animalibus separatis cum non videantur superare vim
 et efficientiam eandem. Respondet Huardo citatis animas separatas
 hoc corpora fuerit quia movere non posse sine miraculo q^o
 non sunt autem effectus ad infirmitatem et in suis operibus de
 dicitur de corpore cumq^o deus non concurrat miraculose ad
 d^o numerum illius id solum permissione factus esse dicere
 hoc effectus fieri ab spiritibus completis qui vni habent ad
 illud. vnde non dicitur factus non tunc ipse negans vni movendi
 corpora animalibus separatis mirabilis nihil usq^o ad solutorem
 veniens propter antequam d^o de decem illud infra q^o 117 n^o
 dicitur q^o tunc tunc probatur oppositum cuius gratias dicitur
 amplectens et ideo praedictum arguitur non est evidens id solum probabile
 quod dum fuerat hoc loco contendimus.

Quare nulli placeat sententia Valde et Beconi affe
 rentis effectus Angelorum demonstrari non posse id solum tamen vni
 probabilitate non est aliqua effectus r^oo demonstrativa vel sumitur

ex eff^o

Anglorum vel ex effectu. vel ex effectu q^a Angly vel omnium q^a
separatim actualiter exist^o sunt nulli ulla aliter creatura nulli
ex effectu q^a omnes effectus q^a Angly tribuuntur ab aliquo
q^a prouenire possunt q^o nullo ex cap^o sumi possit ratione
huius rei ad rem probabiliter ostendunt res aduinae

Capitulum 2. An Angli sint q^a corporei.

Angely constare corpore sine intellectu et sensu. sine
substantia quod uideri et tractari nequeat docentur multi cum
ex antiquis scriptis tum ex scriptis potestque haec probari 1°
auctoritate scripturae in qua tribuuntur sibi Angly operatio
propria uel corporeandi nam i Reg 6 Cytherea seruo uidebat
dum a Saulo. et Thob 6. dicit inuento reore confidit p^o p^o
jugendum demonum illud quod occiderat et uisus fuisse et mi
ris eundem cap^o fuisse particula eady illius p^o p^o
super caribony extrane omne genus demonum sine uisus seu
amulorum qua uideri uident demonum p^o p^o esse p^o p^o
quibus p^o p^o et p^o uisura et odore reore et uisus q^a
deinde in lib Thob supra dicit dicitur loqui ambulare et q^a 6
dicunt Angli. dicitur uisus et ex illis generis p^o p^o que
rebus corporeis dicitur communi in quo in loco Angly appellat.
fily iuxta illud Job 2 cap in quadam dicit uisus filij dei et
uisus omniq^a translati 7o qui genus 6 translatum loco
fily dei. Angly dei. ne dicitur illud ad hebreos 2 omni dicit
aly de Anglorum filij mus q^a 7o. nam ibi dicitur p^o p^o
q^a. Angly appellari filij dei per naturam non in p^o autem
dei posse filij dei uel reo creaturam uel adoptionem per gratiam uel
reo similitudinis que propriis accidit ad deum inter omnes
creaturas. 2° p^o ex Consilio N^o p^o 2° act 5 ubi Joannes
ep^o theophilomenti Angly p^o p^o d^o p^o q^a corporei
sunt quum p^o approbasse uidet. Ita synodus interroganti em
torato patriarchae uisus placuit Joannes p^o p^o p^o
p^o synodus et ad d^o. 3° p^o auctoritate p^o p^o lib 1 d^o
in archid ad p^o p^o p^o Terrelliam lib 2 contra Demonum q^a

Cassiani collat 7 c 17 Durandi lib 5 de considerat. Aug epist 111.
et consensum 13 lib 2 de Trinitate enus 223 et alibi sap. et le
in numeris dubius videtur ad dubium Trinitate Angeli habeant corp
1° utrum habeant illa tractabiles. In eadem sunt 1° pluralis
quasi haec reserunt se lapsus 4. pro re Trinitate Angeli 117
sunt in loco corporeo et ab eo in alium mouent quod non quodam
nisi in res corporeas. tunc utrum quod non implent dari substantia corpo
riam intellectuales et loco mutand ac nullo modo sententia quia
non distinguunt ab Angelo et ad uniuersi perfectione spirituales
de facto iam e produra rely substantia iuxta dubium medi trini
superiori cap. in re ubi adducta

Vera tamen est d. Angelis esse omnino incorporeis
et appetiti uim deo non posse sine unitate uel in parte se
fundat 1° quod Angeli in scriptura saepe appellantur ab d. ubi
rely ut illud d. cyriacus spiritus uelut et ero et cap 12 2°
Angeli sunt omnino incorporei. Contra quod si intus non uenit spi
ritus usque in scriptura pro re corporea ut pro uent uelut
tamen quod uelut rei intelligenti significare solum rem omni
no incorpoream ut Joan 4. spiritus est deus 2° uidet supra
tomby de spiritu in Caelis Latronem ut refert cap. Trinitate
de summa Trinitate et fide castitas ubi dicit deus unum quod ha
nullo condit natura spirituales et corporeas Angelicam
uoluit et mundand ac dunde humana quod communis
expressio et corporei corporei 3° quod haec in d. eorum in re
ut sentit Vaz que d. 163 c 3 ubi refert pro illa d. Trinitate Ha
ei uenit d. Aluinafud Brasiliu Chrysestomus domycentu et plun
alio 1° 4. pro re Trinitate Angeli penetrant Caelis et alio
corporei solidissima quod superat rei corporeae facultatem sed
etiam quod sum d. diuis uelut hominem fuisse d. d. ubi integre
legione demoniorum incredibile autem d. haec nullus peruenit et
sexaginta sex corporei quae continent illa legio posse esse in
dum haec sine miraculo non uel uel Angeli esset in uno tantu
pore uel in pluribus simul non in uno tantu quod esset in quod corporei
imperfectissimum et minima essentia. neg. in pluribus simul

quo corpus Angli dicitur esse unum inter partes sui partem scilicet
hanc admittitur autem in hac re immutabilis partem omnino illo
rum corpore inter se et in corpore humano ab ipso dicitur
praeterquam quia constat ex Concilio 6. constantinensi postquam ad
vnde inquit anima rationalem esse incorporatam in sua essentia.
aut enim concilio verbum dicitur assumptum carnis et animam
rationalem atque incorporatam esse a foris Angli quia in illo
praesentior est anima rationalis est omnino incorporata.

De partem hanc sententiam per quod noster facit de Angelorum immu-
tabilitate nunc omnino philosophorum et calumny computatur et eorum
etiam vni receptis et de illa concilio latronemque etiam in
deponitur hinc et eorum inferunt in ipsa fidei definitione et
eius si concilio illud deponere videtur foris non fuisse et
ipsa illa forma verborum unde vox intro cap. 3. aut illud
videtur ab illa quasi deponitur quod opposita per minimum tenu-
aria d. Scio aliquos erroris illi invidiam invidiam sed ego ab
eundem aliter sententiam illam sententiam non esse apertam errorem ad
illud hinc autem vox etiam Carrana in summo concilio
in annuati ad 7. synodus Sexto tenet lib. 5. bibliothecae vna
hinc et aliter deinde et quod caput d. in d. The. quingio
de malo autem aut sine demum habent corpora per nunc
ita vnde sine non habent hoc non multum referre ad fidem
christianam doctrina vnde autem esse potest quia concilio late-
ranense non intendit directe et expressis deponere Angli
esse incorporatam sed solum incho tempore res omnes ad se fuisse
creatas dicitur tamen distinguit creaturam in spirituales cor-
porales et ex his modis recte vnde dicitur in eo tempore con-
ceptum quamvis nihil deponat de ipsa dicitur

Ad id per impressionem tribui Angli scilicet in scriptura
operatur corporeas quia illas exercent vel videntur exercere in
partibus assumptis. ad illud vero quod effectus est in dicitur hinc et
hinc consentit non fugari directe demum sed solum harmonia
mutua debent et hinc etiam coram agitate veritate non nihil se
hinc

et ibi demonum uxationi minus idoneis reddi ac postea tunc tempo
 re Daemonem reducere ad aulam ubi quod speraret illi fieri id quod ex
 eorum duli illo contentu meliorum humoru tempore induenda ubi
 quasi instauri possent quod sanly habebat. My confugere ad sup
 allegoriam respondit Daemon dicitur fugiu esse dandi Cythara
 non vi contentu sui id virtute chri in cuncta pudentis curu signum
 quod dicitur fuit Cythara illa. Videtur Marconi del duo lib 2 cap
 93o 13. Ad id quod refert Alex de bene respondit. Semper cap 3 quod
 immenda. Et 2o fimo record illu picy habuisse vini et spirituale
 partem notatam partem supernatentem expellendi daemone. ac exp
 ulpond illa daemone miraculosa omnino fuisse et supernatentem
 sentit Alazar in cap 3 Apocal ubi 2. et in eadem fimo ubi esse
 delrio exto ut ead instu vni illa cordi illu picy ut in instu
 no naturalis id allegorie signu qd id referendu id ad chri dnm
 qui no diaboli Tyrannide liberavit quu picy ille significabat
 fuisse huc ex Augo lib 18 de civit cap 23 Opinione
 Senary afferentij in esse illi fimo vni aliquo natura expellendi
 daemone fradre videt mod; loquendi scriptura nam Job 6 di
 cum sunt huc nussa ad medicamentu ubi later et paulo infra
 fimo eius extoat omni genu daemoneoru et cap 3 ubi chri
 prohibe de capiti suo partem record pceptu qd cum super carbony
 vini nre Rafael Angly apprehendit daemoneu et reliquit ill
 id in deserto superoni accepti in gracia sui habet impellit cor
 picy et reor et ficut fuminigara qd autem dicit daemoneu
 odorem fugit in superiora egrit et ligant illud Angely in he
 breo v dicitur pceptu Apndey odorem et fugit deinde suffragat
 no confusione omi d ut superestimi spiritus qui p deo oppona
 videntur rebu corporeu nre subycant et aliqua eoru habeant
 in illis aliquid vni. At hoc vni diffuset impoitione que
 refert nre corpus et spiritus que cum ordet naturalen fustis
 illu vntatem eudi esse ut fimo vni qd oppone autone pceptu
 qualy ead daemone fugari quare ad fimo deo pceptu dicit ead
 naturalis est fely esse ad effectus expellendi daemone cu alio vni

innocentia moralis ad totam naturam nostram. fortasse fuit illis
habuit directam vim naturalem ad nihil peccandi libidine et concupiscentia
habuit indirectam vim repellendi daemones cui concessit. Fuitque
vix in seculo nostro. Sicut de effrenata cordi libidine et videri
sympliciter. Raphael lib 6. Nihilominus ad angelos sic quod dicitur non
legi Angelos esse corporeos nam si videri illa sit proprietas plane
res si autem sit aliquid parte naturae non fugant daemones pro
quod odorem illud sensu aliquo percipiunt sed ex eo quod percipiunt in
vultu non res sensibiles minus percipiunt et illi in cognitis delictis
vel offendunt.

Denique ad ultimum partem videtur angeli duo referentur illud
Genesi in explicandum ut vix filiorum dei intelligant. Possunt et
qui erant iusti et sancti atque ad filios dei per adoptionem qui
etiam iuxta antiquam illam lectionem duo possunt Angeli. Dei nomen
Angeli de Genesi 22 probat unum sanctum appellari in scriptura
genitorem filiorum hominum intelligantur feminae et posteritas
Cain filiae hominum appellatur et in filiae dei operantur posteritas
et reliqui terrarum addictae sicut progenitores eorum. Vel vix
filiorum dei intelligi possunt filii principum et potentum et vix
filiorum hominum feminae eorum ex magna parte quas isti iustorum
accipiunt nam in scriptura potentis et nobilibus sepe appellatur
dei et filii dei et comparat quoque hinc expositioni antiqua illa lectione
potentis cui vocantur etiam interdu Angeli in scriptura et Job et
trahunt Angeli et iusti purgabunt.

Ad 2° p^o illius concilii solenniter approbasse doctrinam
illius ubi quoad concilium praecipue a concilio intentum nemo
Angeli posse deponi ad vix quoad vix ibi adducta et quod
angeli corporei essent de hoc enim non erat controversia nec
concilium deponit id omnino quod per vix ad per maximum ubi
nisi ad approbat ea ratio sed alia etiam quae expressa est et quae
Angeli sub humanam figuram apparere signatis sunt.

Ad 3° dicitur et aliqui sunt per scholae plerumque quae tunc
ungebat Hudozi sensum Angeli esse corporeos alii est per

et plures

et graviter oppositum afferuisse. ad 4. negandum est imprimis motum
localem sibi convenire rebus corporeis naturaliter convenientibus spiritibus
et ideo Angeli quomodocumque spirituales sunt motum perferunt motum sibi
natura per spiritum et locum corporeum. Deinde dicendum si possibile
esset talis subjectus in se qui esse de facto productus in vobis quod ad hunc
perfectionem non oportet de facto consistere omnes spiritus cumque
gradus id sufficit produci de facto aliquam vel aliam spiritus opposi-
tus autem per se totum adductum ut universum continentem subiectum
aliquid omnino immaterialem quod dicitur esse Angelicum

Caput 3. An Angeli consistunt ex materia et forma.

Quoniam ex his qui adhibent Angelos esse incorporeos nonnulli
conferunt eis colligere ex materia et forma sicut sensum fuit in se
optimum examinare. Avicenna in lib. fontis inter dicit Angelos
constare ex materia et forma et materia eorum esse eundem spiritum cum
nostro appellat autem illam incorpoream quod non est subiectum quantum
in eadem sententia Bonavac in 2. dist. 3. art. 1. quod 2. ubi explicans eam
sententiam dicit materiam ex qua Angeli consistunt esse capacem esse quod
intelligit et dicitur ex universalitate autem formam habere. ut in rebus
corporeis subiectum quantum et dicitur ad in Angeli quod illud firmum
admittit quantum in materia horum vel formae illa respiciunt

At Bernardus in 2. dist. 3. art. 1. quod 2. et Averroes apud Caput
in 2. dist. 3. quod solum differant a superiori sententia in eo quod afferunt
materiam Angelorum esse diversam rebus a materia corporeis possit autem
quod contradictione hanc diversam totum in eo consistere quod materia An-
gelorum sit spiritualis et indivisibilis. haec sententia ab his doctoribus
sibi vane assertas probari potest quod nihil in se ipsa agit nisi
totum diversum partem quantum una sit causa operata alia
materialis ideo enim Alleg. 2. metaph. text. 12. dicit omne quod movetur
natura habere materiam et ideo in eadem dicitur materiam ut sit
subiectum materialium accidentium prominentium a forma quod vobis
non exprimitur in illis transmutatione aliqua transubstantiale
sed angelus in se consistit intellectum et motum localem quod habet

forma

per quod efficiunt et mater purgata recipiat 2° q^o h^o Angeli nō
constat ex materia et forma esse purgatus q^o nō quadrat nisi
in solū deum 3° q^o saltem nō repugnat prout materia corpora
p^o saltem dari etā materia spirituales sicut prout forma materialis
dat etā forma materialis q^o h^o solū multū ē possibilis nō ē cur de
facto in Angli nō admittit

Respondendum dicendum 1° Angeli nullo modo constare ex
materia aliqua corporea etā ceteris et p^o q^o materia corporea sicut esse
eiusdem rei cum nō sit sicut diversae res p^o tunc miraculo
carere quantitate habere et esse fuisse nō p^o res extensivas
extensas p^o habentes quantitativa extensione ut compositum pro
probitate cuius proprietatis resistens impedi negat a forma nō
si animas rationales illa impedita nō potest in materia quod informat
nulla alia forma potest impedire admittere autem miraculosa
propter quant^o in illa materia figurata ē q^o h^o Angli const
ant materia corporea habere corporea et quantitativa extensione
q^o h^o superiori cap^o rēctū ē dicendum saltem q^o h^o art 2 q^o p^o operatio
Angli nūq^o nullo ē omnino immutabilis q^o h^o Angli
omni materia corporea curat nāq^o nūq^o operandi sequit^o modo
offendi figurata materia corporea negat esse principium spirituality
operis
3° dicit contra hunc sicut dicitur in 2° d^o
h^o 3 q^o ex illis autē solū inferri Angeli esse spirituales
2° unat partem sicut et homine huius etā operatio p^o operatio
nūq^o nullo immutabilis ē. Vnde nō dicitur obiectio nō
d^o h^o sicut in antecedente rōne cognoscitur Angli esse prin
cipium immutabilem huius et omnino independentem a corpore unde
rate inferri solū Angli curere omni materia corporea

Dicendum 2° Angeli nō constare ex materia aliqua
spirituali ē constare et p^o 1° autoritate dicitur cap^o de cae
lesti huiusq^o dicitur Angeli esse substantia simpliciter
q^o nō esse nō potest si constarent materia et forma etā si
materia spiritualis esset 2° q^o esse ē p^o p^o operari et idē esse
rei ē p^o p^o operationi et operari ipsi esse q^o h^o solū
nō requirit materia ad operationem suam nō requirit illud ad suam
esse

completum s^o Angely ad requirit mater ad Jura operationum s^o
ad intellectum uoluntatem et motum localem ut patet in anima se
parata quae has omnes operationes habet. atq^{ue} mater s^o Ang^o
ad intelligit mater ad Jura esse ac per consequens suscipit illa
sunt materia spiritualis Corp^o q^o idem homo possidet nullo
modo q^o pariter spiritualis operationes habet sensationes et
alias actiones corporales et in ipso spiritualibus operationibus in
corpore pendit q^o cum Angely nullas habeat operationes indigens
materia spirituali non habeat etiam mater spiritalem alioquin eundem
vel talis mater esset supernaturalis in Angely et dicitur q^o natura
refusit ut esse recipient in se cognitionem et uoluntatem angelicam
unde sequitur ut operationes esse transientes quippe quae
erunt a forma et recipient in materia quod absurdum e^o q^o
ad impossibile completum. Subter spiritualis omnis simplex
q^o de factis dubium cum eius esset potentia ad uniuersa per
sensationem est q^o talis subter Angely. atq^{ue} sic q^o dicitur q^o subter
spiritualis completum et simplex q^o potuit deus communicare mater
spirituali solum perfectionem saltem quoad caritatem completam
ex materia et forma nam omni similitudo ad deum non pugnat
cum limitate eius dependenti communicationi p^oest creaturae
Ad id oppositum negandum e^o mater consistit eundem idempote
in se ipsum agere sub diversis r^one si enim natura e^o facere causas
agere et pati respectu suorum proprietatum et partium intellectus
et uoluntatis respectu suorum actuum. unde Angely loco citato
quodam de his quae mouent mater physico et corporeo intellectus
autem aduersus mater propter quod in eundem r^one ad quod
verum inferendum quae ut proprietates mater consequitur et in
Angely nullas exhibemus mater suffragium ne referat quod aliqui
sunt. P^o tribuere uideant Angely mater non uel r^one mater
intelligunt subter corpus accidentium uel loquuntur iuxta opinionem
Platonis exprimentis Angely esse corpoream. ad id uendum h^o Ang^o
gely in corpore mater et forma non sequi esse actus suum cum
aliqua ex natura et proprietate et ex subter et accidentibus dependat

a 1^a causa Ad 3 Respondent aliqui impossibile esse mater spirituale
intelligi id est subsistere a priori ex perfectione gradus et ordinis spiritus
spiritualis nam cum gradus ille sit esse actualiter et intelligitur omni
substantia corporea excludit omnino prout potest philosophus hinc cum depen
derent a forma subsistenti et diffinita ut ex fere potest quod repugnat
ad perfectionem substantie spiritualis. Ad dicit alij multo magis re
pugnare substantie omnium spirituale gradus mater in qua gradus
vegetandi et sentiendi atque ad hoc cum est gradus vegetandi et
sentiendi illi repugnant ob perfectionem eius pariter repugnat
gradus mater. Ego quidem possibile video impossibile esse
mater spirituale sed uti vult responderi si quis negat possibi
idem esse concipi tamen id non potest probari procedens magis
nam si possibile est in ordine substantie spiritualis ut dicit infra
animus alijna ratione in sua essentia dependens a materia cor
porosa cum repugnat ut mater spirituale pendeat naturaliter
a forma hominis a conditio sine expressa cum formis dependentibus
contra conditio in materia Angelica et etiam in materia corporea ut
patet superius substantie forme que naturam existere non potest
natura quod si hoc non placet saltem sicut anima rationalis de se
est independentis in sua essentia a materia corporea illa tamen potest
ad suam naturam ut ad informet et ad eam constituitur constituitur ita potest
dari materia spirituale in sua essentia et esse independentis a forma
spirituali illa tamen postulans ut informetur et constituitur compo
situm non tamen alijna dicitur nec impossibile mater substantiam
sine naturaliter existere sine ulla substantia forma multo magis
ut subsistere materia spirituale quae multo perfectior esset. non
autem forma potest philosophus non debet censeri ita imperitus ut
substantie spiritualis sua imperfectionis manifeste repugnat ad eam
actus entitativus et essentis et effectivus quare et substantia propria
deinde gradus mater in se spirituale ad non debet repugnare substantie
spirituali non gradus vegetandi et sentiendi ex eo repugnant illi quod
corporis sunt. Quare impossibile esse mater spirituale
hinc vult esse possibilem ostendi potest quia etiam ut supra dicitur

17 Illi scilicet materia si spirituality materia possibilis esset aliam for-
 mam et compositam esset composita, & nulli formae et compositae
 potest esse composita ergo non est possibilis materia. pro quia illa materia
 esset entitas partialis atque adeo simpliciter natura postulat partem
 sibi proportionatam nisi pro quia natura aut postulat materiam nisi propter
 formam et compositam, & materia spirituality nullam usque esse potest
 formam nam formae illi materiae proportionatae non indigent illa
 materia ad existendum nisi ad operandum non ad existendum. Item
 animae rationis non defuit nisi requirunt materiam ut existat
 multo minus illam requirunt illa formae quae simpliciter
 sunt nisi ad operandum nam quod dicitur ad cognoscendum vel operandum
 et materiam localem sicut et fuerat expressum animae rationis a se
 pure separatae quae huius omnes operantur exercere independentes
 a materia propter hanc rationem operantur ad verbum aliam huius formae com-
 munitate cui defuerit potest spirituality materia nam alius vitae
 vegetivae simpliciter incorporeae et incorruptibiles commensura non
 possunt nec uti alius vitae simpliciter quae etiam corporei sunt
 nisi forte quae purgat sensus incorporeos et siingerent ut huius
 simpliciter materia esset spirituality materia ad usum potest multum in se
 formae et simpliciter operantur exercere independentes ab ea materia ergo
 spirituality materia est propter multum ad omnia materiam usque atque adeo
 nulli formae et compositae potest esse composita ac pro composita
 non est possibilis

Caput. 4. An Angli sint Intellectualis.

Considerat ex dictis Angli esse simpliciter simpliciter simpliciter
 quidem quod ostendimus existere in rebus natura eadem consequens
 esse entitas cumque auctore non sint quae requirunt in hanc partem
 formae materiae nec simpliciter immutabile nam deum omnino
 pars est accidentium nihil immutabile existenti potest quod potest esse
 simpliciter Anglorum necesse est ut sint simpliciter esse autem spirituality
 possunt quae dicuntur simpliciter simpliciter simpliciter ostendimus
 modo esse etiam intellectualis quod non ostendit colligitur ex simpliciter

nam Thoma 12 dicit Praesul Angli. Nihil est omnium subter
dno et dicit etiam ubi impossibile est et potest quod ab his videtur ad
potest et dicit loquitur ad Thoma sine et filio eius et saepe in scriptis
dicunt nisi angli ad unum remota mysteria. dicunt de
eius mysteria. hanc hanc ac dicit et dicit et dicit dicit
in caelo fuit dicit quae omnia convenire videntur nisi res
intellectualis utraque ibi dicitur intelligi non dicit Angli dicit
videtur et ex eo quod sunt subjecta spiritualia satis convenire non
materialitas in substantia et ratione intellectualitate. 1° Angli sunt
subjecta immaterialia et intellectualia. maior in genere et difficili
est essentia immaterialis ad hoc quod est ubi simpliciter potest dicit
esse intellectualis et immaterialis. deinde pro summo et minimum
materialis sunt omnia cognoscere experire ut videtur in plantis
lapideis et alijs eundem rebus corporeis. Tunc etiam et experientia
sunt et res esse profectus cognoscitur quae sunt magis immo
potest ut potest in alijs et his et dicit in deo qui sunt et sunt immo
materialis utraque et sunt cognoscitur immo imperitibus etiam alium qui
et profectus sunt qui sunt liberiores a condicione materiae. dicit
autem in illa maiori immaterialitate in substantia esse non
intellectualis et in sola substantia et non et non convenire
subjecta sunt in seipsum principia accidentia et sunt facultates aut opera
rationis vel dependentis eius ideo sola substantia immaterialis et prin
cipale principium intelligendi accidentia autem eius spiritualia non vel
dicit hanc profectus nisi ex se sola quae sunt principia vi
talis proxime intelligendi alia enim accidentia quae vel sunt operum
et alia ultimae vel sunt principia proxime aliam spirituum
et accidentia quae possunt esse subjecta convenire intellectualiter
non sunt. Adde immaterialitas et intellectualitas in sola
suntque complexa non se habere ut superior et inferior 1°
ut complexa materiae quae eadem essentialiter differat quorum
vires intelligat ut in alio sicut enim forma ex vi eius
dicit essentialiter differat et principia constitutiva sui et principia
in radicale effectiva et tamen non haec duo distinguuntur 2°

inadequatus conceptus et unum divinum esse totum alterius ita
lo. supra immaterialis ex in eadem diff^a essentialis habent immar-
terialitatem et immaterialitatem radicaliter nos tamen haec duo rōe dy-
linguimus per inadequatus conceptus et divinum immaterialitatem
esse totum intellectualitatis nō q^a rōe talis ē perfectioris ut affe-
gat gradū supra spiritus ideo nō ē intellectus qui per
se immaterialitatem sumpta per se potest significare per
eā negationem nō ē quod communis intellectualis nōq^a intellectus
immateriale. p. inter se recipere eam et tamen immaterialitatem
ē rōe intellectualitatis rōe praesens mentalis inadequata.

Obyect tamen aliquis contra hanc ultimam rōem ē di-
vina attributa et rōe sunt supra summa immaterialis et totum
solutum de processu nō sunt intellectus 2° nō implicat produci adeo
aliquid supra immaterialitatem nō intellectus et aliquid corporale in
intellectus 3° immaterialitatis in supra nō ē adaequatus rōe intelle-
tualis. Ad 1° dicitur divina attrib^a et rōe generationis identifi-
cantur eū esse divinas esse reales intellectuales at ut solent
de processu spiritus nō esse intellectuales q^a ut si attributa sibi
sunt ut proprias et rōe ut modi supponentes et consequentes
intellectualitatis divina. Ad 2° dicitur impossibile esse sibi
tota immaterialitatem quae intellectualis nō sit quidquid dicitur
bōel in 1° diff^a 35 q^a et Averrois apud Capriccio ibidem q^a et
rōe ē q^a nō potest conceptus supra habens esse simpliciter quae nō
nūdit operationem aliquid sibi commaterialiter subordinatā q^a quae
v^o supra immaterialitatis vendicabit aliquid v^o operationem ē
haec operatio nequit esse sibi transiens q^a ē valde imperfecta
supra autem immaterialitatis ut pote perfectissima supplet natura
sua operatio perfectissima q^a est spiritualis immanens et v^o talis
at omnis operatio spiritualis v^o talis et immanens operatur ad
gradū intellectualis q^a omnis supra spiritualis est intellectualis
unde dicitur impossibile esse supra corporale saepe natura
intellectus ita docent d. Tho hīc arti. dicens intellegere nō posse
esse aliud corpus nec aliter v^o talis corporene ideo fecerunt

161 a

g: p2 M^o civis ut i rāo q̄ quid atq̄? d̄ hō quae sic ex
plicari potest substa pure corpora et sic capax alicuius conditō formae
vōe mōta quoniam ut supra impoſſibilitatis determinat ad hīc et
vūm hoc d̄ ad cognoscendos ista materia praesentis et singularis
vra sunt existunt hīc et nōne substa vō intellectuali praesent
hōri modo attingit quid quid cognoscibile sine corporum impoſſi
vitate sine singulare sine vniuersale sine actu existens sine
substantia sine praesent sine futurum aut praesent sine ens posse
hōm sine negatione q̄ respicit determinari vna mōta et quid
lit) hīc et nōne atq̄? ad hō nō est pure corpora q̄ spirituali con
p̄ q̄ substa sine corpora nisi pure ista potest esse intell
ctivas ut consta ex vō adducto nisi per aliquid q̄ impoſſibile
sed q̄ habet ut commutabilis sic debet esse pure corpora atq̄?
ad hōre nō potest nisi sp̄s corporis. nō refert quid resp̄
vūmaly possit naturaliter esse principium actus corporum nō ad
sit superioris ordi habet vūm naturam causandī nō potest esse
vūm spirituali s̄ ista corpus et resp̄ corpora ut sit inferioris
ordinis vel omnino nō potest naturaliter p̄ducere effectū spiritūm
vel certe indiget ad id deus aliquid causa spirituali. De
de resp̄ corpora et habere potest vūm aliquid naturam instrumenti
nō efficiendi aliquid spirituale requit habere vūm vīa naturale
recipiendi illud q̄ nōne requirit ad intelligendū

Dicitur saltem corpus deorsum clarior posse ad efficien
dū et recipiendū intelligendū q̄ potest esse spirituale. s̄ vūm
primū et vūm corpus aut quod prius potest q̄ quoniam resp̄
habet potest substantia passiva ad quoniamlibet effectū formae quae
ad posteriorē parte potest ad mirandū nō esse nō ut dixi vult.
de omnia aut essentialiter vūmaly qualy d̄ intellectu essentialiter
p̄ntes a p̄nt vūmaly vōm quid) s̄ de hō vō ep̄ hō sōm aut aduētū
neganda ē impoſſibile nō ut substa vūmaly intelligens per intelligendum
mōta recepta nōne d̄ ut substa aliquo modo commutabile sit resp̄
illius formae et ut formae vūmaly commutabile recipere q̄ nō contin
gerit in eo vūmaly

Capitulum An Angeli habeant compositionem aliquam

negamus, sed omni compositione ex materia et forma et ex partibus inseparabilibus quantitativis et consequens ex existentiis quibus supponit quantum ad hoc huius generis in aliquo alio compositione illi comparanda sit. Varias sententias huius respectu solent esse inveniuntur sed nonnullae sunt ad solam Angeli id est illius animas sine eis alijs rebus materiae permittit debent sicut refertur illius prioris Alberti in 3° diff. 2° art. 2° et in 7° diff. 5° q. 2° negantem in Angeli definitione nam a supposito ac per consequens compositione in illis non videtur indicasse. Sed doctor hanc sententiam ipse q. 2° art. 3° ubi docet in his generis non sunt compositione ex materia et forma non differre supposito et materia. Fundamentum esse potest quod in eis inseparabilibus natura generis sit per se completa substantiatur sine additione modi substantiae ergo de facto producta est propria universi compositione cuius Angeli ergo non est alia praesentior creatura cui hanc praesentiam tribui potest.

Respondetur 1° dicens in 2° diff. 3° q. 1° et illius q. 2° art. 1° affirmantem non esse in Angeli compositione ex genere et diff. q. 2° in his quibus sic composita sunt affirmantem debet ratio aliquid distinguere et certum compositione id nulla affirmantem potest in Angeli ergo non sunt composita ex genere et diff. in se per se Angeli sunt formae omnino simpliciter et simpliciter non est maior ratio cum aliquid sit genus et aliquid diff. non simpliciter se ideo differunt.

Quodam tenore dicitur Angeli compositi esse ex genere et diff. ex esse et ex parte, ex natura et personalitate et ex substantia et accidentibus contra et per se in Angeli distinguere possunt totum substantiae generis et generis esse illi et compositi et totum immaterialitatis generis et diff. illius determinantem ab omnibus substantiis corporeis. Deinde Angeli sunt substantiae spirituales compositae utroque causis accidentaliter et per se in se sufficit ad compositionem ex esse et substantia ex parte. Praesentia sunt utroque causis non quomodo dicitur se independentes ab omni sustentate quod habent esse praesentiae substantiae seu personalitatis deinde habent plures causas sibi inherentes ut videlicet infra q. 2° referuntur

in illis

4^a compositio assignata

Quoniam 2° ex 4^a compositioibus adductis duas partes esse
compositioibus rei et duas partem esse realiter per se praedicatae com
positioibus ex eo competere debent aut realiter aut rei si partes compositio
inter se aut re aut rei distinguantur, in his duabus partibus compositio
nihil partes solo rei distinguuntur et in duabus partibus distinguuntur
in re ipsa si duas partes compositioibus erunt rei et duas partem
rei realiter. in quocumque compositioibus ex se et differat compositioibus per se
bina supra et infra solo differunt per intellectum quo ad alteram v^o ad
partem ex esse actuali et existenti suadet quod erunt in id quo rei solo
compositioibus extra causas in esse actuali Angli seclusa quare ab
re vel modo se ipsa habet fortiter realiter actualitatis quod fortiter se ip
sa habet existenti sine alio ad idem modo atque ab re solo rei distinguuntur
esse actuali et existenti vnde eadem rei compositioibus solo rei esse qua
tenus rei eius compositioibus solo solo quod et se et eadem rei compositioibus
solo rei existenti quatenus in re existenti extra causas huius terminata
necessitas in eadem existenti distinguuntur rei ab esse actuali in esse in
mensura esse actuali redemptivitate ut actuali in se in re rei
distinguuntur in mensura esse spiritivitate quatenus habet locum fore
ista distinctio cui distinctio in contra dicitur in hoc in se in
suntat existenti distinguuntur realiter ab esse in loquitur de existenti
ad vnde sumptum in ultimo compositioibus vel terminata per se
vnde modo quare in substantiis includit substantiam et in accidens
inherentia atque in hoc quare non est 2 ad 3 compositioibus
hinc Angli. ex esse et existenti appellat in se in se in se in se
vnde in quo in et quod in. vel ex esse et quod esse. et sicut in sub
dit in quod in esse ipsa forma sub se in se in se in se in se in se
sub se in se. Denique quod aliter ad posteriori duas com
positioibus per partes eandem in re ipsa distinguuntur in se in se in se
negabit esse in Angli plures entitates accidentales ab eius sub se
omnis distinctioibus et ad illo compositioibus compositioibus ex sub se et ac
cidente. Denique nota et substantiam distinguuntur in re ipsa in se in se

entitate

et modum esse constat quod natura possit esse sine materia substantia et fundat
mysterium incarnationis substantia ut regunt esse nisi affertur natura hoc aut
item dicitur huius definitionis quae intercedit inter essentiam et modum

Ad idem dicitur in primis illud non posse minus tribui dicitur
nam ubi quod dicitur aut in omnibus rebus in quibus invenit aliquid ad
pertinet ad totum speciem et accedens et principium individuationis dicitur
differunt natura et suppositum sunt minime apparet inquit in his
quae sunt ex materia et forma composita sentit quod dicitur hoc esse
tunc alij principium tamini apparet in compositis ex materia et forma
unde paulo inferius expressit aut et quod dicitur dicitur de supposito intel
legendum de personis in creaturis rationalibus vel intellectualibus et in al
iis locis quae videntur permutari apud illud et Vaz.

Ad fundm aut. eisdem senta respondent aliqui in posse primum
substantia in quo nate et supposita no differunt in re ipsa id probant
Tunc qd rei compositio est ut sunt in omni substantia creata reperit compositio
hinc realiter accidentalis in partem reperit compositio realiter substantia
maxime cum omni substantia creata infirme dicitur a substantia
simplicitate dei Tunc etiam qd in parte substantia creatae pendit effectus
aliter adeo ut ab efficiente qd est a supposito ut a sustentante sed
practice qd nulla est creabilis substantia quae divina personae
uniri non possit atqz adeo quae separabilis non sit a propria substantia
Tunc insuper qd de rei substantia creatae non est actualis substantia
sed aptitudo ad substantiandum qd actualis substantia distinguitur in re ab
illa id est omni actualis substantia distinguitur in re ab entitate
accidentali qd de effa talis entitatis solus est aptitudo ad inherendum
Tunc dicitur qd sic repugnat substantia creata identitate cum sua
essentia ut et identitate cum supposito aliqui enim solus est aliquis
creabilis effectus non unius simpliciter sed diuinae naturae qd est absurdum

Verum tunc effectus solus habent unum probabilem coniecturam
nam imprimis in compositioe reali accidentali in substantia creata
non reus inferior compositio realiter substantia non enim nullo est
ut ubi reperit inferior compositio referuntur superior maxime cum
de factis reperitur substantia efficiens compositioem cum forma ac
essentia quae nullo modo illa esse potest ut forma substantia
tota quales est Angelus cum qd non poterit esse substantia quae non
faciat compositioem cum modo substantia licet eam faciat cum acci
dente. Non refert qd substantia creata infirme dicitur a substantia
simplicitate dei ad hoc enim talis est ut in cuius personae naturae
proprietat aliquam compositioem inferioris substantia etiam si ea
partes non sit substantia compositioem deinde quae hinc procedit
at ex parte substantia creatae debere realiter pendere a supposito
creato in re distincte ut a sustentante corpore qd pendat effectus
aliter ut ab efficiente. Practice facile negari potest non esse possibile
substantia aliquam quae divina personae in unitate suppositi non
non nequeat. Insuper et de rei substantia non sit actualis substantia

aptitudo ad subsistendum non sequitur ab eo subsistere nisi in re de
tingui non aptitudo aut subsistendum autem non est de esse subjecti et
formae non distinguuntur in re ab illa et praesumptio radicale utendi
non est de solissimo conceptu creaturae reatae ut prius et tamen re ipsa
identificatur in ea quare in existente accidentali non colligimus actuali
inherence esse ex natura rei distinctam ex eo quod de esse talis in
tatis solus sit aptitudo ad inherendum, per hoc quod inherencia
sicut ordinat ad extremum nempe ad subiectum et pro varietate subtorum
debeat variari manente eadem entitate accidentali quae et in di
versis subiectis et extra omne subiectum esse potest. quod si aliqua
entitas accidentalis ita fundatur a proprio subiecto ut nec in diversis
esse possit nec a proprio separari in de actibus vitalibus probatur
dicitur non ita exploratum est talem entitatem habere inherencia ex
natura rei distinctam non ab illa inseparabiliter a subiecto nisi
in existente modo si ipsa inherencia sit per se inherencia
deus in re ab actione per quam res producitur dependet absolute
ut probabilem indicamus facile dependemus inherenciae tamen mo
do quod in existentiis esse ex natura rei distinctam per actum ex natura
rei distinguuntur a termino (si neque hoc ab omnibus concedatur non
cum desunt aliqui qui contendunt sicut modo pendunt actibus
quorum sunt modi tamenque a subiectis se ipsi et non per unionem
in re distinctam ita ab eodem pendere tamen quod ab efficientibus
se ipsi et non per actionem in re distinctam uno suae distinctio.
12. n. 11. consistit hoc non esse omnino impeditibile in aliquibus ca
sibus nempe in actibus vitalibus. Tandem quod ultimum locum
ad hoc non convincit nam hoc quod est subjectum habere operatio
subiecti identitatem realiter est alio insigni perfectio ut in re fini
ta cadere non possit sicut enim deus est suae intellectus et suae vo
luntatis atque habere subiecti identitatem realiter subiectum non est totum
perfectio ut nequeat convenire alicui creaturae ut ex diuersis pro
hibet. hinc terminum non sequitur credibile esse aliquid subiectum non
minus simpliciter quam naturam divinam non quolibet subiecto variabilis
et capax accidentalis compositionis quod non videtur capax subiectalis compo

non reddat illud aequalē dicitur in simpliciter sicut accidens spiri-
tuali inaptum intentioni quod probabitur a multis aduersariis non
congruit accepi simpliciter ac dicitur quod potest in compositione unum et
subiecto.

Quare dicendum arbitror non esse impossibile substantiam creatam
habentem substantiam solam esse distinctam quod subiecto in se quod id non
impleat contradictionem nam rationes oppositae illa non offendunt. De-
inde quia sunt substantiae determinatae ipsae substantiae non inherentes
determinatae ipsae accidentibus id non est impossibile accidentibus habentibus
inherentiam solam esse distinctam imo de facto id conuenit in modis
et non est omnino impossibile in aliquibus entitatibus ut in actibus
virtualibus quod non erit impossibile substantiam creatam habentem substantiam
solam esse distinctam. Nec reperit quod inherencia imperiosior
sit quam substantiae eo quod illa sit dependens haec uero independentia
nam et haec uero sit tamen haec independentia non uidetur multum superari
dependens saltem formae substantiae a materia cum substantiae sit magis
dependens tamen quia a causa materiali et efficienti a substantiae quae
substantiae. Adde omni modo independentiam a subiecto et a substantia
identificari cum omni alia creatura ex quo sit per se independentem
quod tunc substantiae non esse tamen ut prohibeat identitatem rationem
eius cum substantiae non sit modus quidam etiam accidentaliter qualem
creato accidentibus 2° sit habere praedicata independentia sine ulla
reali additamento cum non possint substantiae aliquid saltem possibili-
ter habere simile independentia sine additamento aliter in modo.
Praeterea non est minus per se habere sibi identificata substantiam
ipsam quod habere sibi identificata per se uirtutem id habere
sibi identificata per se uirtutem non est tantae perfectionis ut non
possit conuenire substantiae creatae imo haec de facto illa conuenire
docent Nominales et alij realitati a Cong^o 2° de anima cap^o 3° q^o
art^o 1 et de Ang^o id affirmat dicendum in 2° dist^o 3° q^o 5° quod
sequitur Petrus Hispanus dist^o 4° de anima 14° articulo affirmans
omnes partes uirtutes tamen spirituales quae corporum identificari
cum substantiae et quod caput id est expressum docent August^o 2° lib^o de

Spiritus

spiritus et anima corp et ut c. 13 5° videtur tunc perfecti habere
sibi identitatem substantiam ut dicitur in philosophia creatura demerita
est ut in distinguere in re ab esse infra videtur quod 5° potest in distin-
guere in re a substantia ab ignis creabile substantia. Non refert quid substantia
addat ex parte individui ad etiam dicitur infra addit ex parte personarum
et nihilominus recte intelligitur res infra dicitur ab ignis reali additum
5° recte etiam intelligitur substantia substantia ab ignis additione reali

Idem si simul admittatur id esse possibile in esse cum negat factum
tam non plures in rebus particularibus sicut in corporibus quod in specie
tunc ad professionem esse. Verum si putetur id esse possibile tamen in
substantiis immutabilibus quod materialibus quod vero quod substantia
sit ex materia et forma vel ex eo quod sit capax accidentium vel sim-
iliter efficiat arguit ad distinguendum substantiam a materia multoties
nam tamen arbitror non fuisse factum et quidem de substantiis
corporibus vel de clara materia ad afferendum substantiam creaturam animi
in posse a deo non personam fundum dicitur substantia animi
ex incarnatione mystico ad quod materia humana assumpta sit ad verbum
divino et substantiam necessitate ut substantia animae rationis et materia
primae divini dicitur fuerit impedimento quod sequitur ad dicitur ex natura
rei deinde cum materia in divini sit eadem ratio cum materia aliam
verum sublimari plane sequitur omnino materia sublimari
habere substantiam ex materia rei dicitur de materia etiam celesti idem
sentio quod iudice nunc esse eundem spiritum cum sublimari. quod si quis
confundat esse diversae spiritum non facile assignabit concordantiam
aliquid efficaciter ostendentem distinctionem ex natura rei inter
ipsam et substantiam maxime si affertur materia illa celestis esse post
utroque sublimari. imo quomodo afferat esse imperfectionem
quod sub ab ignis in ea sentio non ad hunc nihil refert ma-
ter postquam contingit cum saepe ut res aliqua minus perfecta
ex cellant in aliquos res ab ignis rebus magis ordinis simpliciter
perfectioribus sic ab ignis celestibus conferat praesentiores in maiore
substantia rebus sublimari et tamen plures res subli-
mari sunt simpliciter praesentiores illis de formis substantiis

prohibere

nihil dico qd praeferat rationem aliquam omnem subiecto
 qd vult ad subiecto angelicis de facto productis dantibus ad
 habere 2. non tenentur mihi supponat consuetudinem ad apprehendit
 eas subiecto praedictas esse subiecto ex parte rei distincta duntaxat
 ait Augustinus Angelos apprehendit sed sicut Abraham apprehen-
 ditur non sit interpretis greci quod sequitur noster subiecto praedi-
 cta verba exponant de redemptione qua ut sit sensus noster quomodo
 suscipit Angelos redimendos plerumque hominum duntaxat presentantur
 de assumptione per unionem hypostaticam et una expressio al-
 tera non excludit. at si noster Angelos assumi non potest
 a verbo scripturae commendasset Apostolus dei erga homines omnes
 intentionem ex eo quod verbum noster Angelos humanam assumptis
 rit sequitur qd omnes Angelos habere de facto subiecto ex
 parte rei distincta nam et ante in scriptura legitur de Angelis
 et ego non subiecto praedi-
 quorundam apprehendit potest assumi a
 verbo noster non subiecto propria subiecto ex eo autem quod
 omnes subiecto productis non identificantur ut propria subiecto
 non obligat impossibile esse subiecto cum eis identificantur non
 produci possunt adeo plures mundi constantis ex diversis mater-
 iis et ex diversis formis; ac ex corporibus et spiritibus longe posse
 variari huiusmodi quae in hoc universo sunt producta neque ex eo qd
 possibile sit subiecto identificantur ut propria subiecto vere in se
 eam esse de facto productam in universo non universi perfectio potest
 habere quidem omnes verum gradus non tamen omnium perfectionem
 quae in quocumque genere continetur potest cum eorum subiecto identi-
 ficata in propria subiecto sicut subiecto corporea sine spiritualibus
 non constituit novum gradum distinctum a productis non debuit de facto
 produci praeter universi perfectionem etiam si possibile sit hoc
 dixi praeter fundum formae qd in se casu additae

Ad posteriores sententias dicendum. Quod in his quae constant
 ex genere et differe non esse quarundam partem in re distinctam
 ex quibus formantur genus et differe non sunt contra realem
 compositionem sine omnino simpliciter genus et differe formantur ac

hinc curat

entitate dicitur modo spiritus quoniam quidem a Deo entitate
quatenus ad alios rebus convenit diff^a v^o ab eadem quatenus alij
diffinily & cum igitur haec conveniunt et diffinitio debet referri
atque in Angly ut videtur esse illy concedit comparatio rone et
generis et diff^o

Disputatio 2. De Perfecto Substanti Angelorum

Caput i^o An Angly praestet hoi nata nobilitate.

Gregory Vercy in opere de harmonia mundi com 2
p 3 c 2. contendit hanc praestare Angly i^o per anima clusse
qua eadem sp^u d^u in vestry superat praestantissimam Angelorum
Iti respondet id esse verum dum taxat in superiorem dignitate
Iustat Vercy ex ea re ut inferri non potest per se per se naturam
q^u d^u d^u d^u gratia nata recipiunt ad temperare sicut
ut plures Theologi docent ad d^u the 2° q^u Angly omnes
sunt administratores spiritus in solo dei sed etiam hominum et
res vult ad huius i^o q^u sunt inferiores huius 2° q^u d^u d^u d^u
omniud veru creaturud etia angeloru q^u omibz illy praestant
hior d^u.

Origenes v^o putasse dicit huius et Angly natae specificae
per se equalis esse per Timotheo Aug lib 3 de libero arbitrio docet
anima rationem sui esse equalis angelis h^u v^o d^u d^u d^u
fines et lib de quant^e animae cap 34 in rebus creatis nihil esse de
superioribus animis nequa Timotheo q^u huius et Angly habent in
illis eadem sp^u q^u et nat^e a^u d^u constat q^u q^u d^u d^u d^u
ne determinate clare possunt ad differre sp^u d^u d^u d^u
humanae et Angelicae iste in^o ad d^u d^u d^u d^u ea qua per se
complecti ille v^o differre creos ea qua minus perfecte affeget
q^u ad differre sp^u.

Verum tamen sent^a d^u Angelud essentialiter distingui ab h^u
et esse illo essentialiter perfectiore ut testes sententia Theologi et p^u
primus vobis illy q^u d^u d^u d^u d^u paulo minus ab Angly
quam locud dicitur ad habere 2 inferiorum dicitur qui 2° huius
nd

numeratū ē ab Angly ad q̄ hūmanū dñi, nō p̄t esse vōy
et infra planū ē Angelū nō dñi dignū ē p̄cipere cury hū
deinde q̄ Angly ē animo p̄cipit hūm v̄o cōstat ex mō
4 q̄namq̄ cōstat etiā ex animo rōnati quā p̄cipit d̄ hūc
tamen d̄ nō in cōpletū effentratū ē p̄cipē ordinatū ad mōdū
resignat formā ut eū illū cōstitutū cōp̄sitū quā nō
d̄ficere ind̄icant effentratū d̄finitōnē ab Angly ē imp̄p̄
ab illū abentū.

Ad 1^{am} p̄p̄t^a Venit v̄t ubi r̄p̄p̄sū ē ad id^o quō
d̄p̄p̄t d̄c p̄cipit illū inter grām et nōd̄ in Angly d̄m
tōrat admittē ad hūc p̄ quō d̄cū v̄lēt d̄ctōnē illā r̄p̄dēre
ad animū rōnati mōdō nō ē illā ita p̄cipit accipēdā
ut al̄ ab q̄m p̄cipit egredī nō p̄cipit d̄cū ab eā lege d̄clīnari
ad 2^{am} r̄gōndā ē cōp̄t^a tūm q̄ nō cōd̄ctō nātūlī ē grām et
ordinatū d̄mūn f̄cū Angelū mōdū hūc q̄ nō ind̄icat in
rōtū p̄cipit in mōdū v̄ante tūm etiā q̄ mōdū al̄t̄r
ut inf̄mō et ind̄igent̄ abentā op̄a nō d̄ p̄cipit inf̄mō nātūlī
q̄ r̄gōndā etiā ē hūmōdū ē p̄cipit animalī Angelōd̄.

Ad 2^{am} p̄p̄t^a Origēny p̄p̄t^a Anglymōdū cōp̄t^a p̄cipit
v̄lēt Angelū et animū rōnati p̄cipit ad eūndē gradū m̄t̄lī
m̄t̄lī et ordinatū ad eūndē p̄cipit supernaturalē in tōmō nō
gare in Angly m̄t̄lī p̄cipit et effentratū d̄finitōnē
ad 2^{am} d̄cū ex p̄cipit q̄ nō ē ut nō m̄t̄lī angly et hūc
p̄cipit eūndē v̄lēt d̄p̄p̄t^a p̄cipit. Nam illōd̄ in 2° d̄p̄p̄t^a q̄
arbitrat̄ ē eūndē p̄cipit q̄ nō d̄p̄p̄t^a m̄t̄lī habet eūndē d̄mō
et nō 2° d̄p̄p̄t^a In d̄mō l̄c̄ d̄mō et al̄t̄r̄ m̄t̄lī v̄lēt q̄ nō
m̄t̄lī hūmōdū in p̄cipit d̄p̄p̄t^a p̄cipit a corpore nō ē
m̄t̄lī Angelū nō h̄c d̄mō d̄mō ē v̄lēt d̄mō a p̄cipit
p̄cipit eūndē cum m̄t̄lī hūmōdū in animo p̄cipit m̄t̄lī
ind̄ependent̄ a corpore; nō t̄m v̄lēt m̄t̄lī q̄ nō ē m̄t̄lī
p̄cipit p̄cipit d̄mō nātūlī nō nō cōp̄p̄t^a illā
nō v̄lēt gradū m̄t̄lī p̄cipit et idō nō d̄p̄p̄t^a d̄p̄p̄t^a
quānt̄ p̄cipit ad d̄finitōnē p̄cipit nātūlī sicut nō d̄p̄p̄t^a

quānt̄ p̄cipit

15
potest videndi. Similiter ipse altius quod consequuntur vni gen
nra atq. hoc sent. Mayronis sub ably d. camp. simple
tunc aliqui viri docti et iuxta illud facile inquiri potest comp
quibus argumentis videtur ut sequitur ex eo quod diversitate
habent. Sed si sensus eundem ipse ipse etiam ut distingui ipse
vni etiam ut sequitur. Angelus et anima ut distingui ipse ex eo quod
habent intellectus unde ipse. Nihil omnino communiore sent
amplexus afferunt intellectus humanum et Angelum ipse distingui
quod diffinitio sumit ex diversis luminis atq. intelligendi modo con
naturalibus angelis et animae vnde aliter enim et inferior
modis intelligendi eandem vni sub diversis luminibus per se et
potest argui distinctionem. Si quis in ista sententia potest
sententiam quod modo attingendi. Sed transit in ista forte cum
ignitur intellectus angelus et humanus naturaliter possident
vni ipse luminis namque diversus ipse intelligibiles habentque
ex se diversis modis intelligendi. Si attingendi ista qui respondet
in ista forte plene sequitur illud ipse distingui quare ad argui
inquiri debet an et ad probat in istis diversis d. cum potest
idem omnino atq. ad eodem omnino modo attingendi. Isti
cere possunt eas ut differre ipse inquiri vni ut se habere
angelus et humanum intellectus nam praeterquam quod modo
attingendi ista semper d. essentialiter diffinitus intellectus humanus
circa quare ista capacis differre necess. d. differre vni
sua se v. intellectus amplius. Si alibi anima vni more
angelus ut differret in quid vel praeterquam euenit vni
separationis vel supra vni vni elevationis superioribus. Sed
videndi iudicio de vni Angelus et humanus eas vni
vni essentialiter distingui. Sed diversis etiam modo attingendi. Si
istis

Caput 2. An Angelus in supremo gradu eius inter possibile

Item ut curat in gradu superioris simpliciter complecti
sunt ad hoc proveniunt Angelus superiores omnibus productis ut
si

si intra alios quosdam generis ipsi unitati producere possunt
alios perfectiores in infinitum etiam intra hunc gradum nulla species pro
ductus vel produci possit ita perfectior quam semper produci que
at perfectior est intra quodlibet gradum divina esse principium
invariabile

possibile sit gradus aliquis transitorius gradum intellectum in quo
generis ipsi possibili essentibus praesens cuius species angelicae.

Quoniam autem huiusmodi gradus est compositus et compositus referri videtur
aliquum gradum cuius definitio a quatuor vulgaribus nempe corpore
negativo sensitivo et intellectum qui communicabilis non sit creaturae
probat quod gradus divinae substantiae et gradus actus perfectissimi non sunt
communicabilis ad invicem nullas enim creaturae potest esse actus purus
simul vel habere divinitatem per se. Secundo autem se nullo summe
angelus ad id comprehendendum ex dei infinitudine quod infinitum non
gradus cuius per modum cuius quod si quod obviat divinitatem et actus
purus non esse non est et perfectior gradus cuius videtur asserendum si
nihilum dei posse intelligere in constituta non gradum cuius quod
cum intelligere sit gradus vitae et actus viventis includit sub
gradum vitali tanquam modum cuius quod videtur absurdum Praesentia
confirmari potest eadem sententia tunc quod cum deus sit infinite
perfectior omnibus creaturis necesse standere debet aliquis gradus
ita perfectior ut communicari nequeant cum creatura. Tunc etiam
quod gradus intellectivus in nobis divinitatem et a gradu sensitivo etiam
si ille spectat praesens in ordine ad obiecta sensibilia quod gradus in
tellectivus esse abstractior et sensitivo quod cum intellectus divina sit
infinite abstractior omni creatura constituit gradum incommunicabilem
creaturis.

Valentia 3° huiusmodi quod per se ad finem dicitur possibile
esse plures alios gradus in infinitum communicabilis creaturis dicitur
tunc a quatuor productis eius perfectioris generis non cogno
scimus in cogitare quoniam illi gradus esse possunt probari potest
est huiusmodi 1° quod sub quorum genere produci possunt plures
res ipsae in infinitum perfectioris productis quod sub genere primo

substantiae

substa^o quo procedunt a gradib^{us} continentur potuerunt produci plu
res in infinitum substantivum gradus perfectionis producti substa^o qui
bus continentur sicut Angelus perfectionis. 2° q^o possibile est
aliquid cui quod nec sit substa^o et ita ut continentur sub
aliquo et quibus gradibus producti nec sit accidentis et ita ut per
tinet redire ad eisdem gradus sicut ad illos redirentur potuerunt
autem 3° tale cui constituit unum gradum possibilem perfectionis
vel producti cui per se de facto alio creaturas sicut sit substa^o
sive accidentis magis est substa^o cum per se subsistat requirit
accidentis cum ut inhaerent 3° possibile est cui completus et per
fectus eo modo existens quod nec sit substa^o nec accidentis sed
quod longe praesentibus. 3° non simpliciter dari substa^o et
natura^m inhaerentis substa^o sicut dari dicitur accidentis
ex se per se et dari formas materiales possibiliter natae sunt
informare materiam sive de qua ab illis in supra certitate
ad modum animae rotatae nec repugnet dari substa^o intel
ligentis per se in immediate ab ipso per se accidentali
distinctas 3° possibile sunt gradus entis diversi a productis et
perfectionibus illis atque alio perfectionis Angelis quales
est gradus illius substa^o intelligentis immediate per se datus
naturae.

Dico 1° nullum referri in deo gradum entis incommunicabilem
nem creaturam in suam diff. 35 ill. sicut quatenus affert in grad
ibus rerum ut fieri pro gradu in infinitum id pervenit ad summum
qui in naturis est intellectualibus gradus. 1° q^o omne bonum quod
bonum est maxime infinitum et sine defectu et incommunicabile. 1° om
ni gradus entis habet specialium rationem boni et prout est in deo est
bonum infinitum 3° omnes gradus entis existens in deo est incommunicabile
et per se rationem sicut in 2° modo et perfectionem quam habet in deo
2° q^o perfectissimus gradus in deo existens est intellectualis ut per
natura^m in Aug^o 14 de bonitate et ex 16 omnium consensus est
Sunt gradus esse intellectualis est nec perfectior operatione
eo conspici potest quam intellectus sunt etiam q^o creat^o nullu

natura^m

divus esse ad imaginem dei q^a. Representat deum 2° supremum in
gradu qui est in ipso. Cum praesens q^a ille imper supremus
gradus alius natus qui est et ipse communicat per naturam generat^{am}
illius et per generat^{am} diuina 1° et ipse communicat gradus in
intellectu in parte ex materia de Similit^{udine} id supremus esse gradus
communicat creaturis ut videtur in Angly et hominib^{us} 3° nullus
est gradus in deo qui de perfectione sua nequeat communicari
creaturis.

Disco 2° nullum esse gradum entis in deo qui de facto ad
se communicat creaturis. Et q^a inquit ex cogitari gradus alius
praesentior intellectui non vendicare deberet operationem perfectio
rum intellectione quae possibilis non est cum intellectu per abstr^{actum}
tissima a materia et habeat ad abstractissimum et in deo sit
similissima operatio. ne de ex cogitari potest gradus entis imperfec
tor pure corporeo non sicut maior perfectio gradus entis per
ex maiori abstract^{um} a materia ut maior imperfectio ex maiori
conuisione in materia non potest autem conisci maior conuio
in materia quod esse quae reperit in gradus pure corporeo
ne denique ex cogitari potest gradus alius entis medius qui est
numerus inter perfectior et alios non videtur 5° nullus est in deo qui
est entis qui de facto non communicat creaturis ex quo facta conuio
sit extra deum nullus esse gradus possibilis distinctus a productis

Ad arguit 2um dicitur sicet esse merito omisit arguit
desumptum ex imperfec^{to} dei q^a imperfec^{to} non est nouus gradus entis sed
modus eiusdem gradus de omittente potest arguit desumptum ex hoc di
uinitate et actus puri non quemadmodum imperfec^{to} dei dicit in actus
entis diuina omni perfectione sine ulla admixtione imperfec^{to}
ut r^{atio} actus puri dicit in deo condit^{io} entitatis et perfectione sine
ulla admixtione potest et pariter r^{atio} diuinitatis significat condit^{io}
entitatis applicanda illa ad deum q^a sicut de illam r^{atio} non nisi
in deo non consistunt nouus gradus entis sed modus eiusdem
gradus imperfec^{to} non actus puri et r^{atio} diuinitatis applicanda r^{atio}
non consistunt nouus gradus sed modus perfectior eiusdem gradus.

Ad arguit

informitas v^o neganda e^t inde sequi intellectum ad constitutorem
novum gradum unum s^o includi in gradu vitae ad unum ad consti-
tuit specialium gradum uno ad r^o quodam communi et superiori mel-
ius in pluribus gradibus nempe in negativis sensibus et intellectibus
ne videtur r^o vitae esse apta ad unum gradum constitutendum nam
et r^o constitutum aliquem gradum debent habere virtutem quod
bonam latitudinem in bonis virtutibus ut patet se colubeat res novum
diffinitas et novum diffinitas in modis essendi vel sperandi
gradus subit r^o vitae ad consti unum s^o sent^o d^o informitas
ex eo quod dicitur sit in parte perfectior omnibus creaturis ad se
constituit aliquem gradum incommunicabilem creaturis s^o s^o con-
tinere in se omnes gradus et perfectiones creatur^o modo quodam
infinite et perfectissimo. Secundo dicitur gradus sensibus et intelle-
tibus inter se maxime distingui q^o h^o abstractus omnino amicus
et abstractus abis s^o s^o realibus s^o s^o ille excessus autem infinitus
divinae intelligentie non constituit novum gradum s^o dicitur
modis perfectioris eundem gradum.

Ad 2° p^o 7^a Val^o d^o J^o sub quoque genere re-
rum nutritium produci quoniam in infinitis pluribus s^o s^o p^o
tempore productis neganda e^t sub genere primo sub^o s^o possi-
bilis esse pluribus in infinitis substitutionum gradus perfectioris
productis r^o autem dicitur d^o q^o s^o s^o habent perfectioris
magis comparat et ut facilius possunt sub eodem genere unum
difficilius infinitis et gradus unum unum s^o s^o sunt vel
latissime patet ac subit sub^o pluribus s^o s^o et non non
facile multiplicari possunt. Ad 2° neganda est possibile
esse aliquem unum q^o nec sit sub^o nec accedens. videtur ali-
qui volunt creationem esse modum substitutionis s^o h^o nec placet
q^o creatio ad constituit unum sub^o componendo illud s^o s^o
non unum produciendo. Alij continentur creationem esse unum
unum quibus libens appetitur et est in r^o d^o d^o r^o d^o d^o
videtur. quodam unum ideo dicitur creationem esse accedens q^o
habet subitum ad tractions et denominat^o adhaeret unum homine

et

Incommutat accidentibus agent. Hinc v^o deff. 12. p. 14. 9
ti aut oratione in esse substat 1° accidentis q^o in consistunt
inter id quod absolute vocat^r res et quod d^r radix proprie
tutum s^o d^r extra conceptum eius credit em^o substat esse eius
per se id est q^o substat conceptum consistens id quod absolute
vocamus rem sine dependent a subto sine n^o dependent.
accidens v^o esse q^o d^r extra conceptum eius q^o absolute vocamus rem
sine inhaerent proprie s^o n^o inhaerent. Et omne accidens pendet
at ab aliquo vel tanquam a subto inhaerentis ut cetera coram^r in ac
cedentibus vel a subto adhaerentis ut videre d^r in oratione quae
adhaeret termino d^r quae depend^r accidentis esse dicitur in
esse unde ait substat et accidens n^o esse distinguendum pro in
depend^r vel depend^r a subto q^o forma substat^r material^r pendet
a subto et termin^r n^o d^r accidens. quae doctrina latius explicat
deff. 10 Metaphysica 12 et 3. Vnde videtur dicitur substatib^o
et posterior n^o excludit omnino prior^r prior^r termin^r color eff
quod q^o aut^r v^o id explicatur in sequenti dicit^r posse aliquid
eius quod substat vel accidens non sit. Ad 3° quod substat^r
nullo modo inhaerere posse accidentibus q^o h^o dicitur sit res est
manifesta si v^o sit pars alij vel d^r mat^r vel forma mat^r
cum sit primus substat^r repugnat omni inhaerentia et for
mae se n^o repugnat dependentia a mat^r in suo esse videt^r tunc
repugnare accidentibus inhaerentia q^o forma substat^r tribuit
primus esse simpliciter et consistens id q^o absolute vocamus rem.
addo etiam h^o possibile est substat^r n^o et proprie inhaerent fo
ru ut n^o consistunt non gradus entij a quatuor vulgaris
distinguit n^o inly substat^r non possit n^o esse vel pure corpo
rem vel vegetativam aut sensitivam vel intellectivam. dicitur
Et videtur fortasse n^o esse impossibilem formam materialem infor
mantem mat^r sine depend^r ab illa in prior^r entitate, nec
esse impossibilem substat^r quae intellectum producat per suam ent
itatem immediate aliquid ulla pota super additas. Comendo in
h^o substat^r n^o consistunt non gradus sunt nec dicitur esse

Consistunt

confitetur non gradum intellectui ex eo quod intelligat non solum sine
sua supra ad duas veras etiam sine actu supra ad unum

Capitulum 3 An possibile sit creatura intellectiva inferior
Angelo et perfectior vel imperfectior hoc producto

hac diff. no videtur praesumendum quod eius explicatio illustrat
et ea quae dicuntur in hac diff. partem negant possibile esse creaturam
intellectivam inferiorem Angelo et perfectiorem spei humanae praeter
ita quod non potest esse verby illis sed est minus et paulo minus
ab Angelo nam si homo paulo inferior est Angelo nam et ob
nitente alio videtur proxima ad illud accedendum perfectione ut nullus
alio creatura perfectior videtur inter illas et homines. Quod si creatura
illa constaret de corpore et anima spirituali, non si esset om-
nino corporea non esset intellectiva, et si esset omnino spiritualis
non distingueretur ab Angelo quae supra in se videtur habere
spiritualitatem. Substantia autem coalescens ex corpore et anima videtur
actibus non videtur distinguere posse essentialiter ab hoc producto quod
non est possibile creatura intellectiva inferior Angelo et superior hoc
conceptu quod neque produci omnino rationis essentialiter perfectior eaque
producta est non maiori perfectione essentialiter animae discernendum
et perfectioni operati et ex minori dependens a corpore eius
et formae sed neque excogitari melius operatio quam intellecti-
va non minus dependens quam ut a suspensione operati perfectior
quod facta pendet anima nostra a corpore quod non est possibile ani-
mae rationis perfectior eae quae producta est. quod vero non sit etiam
possibile anima rationis imperfectior nostra patet quod hinc maiori
perfectione animae pensanda est ex minori dependens a corpore ut mi-
nor perfectio ex maiori dependens ab illo sed maior dependens a cor-
pore quod ea quae conveniunt animae rationis neque intelligi possunt
sit in veritate et in omnibus operationibus quae tam non requirunt
substantiam spirituales quod non potest dari anima rationis imperfectior
eae quae producta est aliquid ad id quod substantia intellectiva imperfectior
videtur homini.

De hac re nihil invenio apud philosophos scholasticos vel

Cautionem

in cap 2 epist ad ephes. admittitur videtur de facto in universo potest qd
intellecualis loco materialis et non sensibiles conformes ex animas et
corpore subtili aere incorruptibili et in sensibili. quae subjecta si
dantur essent essentibus perfectiores hoc qd non esset ita ad
distantia sensibilibus et materia sicut homo. Verum tamen e' in dan
talis subjecta hinc autem colligere qd Cautem' sentire non esse
impossibile subjecta intellecualis perfectiores hoc conformem
ex corpore et animas.

Verum quid sit de mente Cautem' ego aliquid
existimo possibile esse subjecta intellecualis inferiora et Angli
et perfectiores, vel imperfectiores essentibus hoc primum qd e' qd
intra latitudine subjecta v' talis pure spiritualis sunt product
ad plures subjecta spe distinctae et sunt possibili plures aliae
tamen perfectiores quod imperfectiores qd intra latitudinem subjecta
v' talis non pure spiritualis sed partim corporales erunt possibili
plures aliae essentibus perfectiores et imperfectiores hoc producti
consequa p' qd multiplicatio specierum talium subjecta v' talis
quae repugnat ex se materiae nisi ex se formae non ex se materiae
qd possibili v' aliae materiae v' corruptibilitate spe distinctae
a materiae v' talis materiae v' talis e' capax frigoris caloris, humo
ris, et siccitatis, et formandi quae ab his formis qualitatibus
pendent s' praeter has formas qualitates possibili sunt aliae v'
qualitates inter se contrariae ex quibus oriuntur aliae v' dependentes
ad alias formas independentes a materiae v' talis quales non in hoc v' talis
contradictio qd possibili v' materiae capax hanc qualitatem et formam
quae spe distinctae a materiae v' talis ad res ipsas qualitates et formas
spe distinctae. Adde possibile esse multas causas perfectiores
et multas imperfectiores hanc materiae qd possibili etiam sunt mult
tae qualitates formae perfectiores productis et multae imperf' qd
ut ipsum v' talis hinc deo dicitur p' 15 ad 1m

Neque repugnat multiplicatio specierum talium subjecta
v' talis ex se formae non h' productae sunt subjecta v' talis spiritualis
spe distinctae et sunt possibili plures aliae v' perfectiores quod

productus esse non erant possibile plures subiecta spirituality pariter
necesse plures animae purae et imperfecae 2° facta ea quae
de facto producta sunt erant inter latitudinem subiecta spirituality
independentes omnino a materia non repugnans multiplicatio specificis
sine termino vero inter latitudinem subiecta spirituality aliquos parts
pendentes a materia ut pariter animae ratiocantibus non repugnabit similis
multiplicatio specificis. Consequenter maior vel minor perfectio esse
italis animae purissimas et ex maiori vel minori perfectione po-
tenterunt vel operationum se possunt dari: facta tamen perfectissima quae
intellecualis et spiritalis eorum essentialis perfectio et imperfectio
hinc quae productae sunt in hoc vel in illa in alijs animabus se
possunt esse productae animae essentialis perfectio et imperfectio
productus quibus naturaliter communiatur talis parte et operationes.
in: per imperfecae quo ad partem et spiritalis purissimas ad unum
possibile sunt ut eorum multae aliae formae qualitates et aliae
multae 2° ab illis utraque esse distinctae perfectioes et imperfectioes
essentialis qualitates formae et partibus productis consequuntur et possi-
bilibus etiam sunt multae aliae partem et spiritalis purissimas esse dis-
tinctae essentialis perfectioes et imperfectioes productus. veritasque circuli
qualitates tanquam circa propriae dicitur pro deinde eadem minorque
ad partem intellectualem quae in Angelis cum aequali independens
a materia et cum eodem generali modo operandi sine distinctione circa
plures dicitur ad unum spiritibus dispositione intellectualem ac volun-
tatem, et intellectualem ac voluntatem tamen de facto quae de possibili
propter diversum modum attingendi eadem dicitur operandi in omnibus
intellecualibus cum aequali aliquas dependens a materia et deinde
hinc generali modo intelligendi cum distinctione partem admittit
re factum de possibili intellectualem ac voluntatem et intellectualem ac
voluntatem esse de diversis etiam modum attingendi eadem dicitur
addo non esse omnino impossibile productum esse aliquam formam
intellecualis possibilis usque dependens in parte sua ab
aliqua materia factum possibile nam si spiritibus nullum dicitur ac
fore non existimo eam distinctionem tantam esse ut sit prorsus impossibile
alij

aliqua forma spiritus infernalis, immo dependens in sua essentia
si enim ratione animae ex qua constat homo productus habet ad pro-
prium naturam cui corpore ut natus fuerit illud infernet et ad
illo fuerit vni prout cui ut prout dicitur. aliqua forma spiritus
intellectuali, multo imperfectior essentia. Hinc quae producta
grae potest esse dependens a corpore in eadem sua ex quibus con-
sistit pars spiritus esse subiecto intellectuali inferiori Angelis
et perfectiori vel imperfectiori. Hoc productum

Ad id oppositum dicitur non differre inter illa scriptura nec
si possibile sint multae animae intellectuales essentiae perfectiores et
imperfectiores ratione producta ad hunc homo dicitur potest paulo
minor Angelis quae comparat animae ratione cui Angelis 2°
ratione generata formae intellectuales quae quae primum ad illas
audire vnde sunt animae ratione potest abesse dicitur paulo mi-
nor Angelis etiam plures sunt Angelis perfectissimi inter quos
et animae rationem producta mediantibus multi Angelis
diffinitis illi imperfectiores et potest scilicet dicitur eadem animae ra-
tionem paulo minor Angelis et inter illa et Angelis mediantibus
plures animae intellectuales quae diffinita essentiae perfectiores
ipsae ad 2 dicitur creaturae illa intellectuales inferiores Angelis et
superiores hinc creaturae debere ex corpore et anima spirituali.
unde tamen non regit illa creatura non esse essentiam dependentem
ab hoc dependens in sua materia in qua formae eius potest
ipsae distinguere a materia et formae ex quibus coalescit homo qui
productus est. unde ad corpus arguitur in quibus et quae affirmat
et ad productionem dicitur minorum perfectiorum essentiae animae
intellectuales dependentes esse ex praesentiori operatur etiam sit
arguatur dependere a corpore inter latitudinem aut operationem vel
latitudinem posse dari praesentiori, et praesentiori operationem
sua formae prout perfectior et perfectior modo attingendi
ut notamus. Ad ultimum arguitur praesentiori impossibile esse an-
imae intellectuales imperfectiores inferioribus etiam si animae intelle-
ctuales non possunt habere materiam pendens a materia quae animae
ratione

productas ad hunc esse possibilem animam rationem imperfectiorum
nostros quod in aequali dependat amara potest esse minor perpe-
to possit et ut operacionem ex quibus potari debet profectio uni-
mae ut dicitur. Deinde divi ad id esse impossibilem potest
formam multitudine ex se possibilem dependat accipere in propria
inter se quae sine dubio imperfectior est animae ratione quae per-
fector.

Disputatio 3.

De numero et distincte Angelorum Caput I de Numero Angelorum

Variae sunt de hac re doctorum sententiae. Numerus enim Ange-
lorum sicut postest. Insuper fide certum est Angelorum nu-
merum esse maximum constat ex illo daniel. 7. milia militum in-
visitabant ei, et dicitur milia, centum milia appropinquavit ei. et
Apocalyp. 11. audivi vocem Angelorum multorum et erat numerus
eorum milia milia. Nec immerito et interpretatio Rabbid-
gus afferunt huius et similibus scriptis locis angelos nominari ad
solum spirituales potestatem dicitur verum irrationalium atque etiam
hominum non refugnat hunc interpretari tum quod optime nescit
et dicitur in scriptura usque visus verum irrationalium appel-
lari Angelos tum etiam quod daniel. 7. dicitur Angeli minister
re et asserere deo, et alibi loqui cum hominibus quod quidam
in huius visus verum irrationalium tum dicitur quod etiam videtur
quod huius dicitur metaph. Angeli in scriptis sicut in huius et
alys testimoniis in quibus agitur de Angelorum multitudine nullo
modo habet locum sicut esse metaphis.

Quamvis autem sit numerus Angelorum incertus et non sciam
et si solus solus deo volente prodire deprimere numerum quae
voluntas nec ratione naturali certo investigari potest nec hactenus
revelata est. duo tamen probabiliter dici possunt cum et plu-
rum esse Angelos quod huius omnes praesentis et futuri
sunt quod referuntur dicitur in cap. 14. Anagnosta de la-
tini humilitate revelata sunt et pergitur ad magis effertur
erud

Angelorum ut unicuique hominum qui fuerunt sunt et erunt
possunt deum in custodia deputari quod dubium gravi maior
est numerum Angelorum quod hoc numerum praesertim eorum
videtur dicendum unum et unum Angelum fuisse temporis
custodire plures hominum tunc et idem Angelus fuisse temporis
plures hominum custodire cum praeter Angelos ad custodiam depu-
tatis sint plures alii et magis etiam demones quae clare fituro
numm hominum esse multo superiores angelorum numero

2° quod probabiliter dici potest in hac materia de Angelorum
multitudine numerum esse numerum spirituum corporum in d^o s^o
art^o 3 ut illud interpretatur Antonius et ipse doctor se satis explicat
se videtur 2° contra geny cap^o 92. teste Ferraricensi pro gasine
in Angelos deputatis ad custodiendum singulos hominum probabile
deputatis esse etiam singulos Angelos ad custodiendum singulos
verum spiritus 3° multo plures erunt Angeli quod spiritus verum
corporum Corp^o s^o d^o s^o quod dicitur in oratione verum intendit per
fuerunt universi 3° quod aliqua sunt magis perfectas eorum
maiori usque sunt orata ut sic perfectus esset universus id
excessu in rebus corporum et 2° magnitudine 3° in rebus spi-
ritualibus et 2° multitudine. quare ratio probabilis est ut non se
sunt plures Angelorum numerum numerum esse numerum spirituum
corporum 3° ad universi perfectionem solae spiritus posse intendit
et certe incredibile videtur admodum esse Angelorum multitu-
tudine ut supra numerum orationem et aliorum numerum spira-
rum corporum. Idem autem ratio sancti doctorum medicum oculum
nisi genibus illud impugnat dicendum in 2° d^o s^o 91 art^o 3 sicut
religiosum tunc de rebus libere admodum produci. Tunc etiam de pra-
cipuis partibus universi posse id spiritibus ad illius perfectionem
ut sunt elementa caeli et Angeli. Tunc praesertim solus ordo
spirituum universi de quibus debent esse universi soli et non mag-
is quod d^o

Verum contendit alijus numerum hominum esse maiorem
numerum Angelorum nam ut supra collegimus sancti Angeli

duplo

plures esse quod demones non Apocalyp 12 dicit dicit id est
 semper transisse sicut dicitur post illam hanc angelorum numerum
 v^o Angelorum qui ceciderunt reparandus sunt ex hoc ut ait autor
 Aug 22 de civitate dei. dicitur sumi ex pp 109 videtur in notis
 ubi implent numerum. et ex Paulo ad eph 1° imperium omnium
 in christi quae in caelis et quae in terra sunt. videtur numerum
 sanctorum Angelorum esse duplo maiorem numerum hominum qui sal-
 vabuntur et ex hoc non solvatur tetrapart 9° plures enim
 sunt quod Angeli. Haec tamen diverso interpretatio non ex
 illo loco Apocalyp non constat tetra partem angelorum cecidisse non
 verba illa ut multi volunt non sunt intelligenda de Angelorum
 sed de hominum capis qui in ecclesia fulgebant sicut stellae in firmamento
 mundi describitur enim ibi praesens inter demones et homines
 fideles non inter bonos et malos Angelos. vel ut putat Ludovicus
 eius Alvarus non sunt intelligenda de capis spirituali fidelium
 in gravata peccata nec de damno quod intulit dicitur summi
 eorum qui eclipsam stellam novae fungebantur in ecclesia sed
 de corporum oppressione atque eadem 9° demoni occidi fecerat bo-
 nam partem eorum qui angelorum diffeminabant spirituali
 autem 109 non dicitur de ruina Angelorum nec de eius
 reparatione sed de victoria christi et supposito impiorum hominum
 numerum numerum implent numerum idem dicitur completum ultimum
 exterminium et perfectum complementum numerum hominum in se-
 cundo. et verba Pauli loquuntur de reparata sed dicitur ma-
 lorum Angelorum ut intelligunt aliqui sicut Patres interpretati
 sunt dicitur an non homines sunt salvandi et assumendi ad illas sedes
 quae sunt Angeli qui ceciderunt sicut inter eos quod dicitur
 non hominum salvandorum.

Caput 2. An Angeli de factis producti
 differant inter se specie

Alexander 2° ap 920 m. 6 art. 1 et 2 Martini 1293

et alij putant Anglos eundem ordinem esse et eundem hierarchiam
non distinguere spei Albertus 1° p^o 2^a tract 298 et Bonno 102
dicit q^o arti. 9° putant omnes Anglos eundem ordinem et
hierarchiam esse eundem spei infimus p^o 1° articulo p^o infimus
Bapt^o lib 3 contra Canoniam affirmat omnes Anglos sunt ap
pellandi una p^o ista natura omnino eundem habere. Tunc Altho
naly lib 4 quest^o ad Antioch^o q^o 4 docent^o una et eandem esse et
gloriam esse sicut unam naturam d^o esse hominum. et Damasceni qui lib^o
primam institutionum cap 7 in habet intelligendum d^o ea que filios in
humiditate continent spei infimus utari eundem d^o Angely homo
eque 2° p^o r^oo^o Tunc q^o Angely sunt unus nobis eundem co
nis autem eundem nobis p^ostant similitudinem in spe ut habent de
bitum et delectabilem societate Tunc etiam q^o Angely ut eorum
vel p^oferentes magis d^ompae qual^o in homi^o et tamen hi spei
non differunt Tunc p^oterea q^o omnes Angely conveniunt
in r^oo^o p^oncipij intellectualis sicut omnes hoies producti in
r^oo^o p^oncipij r^ontatis atque ad id magis distinguunt qual^o
hoies.

Varquez nihil in hac re audeat definire sed solum ait
nobis ignotum esse quo modo inter se differant Angely produ
ti mem^o autem ad nihil in hac re definiendum 1° contra^o Dam
asceni 2° de fide cap 3. et August. lib^o contra Origenes et Prosi
hamptas cap 11 2° q^o ex dicta mem^o et h^ordinu^o nihil certum
legere possumus

Quomodo 1° d^o 35 M^o 13 n° 43 probabatur angeli esse
inter Angely essentiam et p^oncipia differant.

Valentia d^o 4 q^o p^ont 3 admodum probabile videtur
plures Angely re ipse esse eundem spei st^o vel omnes omnino
vel omnes gen^o sunt eundem hierarchie vel quid unumquodq^o
putat omnes qui sunt eundem ordinis

Ut rem hanc expediat. Pono ut certum ne p^ose angely
certis et eundem definiiri utrum Angely producti inter se spei d^o
erant

hoc unū probat. Similiter autem Damasceni et Augi addunt
 alios de p[ro]p[ri]e et ad finem. Similiter p[ro]p[ri]e distinctio numerum
 et ordinem et illuminationem pronuntiare potest ex grā vel utraque
 ut ex novo atq[ue] distinctione specifice nā utraque eandē sp[eci]em
 potest esse maiore et minore perfectio individuali. tōc enim potest
 Angeli habere varias numerus et sp[eci]es ad diversos ordines
 et unū aliorū illuminare. hoc potest

Diendum 1° probabile esse plures Angeli esse de
 facto sp[eci]e distincti uti illorum aut a huius g. conly 3 et d
 communior p[ro]p[ri]e q[ui]a ut refrugnat multiplicatio specifice in Ang
 ely alio q[ui]i supra sp[eci]e substantiali creatay nō potest d[omi]n[us] in
 inferiori creare alios sp[eci]e substantiali perfectioris contra quā
 sentunt veteres doctores et esse unip[er]m[itt]ibile nō d[omi]n[us] posse multi
 pluari sp[eci]e vel substantiali corporeay et nō vel substantiali sp[iritu]
 ualy cum ratio sit possibilis esse sp[eci]em multiplicatōem in
 Angely probabile d[omi]n[us] de facto esse ob maiora universi perfectio
 et curia celestis pulchritudine. 2° q[ui]a ex damascenib[us] alijs alijs
 superioris et potentioris et potentioris sunt hoc autē nō s[un]t
 d[omi]n[us] in grā cum hanc perfectiōem amiserint s[ed] in naturā
 perfectioris inegalitate et quācumq[ue] in Angely boni simi
 ly ordo et distinctio inferiorum proxime ordini p[ro]p[ri]e grā
 et voluntati divine remitte tamē ordini p[ro]p[ri]e nōc non
 ex p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] grā elly concessa iuxta p[ro]p[ri]e naturā perfecti
 ionis 3° ex distinctione ordinis hierarchiarū et operationum
 probabiliter colligi potest diversitas specifice in Angely ma
 xime in antea d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e Angeli qui p[ro]p[ri]e
 sunt et p[ro]p[ri]e natura sua zantioris et universalioris sp[eci]e
 inferioris ad intelligendū quod indicat specifice distinctionem

Diendum 2° probabile erat omnēs Angeli de facto sp[eci]e
 distincti non conly^m dependē p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e auctoritatem
 d[omi]n[us] q[ui]a ed tradit autē d[omi]n[us] ed confirmo. Similiter p[ro]p[ri]e
 factis universi et gradus spirituali minor simplicior ut h[ic]
 omnia individua Angelica sunt sp[eci]e distincta quod p[ro]p[ri]e uni

distincti

Summa q^a numerica Individua multiplicata ut intenditur
per se a natura id vel propter conservationem sui vel propter man-
festationem perfectionis illius vel propter alias operationes deusque
speciales ad mundi constitutionem et permanentiam quae commo-
de ab uno solo Individuo proficere non possunt de nulla autem
ex his causis requiritur numerica Angelorum multiplicatio
ut de prima q^a cum natura Angelica sit incorruptibilis unus
numerus Angelus sufficit ad speciem perpetua conservandam
neque de 2^a q^a nihil perfectionis ex cogitatione potest in spe
Angelica q^d non nisi perfectum perfectissime in unico indivi-
duo neq^{ue} de tertio nam cum Angelus sit substantia spiritalis
et valde perfectus unus numerus potest vivere omnes ope-
rationes statim universis necessariis ad quos solus natura omni-
natur q^o ut id est cur Angeli numero multiplicentur id omnes
unus se deservit

Ad in angelo ratio non solum id respondere sicut dicitur
intelligendum esse de identitate non sicut infimae et subal-
ternae sed hae sicut non quadant in omnia data sunt
num d^o quare cum aliqui eorum vident loqui de sibi
tate infimae sicut existim. est ite infimae sicut intellex
esse eam quae immediate continet individua iuxta ab-
tractionem possibilem et veris de facto productis et q^o ratio
substantia spiritualis hoc pars continet immediate individua
et aliqui sicut deservit ideo vocem illam appellamus sicut
infimae nihil minus deservit an multiplicari possent uni-
velut Individuorum naturae.

Ad id vocem de supernaturali potentia quae Angeli
habent in Caelis nihil officere deservit eorum sicut
sicut sunt ut officio deservit inter hunc et Angelos q^a sicut
et illa praecipue provenit ex donis supernaturalibus gratiae et
gloriae quae videntur vix sicut in omnibus ad potentiam
autem naturalem sufficere convenienter generata in ite sicut
intelligentibus quae omnes Angeli videntur. ad 2^a rationem

negandum

Sancti noui Angeli dicunt habere diuersum modum operandi
scilicet nature et quosdam habere species vniuersales sibi conge-
nitas ad intelligendum et quosdam minus vniuersales quae indi-
cant intelligi specie distincta et promissio radicalis specie distincta
ad 3 rationes dicitur Angeli omnes conuenire in hoc promi-
ssio intellectuali non tamen ut in specie suprema sicut in inter-
secta.

Ad hoc hiis superius dicitur an substantia spiritualis
completa immediate dividatur in species inferiores Angelorum
an vero mediet aliquid aliud genus subalternum. Vnde et hoc
maxime fit sub obiectis tamen potest substantia spiritualis im-
mediate dividere in species inferiores Angelorum nec posse me-
diare aliquid aliud genus quod videtur deesse in hoc opus
cap 5 et 6 et Albertus in summa de quatuor consequentiis cap 22
art 22. et confirmari potest cum quae perfectio et simplicitas
Angelica quae maxime ad diuinam accedit participare videtur
ut factura attributa in ea distinguant quod in corpore cum
etiam quae in natura Angelica assignari non possunt variae
operationes magis et minus abstractas a materia quam quaedam
quibusdam Angelis conueniant et aliae alij sicut contingit
in substantia corporea in qua terminus operationis intel-
ligendi plus hominibus conuenire et operari sentiendi omnibus
animalibus non vero omnibus viventibus et operari vegetandi
omnibus viventibus non vero non uiuentibus in Angelis solum
aduenimus operari intellectuales quae consequuntur rationem
spiritus et peculiari quosdam modum eandem spectantem ad
speciem distinctam Angelorum et ideo dicimus per has disti-
nctiones specificas immediate contrahi rationem substantia spi-
ritualis. Nam attributa essentialia multiplicari non possunt
 nisi ex varietate operationum cum praedicta conuenientia

Nec deest ratio ordinis et hierarchiam perpendit ea
multiplicationem generum inter se non videtur illa deest ori-
ritur ex natura Angelorum proprietas per se ex huiusmodi

species

Obijet ex spetibz Angelus quodam sunt alij posse
tunc 8° conueniunt in aliqua eorū rōe quā aliae nō possunt
capere quae rōe erit generis interiecti. Cōtra q^o sub rōe
inueniunt vta: uigetante dantur aliqua genera interiecta
superiora spetibz plantarū et sub rōe. Alij aliqua genera
interiecta superiora spetibz animalium q^o plures spetibz plantarū
rōe conueniunt magis in rōe quā in alijs spetibz et si
multis plures spetibz animalium habeant maiore quāda conue
nientia in rōe quā in alijs 8° idem dicitur petri de An
gely cum istud inueniunt conueniunt quōdam eorū quoniam in
alijs reperiri possunt. 1° nō quilibet conuenientia uel simi
litudinē satis esse ad constituenda genera diuersa tam in
Angelis quā in alijs rebz alijsq^o multiplicari possunt
genera ista fieri in infinitū nō in omnes spetibz sicut in
genetibz in p^osequēte nō ut in illis sicut plures conuenientia
maiorū similitudinū et conuenientia inter aliquas quā inter
alias et in spetibz numerorū nō conueniunt sicut q^o conueniunt conue
niunt conueniunt ut in rōe quā in alijs et quater nō magis
q^o in rōe et quater nō quā in alijs. Quis autem dicit
hanc memoriam similitudinis in p^osequēte ad fundenda uniuersa
conuenientia aliorū generū interiecta: quare illa sola simili
tudo et conuenientia sufficiat ad fundenda diuersa genera inter
iecta quae sumit a forma 2° se spetata et a substantia
spirituali 2° se quae minor nō est in spetibz similitudinibus
et idē subtra spiritualibus completis et generis immutabilis
ad omnes spetibz Angelicus. Alia v^o conuenientia desumpta
ex maiori similitudine et desumpta inferiorem differe
ntiam nō sufficiat ad multiplicanda genera interiecta ad
cōtra duo in gradibus illis multiplicari genera subalterna
vel ex uariis operatōe uel ex diuersa rōe operandi forme
uigetantiae et sensitiuae 2° se nō v^o ex sola maiori dy
stantia et similitudine. Hae differentiae inferiorem inter se.

Caput 7° An Angeli intra eandem
speciem possit numero multiplicari

Videtur negare d. Tho. ut & quod ibid. sequitur
utrumq; et cap. 4 de ente et eff. expresse docet simpliciter
rem intelligendam esse de potentia absoluta p[ro]p[ri]a ut ille
varius in long. p[ro]p[ri]a 12. Metaph. c. 7. quatuor numerus
fuit materia composita q[uod] ad Angelos non consistit. materia non
poterunt p[ro]p[ri]a numero multiplicari etiam de potentia absoluta q[uod]
deus negat simpliciter p[ro]p[ri]a individua[m] distincta
quod d. materia.

Oppositum ad assertum Angelos posse de potentia absoluta
materia eandem p[ro]p[ri]a multiplicari p[ro]p[ri]a numero sine dubio ve
ra est. quam tenet Vaz. Sup. 181. c. 3. 1. multiplex Theop[ro]p[ri]a
sic p[ro]p[ri]antur nec e[st] cur quomodo moueat aut utroq; d. Tho. vel
nullibi expresse docuit individualitatem Angelorum multiplicandam
esse impossibilem de potentia absoluta unde cum ait q[uod] numero
multiplicari non posse intelligendum esse de potentia ordinaria et ex
natura rei sententiis Ferrarientis et Vanz. Denique p[ro]p[ri]a the
credit hanc nostram sententiam esse veram ut dicit 35. Metaph. 53. n. 42.
Sicut contraria forte vel esse p[ro]p[ri]a abilem p[ro]p[ri]a 10. d[ist]inguendo fin
demonstrat p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]um individua[m] vel d. materia. 1. 1.
quoniam Angelus materia carcat poterunt numero multiplicari
vi aut p[ro]p[ri]a q[uod] in qualibet re gradus essentialis et genericus
specificus et individualis sunt eodem 2o rem et p[ro]p[ri]a sui dis
ferunt q[uod] p[ro]p[ri]um genericus p[ro]p[ri]a et individualis e[st] eadem
2o rem et p[ro]p[ri]a 2o rem d[ist]inguat. Ex eo autem quod in id
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ut forma vel materia non sequitur forma esse
p[ro]p[ri]um specificum et materia p[ro]p[ri]um individuale non ita
Ex gradus et genericus specificus et individualis aliquid
p[ro]p[ri]a sunt. Consequenter ut genus multiplex 2o p[ro]p[ri]a non
operetur p[ro]p[ri]um genericus d[ist]inguat 2o rem a p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]a
q[uod] p[ro]p[ri]a ut p[ro]p[ri]a multiplicatum 2o numerum non oppositum p[ro]p[ri]a
eandem individualitatem d[ist]inguat 2o rem a p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]a 2o p[ro]p[ri]a
q[uod] p[ro]p[ri]a non d. quod ubi corporis multiplicando individualis di
uisa sunt a materia d. q[uod] p[ro]p[ri]a esse specificum dicit etiam sunt

a materia

ad 7. formas horū et equi in cōi nō respiciunt materia
me formas Petri et Barzefali illud respiciunt q̄ ad in Angelis
essē specias nō format a materia nōq̄ individuatione sicut q̄
sicut multiplicatō sibi sine materia. itō poterunt hinc ma-
nere multiplicari 3° si Angeli nō possent numero multipli-
cari sub eadē sibi maxime esset vel q̄ nō haberent diffā
individuationem vel q̄ nō haberent illud diffā ab speciatō
necōm ante dūi potest. non itō q̄ constat Angelos sin-
gularis esse non enim sicut Idēa d' latōnias p̄ncipium
cum Angeli habent sub. sibi quae individua nō recipitur
nō in natura singulari. neq̄ dūi potest 2° q̄ sunt in
alijs rebz itō in Angelis nō minus repertum diffā q̄
individua quā speciatō q̄ sicut diffā specias habet q̄
liard rōm p̄sitiua diffā a diffā generica itō diffā
individua habebit etiā p̄cularē rōm p̄sitiua a diffā
specias diffā.

Dicitur hac esse p̄cipua Angelis ut rōe eminentis
p̄sitiua p̄ae p̄ eandē individua diffā etiā 2° nō
complete constituat in esse speciatō et individua. Contra
tamen d' q̄ eminentas contrādi individua hāc rationes
sunt et alij superiores conuenit omniū creaturā Angelorū
non in rōi respiciū alij. q̄ diffā specias rōe hāc
ingrūt ab individua Angeli d' quod h' eadē creaturā
individua Angeli p̄t rōem diffā generica et specias habet
nihilominus sufficiens fundam ut in ea hāc diffā 2° rōm
distinguantur. cum q̄ nō habebit sufficiens fundam ut in
tōr distinguantur in eadē diffā speciatō et individua

Dicitur rōem distinguantur esse q̄ diffā generica et spe-
cias fundam in formas et itō rōe distingui possunt ab
diffā individua fundam in materia quae cum careant
Angelis nulle d' ut in illis diffā individua et specias
ea in vna individua rōem coalescant. Verum in
p̄ncipio hāc rōe supponit p̄ncipua individuationis esse

quod reseruat et consequenter unum probat se in omni
no solo non distingui differ individualem et specialem
nam nullo modo esse individualem quod ab individuo. Deinde
nulla appropiari potest causa cur res distinguantur in Angely
differ generis et speciem quantitatis sumant ab eadem.
individualemente et non distinguantur similiter specialem
individualemente et non ab eadem entitate sumant. Consequenter
satis intelligitur quod pars differ speciem et individualemente
esse possit in uno differ nullo modo vel se haberent ut duas dif
ferentiae incomplete omnino aequalis et eque immediate
constituitur totum specialem vel differ Individualemente esse
inferior et posterior si hoc 2° dicat consequens fit individ
uum in Angely distinguatur ab spe male tamen dicit
differ esse incomplete respectu spei quod si hoc ita esset non
constituerit speciem ad individuum quod constituitur differ
constituitur speciem ad individuum non esset de completa spei
ne spectat ad constitutionem eius si autem non dicitur sequitur
totum subiecta spiritualis eque. 1° contrari ad nichilum per differ
individualemente et specialem et hoc Michel equit^o est individuum
et spei et consequenter ratio subiecta spiritualis eque aliter esse spei
subalterna et inferior vel certe solo esse spei inferiora quod differ
quam ad inferiori specialem vocantur omnino ultimas et per unum
sunt quod nullo modo repugnat ratio Angelice multiplicationis
individualemente sub eadem spei inferiora quod possibile est aut potest quod
inferior non repugnat illi ratio inferiori sunt repugnant multi
placito ratio divina vel naturalis Angelice vel inferiora sim
pluribus cum eo ipso quod est creatura vel continentur personis vel uni
versis omnium personarum et solo rei inferiora simpliciter in omni
genere. repugnat praedicta multiplicatio suspendit ad inferiora in
sola Angelica esse inferiora 2° quod hoc est in propria spei inferiora
habere omnium possibilem in tali spei atque non individualemente
multiplicari non posse. 1° nullum est individuum ad talium inferiora
afferendum quod illa inferiora non possit esse extrinsecus quod hoc re
pugnat

25

+

Angeli et quoniam ad resurgendum non sequebantur productis Angeli
imprimis ex parte non posse produm aliud numerum deservit simpliciter
interfuit sunt productus una lexas impunita ne sequat impes
pluribus esse aliam bonam simpliciter infinita ne possit illas inf.
ut ubi esse intentione tam qd hanc regunt Iustici commensura
et quoniam commune possit ad offend incompossibilitas phores in
uno Angeli simpliciter infiniti. Deinde ne resurgat nec
Angelice multiplicatio individualis sic immutabilitas ad
animas rationales quare si sunt immutabile distinguunt numero
propria essentia utraque qd Angeli potunt simpliciter uni
distingui

Dei animas rationales habere transpalem habitudinem
ad mater et inde individuari id contra ad unumq^{ue} intentione
non distinguuntur per mater id per ordinem ad illas eam man
tenentem ac unitatem anime ad odo ille transpalem ad ani
mas identificat. Sum et ad qd quoniam animas rationales hoc
sit respectu transpalem ad quoniam mater qd quoniam
possit simpliciter inferre unde ne possunt anime rationales
individuate distinguuntur per determinatas mater id per po
pria essentia ac per consequens Angeli per propria essentia
possunt numero distinguuntur et multiplicari

Ad secundam objectionem patet ex dictis quod respondendum est.
Angelorum illis patet in ratione alijus explicare conat
ut ut non admittit nec se id ne admittit explicare nullam ut
rele moris vob utiq^{ue} quare placet mihi quod dicit Tom
pax 12. 2. c. 1. lib. 6. q. 1. et ad tom. Aristotele ne rele
sentisse de individuatione substantiarum separatarum ne bene tra
didisse categoriam rerum individuationem.

Dei uero homini alijus omni animas Angeli possit
des sub eadem spe infima sunt individualiter aequalis vel
inequalis Deo magis non esse ut omnes sunt individua
les inaequales vel aequalis id quod est aequalis quod
inequales. id constat qd nihil cogit appere Angeli omni

eodem ordine sunt esse individualiter aequaliter vel omnes
 esse magis. 2° quod si in alijs rebus dicitur
 omnino aequaliter individualiter et in Angelis prout referuntur
 in 3° sunt magis et ad communiter genericam dari potest ma-
 gis specifice in Angelis prout in alijs rebus cur etiam
 cum communiter specifice ut prout dari magis individualiter
 dualiter. Tunc etiam quod utras eandem speciem potest dari magis
 et prout modo procedens et individualiter cuiusque Angelus et
 consequenter indians inaequalitatem inesse in individuali quod
 magis potest esse Angelus utras eandem speciem qui est in medio
 dicitur prout magis et facit intelligat vel qui plurimum
 magis intelligat prout quod alius.

Disputatio 4

De incorruptibilitate Angelorum

Primo sic videtur esse Angelus in perpetuum duraturus et
 inde sensu incorruptibilis esse id enim aperte colligitur ex scriptura
 nam Math. 25 dicitur de quibusdam a me maledictis in ignem eternum
 qui parati sunt diabolo et Angelus eius. Unde etiam in sua cano-
 nica Angelus videtur qui non formaverunt suam personam sed
 dereliquerunt suam dominium in iudicium magis dei vinculis
 eternis sub caligine repositi sunt in ignem supplicium malorum
 Angelorum autem est consequens est ut Angelus mali eterni
 sint. Cuiusque ad minus eternum sit praesens bonorum Ange-
 lorum non minus illi eterni erunt quibus comparantur Iusti
 in futuris saeculo Lucae 20 ubi dicitur qui digni habebunt
 saeculo illo et resurrectione ex mortuis neque moriuntur, neque du-
 cunt uxores neque ultra mori poterunt. equaliter enim An-
 gelus sunt ex quibus constat Angelus incorruptibilis esse
 et immortales sed quod explicandum est an habeant homines incor-
 ruptibilitatem ex natura sua an vero ex sola divina voluntate. et
 in hac disputatione

Capitulum 1° An Angeli sint natura sua incorruptibiles

Duae enim hanc rem referunt sententiae Altera dicit An-
gelo naturae suae incorruptibiles non esse sed solum ex gratia dei quod
videtur esse verum dicitur in Alexandri ep^o q^o 11 Membr^o 7.
et aliorum et stabilium auctoritate aliquorum tantum PP^o ex per-
tae synodi generalis in ep^o sessionis quae habet^{ur} act^o 11
et approbat^{ur} act^o 13. Altera 1° affirmat Angelos naturam
sua incorruptibilitate habere quae d^{icitur} d^{icitur} h^{oc} h^{oc} et Laurentii
Medicani Vanus et aliorum receptum quod etiam adfirmat ab
qua sicut PP^o et confirmare possunt ex consilio laborantibus sub
suo 10 sess^o 8 ubi in Bulla Leonis definitur anima rationalis
esse immortalis unde sequitur etiam Angelos immortales
et incorruptibiles esse cum longe praesentent omnibus rationibus
Alibi tamen haec duae 1° et non videtur recte program-
mari recte intelligitur et explicatur pro explicat^{ur} igitur uniformis
adversus d^{icitur} immortale et incorruptibile summi posse praesentem et
tote praesentem pro et toto quod deserviunt per philosophiam
corruptionis nempe per mutationem ab esse ad non esse in sub-
stantia ut pro eo quod nullo modo deperire potest Deinde adven-
tibus in mortale et incorruptibile spectari posse in ordine ad per-
fectum et in ordine ad incrementum.

Dico 1° si immortale et incorruptibile praesentem summi con-
gelo naturae suae immortales et incorruptibiles esse in ordine ad
quamvis potest pro quo corruptio praesentem summi non contingit
nisi per preparationem formae a materiae sui per mutationem deesse
ad non esse in substantia inanimata sicut Angelus non habent materiam
vel substantiam quae impossibile est ut ab aere creato vel increato
et parte deserviant atque adeo in ordine ad quamvis potest erant
immortales et incorruptibiles si immortale et incorruptibile praesentem
summi.

Dico 2° Angelos respectu potest creaturae incorruptibiles
esse et immortales naturae suae quod modo summi incorruptibile
vel immortale pro quavis creatura potest aliquid existere

prout

sicut nec creare sed solum corrumpere videtur in immo vel
substantia formam contraria et Angeli negantur destrui nisi per acci
dentia sicut negantur produm nisi per creationem generatam
per creaturam sunt immortales et incorruptibiles

Deo 3 s. immortale et incorruptibile late sumat Angeli
nec esse sicut natura incorruptibile et immortale in ordine ad
potentiam divinam sicut generant Angeli ad hoc per creationem producta sicut
ita destrui possunt per annihilationem 2° late loquendo nec sunt
incorruptibiles et immortales in ordine ad divinam potentiam sicut
corruptibiles et mortales quod sicut natura generabilia sunt in
et annihilabilia

Iuxta dicta priorum Comitus et intelligendum arbitror 2°
sunt et probationum eius et similiter explicandum esse sicut 1° 2°
dum affirmat Angeli sicut natura incorruptibiles esse et immortales.
3° et ultimum Comitus in exponendo esse eadem sicut de ipsa sicut
ratione et autoritate aliquorum 1° pro casu adducto quare iuxta 1°
sunt sicut Comitus 4° dicit de his quod huius primae partis art. 2.
omnes creaturas esse corruptibiles et mortales et sicut dicit esse in
corruptibiles et immortales iuxta illud Pauli 1° ad Thimotheum 6
qui sicut habet immortalitatem quod nemo potest destrui per mortem
potest destrui potest similiter intelligendi sunt in nulli 1° 2° cum
anno Angeli incorruptibiles esse nec natura sicut generant ad hoc agere
sicut sicut. Unde confitentur cum ab eo annihilari possint ap
pellant ante 1° 2° benevolentiam confutationis Angelorum generant
quod ipsi nec debent ex iustitia vel gratitudine intelligunt 1°
nec gratia non generant per charitatem sed dicitur Creationem

Caput 2. explicatur aliqua dubia

Quaeritur 1° an Angeli debeant simpliciter dici incorrupti
et immortales nec sicut 2° affirmative quod dicitur in hoc 1°
ad 3° dicitur non dici aliquid simpliciter corruptibile ex eo quod potest
et dicitur illud in nihilum redigere 1° ex eo quod nisi ipso habent
contrarietatem vel potentiam materiam 2° ad Angelos nihil horum habent

dicat ex modo d. sicut simpliciter incorruptibiles propter naturam
quod incorruptibile et immortale proprie et absolute loquendo vel
significans negationem deponit sui per ambulationem 1° per de-
structionem formae in materia vel facta per separationem illius 2°
huiusmodi deponit negat communem Angli 3° communi: et illi
negatio talis nobis deponit propter naturam atque adeo simpliciter
certum est incorruptibile natura sua

Quare 2° in Angli simpliciter dici possunt ambulabiles
ex natura sua. non nulli admittunt non audent hunc modum loqui
quod nulla res posse inclinat ad non esse sed potest per accidentem et 2°
quatenus inclinat ad aliud esse incompatible ad alterum esse et
ideo nulla est potestas intrinseca ad non esse substantie nisi materia
formae et propter eandem causam facta materia in d. simpliciter
intrinseca substantie immutabilitatis cumque Angelus carnis
mutabilis non potest habere intrinseca potestatem ad non esse ac per
consequens non potest dici ambulabilis ex natura sua

Ego autem existimo Angelos simpliciter dici posse et de
vere ambulabiles ex natura sua quod apparet Var. d. 132. et
ad hoc ostendo quod Angeli eo ipso quod dicunt ambulabiles
dicunt relative ad omnipotentiam dei non esse potestatem illis
redigere in nihilum et praesertim sub diuina diuina omnipotentia
in ambulari possunt 3° nihil illis deest quo minus deum possint
fieri et debent ambulabiles natura sua. Consequens est quod
gelo cum contra creatura sunt esse pendunt a deo libere illis
comparantibus 3° esse habent posse deponi per suspensionem
influentiae diuinae hoc enim praesumere non potest in ipsa creatura
res potest suspendere influentiam comparantem 1° potest ex Ang-
li natura sua non potest simpliciter nisi comparari 2° in hoc
subiecta diuinae voluntati 3° Angeli dici possunt et debent
ambulabiles propter naturam Conf. 2° quod in d. sicut supra quod
art. 3. res omnes sunt possibilis non potest per extrinsecam decon-
structionem ab omnipotente dei potestatem ab intro 3° nisi ipse non im-
plent contradictionem a proinde non repugnat illis esse et potest
sui

quod pars sunt ab omni omnipotente & potentia vel sunt ambula-
biles nihil per respectum denominationis ab omnipotente
divina potestate suspensum influentia conservantur potestatem
ad intro quatenus esse ipsi habent in repugnantiam
ut in parte et deponuntur eo ipso quod habent naturam finem
et pendunt ad id quod in unum respectum a omni creatura
quod in repugnantia ut sit et producat cum 2° Angelis sit
creatura habebunt esse ipsi et ab intro procedunt vel re-
pugnantia ut in parte et deponuntur. nec refert quod d^o theophrastus
q^o art 2. significare videtur Angelis deponi posse ex potentia naturae
vel ab aliquo potest passiva quae in ipso sit sicut in vultu in Angelis
in esse potest passiva ad id esse respectu agentis creati vel negat autem
illis naturam non repugnantia ut in parte respectu agentis immati negare
negare potest vel eo ipso quod comedit Angelis deponi posse ex potentia
activa dei vel potest vel comeditur in ipso Angelis naturam vel repugnantia
quae ex natura sua tali parte activae sub dante ad rem in corpore
immortali adduntur d^o Angelis vel deici juxta naturam ambulabi-
lem ex eo quod habent naturam inclinationem ad id esse naturam
esse ibi dicitur nulla vel posse inclinatur ad id esse s^o solum
per accidentem et 2° solum 2° dicitur ambulabilem juxta naturam
propter respectum in repugnantia explicata tunc enim possunt
sive de esse ad non esse quae in repugnantia vel inclinationem
naturam s^o deici potest parte logica vel ambulabilem in d^o dicitur
angelis naturam quatenus haec vox significat aliquid in quod ipse
perspicitur sicut enim de ipso nulli rei naturam d^o quomodo esse de
hunc potest

Quoniam 3° cum Angelis naturam suam habentis esse in parte
in dicitur sunt aliae vel creaturae d^o vel habere et tunc
distinguitur esse 2° deici vel creaturae si vel conservant a se
sicut s^o solum a causis secundis etiam pendunt in sui duratione a
conservatione causam et dispositionem quae requirunt ad sui per-
manendum ad 2° Angelis a se deici conservant eorum duratione a
sola divina voluntate deponit a vultu Angelis procedunt vel de

influentia dei conservatur. nec spiritus quod igni productus sit debet
conversus ad caliditatem & uni diffusi non ignis habet un
talem vini produendi calorem et ideo contra naturam eius rege
retur illi conservari et Angeli ignem habent non se conservat
di ignem inebriationem per modum potest physice ad conservandam
in esse se a deo non conservantur ut esse non respiciunt illi esse
vel non esse

Quaeritur et an ambulare Angelus. Dicitur esse per
permatum. Pro si Angelus ambularet ambulatorem eius diuinum
dum esse supernatationem spiritus sui corpore et ordine vero quod
ambularet supra ordinem quem deus ponit et respectu
divinae potestatis et naturae spiritus Angelus non esse dicendum superius
rationem non respectu dei consistat non esse supernatationem respectu
Angelus non potest quod non esse Angelus non est supra naturam eius

Quaestio si.

De Comparatione Angelorum ad corpora

Quaestio ista verbis actualibus continetur qui videri poterunt

Disputatio 5.

De Apparitionibus Angelorum in corpore afflicto.

Caput i Angelus An vere assumant corpora
et in illis appareant.

Notandum est pro explicito 3° requiritur conditio scilicet An
gelus deus vere assumere aliquod corpus prout hinc interpretatur
a theologia et dicitur Angelus existat in corpore assumpto. 1° non
apparet ut sit definitio in ipso illo spatio quod corpus occupat ut dicitur
esse illud spatio non existat quod optime notavit illud in art 2.
diss 2. contra factum et Gabrielum in 2° diss 3. et ratio est quod
sunt diuina uere assumpta natura humana quomodo semper
fuerit et sit etiam extra illud esse Angelus non deus assumere corpus
et non sit in eo definitio. Corpore quoque Angelus qui apparuit

Sol.

formal videntur fuisse in corpore assumpto et extra illud percipere
causitate solentibus. 2^a conditio est ut existat in corpore assumpto
tenuis mater in subiecto ex cuius conditiois defectu Daemon
mutaturus spiritus imaginatur ut huius apparere videatur ad ducere
corpore assumpto. hoc autem duas conditiois fuisse scilicet non sicut
sunt dicendum cum dicitur loquendi pluribus personis apparere
matrem ex eo scilicet quod corpus moueat et in eo existat illud
assumere. 3^a igitur conditio requiritur nempe quod Angelus
vult in corpore tenuis instrumentis ad se manifestandum et ut
personam faciat apparere ex defectu huius conditiois Angelus
mouens volens ad ducere illud assumere; nec ducere corpus huius
nisi quod dicitur quod idem illud mouet nec ut Angelus assumptus
faciat et lingua apparet Balaam cum illas mouet ad loquendum
quod in his omnibus omnibus boni et mali Angeli ad intendunt
se manifestare per illas corpora nec facere ut appareant tenuis
personas et repraesentat et sustineant personam contra quod ad assumptum
assumptum non negatur et non oportet autem ut corpus assumptum habeat
et figuram Angelus quod est impossibile et aut figuram hominis et
quem cuique figuram habere potest dum modo Angelus in eo
ad hoc spiritus vel modo operatur manifestare se potest ut se in
manifestat Israelitis huiusmodi contra personam personam in columnis
equis et per dicit in columna nubis huiusmodi.

Expendenda est scriptura deus est qui voluit Angelus
nuncquid assumptus vel assumere uere corpora et omnes Angelorum
apparitiones quas legimus in scripturis fuisse per immutationem
virescentis aut etiam personam personam personam. Cum ergo Angelus potest
sunt hominum factus et imaginatione sui in mutare ut huiusmodi
ere videantur varias figuras et formas daemonum illorum
nisi nisi 2^a imaginatur videntur huiusmodi vidisse multas et varias
forme personam per agrasse ut dicitur in concilio Augustinus et
habere capite epistolae causa 26 quod argumentis igitur dicit Angelus
semper simile quod personam circumducunt apparere. Cum
itaque per dicitur expressa scriptura dicitur cum et dicitur

non esse liber scilicet

cap 4 Juxta transferat. Sabini. de Angelis dicit transformant
in quod volunt figurat 2° imaginatione hic v^o haereti 26
post modum quo modo inquit potest dandi qui spiritus dicitur
corporeus. affirmare corpora.

Dicendum tamen d' Angelos vere et proprie apparuisse ali
quibus corpora et in eis re ipsa exteros apparuisse vas eor. sicut
quod quia in illam imaginatione apparent nihil indifferenter aplu
ribus percipi ut videtur d' Tho. 1° Angelis qui in propria dicunt ap
paruisse. Abrahami et Isaac et alij aplumbus nisi sunt perib
omnium et pluribus locuti sunt et responderunt quod tamen 2° ima
ginatione nisi sunt 1° in veris et realibus corporibus vere exteros
existens apparuerunt. 2° sicut auctor 11° Augusti 13 de civitate
cap 23. Hieronimi libi de primo bono cap 12 Bernardi. serm 5 in contraria
et praesertim Damasceni allegati pro contra 1° qui lib 2 fidei 13
de Angelis dicit in quibus sunt apparent 1° aliud aliq. aliud
formae potest videri ab hoj potest affirmari

Ad id oppositum dicitur posse Angelos imaginari et sensu
hominum illo modo immutare ut videri sibi videant aliquid
cum verum non sit et hoc patet posse hoj apparere neganda in
min non esse alio modo videri posse et de facto aliquando
vix esse in affirmatis corporibus hoc colligit ex peculiaribus modo
hoc mundi scriptis de hac re. Adde Laminis videmusque vere
deseri per aerem ademone h' frequentius non vere deserantur
sed per immutat^o imaginatione et in somnis sibi videtur de
ferri. Ad concludendum autem dicitur cum Albertus de Castro libi
de iusta haereticorum sumit cap 16 omnia alia eundem respicit
minus probabiliter. sed in eo concludit definiti. Jeminas illas sol
ti existimantur re ipsa fieri eas quae frequentius in somnis illis
contingunt nil deseri. autem nunquam illo re ipsa fieri.
qui summa de hoc dicit videri videtur dicitur libi 1° g. d. 16
16 paulo post modum. ad 2° duo verba illa Damasceni in
re transferri in latine formam ab alio. 1° modum transferri
a Bilio in hunc modum. in quibuslibet formae ut quibus apparuit
inquant

quo factu in admittit. si potius factu noster qd nec re
 per quod in gratia habeatur ratio per se sicut latere 2° ad
 sedm mod. Quod tunc in dicitur a. ubi dicitur quod signifi-
 cat apparet in sedm significat usq. imaginationis interiori
 si etia exteriori sicut etia Compositus significat spm sub-
 lem imaginarij et simul etia significat id quod exteriori ap-
 parer si verum in d. quare apparet que factu decepti. etia
 in 6 potuerunt etia ambulat super mare semetipsum off
 ad Corinthe 1° ad Gal. 2. 2. sicut fuisse locum de quo
 dicitur assumptio modo per spm^m virtute corpora consuet
 enim ubi uoluit fieri frangit feruore quendam gemmabili
 felid in d. ammonit purgationem cordi vitalium corpora quod
 contemdit impossibile esse cum daemone corpus carere

Quia uero alij in etia omnia uoluntate possunt appa-
 re corpore et in eis apparere. Per diuina saltem uirtute omnia
 ad id potuerunt fieri et de facto potuerunt. nemo uero potuit
 uigore potuit in multo hinc apperenti sed faciant semper
 my semper 2. Machab 15 referunt omnia facientis et feruore
 profeta longe post morte apparitione Judae Machab et
 etia 17 et Luca 9 referunt apparitione Abayly et etia in
 etia triumphat. deinde uiri grauisimae id affirmat. denique
 hystoriae fidelitissime de quibus uideri possunt Petrus et Paulus
 ubi de spiritibus apparer cap 11 et Martini del duo lib 2 de quibus
 Magister 9 26. sed deff 9 d. an permittente diuinitate deo
 sit potuit uoluntate in omnia uoluntate ad hinc assumptio cor-
 poris et apparer. negare tenentur quicunque dicunt animas
 separatas ad posse uoluntate aliquid aliud praeter se esse me
 uere ut sunt d. deo infra 911 art 4. Inar deff 35 et 56
 in 29 Martini del duo 9 26 ad sedm per 2° et Hieronimo deff 12.
 deff 2. 9. uoluntate. Verum ut dixi inter hunc more
 feruore negant omnia separata uere mouendi alio a se in
 uoluntate uoluntate infra ad et modo inuoluntate uoluntate et ideo deus
 nisi occurrer uis aliqua sed facient spiritibus sal uoluntate
 arbiter

in Abulenti in cas 8. dicit qd. Petrus tyrannus erat ad p[ro]p[ri]um
 et Conyrb[us] deff 6. de anima separatae art 2. non sicut ex
 Jussu^o p[ro]p[ri]e exst[ra] vite colligit membra et ex istis mem
 bris a se ipsis ex sui mobilitate aliorum quoq[ue] membra nullo
 concluditur quod eundem veget. perfectissima Jussu^o annuae vom
 by separatae vini naturalium movendi alia a se ipse concludit
 etud reb[us] in animatib[us] haec eni? Dvini movetur movend[um]
 Dvina quae q[ue] corpora si suspensa sunt Corp[us] q[ui]n
 mo[do] rotatib[us] habet dupl[em] mod[um] effendi et in corpore et extra
 corpus q[ui]n habebit etud dupl[em] mod[um] sp[er]andi nempe de
 p[er]tinetur a corpore et independenter. et sicut mod[us] d[omi]ni
 non rotatem posse intelligere annuae et se movens in
 dependenter a Corp[us] et in posse movere alia. hinc consequens est
 ro in deesse annuae rotati in toto naturam ad assumens corpora
 et ad apparendu[m] in e[is] potest in corpore in aliquo corpore illud quae
 manere et ut eo ad sui manifestatione[m] quae duntaxat p[er]fectib[us]
 supra ad vera[m] appropinquatione[m] ad quod duntaxat ad in 2° deff[er]at 8 q[ui]
 regum p[ro]p[ri]as ut corpus quod assumitur formatur in toto appropinquatib[us]
 necessu[m] in d[omi]ni vultu annuae et non habent virtute[m] laborandi sibi
 corpora p[er]tinet in totumque vultu appropinquat corpora ab Angelis
 comp[er]ta

Caput 2. An Apparit[us] Dei quatuor mensi

ut scrip[ta] sunt fuerunt in Anglorum
 Nonnulli p[ro]p[ri]as putant in vultu apparit[us] vultu p[er]formant[ur] p[er]
 tal[em] fuisse in Anglorum p[ro]p[ri]as dicitur dicitur p[ro]p[ri]as in vultu
 assumptis corp[us] sub quo dicitur apparit[us] in p[ro]p[ri]as lib[er] in
 Judaeis s[ec]l[us] 163 ex edite p[ro]p[ri]as vultu lib[er] Apparit[us]
 vultu. et in d[omi]ni quae referit dicitur p[ro]p[ri]as 10 q[ui] in vultu apparit[us]
 vultu dicit dicit apparit[us] ut p[ro]p[ri]as ex apparit[us] s[ec]l[us] p[ro]
 p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as Corri hoc et dicitur 2° q[ui] in vultu dicitur
 ab eo qui apparit[us] in gradat[us] in Anglorum vultu d[omi]ni vultu
 illud quod 2° ego sum dicit dicit s[ec]l[us] in habebit dicit aliter
 3° q[ui] aliter in vultu dicit p[ro]p[ri]as dicit in vultu apparit[us] in p[ro]p[ri]as

Agnes

aliquid deponere inter apparatus que dicitur dei in scripturas
et quae dicitur Angelorum in in tom diei quod Angelus dicitur
huius effectus apparuisse

Quidam autem Johanna Domagala cap 17 lib 4
de fide orthodoxa contendit fallens in novo testamentis deinde
quando per se immundate apparuisse sine ulla manifestatio Angeli
vel et de apparitione spiritus scti in spe columbae super discipulos
Mat 3 id sentit autor spiritus suspirati

Pro explicat primo impressione posse deum assumere corpus
in multis quo Angeli dicuntur assumptisse aut possit deum immu-
diate mouere corpore ipsi que uti ad manifestandum se primum
volunt in eis erit oportet ut qui assumit corpus extra tale
corpus vel sit ut intrinsecus nec ut moueat ad nihil corporis
assumpti vel Angeli immutatis manent circa sphaeram prae-
sentiae suae posse corpus assumere ipsi mouendo et se
per ipsa manifestando

Pono deinde sentit apparitio deum per se immu-
diate assumere sub quo in veteri testamentis manifestis
ut sit nec filii respiciantur nec ulla ulla digna esse

Dico 1° commune et notum ad esse deum in veteri
testamento nunquam per se immundate corpus assumptisse et omnes
illius apparitiones factas fuisse in uisibus Angelorum qui corpore
adsumunt et assumptum. hinc comit in traditio veteri sicut
Cassius in 2° part. et in 1^a parte 2° libro et 1° part. in 1° part.
ut videtur apud Melancthon et vult huius per se immundate per se
quae in huius apparitionibus frequenter nominat Angelorum
et eadem nomen deo tribuit unde Angelus et spiritus sanctus
apparuit vel a deo immundate et dei uisibus Angelorum nunquam
sunt fuisse alij per se immundate quae 18 dicitur deus apparuisse et
brahams in Canaballe M. m. m. et ab eadem huiusmodi expositis
et Paulus ad hebraeos 13 alludens ad hunc locum quod et ad deum
manifestum capiti indicare videtur Angelus dicitur et in
deum ipsa posse et immundate expositis fuisse huiusmodi ab A.

brahams

comenda aut hypochlorum aut hypochlorum ubi etlibet per hanc
omni lapidum quibus Angelus hypochlorum recipit id est ut optime
notavit Tuberos et Cornutus alapis ex verbo graeco 2. ca. 1. dicitur
Ceterum Angelus in se recipit. si autem dominus Angelorum
post immediate simul et Angelus fuisse hypochlorum recipit
non praesumptum Paulus in ead. genes 22. Legitur dicitur
hypochlorum Abrahamus ubi plura sunt dicitur et dicitur enim
in holo caupis et Paulus post Legitur Angelus in persona dicitur
habuisse manus inferri pueri. Tunc praesumptum Ordo 3 dicitur
dicitur apparuisse Moysi in flamma ignis de medio rubi. et
quod 19 et 20 dicitur illi legi et tamen actum 7 Stephanus
plura affirmat apparuisse Moysi in deserto Montis Sinai
Angelus in igne flammae rubi et infra in eod. cap. dicitur
dicitur autem fuisse legi in deserto Angelorum et ad Galat 3. lex
dicitur ordinata per Angelos in manu mediatoris hoc est Moysi
qui fuit mediator inter Deum et populum et ad Hebraeos 2. si
enim qui per Angelos dicitur et fuit factus et per 2. quod
se in scripturas Angelus loquitur in personam ut constat ex
genes 22. citato ubi Angelus quibus Abrahamus in
mediatore fuit se loquitur nunc cognovi quod timeas
dominum et non perperisti. filio tuo perperisti. et ex cap. 21
ubi Angelus apparuit Agar et dixit ei iunge et tolle pu
erum et pone nomen illius quod in gente meam fund erunt
quod enim in scriptura dicit dominus apparuisse intelligendum
et non post immediate sed per Angelos. Cont. confusa quod
maxime dicit dicitur manifestum et primum ut bene mundum cognovi
unus in mundo sunt non post ipsum sed per causas 2. et per mi
nistrum quo ad fieri potest cognovi quod enim in his app. nihil sit
quod dei dicit immediate ita cognovit ut ipsum post corpus
apparuisse se nullo plerumque hoc apparuit admittenti ange
lorum dicitur

Dicit 2. in nono respondit praeter apparet in Verbi in cano
india omni hypochlorum nullam aliam fuisse fuisse adro immite

1° miss^o Angelorum p^{er} g^o Virginis d^{icitur} in d^eus immundate
1° Angelus apparuit in corp^e assumpto ad eund^{em} h^{ab}und^{em} illi p^{ro}p^{ri}
t^{er}missum omnium divinum sp^{iritu} n^umpe ill^ustr^{at}ion^{em} ment^{is} et
cl^{ar}it^{er} in h^{ab}it^u oranti Angel^{us} apparuit conversans e^{um} q^uo^o p^{er}
h^{ab}it^u app^{er}et^{ur} ab^{er} p^{ro}miss^o et in ord^e ad person^{as} ab^{er} q^ual
l^{et}ur^{is} fact^{ae} sunt miss^o Angel^{orum} arg^uo et ab^{er} app^{er}et^{ur}
in corp^e assumpto ad p^{er}son^{as} in m^ultis 1° cl^{ar}it^{er} in m^ultis p^{ro}miss^o fac
t^{ae} q^uae fuisse Angel^{orum} miss^o

Sup^{er}est respondendum ad 1^{am} app^{er}et^{ur} et in p^{ro}miss^o an
ver^um p^{ro} illa add^{it}is auct^{or}ib^{us} et^{er} app^{er}et^{ur} p^{ro} n^um^{er}o
n^um^{er}o nob^{il}ib^{us} n^um^{er}o doct^{or}ib^{us} ad 1^{am} et 2^{am} arg^uo
constat q^uo^o d^{icitur} in p^{ro}miss^o e^{um} q^uo^o n^um^{er}o Angel^{us} d^{icitur} et
q^uo^o appellari n^um^{er}o d^eo, n^um^{er}o d^eum. Angel^{us} quid^{em}
n^um^{er}o c^{on}st^{it} d^eo n^um^{er}o et offic^o et Angel^{us} s^{er}v^{at} p^{ro}
m^ult^{is} d^eo c^{on}ven^{it} q^uo^o d^eo person^{as} representat ad e^{um}
mod^um qu^o q^uo^o p^{ro} d^eo in s^{er}v^{at} q^uo^o p^{ro} d^eo p^{ro}miss^o
p^{ro}miss^o d^eo et in p^{ro}miss^o legit^{ur} q^uo^o v^{er}e h^{ab}et
ref^{er}ent^{is} n^um^{er}o v^{er}e d^eo Aug^ustⁱⁿu^s c^{on}tra Ad^{ver}s^{ar}ia^{rum}
cap^{it}u^lu^m 1° inq^uit q^uo^o mod^um e^{um} mod^um d^eo qu^o d^eo in p^{ro}miss^o
e^{um} loq^uit^{ur} n^um^{er}o s^{er}v^{at} in Angel^{us} ip^{se} loq^uit^{ur} q^uo^o n^um^{er}o
Angel^{us} ann^unciat et v^{er}e d^eo d^eo d^eo et d^eo app^{er}
et^{ur} et d^eo v^{er}e Angel^{us} d^eo et Angel^{us} app^{er}et^{ur} e^{um}
illud d^eo q^uo^o p^{ro} p^{ro}miss^o d^eo; hoc e^{um} p^{ro}miss^o
m^ult^{is} e^{um} h^{ab}et Aug^ustⁱⁿu^s ad 3^{am} arg^uo inq^uer^{it} d^eo
app^{er}et^{ur} d^eo n^um^{er}o app^{er}et^{ur} q^uo^o d^eo d^eo in p^{ro}miss^o
et q^uo^o d^eo Angel^{orum} n^um^{er}o ill^ustr^{at} d^eo d^eo
d^eo s^{er}v^{at} in p^{ro}miss^o d^eo fact^{ae} v^{er}e h^{ab}et Angel^{orum} n^um^{er}o
p^{ro}miss^o in q^uo^o n^um^{er}o d^eo app^{er}et^{ur} v^{er}e
q^uo^o q^uo^o app^{er}et^{ur} et corp^e assumpto s^{er}v^{at} app^{er}et^{ur} vel
q^uo^o in p^{ro}miss^o p^{ro}miss^o rep^{er}it e^{um} q^uo^o d^eo d^eo p^{ro}miss^o
c^{on}st^{it} v^{er}e p^{ro}miss^o p^{ro}miss^o const^{it} vel d^eo q^uo^o illi
q^uo^o n^um^{er}o app^{er}et^{ur} fact^{ae} sunt d^eo h^{ab}et s^{er}v^{at}
in q^uo^o app^{er}et^{ur} n^um^{er}o p^{ro}miss^o s^{er}v^{at} et c^{on}st^{it} in app^{er}

facta Abrahamo

ut vo tunc apperit dicitur sunt Angelorum seu in personas
Angelorum factae qd' res Angelis proprie competunt et pers^o
nibus videtur ex quo colligi potest factas esse in persona dei

Ad id quod apperit ex^o Chelobii Pro columba illa quae
super Chrid' dependit non fuisse veram columbam sed columbae
imaginem et speciem in speciem et imaginem illam columbae
assumptam fuisse apperit^o utroq^o dicit Augustus in 2°
de binis cap. 2° v^o 4 de formis cap. ult^o. Ad id quod dicitur
imaginem columbae in assumptam fuisse ab spiritibus^o non
ab aliquo Angelo vel ab spiritibus^o sed: Corpore presentem
representant: non sunt nisi ab ipso tanguntur a causa particulari
quod requiritur ad unam assumptionem de qua hic disputamus nec
ab Angelo q^a se fundit ab eo formata columbae et nisi non
representabit Angelus sed spiritus sicut in specie illa^o art. 2
de p^o 2 ad fine^o idem dicendum videtur in eodem illa^o de hinc
quod ignis quae apparuerunt super A. hostes in die pentecostae
esset cap. 4 non fuisse assumptas spiritibus^o vel ab ungue
sed ab igne additum non fuisse verum ignem quae videtur per
Augustini in 2° de formis cap. 5. eodem modo loquor de columba
et de linguis ignis et cap. 102. ut patet dicit non fuisse verum
ignem.

Caput 3 de Causa efficiente Mater et qualitate corporum quae assumunt ab Angelis

quod ad causam efficientem aliter potest condici corpora quae as-
sumunt propria veritate nata fieri et componi ab Angelis
ut patet Albertus 2° tract. 9 q. 33. mult. 2. et Bonav^o in 2°
de p^o 2 cap. de p^o 2 quod probatur videtur Vaz. de p^o 2 cap. 134 et
ad fine^o loquor de corporibus quae sunt ut assumunt. ponit
carnem posse Angelis assumere corpora ut factus per se
non per viam suam materiam non comitatur q^a et Angelis
sine materia locali et impulsionem efficiere possunt ut patet in
vna aere et vapores utque coningere ac se formare et

applicare etiam causas naturales si nullo modo alicuius corporis
perfectores fabricanda

Dicit quod 5° Phil. vult d. the. ad art. 2. ad 3. dicit et
geli affirmant corpora ex aere condensando ipsum virtute di-
vina quoniam nullo modo ad corpus assumendum. formationem non
hinc non caret difficultate in enim demones etiam assumunt cor-
pora ad passum sine credibile non est duo personae virtute effor-
mare hanc corpora et uti demone ut instrumentis ad eorum forma-
tionem. Ita d. the. non loquitur de formatione eorum corporum quae a ma-
li Angelis ad malos effectus assumuntur. De formatione quae a
bonis Angelis fit ad bonos fines non loquitur de qualitate formationis
sed de perfectione aliqua formationis alienius corporis in quibus vel ex parte
effectus vel ex parte motus efficiendi aliquid neque d. quod superat
praedicta Angelis efficaciter. Ideo enim fortasse addidit s. dicit
verba illa quoniam nullo modo ad corpus assumendum. formationem.

Circa materiam autem horum corporum Alexander ipse 9° q. 34. ad
hoc 4. et Albertus in lib. de 4. ceteris ipse 9° q. 2. dicit formari haec
corpora ab Angelis ex solo aere. pure existente in sua naturaliter
parte. At Bonaventura ceteris et alij asseruntur non ex puro aere se-
ri haec corpora quae purum aere condensari et figurari nequit. Sed
re-formari et crasiori aliquo subiecto quae facile quoque unum
aere possit et hoc probabilius videtur. Vnde et videtur fortasse Thomas
art. 2. ad 3. unum utat exemplo nubis. omnia non ex solo aere consistit
sed simul habere etiam admixtum crasiori alio subiecto. Ego vero putavi
de his lib. 2. de 2. allegi q. 23. sic. inveniunt esse cum Angelis ex solo
aere formari possint etiam corpora vixentia per se possit ut solo
aere si condensetur ut solidum quod exhalat. Sed hinc possunt sine
non possunt esse. scilicet quod facilius est nempe aeri admittere per
se terras et aquas etiam vapore et exhalationem ad facilius
condensanda et conglomeranda membra et facilius exponenda celo
vel et figurata horum corporum quod videtur etiam Tenisse illud art.
de 2.

De qualitatibus autem corporum assumptorum illud observandum

nallas alios hie qualitates spectant debere nisi intelligi et tangibili
nisi et ambigunt uoces quas edunt Angeli in corporibus illis
illae formae nisi totum recipimus in eis quod in aere dicitur et de
his nulla est diff. Quod attinet ad intelligibiles qualitates sicut in
cap. 2. diff. uocatur in uniuersum nisi esse in his corporibus uel
coloris s. coloris apparentes ex uaria luce mixtione ut sepe
contingit in nubibus et in fronde. De figura uero aut uel
quod esse uerum in illis corporibus quod re ipsa formantur postquam
nonnulla quod esse solum apparentia sicut in nubibus apparent
nubis huiusmodi figurae quae uerum non sunt nec apparentia si
personae ueritatem. Alibi uero dicitur de figuris
probabile tamen existimo in illis uero coloris quod uerum in
gradibus corporibus interdum esse apparentes ex uaria luce receptione
interdum uero esse uerum nisi ex uaria permutatione aeris uaporum
nubium et equalationum possunt. Sed uero coloris ueritate.

Circa qualitates tangibiles uero arbitror nisi esse uerum dicitur
tamen et multitudine in corporibus assumptis ab Angelis et
transibit se probent quod uerum Angeli in uero ueritate
et mixtura primae qualitates ut qualitates uero dicitur et uel
licet repellent quae in se habent locum habent. Addit posse
Angelos aliquos sic fallere tamen efficiendo maiorem ueritatem
uoluntate facti ut uero homo uerum uideat sibi tangere aliquid
dum aut mille et hoc uel illo sic figuratum dicitur si
nulla sit in re ipsa uera figura dicitur aut multitudine.
contendit tamen huiusmodi corpora assumpta talia fore inquam
ut uerum tamen deprehendit uera corpora nisi esse si homo
attente consideret nec habere uerum dicitur et multitudine qualiter
in uero offibus et carnalibus experimur. Probantur potest. quod uerum
sunt sequuntur in iuste efficiunt uerum illud quod est uerum uel
probant uerum uerum tamen cum se contrahuntur probantur
uoluntate dicitur palpate et uerum quod sicut carnis et ossa non
habent uero quod uerum consistit aliquid quod tamen uerum deprehendit
deprehendit uerum esse et alia corpora.

35
Nihil omnino potest posse Angelus efficiendo aliqua
intra se causare in se duritiam et mollitudinem aliquid sunt
de coloribus diximus posse etiam adhibere et simulare hoc et
alias qualitates ita ut sensus tantum omnino fallat quod tunc
homo affertur consideret id quod tangit. 1° pars 1° quod dicitur
cum Angelus apprehendit aliqua passiva vel potest ea si tangere
ut respicitur una aliqua mollitudo et duritiam. 2° pars 1°
dicitur a vox fortis a illatione dicitur quippe illis 2° si et 2°
non vox ut videtur plane dicit posse Angelus sic respicere
tamen ut videtur homo tibi tangere corpus dicitur vel molle
et tibi modo et fortiori respicere ut videtur tibi tangere aliquid
vobis vel grandaevum aut alia forma praedicta. Maxime dicitur
appare fuisse posse Angelus ita adhibere hoc quod et
alias attenuare ut omnino deceptat tangere quod tunc
maneat et potest ostendere tunc quod Angelus longe adhibere
frequenter praestat quia potest adhibere carnis mollitudinem
teporum ac prae dicitur aliquid tangendi qualitates. Item
dicitur quod cum Angelus potest omnino deceptare in se quod
praestantissimum inter sensus externos potest etiam tangere qui in
sua virtute et in mirabilibus tunc praestant quod Abraham et
Iohannes cum pedibus Angelorum qui illis apparuerunt et adhi
potest tunc Iacob ad Angelos et romanis non despiciebantur
tunc una in esse corpora quae tangebat. Nec satis fuit
vox respondens illis deceptis fuisse praecipue Simonis
eo quod illis non exprimerent nisi non quicquam? angelus appa
rentis non exprimerent decepti sunt 1° tunc ipse despiciebant
tunc decepti

Ad id pro oppositis 2° pro imperio ad id 2° 3°
955 art 6 ad id singulas illas arguta resurrectionis quae tunc est
ut tunc utroque non fuisse sufficientes ad illud perfecte manifestum
dicitur bene tamen conuenit ad scripturae testimonium et An
gelorum dicit et etiam ipsum tunc in miraculorum confirmatio. Unde
Haldonatus circa illa tunc verba apponit potuisse tunc prae
et nisi

Insuper illi falli sunt decepti legimus Abraham et toti populo
inducens se perijentes etiam Angelus pedesque illos curandis hoc
pondet etiam populariter et communiter vult cogitasse quod
compuncti sunt ut unum tantum quod unum in corpore deinde
fallatur quare etiam solus factus pedare vult se nec cor
poratū esse et nō esse unum spiritū vel substantia sola
generationi apponens sicuti Apostoli arbitrabantur quod videmus
cum rannus etiam ingreditur hoc autē tantum ipse deprehendere
poterat fallere eō et populari modo ac nata convenienti
et quod tantum tantum cognoscere poterant esse corpus nō vero cu
ius esset corpus idē iubet oculorū uti sensus et videre manus
et pedes ut ex vulneribus deprehendunt esse illud esse qui a
iudex fuerat crucifixus. Ad 2° arguitur hoc videri illius esse
esse quod demoni vel nō vult vel nō permittit facere quod
potest in ista parte hoc deprimat vnde ad alij dicit de
mon se nō posse nisi corpus facere intelligendū est nō se
se facere deo obsequente aut fallere nō permittente

Caput 4 An in corpore assumpti ex ceant opera vitie Angli

Præ dubitandi est quod videtur mihi sunt Angli
deambulare comedere et loqui ut constat ex 1° gen 13 et 19
et Thobie verbis que actiones vitales sunt. Deinde probatur
sicuti auctor narrat semina ab ipso ex demone conuulsa
et peperisse nemo autē negare potest genus esse actionū
vitalium

Vera ratio scilicet est et eorum inter Thologos Anglos
nō posse clare operari vitales in corporibus assumptis prob
ari potest arguitur dummodo quod spiritus simpliciter et indivisi
bilibus debet procedere a supposito vitali nō et in eo recipi
sed operari ab Angelis clare per corpora assumpta nō
recipiunt in supposito vitante a quo procedunt cum recipi
antur in corpore assumpto quod hoc informat ab Angelo nec

ab eo vna

videtur autem quod talis operatio non sunt simpliciter et proprie
vitales.

35
1° opponit. Vnde dicitur 136 ad contrarium arguitur ex eo se
qui locutionem in verbis non esse operationem vitalem quia
procedat a principio vivente receptum in aere qui non vivit
3° tamen hinc dicitur non convelli. procedit arguitur non
contra duplicem actionem vitalem completivam nempe motum
linguae et vibrationem aëris et illud quidem vitale esse per
rationem denominationem hanc videtur non esse vitalem nisi per
extremam denominationem ex eo scilicet quod procedat a priori ratione
linguae quae vitales dicitur inter se. 2° autem actio phreni
vitales extra motum applicat nihil prohibet quo minus recipi
possit in futurum non vitale.

Ut autem expediamus quod adducit dicitur in hoc dubio
di. distinguere oportet duplex genus operationum vitalium. Alie
runt eorum quae sunt subiectum solum ex natura rei non
sunt nisi a principio vitali ut sunt sensationes generationes
et alia id genus. Alium genus dicitur eorum operationum quae
sunt subiectum illi possunt a principio non vivente licet non quod ad
modum ut sunt locutio et deambulatio. hoc autem subiectum
in hoc primo genere operationum vitalium intelligimus
modum spiritus localem non vero motum spiritus illud respectum
quem habet ad tale principium ut in motu progressivo quod
fiat a parte mediana intra mediam magnam et appetitum et
mediis tendentibus qui sunt instrumenta motus. Ex his duobus
generebus vitalium operationum non modo fieri
possunt ab Angelis in corporibus assumptis quia in illis corporibus
non sunt. Summa et parte sententiae a quibus non sententiam
debent sensationes saltem ut a causa materiali ne Angelus
cum spiritibus suis possunt in assumptis corporibus operationum
subiectum solum decidere quod non est ad generum 2° genus
operationum potest quidem 2° subiectum fieri ab Angelis non vero
quod ad modum vitae ex fluctuata quare cum intendit nihil sit

Angli.

de ambulatione comedere et loqui ut ex scriptis constat hoc sic
accipendum est ut istae et similes operae in proprio committat
Angelus in corporibus assumptis in membris deambulatio talis
huiusmodi significat modum progressionem factam in imaginariis
et appetitum ac modum virtute residente in rationabilibus in
corpore assumpto ut sunt imaginatio appetitus et praedicta virtus
nec deambulatio proprie sumpta respiciunt. Similiter
respiratio requirit proprio tribui Angelo in corpore assumpto quod
utrum sit modum imaginariis et delectabilem appetitum. Item
curandum de respiratio et huiusmodi nuncupatio sunt modum magis
sunt tamen in istis virtutibus et potentia vitalibus. Deinde comestio requirit
proprie tribui Angelo in de ratione corruptionis et in quibuslibet
cuiusvis generis modum vitaliter contentum cibum et transiendum in formam
cuius in ratione in Angelo quod videtur indicasse in factis lib. 12.
dicitur in effectum virtutem in cibum quod manducare et in cibum. unde
sanctus doctor art. 2 ad 1 exprobat dicit Angelus in corpore assumpto non
proprie comedere cibum dicitur dicitur non comedere post resurrectionem
et miris quod non modum illi contentum et ducendum cibum ad transiendum
in formam vere per a potentia vitali in ordine ad nutritionem et
quod corpus dicitur erat gloriosum non fuit in seculo deest cuius et unum
in cibum illi manerit in aere vel alia similibus postquam Pre
terea quod ad contentum attinet in hoc sit potius ut utrumque
cibum et cibum ad hoc unum imaginariis ad significandum cibum
et ad non comedere. Angelo in assumpto corpore. Quare librum
genitum nominat corpus assumptum ad modum progressionem in modum et in co
eodem modo similibus modis ac tenet et dicitur cibum et transiendum
illud in factum interiorum corporis assumpti non tamen proprie mo
natur in illo corpore modum progressionem requirit proprio loquitur autem
modum sit factum in seculo ac metaphoricam de ratione admodum

Deinde de aere vitali generis in dicitur potest dicitur
lib. 2 de quibus dicitur quod 11 ubi multas virtutes tenet. Ego invenit
dicitur dicitur non posse in sua et in proprio potestatem in rationem
generare corpus quod de suo requirit praedictum corpore tenet requirit

ad magis

nupti ad generum in ipse temporibus sit et laborare sicut in
no requiruntur omnia quae in corpore assumptis in d.

Dico 2. hoc videtur ostendere ex daemone mundo et feminis posse
nupti aliquid prolem ab ipso nullo veritate actu generari et esse daemone
rati d. qd daemones possunt humanum seminem pelliculam in formam
deus sui conservare ac tanta claritate deferre ut uterque spiritus
in despectu et tempore convenienti et apto ad concipiendum multum
inspiciendo ut sui perceptoris generi quo ventus pulvis illius in
daemone et hunc ille respondit d. Patet enim quod opera da
monum adduntur d.

Dico 3. ex hoc mundo et daemone juvenis in ipso
nupti prolem posse qd in utero matris plura requiruntur in
ad corporis organum inchoatam prolem cum ad fuerit aliquid
continuar operari aliam facultatem quae omnia existunt pro
tanti non posse ad daemone in corpore assumpto unde cum huius
narrantur ex daemone juvenis filius ab ipso nullo corpore
vel uno aliam feminam fecit aliquid fuit Julphar d. d. d.
possit fuisse vel esse ab alio daemone fuisse posse invenit
ex quibus constat nihil colligi posse contra nostram fidem

Quia vero An. p. d. d. in corpore assumpto dicitur
re aliquid autem corpora sufficienter ad unum et per unum ad
fuerit adorat. Dico unum Juvenis tract. 2 de Religione. ubi
capi in eo posse rati d. qd aliquid dicitur maxime quae
no illa exterior quae dicitur Angelus in corpore assumpto sit
in corpore ad uterum unum id hoc nihil dicitur ad omni d. d.
sit ut autem quae d. d. adorat. recipiat in corpore ut
lata unum in d. d. d. d. caput posse esse mat. d. d. d.
et tunc in d. d. d. in corpore uterum unum qd d. d. d.
dicitur aliquid exterior autem in corpore assumpto generare et
aut inchoat. ex affere fuerit et jurisdictionis propter dei ex
cella unum ad prolem effert autem ad rat. d.

Quaestio 52.
De Comparatione Angelorum ad locum.

Post haec doctrinae completitur d'no articulis tribus
qui videri poterunt apud Naz. qui emendat explicat et per-

Disputatio 6.

Per quid conveniat Angelis esse in loco
Caput 1° Apparatus ad Disput^{io}

Pono imprimis duobus modis dici posse rem aliquam esse
in loco 1° in rigore physico prout significat id esse in aliquo
spatio circumdatum reali supersubstantivum alius corporis quo patet cor-
pore esse in loco ad convenire supra Angelis 2° prout
esse in loco dicit solus rem esse praesens spatio sine plene
sine vane quo patet convenire Angelis praesens esse in loco
quod dicitur in 1^a 2^a 3^a ad 2° quae dicitur
de theologia cum aut loquens de Angelis. Cuiusque insigne
possunt adesse tum de ministerij proprietate tum de nate
limitate et Damascenus lib 2 de fide cap 3 dicit Angelos
circumscripti quia non versantur in terra cum sint in caelo
ne in caelo remanent quia ab eis ad terram mittuntur. Con-
sid^{er} id quod ex Jerem^{ia} et dicitur constat Angelos realiter moveri localiter
quod cum motus localis sit acquisitus praesens in aliquo spatio
necesse est ut Angeli sint praesentes loco et spatio nisi dicitur
quod Angelis dicitur ad Damascenum esse in loco intellectuali modo non
hinc verbis solus significare voluit Angelos esse in loco non per conven-
tionem ad illud ut sunt corpora sed modo intelligibili. Unde in 1°
loco et 1° in qualibus sit eius simuliter cum Augustus de genesi ad
litteram cap 20 et 26 ait creatura spiritualis non moveri per loca sed solum
per tempora intelligendus est ut non volit non moveri per loca cum convenit
jurare ad illos

Pono deinde Angelos non esse in loco circumscriptivum
quia non est in eis admodum corporis 2° figurat et forma circumscripti

locum cum praedicta commensurata esse tamen in loco definitae
cum habeat adaequatam praesentiam in sua propria sphaera nam praesentia
definitiva proprie sumpta est illa quae res ubi est tota in toto
et tota in qualibet parte spatij ut ex vi potest sic existendi
in illo nequeat esse in alio vel in maiori sed Angelus cum habeat
adaequatam praesentiam in sphaera sua ubi est totus in toto spatio et to-
tus in qualibet parte eius ut ex vi connaturalis potest sic existendi
in illo nequeat esse in alio vel in maiori quod est ibi definitiva

dicuntur quod non erit definitiva quando non occupavit suam
sphaeram tunc enim ex vi potest sic existendi poterit esse in maiori
spatio deo in eo eventus praesentia Angelus non esse dicenda abso-
lute definitiva de ratione adducta possit tamen dici definiti-
va in adaequatate quod est pars praesentiae simpliciter defini-
tiva

Pono praeterea quod optime notavit Fonseca in multis
capitulis 99 sub r. duplicem esse rationem fortalem per quam aliquid
alicui dicitur convenire una ex parte praedicti quae semper
identificatur cum forma praedicti quod patet ratio fortis cum ali-
quid est aliquid est albedo alterum est per se subiecti de qua dubitari
sollet quibus subiectis per se non videtur sufficere ad sibi ven-
dicandum tale praedictum quod patet dicitur aliquid esse albidum
quod habet certam notionem primariam qualitatis et est dicitur
loco individui quod est appetitum et appetitum quod apprehenditur
vni absentis unde consequens est in duplici parte ratio fortis
per quam alicui dicitur convenire esse in loco alteras ex parte
praedicti quales est praesentia certum enim est a praesentia et tunc
denominari rem praesentem loco sine hanc praesentiam sit forma
extra hanc dicitur alteras ex parte subiecti de qua dubium est an sit
intelligenda ipsa vni omni aliquid ei additum

Pono denique praesentiam Angelus quae est illi ratio
existendi in loco ex parte praedicti non esse modum aliquid modum
sed extra denominationem et modum ab spatio vel loco quare hic

non est definitum

praesens vel in hac pt. cabim omnino de vob. de p. Angli
ac de praes. omnino aliud verum et praesens contrariis inter
doctores hoc loco videtur de vob. f. praes. in loco seu existendi
loco exple. praedicti id de vob. existendi in loco exple. f. ubi hoc
e. fundamentum propter quod convenit Angelo esse in loco. de
hoc igitur huius agendum e. proponit tenem. p. sequente cap. v. m.
et aliud 7. et.

Capitulum 2. Proponunt variae p. de vob.
de quod convenit Angelo esse in loco exple. f. ubi.

Prima p. in hac re e. Alexandri cap. 932. m. ubi d.
serenitatem vob. et fundamentum propter quod Angeli e. in loco esse
qualit. quando illi adeo communicat. 2. sententia e. Durand.
di. m. d. d. 37. cap. d. d. g. m. 26. ubi existimat. f. ubi
subter Angeli esse vob. de quod illi convenit esse in loco non
determinato quem possit esse in loco de p. id communi ut esse
cogitur quem ad esse omnino corpora. quae esse in loco
invenire possit quibus aut esse Angelus praesens in loco et ubi
contra sua antequam in illo fuerit vel velit operari ubi
eius subter et vob. eadem semper sit subter fieri non
possit ut relinquat locum quem semel praedictis modo habet
probat sua p. Durandus q. agens finitum debet esse
praesens passio antequam operetur de vob. Angeli corrupti
praesens passio ante operationem nisi fuerit subter et vob. ubi
q. per hanc ante operationem e. praesens unguis vob. p. ubi
subter et vob. ubi non magis sit praesens vob. corpori quod ubi
q. in quolibet p. operari potest esse ante operationem omnibus
loco praesens.

3. sententia apparet operationem transmittit esse Angelo finitum
ut in loco constituit vob. f. ubi 2. contra gentes c. 68. ubi d. ubi p. ubi p.
est non ex domo e. ubi id sententia vob. i. de p. est. P. m. e. d.
q. subter materialis in loco vob. quae quae tangit locum e. p. ubi
vob. vob. in loco per constantem vob. ubi d. operari vob. ubi.

4. sententia e. Constanti ubi huius quae Angeli in vob.

gi autem qui substantia Angelis convenire esse in loco per applicationem
virtutis ad operationem transferunt. credit autem eorum applicationem
ipsum esse autem virtutis et voluntatis et operationem facultatis motivis quibus
potest consistit Angelus primum existens ad operationem unde consequenter
addit Angelus convenire in loco sic huius applicationis esse omnia ac
solum operationem transferunt se ad complete quousque accedat aut
alij operationi transferunt

5^a pars d. Vaz d. 133 et ubi continetur Angelus esse in
loco per applicationem virtutis et hanc applicationem esse modum quandam
vniuersi abstrahendi accidentum et spirituales addunt Iulius de
geli sic eius vult corpus cui praesens est tangens mensuram moti-
ui qui modus impendat ab voluntate Angelus in seipso nullum motum
modum habere atque non nullibi esse. Addit deinde d. 195.
c. 3 et 2 modum ipsum esse valde differentem a modo ubi quem admodum
in corporibus nam modus ubi esse inest relationem differentiam
ad primum primum et modum vniuersi quem habet Angelus ad corpus
esse in ordinem Angelus ad aliquid differentiam relationem ipsius ad
corpus cui coniungitur et ideo potest Angelus mensurari et motum locum
admodum corporis mensurari eodem modo vniuersi ad corpus et ideo
similiter dicit de modo vniuersi animae virtutis ad corpus et
distinguit eum ipsius dicit et rationem reddit. quare spirituales vel ha-
bentes modum vniuersi spirituales negant esse se habere in
loco corporis aut quantum cui coniunguntur. Denique dicit d. 195.
c. 7. de hoc modo intelligendum esse d. sic in aut Angelus esse in loco
per applicationem virtutis nam conuenit Angelus in corpore per hunc
modum praedictum debet ut virtus eius operetur in corpore et in loco

Capitulum 3. Responsum ad dubium sententiae

Item in comitibus contra ea quae ratio praesens quod conuenit
Angelus ex parte virtutis esse in loco nam d. quodlibet aliquid dicitur
conuenire dicitur esse in loco per applicationem se sequuntur Angelus non posse
per se virtutem esse in loco nisi loco mensurari quod ad primum d. sequit
in parte quod huiusmodi illa naturalis esse sine supernaturali adlo

committenda esset ut Angelus constitueret in loco vel moueret
 2° Concluy^o sententia dicitur prout ab ipso dicitur om-
 nino respiciendum & ut respiciunt illud omnes Theologi constat qd
 sententia videtur dicens Angelus esse realiter presentem omnibus
 corporibus eo ipso quod circa illa operari possit quod si plene sal-
 tum non est qd Angelus a corporibus differt ad hunc retrahit
 potest quomodo circa illa operari possit qd si hoc est factum consti-
 tuitur in loco qd potest operari per se in inferioribus Angelus esse in
 omnibus locis vel in omni loco operari possit et in pluribus modis
 h. a. deo sicut et daemones semper manente in caelo qd semper
 potuerunt in caelo aliquid operari sequitur praeterca Angelum
 non posse ab uno loco moueri in aliud quia respiciunt sententia
 et sententia qd qd scripta constat Angelus desinito loco esse et
 ab uno loco in aliud moueri nam Chrysostomus dicit daemones fruisse ad
 legatus adrafaela in deserto superiorum Aegypti et Ioan. s. Angeli
 in descendebat 2° tempus in pyrenaeis et Jeron. 23. deo tribuitur
 nunquam illi superiorum implere caelum et terram et Math. 3. Dae-
 mones ex corpore quod descendunt dicunt mihi in bonis. Adde
 Chrysostomus hom. 3. in eph. ad tuberos. Angelus potest saltem per daemones
 rae utrum eius nihil momenti habet ut constat

3° Concluy^o contra 3° sententia dicitur sententia videtur Angelus
 fundamentum esse subiecti ut in loco constituitur. hoc contra recentiorum
 val. d. 1. q. 82. sententia dicitur metaph. 1. 4. n. 11. et sequentibus et illo
 linea ubi hinc qd dicitur unum alterum a se 10 qd si autem prout
 eius esset fundamentum prout Angelicae vel requireret a se
 in tempore causa ipsius prout vel appositioni ut quid nullo id
 sequitur prouta nullo dicitur non in manifestis operatio Angeli
 supponit praesentia ut ostendit nullo qd agens creatum esse possibile
 sit sine operatio dependente a se hinc praerequirit praesentia
 ad illud ut in eo operari possit hanc autem praesentiam supponit esse
 Angeli praesentia hinc dicitur potest 2° tunc qd Angelus non solum
 ut absolute existens id est ut existens hinc ut in habens tale praesentia

liber ad ad operandum et non operandum atque adeo potest non operari
non etiam quia operatio Angelus in corpore requirit esse nisi in
localis sed in Angelus sit praesens ibi ubi est corpus imperitiosum et quod
corpus illud localiter movetur quod per fundamentum dicitur talis operatio
nisi contingit praesens Angelus.

Dicitur Angelus per actum operationis fieri praesens rei in
qua operatur sed contra est quod hoc non esset semper quoniam istud
Angelus posse operari indistinctum non in corpore quod operatur sed praesens
suis effectibus nunquam potest operari in distans atque ita semper per
distans quod est effectus istud Angelus dicitur praesens alium rei
potest ab illo distare quae quod est plane negationis. 2°
si operatur per se non est sequens plures incommensurabiles nisi in
suis sequens Angelus autem non operatur actione transmissa et
se in rem natam et tamen nullibi esse et nulli loco vel corpori
se praesens et a nullo distare quae quod adveniens conu
dant de eorum Angelus in eo eventus fore indistinctus
negationis a quovis corpore ita ut eadem facilitate possit uni
vi corpori immediate se se applicare sicut praesens esse sunt
plane absurda et contra. Ang. est et ad dandum esse
mediis distantibus non esse quae nullibi sunt. Deum
sequitur si deus producit quod in se ipso est quod nulli
possibile autem Angelus esse eorum indistinctum a qualibet
esset et eorum quantitate sunt designabile posse immediate
agere et posse quod circa sua parte operari forme posse in
medietate posse circa aliam operari quod libere distans atque
alio quod in se distare a se ipso loco ino habere unum per
se in se transferendi se quod subesse ab uno loco in alium
quod nullus potest loco tamen distans designari ut in posse
se quod brevissimo tempore longius transferre quae videntur in
comprehensio. Praeterea sequitur Angelus posse esse in locis
distans atque eo quod sit in medio non nisi a parte sphaera
potest operari simul in partibus istius sphaerae et non in medio
dicitur vs. movetur istius partem aery illius partem et non medio

in qua ventus erat a se ipso dicitur et dicitur quod naturaliter fieri
posse communiter negat. Inde non potest posse probetur Angelus
a se ipso dicitur et dicitur in inferno quod dicitur. Insuper
legimus Angelus non fuisse creatus in caelo empirico quod dicitur
contra communem opinionem philosophorum. nec modo ubi esse dicitur, nec
dominatus in inferno quod dicitur contra communem opinionem philosophorum et
contra scripturam nam cum creati sunt nullam habuerunt in caelo
operationem nec modo Angeli dicitur illa perpetua habent in
viam se. et caetera illud non movet locutionem et Angelus nullum
aliud operationem caelo imperare possunt nisi modo lo
cutionem et quomodo movetur afferenda non esset moveri ab
omnibus Angelis qui in eo creati sunt vel quo nunc in
eo sunt. necque demonibus in inferno assignari potest commu
niter perpetua aliqua operatio tantum ubi fuerunt per
petua agere eorum et formas illas. Denique sequitur simi
litudinem de cordis totam animas beatas non esse in caelo nec domi
natas in inferno. necque animas dicitur descendisse ad infernum et
subter terram ad omnes illas et animas dicitur in praedictis locis
totam negat communiter aliqua operatio tantum quod illi
continuo operantur. quod vero addit. Caeterum animas dicitur habere
se aliquod effectum in animas dicitur et dominationem hanc terrendam et
tas illuminanda facile computat. Cum ergo terror et illum
natio non processit ab anima dicitur per impressionem aliter dicitur
sicut quibus in animas dicitur per impressionem dicitur. Item etiam
dicitur admittit plures operatio animas dicitur in illas animas
legimus potius animas dicitur fuisse tunc inter animas dicitur
et dominationem quod in loco illo corpore ubi illae erant er
ant et ante non fuisse intra subter illam animam.

Argumenta adducta pro 3a sententia facile habent se
Causam nam in expeditur quod dicitur in dicit Angelus esse
in loco quo in eo operatur vel non esse ubi ubi non operatur. Item
dicit Angelus esse ubi operatur quod verissimum est quod requirit
loci propter hanc ut operetur. 2o Angelus potest potest necesse esse

operationem

transfere ut Angeli dicat esse in loco reali per contractum virtutis
& Combye contra 4° Angeli ad contractum esse in lo- 40
co per applicationem virtutis ad actionem transfere per se quod
Angeli in caelo neque demones in inferno habent applicationem
virtutis ad operationem transferent. cum nulla habeant illi actionem
transferent in caelo neque ipsi in inferno ut videmus. 2° quod
omnia genera includunt in hac applicatio virtutis non mi-
nor habent indifferencia ad defectum loci nec magis sibi de-
terminant certum aliquod spatium quod ipsi sunt subter Angeli
quod in dicitur autem intellectus et voluntas et potestatem videtur
ita hoc liberum ab impedimentis spatium sibi determinatum spatium
magis quod subter Angeli profertur cum actus illi intellectus et voluntas
et potestatem aut remota impedimentorum possunt esse in loco valde
distanti ab eo in quo operatio est efficienda. 3° haec applicatio virtutis
nequit esse ratio ob quam esse subter contractum Angeli esse in loco est
formae quod est si intelligimus Angelum currere omni actu virtutis
ad hunc intelligimus esse manere subter contractum prout est ubi antea.

5° contra 4° contra ratio ob quam contractum Angeli est
subter esse in loco non est modus virtutis eius ad corpus vocis eius
dicat esse distantis vel propinquus alij corporibus. per impugnat quod
modus esse virtutis suspensivus est ad unum affectum non intrinsecum
praesens et indifferens subter spiritualis vel corporalis recte intelligi po-
test sine tali unione unius intrinsecum praesens sit omnibus creaturis
et illi virtutis videtur et quantum sibi unio reperat inter animal
rationem et corpus et inter humanum in deo et verbum ea forma non
requirit praesens intrinsecum eorum praesens sicut anima informat materiam
et verbum terminat humanum in argumentum est quod unio ipsa in deo
praesens est potius praesens supponit ad unum nullo enim modo fieri
potest unio animae ad corpus et humanum si ad verbum quod
intelligimus sibi formatae naturae praecedere intrinsecum praesens est pro
propinquitate eorum. Contra quod anima rationis prius naturae quod per
genus in unum materiam per creationem sit intrinsecum praesens illi et ratio

quod extrinsece unione unum negantur sine propriis. Sed ubi
 gely sunt esse diffusi vel propriis alij corpus superadditas et
 praedicta uno ad corpus in quo Angelus esse dicitur. Unde
 sine ipso unione ad corpus potest Angelus illi esse proprius. Et
 frustra ponit hanc unio omni potest gely ipso unione potest ubi
 agere in corpus illud nam ante illud aliud unione dicitur pro
 ducere Angelus ipso unione ad corpore atque adeo potest ipse
 esse generaliter alij dicitur in eo. Et sine ipso unione dicitur
 praesens tali corpori et indistans ab eo nam Angelus negat non
 unum dicitur indistans immediate. Cont. ultimum omni po
 nomus quod dicitur dicitur Angelus esse intrinsece praesens
 praesens caelo per praedicta unione et ponimus Angelus corpore
 a praesens praedictae et unum et alij propriis unione quod
 fieri potest conuenit etiam ipse dicitur hoc potest ad hunc du
 gely potest mouere caelum. Et non differt a caelo et non dicitur
 Et dicitur nam dicitur diffusus a caelo non sicut res non existens
 sed ut res existens. Praeterea si quod impugnamus non reddere
 rationem nec reddere potest esse res corporea. Et proprie praesens
 in spatio fundare potest vel non sicut potest denominationem
 dicitur vel indiget et non potest illud fundare res spirituales. Et
 proprie etiam praesens.

Capitulum 4 Proponit Vera sententia.

Pro utraque intentione dicitur pronomen esse posse vel de
 causa de qua Angelus dicitur praesens in spatio vel de causa de
 qua dicitur in loco reali cum contactu per analogiam ad corpus hoc
 bene contactum quantitativum per loco reali.

hoc potest dicitur in rem esse subiecti de qua Angelus
 habet praesens in spatio esse propriae ipsius subiecti. Unde dicitur
 in 10 dicitur in 10 gely in 2 dicitur 6 Gabrielis. Et in 2. et in 10
 ubi dicitur potest optime dicitur gely dicitur Angelus esse ipse quod dicitur
 in et existens alij qui illo alio addimento potest esse alij
 sicut habet praesens in alij in spatio determinate. Et proprie Angelus.

Subiectum

est illi ratio ex se subiecti de qua illi convenit habere praesens in
aliquo spatio cui constat quod una quaeque entitas eo ipso quod in
loco et tempore debet esse ubi quod demum dicitur esse de
subiecto Angeli

Dico 2° rem ex se subiecti de qua convenit Angeli
esse in loco reali in contactu esse operatione transmitti ut
religendum videtur de Thomae ut dicitur per. q. 1. sicut subiecto corpora
quod 2° penetrabilis est ac per consequens mixtus ut physice et
tingat et contineat alio reali seu extra superficies sit apta per
quantitatem ut curvum scribi possit et terminari loco reali unde
quibus qui 2° non habet contactum in loco reali dicitur propter
rationem quandam habere contactum virtualem mediante operante trans
mittente.

Sicut vero dicitur in 1° cap. 6 si relatio praesens immediate
sequitur nullam subiectum Angeli sine alio fundamento absolute debet
terminari aut subiectum Angeli aut locum utroque ut relatio illa
mutetur relatio enim in mutatur nisi mutetur fundamentum aut
terminus. si autem relatio praesens sequitur modum aliquid absolute
super additum subiectum Angeli semper fundamentum sit in de
Angeli semper esse in loco aequali non posse in numero per
se componere nam subiectum Angeli quod consequitur modum ille
semper eadem est quod si modum ille non perdat ex nulla subiectum
Angeli sed ex illa voluntate eius effectum Angeli absolute posse om
nino alio loco atque alio tempore in rerum natura et tamen nullibi esse
quod non considerant doctores nostrae aetatis. Et praesens Angeli non est
se modum aliquid positum absolute vel relatum sed esse independentem
et denominatum extra ad spatio et hanc recipi et fundari in subiecto
Angeli per ordinem ad spatio ac per consequens variari eo ipso quod
subiectum Angeli movetur et per consequens ab hoc spatio et independentem
ab alio. Adde potest esse in Angeli voluntate habere co
mune vel commune praesens intra determinatam spatio non esse
in voluntate eius absolute ab omni praesens

Sicut Thomae vero in eadem opere dicitur quod 2° subiectum spatio

foli 2°

et potest communiter diff^a vel profertur sicut communis corpori q^o
 ne potest communiter. Anglo 2° Julij q^o ad per consequens na
 frax^a in spatio n^o p^o q^o ideo corpori communis distantias vel
 propinquitas q^o v^o sua quantitate inter sp^o et aliud p^o p^o
 esse aliquod corpus et ideo dictum unum corpus magis aut minus
 ab alio distare q^o minus aut minus corpus inter sp^o et aliud
 interponi potest. ¹ spiritualis substantia tota d^o ut v^o inter sp^o
 et aliud similia substantia negant corpus aut substantia spiritualis
 contineri: n^o substantia spiritualis q^o habere quantitas et extremis
 carit et v^o negant esse mensura distantiae inter dict^o Anglo
 v^o. magis inter duo corpora non corpus q^o ab corpore quanti
 tate et extrema habent. Substantia tamen spiritualis inter quas de
 bet corpus contineri carit extremis quibus respondet corpo
 ry extremis ut adaequate inter sp^o substantia spiritualis corpo
 re continetur. De negando om^o n^o ad n^o aliud corpori id est substantia
 spiritualis continet distantias vel propinquitas n^o quod v^o
 proprie extensionis id v^o praesentia q^o eo ipso quod unum Ange
 lus praesentia d^o in aliquo corpore spatio et Alter Angelus d^o p^o
 sent in alio determinato spatio dicunt inter se distare q^o
 n^o sunt praesentia eisd^o spatio et illa spatio et aliud interve
 niunt possunt corpora repleri ne requirunt ad hunc distantiam
 unam quantitas id substantia extensa spatio imaginari sicut v^o
 Angelus potest esse prior altero quoad durationem et ab eo dis
 tate per totam commensurationem ad priores vel posteriores part^o
 temporis imaginarij dictum autem spatio et tempus imagi
 nariu n^o q^o n^o sit aliquod p^o per imaginationem id q^o n^o d^o
 aliquod p^o inter sp^o id p^o negativu

Caput 5 De mente d^o Thomae circa
 rationem de qua Angelus d^o in loco

Vane sentunt dictum de mente d^o Thomae circa hunc
 rem ut patet ex q^o et 1° p^o relati cap^o. quae omnibus
 d^o Tho. et in Valag^o p^o 2.

Discendum mihi videtur ut Thom. 2 si dicitur. 14 r 25.
D Thomam ad art. hujus quatuor. et alij in locis ait Angelus esse
in loco per operationem sui applicationem virtutis loquens de propria
Angeli in loco cui contactus realiter non secundum proprietatem ad contactum
contactus quantitativo sed 2° analogiam quoniam ad modum quo
corpus est in loco fundatur in contactus virtuali qui fit per ope-
rationem et intractum loquendi modum Angelus existens in va-
cua vel etiam in pleno nihilominus operans non dicitur esse in loco
in dicta rigore et proprietate nam cum dicitur in vacuo nullum est eius
extremum quod possit dici locus illius cum vero in pleno per opera-
tionem huiusmodi aliquid eius extremum nulla ratione intercedit habere
de inter Angelum et ipsum locum cuius pars tali cuius conveni-
re denominatur loci per analogiam ad locum corporeum.

Discendum 2° dicitur non negasse Angelum habere partem
sentiam in spatio etiam si actu non operatur ac per consequens non
negasse rationem esse substantiam de qua Angelus habet partem in
spatio esse personam spiritus substantiam in parte per quod dicitur 3° p^o q^o 2.
art 2 sicut dupliciter dicitur esse aliquid alicuius: uno modo per su-
um effectum et alio modo per suum effectum. et addit dicitur in modo
in quolibet inferno dependisse aliter formam, et aliter pro
per diversos effectus quos habuit in inferno damnationum
in purgatorio et in loco ubi erant sancti. 2° p^o q^o 2° non modo
animam dicitur sed dependisse ad locum inferni in quo dicitur
determinationem ut quod ipse per gratiam interius insinuat 2° dicitur
intentionem esse etiam 2° animam interius et loco. quibus verbis
plane distinguit in substantia spirituali animae dicitur duplicem
praesentiam alteram in substantia alteram 2° operationem gratiae duplicem
partem Angelus etiam consideranda dicitur cum eadem sit ratio de illis
ac de anima venata in hac parte. Deinde Quilibet 6 q^o art 3
queritur an Angelus possit esse in corpore casti imperii et
sit in corpore huiusmodi Angelus autem non dependet a 2° corpore
ne etiam corpus gloriosum et ideo nulla necessitas dicitur quod corpus glo-
riosum aut Angelus ab aliquo locali corpore combatur et pro
hoc habet substantiam corpus gloriosum vel etiam Angelum in corpore
casti.

umbra esse comit qd the Angelus sicut et corpus glo
 rificand posse esse supra caelum unde consequens fit ut sicut
 corpus supra caelum habet sua praesentia habent etiam et Angeli
 alius ad concedere Janus doctor esse ubi Angelus ut comit
 cognoscit aut de ex parte immo extra caelum tunc nullum circum
 suspensionem extra corpus admittit. Cum etiam qd Angelus dicitur in nihil
 nihil posse esse et extra caelum nihil esse debet. hoc vero intelligendum est
 ut possibile vel sit aliquid esse in nihilo tunc quod in continetur. admodum
 ut 5o Angelus esse extra caelum ad tunc quod in loco continetur. id per
 praesentia appropinquat tunc omnia et eodem modo intelligendum adhibet
 d the cum supra qd ubi ait qd Angeli sunt creati in caelo
 impleto. ex dictis facile conueniunt possunt varia significandi
 d the quod de dicitur in 1o diff 27 et 28 ubi Angelus nullibi esse
 quare non dicitur intelligendum d non de negat omnia que
 sentiae in spatio id de negat praesentia medio contenta virtutibus
 impl omnibus. 2o partem quae in ea manifeste adducit consuetu
 tum in loco ubi sentiae partem ubi distinguit / doctor in immo
 dicitur duplici illa praesentia altera 2o partem altera 2o partem
 cum etiam qd eorum quod d the comit Angelus habere praesentia
 etiam si aut non dicitur consequenter considerare debet partem
 sentiae conuenire Angeli vobis praesentia subiecta cum nihil aliud
 qd cogitari possit vobis cuius illi conueniat.

Disputatio 1.

De Praesentia et loco Angelus

Capitulum 2° Apparatus ad diff^m

Pono in primis esse praesentia Angeli esse formae esse in
 distantia et denominat^m extrinsecum ab spatio in quo Angelus
 sicut dicitur d etiam de praesentia aliam omnium rerum

Pono deinde praesentia quae habet Angelus dicitur in
 in spatio dupliciter esse aliquid parte dupliciter et habere
 partem nam in denominatio extra unam format ab spatio di

nihil

duplex. Unde magis habet ac spatio deinde Angelus
per dicitur forte indige d' indigens ab una p' spatio et per ali
una p' indige d' indigens ab alijs eadem spatio. Ind
y' e' un' sunt virtute et distinctione sua per ordinem ad res
munda a quo facit rem indistinctam

Pone denique non posse Angelum existere in rem natura
sine parte aliqua in spatio. patet 1° q' dicitur a pluribus casibus
Hic in principio ait omnes ea quae sunt alibi esse ex
tremis similibus loquuntur s' d' Aug. libi de immunitate
anima casibus Hugo Victorinus 1° de sacramentis p' 3^a c. 13
et 13 et Damascenus 2 de fide c. 17 patet 2° q' magis ad caput
qui fieri possit ut Angelus sit in rem natura et multo p' 3°
q' d' propter impetibile. 3° effectus dicitur debet esse simul
cum causa producente. et dicitur conferat eum causa confor
nante sed Angelus sicut omnes creatura pendet in fieri
conferenti adio q' debet esse alibi. cum non possit esse ubi
quam rem videtur attingere Damascenus et Ambrosius
citati

Caput 2. quo modo Angelus sit in loco et quae facultate se in eo constituat.

Altera autem huius quaestio diff. vna' in tribus modis quo
Angelus d' in loco colligit ex modo qui supra corpore in loco
d' unde sunt supra corpore d' in loco per propria praesentia
semper per formam et d' potius in hoc loco quam in alio q' vel
in hoc presentia d' vel ad hunc translatus aut a proprio virtute
inhibere aut ab extrinseco impellente. et videtur tanto vel supra
q' habet hanc vel illam extensionem un' docet Angelus esse in
spatio per propria praesentia semper per formam et effectus
in uno loco quam in alio vel q' in eo adio producit d' vel
q' ad unum se translatus proprio virtute vel q' ad eum transla
tus d' ab alio potentiore esse ante in tempo. vel tanto spatio q'
Angelus iuxta communem theologicorum sententiam habet certum spatum
spatio

monere vel monere pro quibus effectibus perfectionis
in qua potest se consistere. Sed in istis et istis in quibus
est per se unus ad eum modum quo omnia rationis ad in corpore
ut ut sunt omnia rationis accrescente corpore quibus explicat
naturaliter ad inferendum nonas partes materiae et corpore dicitur
ante quasi contrahit deinde aliquas partes materiae quibus
infermatat ut Angelus pro imperio voluntatis in materia alia
facultate exequente interdum dilatari ad minus spatium in
terram contrahi ad minus. Addit oblationem partem ipsam quae
ad exequit Angelus esse illud eandem quae se ipsam localiter
mouet id non explicat quae parte hae dilatatio fiat

Comente v. 3° q. 75. arti. 4. dub. 3. id explicat per
Analogiam ad substantiam corporum pro quo videtur id remissivum
cum ratione motus vel motus perfectionis corpore manet vel non
in ipso sicut res corporea occupat motum vel motum locum
ratione motus vel motus quibus id aliquod est in corporebus quibus
motus nullus hae in substantia quibus perfectionis et motus
Not. 2. remissivum habere per simpliciter quiddam esse id quod
res corporea habet per diversitas partes acceptas sicut corpus homo
generis est tunc per determinatum locum ratione diversitas partium numero
distantiam ita spiritus ut comparatur realiter ut tunc per aliquid spiritus
comparari debere imperius respiciendum non quibus fortiter sicut quod idem
corpus seipsum ad hoc fortiter partem in diversis locis id videtur ut
ut in singulis partibus spiritus in ista substantia spiritus ad formam dicitur
et in ista substantia spiritus potest realiter ut formam eandem substantiam ut
tunc tamen dicitur de ista parte sicut in alia se spiritus ad eum
dum quae ista quod affirmat intellectum et videtur Angelus ad
rationem realiter ut substantiam eius et motus distinguunt ab illa et in
ipse ista substantia Angelus id videtur ad formam dicitur et ista
substantia intellectus ut tamen dicitur. hae videtur dicitur ad Angelus
(et ista id de omnia rationis) tunc motus partem in quo id videtur
ad motus partem spiritus hoc praesertim modo locali motu explicat
et diff

dendo latius se ipsi modo praedictis ut ut monent 2° aliqd
 fieri et quiescat 2° aliqd ad realiter dependentem id potest virtuale
 sicut quando intellectus et volens vult velle per aduersum 2° aliqd
 fieri operatur et 2° aliqd virtuale tenet dependentem ad operatur
 dendo idem Coniunctio 976 art 3 dicit vnde explicans hanc ad
 dicit intentionem spiritus vult in ea ad posse assignari vnum
 indistinctibile alteri immediate secundum vna spiritus ad habet
 in singulari punctis illius intentionis esse aliquod omnino conste
 rum et ab eo quod in alijs punctis d omnino distinctis esse
 quasi contrarium id vnum integrum esse potest spiritus in partibus ali
 cunjs contineri dependentem

Alijs modis explicandi hanc intentionem per delatatio
 nem Angeli ex quo potest apparere ad fieri per reproductionem
 eius substantiam eundem Angelum vel quae sunt generata Angelis
 vult extendi ad manus spiritus vel quae ad partem per ab omni
 rei creationis ut ut Angelus ex ipso in punctis spiritus per
 de impletis reproductionem generata partem ad occupanda ista
 ad partem quae exigit perpetuo eius et inde pro responsio
 voluntatis per vnum locatum se explicet et dependat per se
 vnum quae sphaerae vel dicitur potest et posse probabiliter
 Angelum ab initio creationis productum fuisse ad omnem
 reflexionem virtuale propriae quae meminit Coniunctio
 per vnum et eundem ad hunc distictibile tenent in partibus ita
 ut dependentes partem illius actionis dependentes reflexionibus
 Angelis etiam in eodem puncto existenti responderent et inde
 explicare se potest per actionem aliquam accidentalem ad ipse
 hunc distictibile

Pro explicat aduerso imperium optime collegisse
 Melind vna illa quae communiter in praesentia Angelis ex
 vobis quae communiter in praesentia rei corporeae generata esse
 existens praesentia esse vnum infirmum et potest quae Angelis
 se extendit ad manus spiritus esse illa eandem quae localis

monet

quod mihi non potest. Deinde animadvertit quod difficultas
hanc quasi et conspiciere in explicanda dilatare. Angeli
per spatium dupplicabile quod non videtur attingere illud et cum
in intellectu et explanatione diffinitis de se fuerint de deo que
modo non potest quod modo potest

Deo igitur in dilatazione ipsa per explanationem
Angeli per spatium dupplicabile non suspensio reproductionis vari
at unde Angeli quorum modo exegitatur non vna actione di
versis in partes distinctas respondentes diffinitis replere potest
virtualibus Angeli. 1^a pars est quod reproduci nulli potest oratio
potest naturaliter committere quod non potest Angelo committere repro
ductio aliqua ne dum multiplex vel impatiens replere que
missa esset ut Angelus sic constituitur in spatio dupplicabili
si Angeli naturaliter committit sese diffundere et explicare per
spatium dupplicabile quod hanc diffinitio per explanationem non suspensio hanc
reproductionem Angeli quorum modo exegitatur neque potest
per illud Corp. ut dicitur quod quorum reproductionis non potest unum
multiplex per unum eadem multiplex repetitionem per factum
in abstracto creationis per potest quod Angeli vult sese
diffundere et maxime supra naturam ipsam creaturam quod non po
test naturaliter committere illi aliqua alio neque Angelo alio
qui omnino potest committere naturaliter angelo plures prae
inter se distinctas saltem intra seipsum. Ipsi non tamen
reproductionem ipsam unum independentem et Angelus ipsam
intra seipsum spatium esse independentem esse ipse ut existit in
per spatium primum ut de illud dicitur existit in ambig
tuerent de eo ipso quod dicitur per reproductionem et omni
nigant et modo ut videtur. posse Angelis habere na
turaliter plures prae se distinctas etiam intra seipsum ipse
ad 2^a pars est quod si per se admittitur Angelus posse
ab initio produci per actionem dupplicabilem in partes distinctas
intra distinctam reproductionem virtuali non potest produci

ingeni

45
penale quod in omnia venat unde cum consequens fuerit ani-
mal habere omnes istas replicationes dum informant corpus velum
repositibile et in toto incrementum eius illas partem replicatione et impa-
nata propter decrementum et diminutionem ignem tempore istae propter
mutilationem aliquid illas contrahere inu aut inuere go an omnia
2° omnes sunt replicationes informant corpus infantile sed in illo
vel emissa contrahit rae decrementi aut mutilationis regredere
ad informandas partes corporis remanentes vel 2° ear replicationes
manant hinc informant si primum dicat dicat rem absconditissimam
et anima simul informant naturaliter conide mori ut solus est
ita ut faciens vult etiam impunitus si dicat 2° fatendum tibi est
anima esse ibi etiam 2° ear replicationes inu fore quodam parte
tota actiuitate q^a fore anima in informant etiam in casu cor-
pus adeo magnum quia magis informant possit inuere per
functione naturae ne ergo adnotamus huius inuere in anima
venate regem Angelus pro parte huius mundi productionis
ad sui dilatationem et explanatione de qua loquimur

Dico. 2. explanatione ipsa Angelus pro parte dicit
belle fieri per actionem accidentalem quae Angelus immutat re-
sistentem etiam ut in quolibet punto et per spatij constituant
sua substantia Angelus in termini naturaliter et comp^o lete ne esse
ipsa prout d^o in alij punto et partibus omnino dispersa
et tibi quasi continetur sed habens vna integrum esse per totum
spatium in quo abeuntur continui dispersi. Ita conuincit quon-
sequor q^a nō occurrat alia pars abior non explanatione huius
extensione quoniam huius partu dispersa sit. Illud dupli-
et in 1° conuincit quod aut in huius extensione Angelus nō debet
apparere vna indispensibile alibi immundate succedens idem
inter repugnare naturae Angelus. nō vel inter Angelus vna
tunc in vno punto spatij et ipse vna Angelus existens in
alio punto videtur Angelus; vel aliquid Angelus vel nihil. dico
nō potest vbiud medium q^a sequitur Angelus existens in illis du-
bus punctis habere naturalem partem q^a duas distans q^a nō d^o adu-
tendit

nec dicitur potest videri ad modum Angeli nam vel illud dicitur
dumplibile vel indidivibile. quod quod dicitur sequitur Angelum
esse Angelum esse dumplibilem in partem quod est et probatur quod
fuisse dicitur et inter Angelum unum in illis dicitur potest
videre ipsum non Angelum indidivibilem existens ad modum
magis in parte in probatur Angelus unum indidivibile
aliter immutabilem. Incidens.

Dico 2° Angelus in singulis partibus et partibus partibus
per quod existens habet suum esse ab eo quod in illis partibus et
partibus habet omnino dicitur et si quod consequitur. In singulis
et consequitur nam eo ipso quod Angelus est esse ipso virtute de
tempore prout est in unius partibus et partibus partibus consequitur
et ut in illis virtute esse ipso dicitur et sic quasi consequitur
et omnino indidivibilem omnino et sic quasi omnino de
partibus per partem dumplibilem.

Dico 3° gradus Angelus explanationis soliter causari per
qualitatem quendam pendens ab Angeli in fieri et conservari
proportione respondentis variati corporum efficiens vel causari de
pendens per Angeli productum solum qualitatis dependentis de
partem medietate sic quod explanationis Angeli proportione respondet ex
finitione corporum quae sunt per variatum. Et haec non causari per
locum per modum localem sed per partem generalem in variatum. Et
illud non causari per modum localem sed per partem qualitatis
tam variati respondentis unde consequitur sic ut causa efficiens
explicationis Angeli non sit per modum in alia differentia pro
dicitur qualitatis pendens.

Quaeritur quo pacto produmt haec qualitates ad hanc
explicationem causandi. Et Angelus existens sic in indidivibi
li produmt in se eundem qualitatem et non explicari ad partem
partibus partibus et dicitur in se ipso ut existens in partibus pro
unius partibus produmt aliquid in se eundem qualitatem et sic ex
tendi ad partem partibus partibus et in se ipso ut existens
velut partibus partibus produmt alia in se qualitatem et hoc ex

plurim.

ad ultimum partem ipsam usque ad extremam sine sphaera
ordine suo potest esse explicatio ipsius vel in tempore
vel in infiniti prout Angeli libuit.

Caput 3 An Sphaera praeser Angeli sit definita quo ad magnitudinem.

Respondeo comitente per ea causa huiusmodi afferentis An
gelis stabilire definitam sphaeram circuli praeser ut nec minor
nec maior nec alterius figurae habere possit.

Secundum in 2. diff. 2. q. 6. docet rem hanc debere esse. Dicitur
Bonaventura in 2. diff. 2. q. 2. art. 2. q. 3. et dicitur ad hoc
locum Angeli esse definitam quo ad magnitudinem ut nec
minor esse nec possit bene numerari in minori quod tenet
approposito. 2. q. 2. c. 2.

Dico tamen quod si Angelus sit indivisibilis potest naturaliter si
nihil esse in spatio duppliciter ita communiter doctores et praedictum
tunc quod indivisibilitas Angelus dicitur non est ab indivisibilitate
sumpta ergo quomodo sumpta negant esse in spatio duppliciter
possent Angelus qui habet unam naturam se explicandi ut dicitur
tunc etiam quod minus rationis quam in indivisibilitate sit et in spatio
duppliciter quod occupat corpus humanum cum sit ita in ipso corpore
et ita in qualibet parte eius non potest dicitur nec distans
indivisibilitate quia habet completum spatium in parte quod Angelus
quantum in indivisibilitate sit potest esse in spatio duppliciter sumpta

Dico 2. sphaeram praeser Angeli esse definitam
sive definitam quo ad magnitudinem ut nec minor illa Angelus
simul esse possit nec numerari in minori. Et hoc tenet et per quod
non applicandi simul subter indivisibilem ad spatium quantum
cumque magnum inquit perfectione infinita et non applicandi si
nihil esset subter maiori spatio maiorem inquit perfectionem
quam non applicandi illa minori ergo ad quomodo Angelus
sit praeser perfectus non potest simul applicari subter quod
spatio quantum ad magnum. Sed tamen ut dicitur per quod

2. q. 2. c. 2.

unius cuiusque perfectio consistit in eo quod potest esse perfectio. Similiter in
iuncto et iuncto spatio dicitur voluit perfectio quaedam spiritus Angeli
et deo determinanda dicitur ex grauitate perfectio eius. non constat autem
in quantitate sit perfectio praesens cuiusque Angeli sicut non constet
ut quantitas sit cuiusque perfectio expressio tamen possibilis quod
si Angelus qui occupat spatium quidam spatium figuratum quam
tamen cuiusque magnitudinem non habet potestatem creati. Angeli per
fectiores et perfectiores in infinitum non et qui occupare potest
sint magis et magis spatium in infinitum quod tamen quoniam
Angelus modicibilis dicitur prout perfectio eius ad quoniam perfectio
vel perfectio prout dicitur deus determinat

Dico 3° perfectio praesens cuiusque Angeli non esse
determinatam quae ad figuram circuli dicitur posse esse cuiusque quae si
quoniam hanc conclusionem dicitur contra hanc bonum et patet quod ad An-
gelum sit indeterminate. Sed in deo et deo in quolibet se spiritus
et non sunt forma alius corporis consistunt cum illo aliquid
viam perfectio ad hanc operari solum figuram consequens
sit ut Angelus esse potest in loco cuiusque figuram

Dico 4° Angelus non esse nullo modo in loco adaequa-
to id est posse pro adaequari esse in loco numeris et inaequante
in parte in eo contra hanc bonum et contra hanc quod
prout dicitur perfectio affertur et probat quod numerus unitatis non
nullo informat maximum corpus quod informat potest
dicitur ad hoc non occupat hanc spatium quod occupare potest
ut videtur dicitur informat corpus informale quod Angelo qui
in parte accipit non potest esse spatium figuram vel
in magis dicitur hanc potest hoc discrimine quod anima rationis
sunt cum corpus informat non potest esse volens se consistit
in parte inaequante sed hoc multum et determinatam eius An-
gelus v^o potest esse quod dicitur et quo modo vult se consistit
in hoc vel illo spatio

1° dicitur vana praesens adaequata figuram perfectio
talem perfectio Angeli sicut immutabilis substantiale per

Sectionem dei

1° potest non d. in potestate dei occupare minus spatio
 quod illud in quo d. dicitur non est in potestate Angeli esse in
 loco tibi magis quae d. actualis praesens adaequata ut se
 qui magis perfectione Angeli sunt immensitas sequitur per
 personam dei sicut est sequitur perfectione Angeli similibus
 habenti tale praesens adaequata d. autem latitudinem d. personam
 inter deum et Angelum non deum quod d. in potestate perfectionis per
 nihil esse in omni spatio et quod d. immutabiliter ut d. in eius
 potestate esse in minori spatio et Angelus cum sit finitum per
 personam et sit immutabiliter habet definitam sphaeram praesens adaequata
 et potest esse productus in minori quod factum confirmat exemplum
 animal rotati

Caput 4 An sphaera praesens Angeli
 sit definita quo ad paritatem.

sedus supponit caput unum se nihil definire audeat
 de loco magis aut minori Angeli quae per se non dicitur
 paritas ad personam contentam sub eadem Angelus non potest esse in
 loco minori et minori in infinitum 1° quod sequitur inde An
 gelus potest esse in quibusvis quae magis spatio 2° longitudinem
 atque adeo potest esse simul in caelo et in terra quod d. sicut
 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°
 abspiciendi. consequenter per quod h. v. Angelus sit in
 quadrangulo perfectis unius palmi potest esse in quadrangulo
 cuius longitudo sit duplo minor et latitudo duplo minor et
 ita proportionaliter potest esse in quadrangulo minori et minori
 in infinitum 2° latitudinem et minori ac minori 2° longitudinem
 si quidem auferat ex latitudine quadranguli simul de ad
 non longitudinem eius essent simul illi quadranguli aequales et
 ex brevissima quinta parte latitudinis quilibet consistit id quod
 potest esse in uno aequaliter potest esse in alio. 2° quod
 quare Angelus esse in fine respectu non potest esse
 in loco minori quod sit adaequatus respectu quod d. d. 3° quod
 se esse in spatio minori et minori in infinitum cum infinita qua

bonum prop^o

Com g^o posse esse in spacio quodlibet magno angustius
utroque modo g^o et esse in spacio quodlibet magno
v^o loco relato rem hanc dubia relinquit tunc quae ubi non
constare utro Angelus possit in minori et minori loco esse sine
ullo termino nisi termino d^o nisi modus quo videtur corpori requirere
extensam determinatam cui faciat Angelus praesens. Item
quae Egidius relatus abaz d^o 192. ei negat Angelus posse esse
in simis corporis tunc g^o in puncto nigrum operari tunc
etiam g^o potest quod Angelus videtur in loco per operationem felicitatis
dicunt aliqui esse in alio vel g^o d^o intra ambitum illius
vel g^o illud conferat at Angelus negat ambire a puncto
corporis cum punctum nullum ambitum habeat. negre conferat
g^o d^o felix dicit praesens g^o Angelus negat esse in puncto
corporis. Vaz^o d^o relatus ex. mactum etiam esse censet Ange-
lum posse esse in puncto sicut supra censuit de minori
et minori loco in responsio ad eandem rationem et Addit idem
intentionem praesens esse de superioribus felix quae indubitable
d^o 2° praesens dicitur

Nichilominus dicendum d^o 1° praesens Angeli dicitur
ut esse deputata quae ad praesens se posse esse numerum et mi-
noris in responsio ad Bonaventuram Gabriel et illorum etiam
Causam hic in commentario articuli primi et illorum
art. 2. conclusio 3. p^o g^o Angelus dicitur in spacio dicitur
habili d^o dicitur realiter in hoc spacio dicitur et dicitur in qua
libet se cum quodlibet numero g^o nihil dicitur quae
minus Angelus possit esse in puncto dicitur spacio quae
minus numero g^o dicitur d^o pendere a voluntate An-
geli esse minus spacio praesens in minori et minori spacio
in responsio. Hoc refert quod animae voluntatis sequat in
formae minus ac minus corpus in responsio ad eandem et eo
provenit quod animae ad praesens effectus solent re-
quirere organa. quae potestatem determinatam extensam
at Angelus ad id in responsio. corpus potest esse in minori et

numeri corpore in impetu perit postea etiam animus 20
 naly separata
 Quidam 2° Angelus potest esse in solo punto et ad illu
 an 2. videri illud non conuenit 3 et alij per q^o separatus de per
 fectura Angelus sine virtuali contactu graui per se operatione
 et plana d^o non unum subiectum Angelus sit indimpebilis: velle d^o
 vno. cui negatur esse modo praedicta in spatio indimpebili
 1. v^o Cognomum de p^onta vel contactu virtuali per operatione
 transpuncta per q^o Angelus existens in spatio indimpebili per
 144. aliquid operari circa punctum corporei in media inclusione
 de in ipso medio vel impulsu et consequenter praedictum in
 corpore cui punctum vnde d^o potest Angelus esse in solo
 punto corporei per contactum virtuale consequens patet in p^onta
 Angelus ad corpus per contactum virtuale supponit p^onta
 impedi ad spatum aliquid adeo si haec p^onta sit ad punctum
 spatis illa etiam erit ad punctum corporei q^o in puncto corporei
 1° imprimet medium vel impulsu et consequenter in puncto
 corporei. vnde corp^o q^o patet Angelus in caelo vbi mouent
 facti d^o ut sit in aliquo vno puncto et inde mouet medium
 vnde mouet corpus aliquod. facti erit ut existat in p^onta
 huius et in eo imprimet 1° medium vel impulsu Corp^o corp^o
 corp^o q^o corp^o per se ipsum solum tangens corpus planum in
 puncto potest per punctum illud repellere et mouere q^o p^onta
 Angelus existens in puncto spatis potest impellere 1° et in
 materia punctum corporei repellere consequens et mouere vnu
 corpus in quo vntus est in puncto corporei per virtuale con
 tactum. Adde etiam punctum corporei diuinitus separatum pot
 se ab Angelo materialiter moueri et impelli nam si potest An
 gelus mouere aliu Angelus existens in indimpebili spatio cui
 non potest mouere solidum punctum corporei separatum. patet ergo
 punctum corporei moueri vel per aliquid quod indimpebile continen
 tum vel terminatum medium q^o tunc indimpebiliter conueniunt
 punctum materialiter tam fortis, motus. si per motum quidam indimpe
 biliter

quod ad possit-va existant corpora remota. sicut si introitus
de corpora conservant se parata condendum ubi esset quaedam
ubi similitudo corporum et indimibile in fine differente
ubi esse modum possit-va.

Ad ista tota respondet & sequitur et ad eam partem
dicendum de Angelis existens in quadrangulo profecto unum
palmi posse existere in alio quadrangulo aequali eorum
longitudo sit duplo maiori et latitudo duplo minori et in
alijs quadrangulis aequalibus magis longis et minus laty
intra praedicta supponendum respectu totius Angeli esse
in quadrangulo maiori de maiori in respectu totius
latitudo et alio respectu latitudo intelligenda de corpore
non de Angeli totum autem dicendum assignabit
officium illud ut ait 2. part. 3. coroll. 1. q. 1. numerus diffini
tionis & Angeli applicata substantia sua spatio. eorum partem
magis distans qua spatio eorum partem minus distans ut
autem spatio illud aequalia sunt. quare ad hoc possumus dy
tate partem eundem spatio inter se ut Angelus non habeat
viam applicandi simul illi propria substantia de habeat viam
applicandi substantia spatio aequali habenti totum partem
viam distans unde applicandi substantia spatio habenti partem
valde distans non respiciat Angelo sic propria substantia
autem hanc nullam determinatam exigat quod respiciat totum
esse virtutem quae eorum partem distans deponit ad quod
respondet id sequitur non posse esse in loco minori quod sit ad
quod sit quaedam parte de totum minus partem quod sit esse
in loco adaequat et consequenter posse esse in minori et minori in
infinitum in numerum parte ad eam concessa ante respondenda de eam
esse sunt de arguit in ista respectu posse ferre ponderis minus
et minus ferre ponderis ad arguit totum illud posse ultra latitudinem
totum alium ponderis ferre minus et minus quod quodlibet eorum
sunt de. nec respiciat quod ad individuum minus et minus de totum
requiritur numerus officiorum in parte minus non videtur minus
et minus

50
Sed respectu unius quod diffinitur & ut ibi postulat uno non
solum affirmatur et Angli non diffinitur constituisse in unum
et unum prae quod ad aequale in quo esse potest

Ad hoc potest unum illud esse ut Angli
sunt praesens corpori vel indimpendi eius. Ad quod dicitur
in dicto quo patet Angli potest esse in puncto vel virtuali eodem
in seipso alio. Adde ut aliquid dicat esse in alio non oportet
ut ambatur super se aliquid vel comparatur ab eo in quo esse
dicatur

Capitulum 5. An plures Angli possint esse
in eodem loco

Caerum mihi dicitur posse plures Angli in eodem loco
sive virtuali tantum esse praesens unaliter in eodem loco quod
facile potest fieri ex capitulo 7. Licet constat in vobis simpliciter
non dicitur et in Magdalena 7. Tunc etiam quod Angli
possunt penetrare ad corpus et de parte dicitur intra corpus hoc simul ad
anima tota non potest esse simul ad alio Angli. Similiter
nigra quod Angli carent gravitate et ideo non excludunt ab
eodem spatio et praeterea non habent aliquam figuram respectu
eiusdem spatii sicut habent duae formae substantiae respectu unius
dem materiae quod simul reformare nequeunt unaliter. Corp
quod partes simpliciter compositi naturae generis et omnia accidentia
eius sunt simul in eodem spatio quod unum quod est possibile
et Angli simul esse. Si dicitur quod non possunt esse
simul in eodem loco unum Angli adaequato hoc possibile est
desert magis perfectum et sphaera unum unum quod Angli
videtur aliquid Angli habent quod perfectum et
sphaera poterunt esse in eodem loco unum adaequato
non virtuali diffinitur habet unum plures Angli
possunt in eodem virtuali esse simul in eodem loco. Affirmo
tamen formam esse unum Angli unum ab alio ad aliquid
effectum quod unum nigrum posse Angli magis ac minus esse

Cicero

uniusmodi ad operandum ac per consequens sic illud ab temporaria
 re ut plures concurrant ad eundem effectum ut concurrunt plu-
 res homines ad movendum saxum cum una quae unus Angelus potest
 producere unum effectum alius vero alius in eodem corpore et unus
 quilibetque ut causa totalis et integra ut si unus movens corpus
 motum recte et alius motu arcuato vel unus impingens illi imp-
 ulsum unum pariter et alius unum aliam. sed videtur diffiniri
 in his artibus 3 magis potest plures Angelus esse simul in eodem
 loco per operationem. Non minus valde laborant in opposita
 explanando et defendendo. Valde 93 p. docet comitibus in istis
 unum esse adhibere 3i limitate. Mihi videtur Doctor Loutrey
 de loco adaequato id est habito ab uno quoque Angelo per se
 gram et adaequatum operari in seipsum ut intelligendum sit de
 eodem loco solum appellat aut ut arbitror eundem locum solum quibus
 eandem operationem habet ut plures Angelus manentes in eodem
 corpore adaequato se ut causa totalis debent nullo alium plures
 operari. Item dicitur ut respondeat ad sic ut possit esse simul adaequato
 in eodem loco solum si dicitur potest esse in eodem loco in seipso
 et habet unum quae arbitror in seipso et in recepto modo
 locum solum in quo Angelus dicitur per seipsum esse illud quod tenet
 Angelus producendo aliquid in se ipso existente vel ut effectus
 operationis eadem absolute affirmari potest plures Angelus esse
 simul in eodem loco cum contactu virtuali quod colligitur et Valde
 citat docente plures Angelus simul elementis diversis spiritibus
 circa eum posse esse simul in eodem loco solum si dicitur per se
 eodem loco solum solum si dicitur nullo per seipsum operationem
 et contactu virtuale.

Caput 6 An plures Angelus possit esse
 simul in pluribus locis adaequatis vel inadaequatis

Non locis Angelus adaequatis maxime locis in quo Angelus
 uniusmodi movetur esse potest inadaequatis vero quilibet locis
 movetur maxime. Item ponit ut cord. 1. Angelus diversus esse
 potest

simul in pluribus locis diffusi tunc ad quatuor quod materia quatuor
formam continentem virtutem quae sine illo non potest corpoream potest
esse et operari in pluribus locis simul ut non res incorporeae.

Pono 2° Angelum in posse naturaliter esse simul in pluribus
locis adaequatis sicut 2° in locis inaequatis ut differentibus locis
cum constantia quae sine illo; patet. quia Angelus habet spheeralem
et naturaliter determinat maximam in qua esse et operari potest 2°
et ut et operari in illa non potest esse simul et operari in alia quia
illa alia sibi addita faceret maiorem maximam in qua esse potest
et eo ipso quod Angelus in loco sibi adaequato determinat continue
in partibus illius loci quae dicuntur locos in adaequatos et potestatem
in illis continue operari.

Pono 3° Angelum extendit quatuor continue 2° subter pedem
in suo loco adaequato posse esse in constantem in pluribus locis in
quatuor differentibus quia Angelus liber ad ad operandum et non operandum
in eo loco 2° et ad operandum in una parte illius et non in alia 2° et alia
liber ad operandum simul in partibus extremis illius loci et non in inter
mediis.

Sed 2° et contrarium utrum Angelus intra spheeralem loci
sibi adaequato potest naturaliter 2° subter pedem sine constantia vir
tuti habere simul partes de continuis nempe esse in partibus
extremis illius loci et non in intermediis. Affirmant aliqui recent
doctores sed melius negant Melanus dicit post Scotum in 2° d^o 13
et Aristoteles dicit Meteor 1° 6 s 59 sic quia anima rationalis non
potest informare simul naturaliter partes extremas corporis non
informando intermediis uno non potest informare partes corporis
discontinuas etiam si contiguae sint ut si manus dexteram praesentem
et adhaerens manui non informabit 2° partem Angelus in potest
naturaliter intra spheeralem loci esse in pluribus partibus discontinuis
vel discontinuis corpore 2° idem anima rationalis non potest naturaliter
esse simul in partibus corporis discontinuis vel discontinuis quod
habet in singulis partibus et partibus corporis aliquid esse omnino et
plene et ab eo quod 2° in aliis partibus et partibus omnino distinctis

ergo

quasi contrarium id unum integrum esse per unum corpus sustineri et
cum continui diffusi quod omnino instabiliter durare non potest
et distinguere quod magis se a se ipso separare id Angelus etiam habet
sua esse simili modo diffusa perpetua in quo id quod non potest
constitui in partibus extrinsecis et non in intermediis nec in ipso
sui extensionis alioquin se distingueret a se ipso et certe se simul ad
mutatur posse Angelus esse in spatio immutabilis desit non est
sufficiens ratio ad negandum posse esse in valde dependentibus nam
in prima dependentia non impedit non impedit minima distantia ut
reale natura var. utaq.

Quaestio 53.

De motu locali Angelorum

Tribus articulis comprehendit de hoc motu Angelorum locali
qui videtur potestatem apud var. qui contradictorias tractat.

Disputatio 3

De natura qualitatis et modi motus locali Angelorum.

Capitulum I de natura motus Angelici.

Pono 1° ut motus Angelus vere et realiter movetur
hoc id realiter videtur esse subiectum suum ab uno loco in alium
id enim constat cum ex scriptura patet ubi ait Iohannes est
cum patet et perambulavit eum. et Mat. 9 dicunt duo deus
vixisse ex duobus hominibus et abire in pondus. Cum etiam de Ps.
Nativitas eius erat 34 dionibus cap. ulto die calisti huiusmodi
cum praeterea quod non id res componit motum motu locali
sui per se ad se ipsum qui videtur maxime manifestus.
quod nullo modo audiendum id durandum afferens non movetur An
gelus delecto ad locum sed quod deum movetur in seipsum quatenus per
sua spiritum vel affectum apparet in diffinitione loci sunt motum

durum

per effectum ducunt de caelo descendente et spiritus sanctus per
sua dona venisse super Apostolos non simpliciter audiendum sed non
audiendum sed in mensuris et in mensurabilibus quomodo in scriptura
dicitur aliquando moneri nesci de confugiunt ad misericordiam
et exponunt modo praedicat et Angeli non sunt in mensuris sed
deponit habent praesens quo ad magnitudinem; nec sunt in mensu-
rabilibus et ideo cum in scriptura dicuntur moneri localiter vel
legendum est in rigore iuxta proprietatem verborum quae nihil dicitur

¶ **¶** 2° Angelus posse moneri de loco ad locum non
a se ipsis quod colligitur ex Matheo 8 et Lucae 4 ubi dicitur
daemones exire de corporibus exire autem non debent nisi
qui propria virtute motum suum ab alijs Angelis non
sunt per imperium ut vult Vaz dicitur ad 1° ad 1° ad 1° ad 1°
imprimendo illis motum vel impulsu cum enim non possent
admitti motus et impulsus spirituales in spiritibus sicut
admittitur corporibus in corporibus. Nec hinc sequitur ab An-
gelo bono non posse demonem superioris spiritus scilicet loco per im-
pulsu vel motum sicut enim Deus demonem superioris spiritus vel
sicut imperio Angelis boni inferioris spiritus si potest subire
et virtuti motum eius etiam si alius potest resistere

¶ **¶** 3° huiusmodi explicanda videtur breviter et nate videtur An-
geli de qua unum sunt sententiae et ad apparentiam Angelum non
esse in loco nisi per operationem huius consequuntur dicunt Angelum solum
moneri localiter quatenus corpora movet non tamen ut non sit solum
vere illa ex eodem loco alioqui enim Angelus existeret in eodem spa-
tio et inde movens eadem dicitur localiter moneri quod aliquid
est per se ut operatio in alio et alia per se facta sunt ab angelo
in illis partibus spiritus simpliciter existente dependendo vel impediendo
per alia atque alia parte spiritus. Verum haec 1° ex eo respicienda
quod potest operari non est esse in loco sed supponit id quae operari esse
in loco ut constat in dictis et operari in diversis locis non est move-
ri ad diversa loca sed supponit huiusmodi vel eundem potest agere

Separari: sumptim in dicitur longi quoniam sumptim movetur
apud ad illos.

2^a 1^a d. 1^a d. 195. c. 4. ubi docet imprimis cum Angelis
mutantur ut per accidens ad modum corporis id est per se ipsa immutata
mutantur per modum quod dicitur unio quae videtur corporibus quibus fit
praesens. Deinde autem modum Angelis ut tunc non esse variationem
illius modi unio, id est extrinsecam quendam denominationem de se
a punctis fixis ac proximis terminis motus localis Angelis non esse
modum illud realem unio, id est distantiam illam a punctis fixis
atque adeo extrinsecam denominationem et idem ad primum cap. 5. dicit ubi
corporum et ubi Angelorum non potestur ad idem praedicamentum
neque in aliquo corrupto unio commutari quae ubi corporum
et forma intra ubi autem Angelorum est extrinsecam denominationem
mutatio. Denique apparet ad Angelos moveri per accidens ad
modum corporis in quo est nullum in ipso fieri intrinsecam mutationem

Haec tamen primo quoad id praeter rejecta et supra
cum ostendimus modum ipsam unio esse superaddendam ad praesens
sententiam et supponere illam vult consequens fit ut productio ta-
lis modi vel variatio eius non sit motus localis. Quoad 2° v^o
partem refertur quod impossibile est motum localem esse motum de-
nominatum extrinsecam nam cum aliquis res subit novam denomi-
nationem extrinsecam physicam necesse est ut vel res ipsa quae no-
niter denominatur, vel res ipsa denominationem intra mutetur
ut indubie ostendit potest 3° ut Angelus ad primum nomen
illud distantiam a punctis fixis vel novum spatium necesse erit ut
vel Angelus vel spatium ipsum intra mutetur id spatium mo-
vum non potest quod est immobile 3° intra movebitur Angelus
3° motus localis eius neque esse motum denominationem extrinsecam quae
per praedicta facile videtur expleri quod si in motu Angeli
per accidens simul mutatur corpus in quo Angelus est tunc
ipsum Angeli. Subter vero et intrinsecam transit ab una sum-
ptim ad aliam 3° unio mutatur intra Corp^o 1° quod in motu

per accidens

audiret ut minus transiret subter Angelis ab unspatio ad
aliud quam dum per motum quod est simul corpus me
natura nihil restat qd in nunciat ullo modo reali Angel
transitio Corp 2° qd aucta corpora cu mouent per auct^o
ad motu subti ure mutantur intere qd et Angeli cu mouit
ad motu corporu. Nec satis fuit Voz^o dicens dependet esse
qd respicitur nequeunt esse sua habere ubi rōi corp^o
cui coniunguntur nō hinc dependunt rōem reddere nō potest
nā Angelus nō minus ē realiter praesens in hōspatio quā
corpus et sicut ē independens a corp^o in superioritate ita
in inferioritate praesens a corp^o si nullus esset reale corpus
Angelus nullibi esset mo etia si sint corpora sicut et caetera
a corp^o nā motu illius vromus quo corpus vnt et nullibi
esse quae et conceduntur a doctoribus huius sentē videntur
sente inconcepibiles

3^a sentē ē valde communis afferens motu locali
Angeli sunt et aliam rem esse productioni motu unspati
interi habentis ordinem compositionem ad spatium quē praesens appellat
contra hanc sād late disputavi in mat^o de An^o hō nūm^o
Cum dico ad productionem nō posse esse motu localem q^ota
ly productio supponit motu localem factū cum cui^o productio
illius motu debeat fieri in mobili existente ad in spatio
ad quod mobile moueri dicitur ad supponit mobile ad illud
spatium adductū ac per consequens motu aut productio motu quā
corp^o sup^o ubi explanavi

Quare mihi verius videtur motu Angeli sicut et
corp^o nō consistere in aut aliquo praediacamentali s^o in aut
grammaticali nempe in qualitate aut compositione factis extra
ad questionem noui spatii hoc ut extra etia ad quē noui spa
tij et simul praediacata qualitates integre consistunt motu localem
habet q^o per qualitatem ista dupli^o effectū sicut aliter primari
um s^o quae sicut sub^o in ordine ad extra ad questionem

novi

aliquid 2° sit ipse motus adquisitionis etiam spatio et utique
claudatur in se motus localis quoniam qualitas 2° efficitur
tum promotioni antecedent in indivisibili. Non est adquisitionem
spatii. quare sicut aliquid Angelus recipit hanc qualitatem
nisi adquirere novum spatium et non correspondentia ad illud
sed de hac parte.

Ad id ut Angelus movetur ad locum in indivisibili continuo re-
gredi potest adquisitionem novum spatium in praedicta qualitate et ad-
tionem transmittit circa aliquod corpus vel partem ipsius. Angelus
in eodem spatio existit quantumvis diversis operationibus exercit
circa diversas corpora vel circa eodem corpus ut si movetur caelum
vel rursus plures lapides vel movetur localiter. et partem vel
se regredi etiam operationem transmittit circa diversa corpora
vel circa partem vel circa diversam partem eundem corporis. Corp
sunt ex dictis de locis Angelus in continuo indivisibili qui longius
est transmittit operem unde consequens sit ut motus praedictus An-
geli movetur adquisitionem novum spatium movetur formalis operationem
transmittit circa aliquod corpus in illo spatio quod adquiretur

Capitulum 2° An motus Angelus possit esse successivus et continuus.

Sylvestrius relatus ad Greg. in 2° dist. 6° 2°. affirmat Ange-
lum moveri in parte indivisibili continuo quod etiam
videtur de auge. 1° libro in 2° dist. 3° q^o 4° ubi dicitur: partem possit esse
q^o 6° philosopho. cap. 4° ostendit Angelus partem indivisibilem continue mo-
veri q^o movetur quod continue movetur partem indivisibilem in termino ad
quo et partem in termino ad quod sed requirit Angelus habere
re partem in termino a quo et partem in termino ad quod cum
in motu sit indivisibilis quod partem se non potest moveri
in parte indivisibili et continuo.

Aliter ad id quod Angelus movetur parte aliqua in
se successivus et continuus sit si existens in spatio indivisibili partem
acquirit partem spatium indivisibile vel si existens in spatio

indivisibili

scilicet aguntur prout ad statum dupliciter negant tamen
omnino Angelus existens in indubitable posse continere
memori retinendo eandem indubitablem in ordine ad statum
intra puncti quantitatis, et prout facile probantur quod
quod existens in statu dupliciter potest potius deferre
partes terminari a quo et a quibus partes terminantur
et Angelus etiam existens in indubitable potest probatum
se existere ad statum prout prout hoc autem non
est iussione et continue. et prout componitur, et quod
nunc esse continue per iussione nisi sit dupliciter in pot
est quod partes amittat et partes a quibus partes negant hoc
vere has partes nisi illas habeat terminari quod indubitable
non potest esse continue nisi partes prout illud terminari
partes amittat et partes adiuvant hoc autem contingere
nunc in Angulo retinente indubitablem in ordine ad statum
etiam existens non potest iussione et continue memori 2° quod
ideo Angelus etiam negat prout ipse iussione et continue
memori quod negant habere partes ad dupliciter ad partes ip
ij quibus nunc debet reddi prout dicitur memori quod cum
Angulo retinente prout indubitable non potest habere
prout dupliciter in ordine ad statum non potest memori su
cessione et continue.

Quandam tenent d^o Angelus existens in statu
dupliciter posse iussione et continue memori ad statum dup
liciter; et ad hoc autem et illud ibidem Conuictus 2° quod si
hinc illuc potest multum Angli continue et iussione et
rursus probant doctores 2° 7^a et contra existens multum cor
porum sicut enim se habet corpus in ordine ad statum vel existens
actuali vase habet Angelus in ordine ad statum per virtuale illud
existens in indubitablem quod habet dicitur d^o in statu dupliciter se
nunc habet corpus hic existens posse memori iussione etiam
tamen quod nunc dubitare potest de et Angulo sicut existens

Quandam tenent d^o Angelus existens in statu dupliciter

proponit

acquiere præcipua ad præcipua duplicata vel totum per motum le
colum p^o per aliud motum simile compositioni exponit. hanc
comitibus consistat ex positioni dicitur et ad præcipua ubi dicitur
explanationem Angli in præcipua præcipua formaliter causari per
quales in quibusdam positionem respondentem per rationem exponitur
et per explanationem esse Angli vel videtur motum localis moti
Angli existens in præcipua induplicata et videtur illud se explicat
ad præcipua duplicata loci non autem præcipua motum loci
et se dependere ad alios præcipua præcipua quod se dependit per
præcipua duplicata et præcipua de eadem ad præcipua induplicata in quo
antea erat habebat præcipua duplicata motum aliter per præcipua
et localis aliter v^o qui præcipua respondentem compositioni
exponitur.

Quæritur 3 Angli existens in præcipua induplicata
et videtur eadem induplicata esse motum præcipua et
comitibus ut factum in 2° dicitur 2° g^o Alburno, et idem præcipua
dum esse dicitur in 2° dicitur 2° g^o si simul admittatur Angli
esse motum in loco induplicata præcipua 2° g^o Angli præcipua
præcipua duplicata simul dicitur in omnibus partibus et in om
nibus partibus præcipua et loci continue motum et idem dicitur
quod dicitur dicitur 2° g^o dicitur præcipua præcipua præcipua
et videtur in alij partibus præcipua præcipua motum præcipua
2° g^o præcipua præcipua præcipua motum et continue
ut videtur dicitur in corpore præcipua præcipua motum præcipua
præcipua præcipua præcipua præcipua et continue motum
vel aliter de motum si effectus præcipua a corpore 2° g^o et Angli
et ubi videtur motum in ordine ad præcipua præcipua eodem
præcipua motum.

Quæritur 4 Angli sine videtur duplicata
sine induplicata in ordine ad præcipua præcipua et continue
motum in continue motum præcipua dicitur Angli videtur præcipua
duplicata vel induplicata motum loci præcipua et continue præcipua
operari motum in dicitur partibus præcipua 2° g^o præcipua motum dicitur

hinc autem dicitur locatur in continentia virtuali

Ad primum ^{et} sententia sunt qui respondentur inprimis d. Thomas
ubi dicitur quod nullo modo Angelus movetur in parte continentie continui
tate simpliciter ex se subit. Alij respondentur a parte methey d. Doctor
auti hinc quaestio est retractata secundum quoniam dicitur in 1° sent. ad
Altem dicitur quod ipse in magis simpliciter primum esse capax prout
ubi methey d. methey ad commensurata movetur ad partem ad rem
et prout dicitur illud non esse ipse intelligenda ut Angly 2° aliquid
sui partem ut in termino a quo et 2° aliquid in termino ad quod
hoc autem d. impossibile est carere partibus sed ut habeat par-
tem termino a quo et partem termino ad quod nempe partem
partem quod simpliciter defert et partem partem quod simpliciter ad-
quirit quod dicitur ad Angly d. in parte indivisibili movetur
cari ad partem ipse esse partem in termino a quo quod nec movetur
in parte inquit habet partem. Occurrendum d. dicitur posse Angly
cum esse partem in termino a quo quaestio est d. dicitur in
termino ad quod determinat quod parte movetur d. movetur inter
termino a quo et termino ad quod quod in tempore movetur
movetur defert a termino a quo et movetur defert a termino
ad quod quod autem defertur.

Ad 1° Angly per 2° per 2° per 2° facit illud diffini-
tione in sententia afferente movetur locale esse productionem movetur
movetur non movetur defertur movetur locale continui in Angly
retinente indivisibilitatem in ordine ad partem quod parte methey
methey potest habere partem divisibiles quod requirunt ad
esse continui cum movetur movetur movetur quod movetur ad partem
ad movetur Angly dicit movetur movetur movetur indivisibiles movetur
illud respondentur non potest movetur movetur divisibiles aliquod ad
eo non movetur esse movetur in movetur autem movetur de movetur lo-
cale facile movetur movetur movetur movetur movetur movetur locale
esse movetur movetur movetur movetur movetur movetur movetur
in movetur movetur locale Angly movetur movetur movetur in ordi-
ne movetur movetur movetur movetur movetur movetur movetur movetur
movetur

movetur

cum suspensa corrumpitur ad spatium et si qualitas tunc partem
 hanc illam tamen habet corruptam suspensa cum enim sit donum
 extra suspensa ab spatio sicut spatium habet partem indubitablem
 ut et correspondens seu donum illud habebit unde cum dicitur
 in modo respondet indubitablem spatio ab eo denominatur cum
 autem possit indubitablem respondet in ad quate partem spatio
 ab ea sumit indubitablem denominationem ut 3. in suspensa cor
 respondit in modo in ad spatium consistit in partibus et
 indubitablem et consistit in modo continuo prout ad formidat
 gumentum committit minori minori et consistit in modo
 ab ea minor quae dicitur sui sumit ad 2. in modo hanc
 in Altem in modo suspensa in modo suspensa et continuo
 sumit in modo in continuo sumit in modo in ad spatium in
 alio qui partem partem habet partem indubitablem ad partem
 spatium in modo in modo in modo sit donum ab spatio sumit
 respondens in modo quate in modo partem indubitablem spatium habe
 bit ab ea partem indubitablem denominationem et quae ad essentiali dicit
 indubitablem quod similitudo dicit debet de Angelo indubitablem dicitur scilicet
 quid autem respondere possunt ad hoc argumentum qui afferunt essentiali
 esse modum in se ipsum ipsi inducunt

Caput 3. An motus Angelus possit esse instantaneus

Sunt qui velint Angelum moveri posse ab extremo ad extremum p. ma
 dium in instanti ut Albertus in l. d. 12. Gregorius in 2. d. 6. q. 3. Minor
 dicitur q. 12. et alij fundamentum sumit. scilicet 4. d. 1. q. 1. tunc b. afferunt
 corpus p. vacuum motum in instanti eo quod in vacuo nullo sit resistit
 tunc nobis pleni quae sola est tota causa successivis in motu quae
 velis efficacione est in angelis vel si corpori debenti resistere extempus
 non resistit vacuum neque plenum resistit Angelo qui tunc indubitablem est
 vel specialis plenum totum corpori resistere potest. Postquam q. cor quae glo
 riam movet pot. p. plenum in instanti q. multo magis potest illud
 in uterque eorum indicat. a. tunc q. 1.

Alij tamen admittunt Angelum posse localiter moveri in instanti de

una sphaera loci in alio corpore et in sphaera quae potest occupare
 Angely ut unig leuca sphaera in unig transire ab una leuca in alia
 medicinali de quibus simul total priora et simul constitucio in partem
 ut ut. Secunda d. T. a. i. in fine corporis. Nihil. idem. con. et
 alij interpres. p. 1. q. Angely est in loco medietate potest in
 tantum extendi ad total sphaera q. etc. existens in loco adae-
 quato poterit similiter transire in instanti ad alium parti-
 tum adaequatum immediate a 2. q. Angely in conat per
 hunc non habet passum instanti comminutione loco q. non medi-
 cum passulans ead comminutione in finis conat una pars caput
 hanc alia p. simul conat potest hanc partem et ad quum alio instigat
 in loco immutata

Nihilominus in corpore videtur dicitur quod localiter
 Angely potest spectari dicitur ad posse esse instantaneum et continuatum
 hanc instantaneam 2. q. et ad instanti respondet esse conat

2. Angely non in unig ab extremo ad extremum prout
 in instanti esse conat p. q. si Angely prout videtur in instanti movetur localiter simul est
 in unig alio simul esse in duobus locis 2. q. simul sua passum in q. in medio in exi-
 naturaliter respiciat uno et supra naturaliter respiciat finem in ser-
 atione accidentaria ut colligi potest ex dictis in mat. de localit.
 d. 11. ob. Nihil potest fieri p. dicitur in q. Angely in instanti
 posse esse simul in caelo et in terra et in medio ut promoveat
 p. transire vel non in unig respondet ad unum esse simul
 in duobus locis transire quod in unig dicitur fieri
 posse ut Angely finis sit in medio quod in extremo vel pro-
 portate durat p. prout nunc et hoc movetur posse in unig
 tantum sicut illuminatio fit in instanti et prout nunc illumi-
 natur unum quod extremum p. hanc esse unum ad in
 illuminat in ead partem hanc d. in quacumque partem
 unig p. dicitur partem hanc educunt ex duobus partibus
 unig et idem in ead instanti reali possunt omnes simul po-
 tui ad alig nunc ordine at in medio locali vel in se
 habet

idem un moule debet pertinerre omni partu spij 2°
p^o eadem Comly^o q^o nullas res potest simul eff^o et
nd^o eff^o in eod^o loco p^o si Angelus p^o dicitur m^o moueri
in instanti simul eff^o in medio et simul nd^o eff^o in eo q^o
debet differre illud ut occupet utrumq^o q^o n^o g^o Ang^o
p^o dicitur modo in instanti moueri localiter.

Quare in p^o dicitur q^o p^o t^o motu esse localiter
Angli p^o dicitur in instanti. Aliqui respondent posse in p^o dicitur An
geli q^o dicitur corpus in instanti moueri lo^o motu. hoc cogit
ei id n^o potest in d^o p^o dicitur. q^o in s^o p^o dicitur p^o dicitur in
d^o p^o dicitur v^o n^o dicitur q^o dicitur p^o dicitur v^o dicitur et n^o dicitur
res ad dicitur id dicitur commuere ind^o dicitur

2° Comly^o Angelus in p^o dicitur localiter moueri
in instanti ab vna p^o dicitur loci in alia immediata p^o dicitur
Angli localiter mouetur ab vna tena q^o dicitur ad ali
am tena immediata p^o dicitur q^o dicitur ad occupandam
alia tena proxima retinenda illa q^o dicitur v^o dicitur
p^o dicitur n^o dicitur p^o dicitur in instanti q^o dicitur p^o dicitur
et n^o dicitur in p^o dicitur p^o dicitur q^o dicitur
p^o dicitur q^o n^o p^o dicitur Angelus localiter moueri in instanti
ab vna p^o dicitur loci ad alia immediata in p^o dicitur Ange
lus in e^o dicitur q^o dicitur et in p^o dicitur tena q^o dicitur
p^o dicitur debet per p^o dicitur v^o dicitur q^o dicitur tena ut mo
uente localiter ad alia tena proxima et in e^o dicitur q^o dicitur
q^o dicitur in fine tena debet p^o dicitur illa tena proxima
q^o dicitur moueri q^o dicitur fieri n^o dicitur in instanti p^o dicitur
affignat^o Corp^o q^o dicitur in ord^o ad med^o q^o dicitur localiter p^o dicitur hab
et dicitur express^o in vna tena esse habens corpus ext^o
et cuiusq^o vna tena p^o dicitur tale corpus moueri localiter ad
occupanda tena proxima p^o dicitur n^o dicitur in p^o dicitur tena
q^o dicitur n^o dicitur occupat debent p^o dicitur q^o dicitur tena esse
q^o dicitur et q^o dicitur in fine vna tena debent p^o dicitur

transire

istud aliud locum proximum q̄ idem dicendum e de Angelo 2°
 respicitur quibus e in principio et in fine locum quam occupat
 et ante mund. unde prout impossibile est ut illud in proprio
 caliter mouerit in instanti ad locum proximum ita impossibile e
 ut Angly in instanti localiter moueretur. Dixi localiter q̄ illud
 e inter factos esse Angelum in instanti deferre locum quod occu-
 pat et occupare locum proximum q̄ potest in conservare pro se
 virtute qualitate qua e diffusus per totam partem locum et simili
 qualitate se diffundere per totam locum proximum id tenens
 ut esset per motum localem q̄ per motum per positionem re-
 pondens mutationi corporis. aliud e de Angly q̄ dicitur
 in ipso indisplicibili et permanenti in eo simul se diffundere
 ad partes spatij aliud e Angelum per ipso continuo transire
 re ab uno spatio in aliud hoc namque potest per motum localem
 ut e illud quare ad doctores scholasticos proceditur explicare
 Angly in ipso appellent motum localem ita dicit Angly
 posse in instanti localiter moueri reuocato tunc explicatio per
 diffusio illa Angly non e motus localis ac per consequens
 non videtur comedendum Angelum posse moueri in instanti
 motu locali q̄ motu alia per positionem respondente reuocati
 corporis

Ad fundum 1.2.2. dicitur vel Aristotelem ad rubeo
 hinc vel certe contra aut quod plures affirmantur id causa
 fassumque in motu locali esse respicitur motus pleni appropinquat
 ex eorum doctrina figuram corpus in vacuo parte in instanti mo-
 ueri localiter. Vnde q̄ dicitur e respicitur motus pleni valore quod
 ad indeterminate motus ut ad fassumque aut hinc eum pleni prout
 ut ex parte motus quod dicitur mouetur debet esse prout in
 motu quod in extremo ne potest quod hinc prout replere et id
 pleni contra dicitur causa fassumque in motu locali esse motus
 non respicitur motus

Ad id raga factior Angelus posse in instanti extendi
per sua sua sphaera et ab una sphaera rambra ad aliam immEDIATE
non tenemur per modum localem. 1° per modum localem rambra cor
porum ad 2° per Angelus supponere potest esse in Angelo eadem per
tunc ut in instanti mouri potest. localem quod falsum d. d. unde
addo ex eo quod Angelus continuo d. proprius unius parte sphae
pessit in instanti se ipsum contrahere ad partem et partem in eod
instanti diffundere se et explere unius sphaeram partem in se ip
so sicut per modum localem nam sicut Angelus existens in un
ius parte sphae potest in instanti se explere sphaeram d. d. d. d.
unius parte et postquam sicut explere d. potest in instanti
1° se explere et simul se explere unius alia parte rambra
semper dum videtur sphae ex qua sit illa explere et compli
catio tunc autem dicitur quod extendi non tenemur mouri localem
quemadmodum enim corpus etiam mouri ad quos partem eodem
nisi ad mouri localem iuxta nostram d. d. q. partem illa per
rambra ad quos et non per modum localem sicut Angelus per ill
am explere non mouri localem q. d. d. d. d. d. d. d. d.
2° illa explere d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
3° per quod Angelus 2° se illa et rambra rambra ab unius
in alia

Caput 4 An motus Angli possit esse discretus.

Vari sententiæ doctores de motu discreti Angelorum qui
damus enim dicunt Angelum discretum motum quidem motus esse
mutatum aliquam partem spatii quam occupabat sed simul deservit
et aliam determinatam sed simul ad quod quod sit motus
velut aliquam partem inter derivationem unius loci et ad quod
ad alium ita est motus discretus.

Alii volunt motum discretum Angli componi posse ex di-
versis mutationibus instantaneis vel pluribus sibi invicem suc-
cedentibus nulla interposita quiete sed si quæ intercedat illa
vultur requiritur ad motum discretum. Alii continentur ad motum
motus discreti debere necesse interrupti mutationes quietis
aliqua et ad unitatem motus discreti sufficere intentionem
Angeli ordinantis unam mutationem ad aliam.

Dico 1° motum localem Angli discretum posse consistere
posse ex pluribus motibus continuis successivis aliquam quiete inter
vultur per quod amittit aliquam partem spatii determinatam et ad
generat etiam aliquam aliam partem determinatam colligit hæc conclusio
ex superiori capite ubi indicavi impossibile motum localem
instantaneum esse qui doctrina posita necesse est ut motus localis discre-
tus consistat in multis motibus successivis discretis aliquam
quiete interruptis ad aliquam ad hanc interse. Dico 2° eam
interruptioem illi unitatem motus discreti. 1° falsum tunc est quod
motus discretus non possit esse plures unitates 1° ordinis quædam
et unitatem unam per intentionem Angeli ordinantis unam motum
aliam sicut quantum discretus namque numerus ut habet a partem
unitatem vel ordinem aliquid 1° per intellectum numerum.

Dico 2° dari in Angli alium motum discretum qui proprie
motus localis vultur consistere ex pluribus mutationibus instantaneis
vel motu aliquam interruptis vel non interruptis. 1° quod
motus discretus non instantaneus deservit unum locum ad quem et ad

quodam

proxima et immediata ut admissum supra se possunt esse
 similiter admittere quod et quod et plures illi sunt singulis per
 singulas instantes instantaneas ex quibus colligitur medius deperit
 sine mutabilibus illa interruptant hinc ad quod in interruptant
 quare ab ipso esse sunt instante sufficientes distinctae et deperit
 necesse ad constituendum mediu deperit. Dicitur ex hinc sequitur
 Consequenter in ipso Angelus non potest inueniri hoc est medius
 deperit ad virtuali certantur quod contractus esse negantur per
 in sufficienti. Deinde si praesentiae mutabilis componitur mediu
 deperit nullo modo interruptant sequitur dari plures res
 factas temporis in medietate praeterea sine interruptant
 illae mutabilis sine ad interruptant sequitur temporibus
 creatis Angelicis consistere posse ex plura duracionibus mediu
 fibilibus eorum tempore tempore negantur consistere extra
 se impossibilitate. Verum haec praesentia habent solutio non in
 forma negantur debet potest esse contractus illa in instanti non
 per interruptant impulsus quare instantaneas esse potest. Quod
 etiam negandum non mutabilis illa sine immutata praecedentis
 non respondendum pluribus instantibus immutata temporibus
 sed una respondet instanti altera partem indeterminata tempore
 et sic de alijs ordine suo res enim praesentis indeterminabilis potest tempore
 coexistere ut de compositione Angeli et alijs dicendum est. Quod quod
 obijciatur comedi debet non tempore discretum Angelicis longe dicitur
 ipsum est a tempore instanti hoc enim negantur consistere ex indistinctis
 illis duracionibus dumtaxat sicut non illud.

Dico 3 unum transitu instantaneum Angeli ab uno loco ad
 alio immediatum non esse mediu deperit per quod medius deperit
 ex vi nominis et ex eorum sensu philosophorum est ille qui consistit ex
 mutationibus omnino distinctis non solum per se in se dicitur
 sed etiam per se extrinsecus. Transitus iste Angeli non est hinc quod
 non est medius deperit in se potest esse in eo transitu referentur
 duae mutationes una negantur per quod omnis Angelus est

cautione

quod habet ad unum spiritum et alia propria per quod se diffin
dit per aliud spiritum immutatum hinc immutatus et non diffin
guntur prout extrinsece dicitur et dicitur quod omnia sunt in eodem
instanti tempore et prout illa non habet omnino respectum
ad modum differentie potest tamen esse pars unius instantis sicut
alij similibus mutationibus eundem subiecto coniungat. confusio
et in alij similibus mutationibus componentibus unum transi
tum constitutum ex amissione termini a quo et ad quod tunc
termini ad quod ut in corruptione et generaliter quare mutationem
non faciunt unum modum differentie quod sunt in eodem instanti extrinsece

Capitulum 5. An Angelus quiescens in templo potest

esse in instanti claudere illud tempus moveri
hanc dubitatio proponitur prout per d. Tho. q. 101. art. 2.
negat posse Angelum in instanti moveri sicut quod per hoc
quod omne quod quiescat eodem modo se habet nunc. Et prout et
posteriori a se per consequens debet promovere. respondet ad ultimum
instanti in eodem loco et impossibile est ut instanti sit in alio
loco per modum aliarum duo instantia essent immutata

Demons. d. Tho. et de re ipse certum inter se. Thompa
non Ferrarierus 3. contra gentes cap. 102. exprimit in sententia
d. Tho. et in re ipse impossibile esse ut Angelus post tempo
raria quiescat in ultimo instanti illius temporis adveniat
novum locum id dicit Capreolus in 2. diff. 6. 1. contradict. Case
tong. art. 3. et Vanus ibidem dub. 3.

Alibi dicitur unde posse Angelum in d. aliquo tempore
instanti quiescere et in instanti claudere illud advenire novum
locum et amittere antiquum. d. Thompa art. 2. et 2. diff. 19. 1. 2.
per quod non repugnat modum aliquid esse prout dicitur primo aliquo
per hoc et amittere illud per unum esse et per unum esse modum
re alia ita ut idem instanti terminari hunc sit primum
esse forme sequenti et primum unum esse precedenti et qui
et ipse novi postulat terminari ultimum esse per instanti modum

non forme

formae sequuntur prout uno et alio modo terminari se vident
reprehensivum Angelus esse in univ. loco per hunc ipsum ad id
non esse in quibus per formam esse adjuvant aliud locum tempus
quod Angelus eo ipso quod liber dicitur potest permanere in eodem
actu veluti per hunc ut in instanti claudente hunc casum
sit ab eo actu et ab actu alio quod per se potest pro arbitrio
conferre explanationem sui in aliquo spatio per hunc et in
instanti ponente hunc mutare illud et conferre aliam explanatio-
nem in spatio immediato

Ad id quo dicitur in instanti verum esse quod dicitur comparabile
inter se continui possunt non potest generis temporaria unius horae
inter se continui potest hoc generis inter se in instanti claudente
illa unde in ait omne quod generat per aliquod tempus
debere per manere usque ad ultimum instanti in eodem loco lo-
quatur de quiete ut comprehendit positivam et negativam vel
in eo instanti vel in generis probativa in ordine ad instanti successi-
vum quod generis ipse respondet tempori dicitur generis negativam
quod in eo instanti non potest esse inter se successivum. Deinde
doctrina dicitur potest etiam habere non solum comparationem
inter se vel in eo instanti claudente hunc quieti potest
esse mutatio instantanea non in terminis inter se discreti qui
et aliter explanationibus mutacionibus discreti ut solum in univ. lo-
cali duratione potest etiam in extremam quod duratione illi plures
mutaciones habere inveniunt in eodem instanti. quare dicitur
solum modo negasse Angelus in instanti terminante tempo-
raria generis potest moveri modo continuo successivo vel modo
discreto in utroque modo aliquo instantanea

Capitulum 6 An Angelus moveri possit
ab extremo in extremum non aliter medium
et per se dicitur hominem differentia posse Angelus mo-
veri a quibuslibet extremis in quibuslibet extremis nullo modo aliter
genus

modum ut Cartesius circa art 2. Vnde ibid. sub 2. Per se
 3 contra Gent. q. 102. et Vaz. d. 106. c. 2. q. 1. q. 1. dicitur Angly pro
 arbitrato esse in hoc vel illud loco immo et ad plura ab omni loco
 et nullibi esse & potest se constituisse in loco extremo ad attingendo
 modum arguendo ad hoc Val. Thomam transire sine ulla medio aut consi-
 mat. Cartesius q. Angly constituit in loco per operationem transiens
 quod exire potest et ad intrare et exire in extremo et sub in medio con-
 tinens v. g. Angly q. potest per applicationem virtutis et potest huius
 vel alibi applicare virtutem aut illud nullibi applicare. Vaz. autem sub
 art. q. Angly potest per modum coniungi hunc corpori vel illi vel nulli
 et suspendere omnia modum unionis 2. q. q. corpus transire potest di-
 vinitus ab uno spatio ad aliud sine medio ut corpus clari in calidum
 7. q. quodammodo perducitur ad huiusmodi conservatur in transivendo per modum
 q. potest Angly naturaliter se ipsum transire ab extremo ad extre-
 mum sine medio quod enim nequit transiri corpus naturaliter per
 extensio eius et dependens ab spatio quia caret Angly eo ipso qd
 spirituales d.

2. q. 1. d. 1. q. 1. in 2. d. 2. q. 1. 2. ubi distinguit duplex me-
 dum unum participans seu communicans aliud vel participans vel
 non communicans medium participans d. quod partem habet utriusque
 extremi ut b. Angly existens in palmo spatio mortuorum quibusdam
 ad occidendum aliud distans palmo spatio immutabiliter participans
 b. in medio signata. Cum unum palmo intra latitudinem illius spatio
 b. palmo quae loca dicunt participans vel communicans q. partem
 participans ex utroque extremo nempe ex utroque palmo spatio medium
 v. non participans dicitur quod nihil participat de extremis ut in spatio
 in palmo palmo spatio medium inter alios palmos d. medium non
 participans q. nihil participat de palmo extremis. hae distinctione
 supra dicitur sicut Angly inveniri posse ab extremo ad extremum
 sine medio participante non tamen sine medio in participante.

Pro explando notandum d. huiusmodi esse sermo de multo
 processu continuo constat enim hoc genus motus Angly pro se
 motu,

ab uno loco ad aliud nisi per loca media. sed scilicet esse per se
 de motu dicitur Angli. constanti ex mutationibus instantibus
 Dico 1° Anglium moveri posse discrete ab extremo ad extre-
 mum sine medio participante discrete pertransito. Huiusmodi dicitur
 Met. 1.6. ad primum primum quod ut constat ex ista scilicet relatione retroque
 habet duo loca determinata sunt infinita alia participantis quod si Angli
 dicitur moveri multum discrete pertransiret discrete scilicet spatio medio
 numeraretur omnia illa loca infinita successione quod est impossibile.
 quod Angli discrete movetur de extremo ad extremum sine medio participante
 discrete pertransito. Dico 2° mobile continue pertransiens loca illa
 infinita non dicitur illa numerare quod neque Angli discrete pertransi-
 ens numerabit illa sed iugiter et continue ad mobile etiam infinita
 loca participantis multum continue pertransient ad numerum eorum quod non
 movetur in dictione consistit et nihil potest numerari nisi discrete
 videlicet Angli infinita illa loca participantis discrete pertransi-
 ret non scilicet pertransiret eorum etiam numeraret quod pertransiret qua-
 si saltando per singula loca primum quod dicitur Angli discrete movetur
 ad desinit et adgruit locum per transitum sed tamen simul ut simul de-
 scendit locum palmalem et simul adgruit alterum locum palmalem quod
 transit discrete per illud locum medium. Dico 3° in Comitate sunt
 medio participante discrete pertransit ad terminum sine medio simul
 transit per eundem medium nam si Angli ad movetur saltando nisi
 nisi per infinita media participantis quod quolibet mutatio nisi
 terminata nisi discrete semper est ab spatio determinato ad spatio
 non determinatum nihil terminum est spatio in quo nisi est conti-
 nua sunt motus ut si Angli movetur discrete per hunc gen-
 nalem per primum quod scilicet per primum in instanti priori in
 dictis quibus et per 2° quod scilicet posteriori medietati
 et hoc quibus nisi saltat discrete per medium participans nihil
 tamen nisi est quod nisi pertransit

Dico 2° Anglium ad movetur discrete ab extremo ad extre-
 mum debere nisi pertransire loca media in participans et ob id

quod si concessi neguit quod factu Angly possit sine transire Proma
 per mediu localem non transire per loca intermedia ne participans
 und eo ipso quod supra aliqua defuit und locu acceptu vel inveni ab
 eo illi priori putoque id enim videtur esse sequi in ipso locoru ordine
 2° q^a Angly neguit agere in defuit id prius debet se posse constituisse
 in loco proximo ut inde debeat actione q^a in producat qualitate per
 quod se exhibet in loco defuit debet prius esse in loco illi inveni
 ab 3° q^a si possit Angly transire ad locu defuit ad aliquid
 loca intermedia non participans sequitur nullas quantitatis
 magna distantia impediri Angelu quomodo agere ubi in quoc
 vellet possit ead momentu adquirere quod in quo locu quomodo q^a
 tantu et in eo operari at hoc id fluit supra si admittit a Consilio
 q^o uti etiam supra id videtur q^a

Dico 3° si sermo sit de materi deperit contractu ad unum hui
 gelu posse moveri ab extremo ad extremu sine transire per mediu ne
 participans q^a galibet ad Angly illuc agitione in utroque ipso
 mo et ab eo cessare in medio

Ad id q^o negandū ē posse Angelu absolute ab omni
 loco et nullibi esse haec probatio quae apparet nulla ē neque opus
 transiens neque applicatio unius neque modus unius in corpore ē
 absolute Angly rō extendi in loco ut constat in supra dictis ad 2°
 respondens aliqui concessit ante negando corp^a q^a per d^o respici
 tur ē et nō debet illi negari nisi q^o mod^o implent contradictionem
 pot^a v^o Angeli finis ē et ideo debet habere limitationē quā
 habent facultates aliam rōm naturā quae possibilis mouere et mo
 ueri per mediu quae rō^o simul admittit autē bonu ē melius
 valde desubtili videt aut impossibile eū iudicū corp^a vel d^o age
 Cum quā de pot^a absolute transire posse localem ab extremo ad
 extremu sine transire per mediu ne participans und transire q^a
 localem neguit fieri per productionē modi aliusm^o ante passu
 in hac ead neguit consistere motu localem in aut quā sunt mot^o
 subiecti in loco distanti debet id esse subiecti transiens localem

nec potest fieri transmissio ille localis per qualem^m unum effectus
 formalis 2° sit unum^m Angli ad spiritum diffusi^m nam incommensurabi-
 le d. quod Angli per impressionem unius qualitatis transmittuntur
 in momento ad locum diffusi sine transmissio per mediam remanentem
 d. possibiles quibus aliqua quae habeat unum abstrahendi^m aliquid
 aliud ab eo ut debent abstrahere ab eo modo ut participante sibi
 erit transmissio ab extremo ad extremum sine tali medio nec expressum
 quod addunt ad corpus autem aliquid momenti habet nec corpus dicitur
 ut ad dicitur per motum localem nisi per alium motum accidentalem
 ad huiusmodi consecratus sibi^m substantiatur reperducentur

Caput 7 qualis sit pot^m motus in Actu
 et An differat ab intellectu et Voluntate

De unigeno quilibet 3° 96° somnias 12. Aliter. Vix in hunc 1°
 se diff. 2° 17° c. 3 ad finem et d. 102. c. 4. et alij experimentantur post motum
 in Angli^m esse ipsum intellectum et voluntatem quatenus ut formam
 in ad motum localem referunt quod exprimitur Vix aut nulla aliam
 aliam finem et nullam relationem ad partem motum spectantem sibi
 nullam intellectum et voluntatem quatenus nulla hanc potentiam
 efficitur post ipsum motum localem sibi per aliam aliam
 in momento finem et voluntatem finem Vix d. autoritas Alij
 qui 3 de anima cap. 10 definiens quatenus sit post motum in eum
 uno sit aut hoc ipsum ambo intellectus et appetitus movendi
 motum dicitur principia sunt. ex quibus verbis colligitur inferri
 in anima separatas ut distingui post motum ab intellectu et
 voluntate et in hoc generatur huius corpus post motum materialiter
 unde frigitur in alij rebus separatis a materia assignari aliam
 formam localem motum praeter dicitur pot^m

Verum mihi videtur de pot^m differens post motum in
 Angli^m esse re differente a potentia intelligendi et volendi et eorum
 actibus ita sicut diff. 35 dicit 16. n. 22 uno d. expressas ad Thomam
 d. 102. 96. art. 3 ad c. 3. sibi generata per actus distinguenda sunt

5° sicut in Anglo distinguuntur realiter intellectus et voluntas per se determinati
 tunc autem in distinguenda de re quod alia pars super actum quo illi
 localiter mouet ad eum quod actus minus distinguuntur ab actibus intellectus
 et volenti quod 1° distinguuntur inter se contra quod ideo distinguuntur
 in Anglo realiter intellectum et voluntatem quod remanent per se prout vult
 quare determinata habet actum et aliam ultra quod inquit extendit vult
 inquit attingere actum et aliam alterius 5° prout in se determinat extendit
 prout dicitur per admodum localem oppositum quod actus valde distan-
 tibus et oppositis circa valde distans aliam. Quare in hoc locale esse
 actum 2° hanc potentiam eo quod sub ordinem illi et ab illorum actibus
 dependunt. 3° contra id quod est actus voluntatis et sub ordinem intel-
 lectui et dependunt ab eo et terminus nemo dicit voluntatis non distingu-
 in re ab intellectu 2° per quod nullas assignari potest ratio de quod
 voluntas motus motus non potest fieri in inidente mouere eorum
 3° sed in imperando fieri applicando per modum in se illis quare
 sunt ex distincta operatione ad eum motus localem per quod
 omnino distincta ab intellectu et voluntate requirit per omni-
 no distincta hanc autem ratio eadem sicut habet in Angly 5° in
 illi etiam per modum distinguuntur ab intellectu et voluntate.

Adde in se referri in Angly per modum distincta
 in re ab intellectu et voluntate ad mouendum localem se et res alias
 per se referri per aliam ab intellectu et voluntate et operationem
 2° tunc realiter distincta ad explicandum facere spatium distincta
 ratio id quod actus distinguendi se per spatium distincta id valde
 inquit ab actum mouendi se et alias res localiter ab uno spa-
 tio ad aliud de quod causa supra diximus qualiter in motus
 localem et qualiter in hunc explicat esse motus valde distan-
 tibus et potest per se productum similitudinem distincta.

Ad fundum appetitae. Aliter per velle intel-
 lectum et appetitum esse principia motus eo quod intellectus di-
 rigat et appetitus appliat per modum ad motum quod per se
 motus illi sub ordinato.

Quaestio 54.
De cognitione Angelorum
Disputatio 9.

De Potestate et Actu Intellegendi Angelorum
Capitulum in Aristotelis Intellectio Angelorum
distinguat a substantia eius.

Alij 12. Metaph. cog. sententia videtur nullam Angelorum
intellektionem distingui a substantia et effectus eius per intelligere videtur
in laboribus. Invenitur vero in 2° dist. 9. q. 9. ostenditur per ea
cognitionem quam Angelus per ipsum cognoscit identificari ad sub-
stantiam eius.

Contra huiusmodi sententiam docens intellectionem Angelorum esse ac-
tionem illi realem supra additam in 2° et per 1° auctoritate PP.
in primis Dionysii cap. 11 de celesti hieronymus dicitur mentes omnes
analytice dividit in effectus virtutum et actionem quam virtus etiam distin-
guit in Angelis et Angelorum c. 3 de casu diaboli deinde ostendit
virtute Leonis primo qui in epistola 9^a de intellectione in verbis ac-
tibus distingui debent his verbis sicut solus dei proprius est
invenit esse sui etiam nemo hominum virtus nemo sapientia
nemo iustitia et 5° idem dicitur de Angelis etiam eadem
sunt de illis ac de hominibus ratio et sicut secundum idem sententia de An-
gelis constat ex modis eius videlicet solus dei proprius est esse
suum esse et sua sapientia plene sequitur nulli creaturae
potest communem esse sua sapientiam per cognitionem. 2° per
tunc per Angelos habere plene cognitionem supernaturalem
et consequenter dicitur a propria substantia quam naturalem et non
itaque possunt habere cognitionem naturalem a se distinctam.
in unum non cognoscunt omnia per se ipsa potest dicitur
hij ostendere simpliciter nunc haec unde illa per duo genera
cognitionem ad se dicitur respiciunt eadem per se naturalem
intellektum

negat habere conaturaliter pro uno cognoscere et aliis
subiectis simpliciter completis et pro aliis cognoscere accidentibus
2° dicendum de omnium cognitione Angelus esse distinctam a sub-
iectis eius. 3° quod videtur differre a subiectis Angelus alio
in Angelis liber non esset. nam libertas non communit creatura
cui valitio adesse et abesse non potest 4° cognitio etiam differ-
ret a subiectis Angelus eadem enim de ratione cognitionis et videtur.

Nec de his in deo reperiri libertatem sub hac differe-
ntia nam quod deo comit de infinita et illimitata perfectione
eius non de consideranda Angelus creaturae numerum sunt et li-
mitatis.

Ad secundam autem que inter alios opposita afferuntur
nulla esse nisi cum cognitio simpliciter sit et sit: quod valde
delatatur spiritum non afferit laboris et differentiationis Angelus hoc
enim non fatigantur creaturae contemplati nisi quod videtur in
inferno corpora infernanti quod largitur consumptione
vires qui exalant per hoc calore carati. ad dicendum
de comitate esse formam de intellectu que Angelus se ipsam
cognoscit et de aliis quibus cognoscit alia obiecta tunc cog-
nitio illa qui saltem dicuntur simpliciter esse quod sufficit ad
diffinitionem tunc etiam quod per cognoscit aliorum obiecta sunt aliis
diffinita ab Angelo etiam cognoscit qui enim aliis diffinitum quod
enim comitatur Angelus habere duas modis comitatur
intelligendi ad id dicuntur.

Quare secundum an simpliciter sit Angelus vel creatura
aliqua intellectus habens intellectum a se simpliciter indistinctum
hoc probabiliter videtur non esse possibile et quod videtur sentire
sic formam. verum utique non si sit deus quod deus esse
simpliciter et cognitionem consequens de ut nulli occasione potest
nunc 2° quod Angelus deus et inter immutabilis 3° omnes creaturas
et immutabilis 4° et omnes Angelus etiam simpliciter quod omnes

et immutabilis

maxime est mutabile per actus intelligendi non simul ad
nutrimentum Angelum vel creaturam immutabilem in cognoscendo
vix habebimus fundamentum ad offerendum mutabilem esse per
alias causas & impossibile est Angelum vel creaturam intellectivam
quae substat huiusmodi suo intellectu

Caput 2. An intellectus Angelus differat a Substantia eius.

Demondum in 2. d. 3. q. 5. ostenditur spiritus per se virtuales
Angelorum non differunt ab eorum substantiis quod probabile videtur hoc
sententia d. 3. p. 3. solum enim probabilem hanc per se a substantia differunt
deinde nonnulli respondent omnia per se virtuales esse indifferenta ad
substantiam cuiusque creaturam quae sequitur huiusmodi d. 4. de anima. 1. et pro
hoc huiusmodi 1. respondet Aug. lib. 2. de spiritu et anima c. 4. et 3.
et Bernardi ser. 11 in contriv. 2. q. 1. substantia creatura immediate con
currit ad actus virtuales in genere efficientes & in eo genere consistit
non indiget potentia accidentibus quae substantia respondent omnes for
tuitate respectu in actibus 3. q. 1. substantia creatura consistit adne quatuor prin
cipium potentiarum virtutum mixtarum cum sententia q. 1. ut promissio ad
negationem actus virtuales naturae posse se sola producere per se quae
potentiores sunt actibus potentiae creaturae solae producere actus.

Verior sententia est afferens intellectum Angelum esse differens a
substantia eius quod tradit d. 1. in 2. et d. 1. in 1. per 1. auctoritate
diversis supra relati cap. 11 de caelesti homogeneitate ubi ita distinguitur
in Angelis se esse virtutes et actus videtur amplius de distinctione
reale simpliciter loquitur de virtute de de spiritibus quod consistit re
aliter distingui ab esse Angelus foris etiam Angelorum de caelesti
dubitatione et lib. de corruptis originali cap. 4. 2. q. 1. in plerisque
rebus experimentum ab eorum substantia distingui virtutes operativas non
elementa propria motu et alias operationes mixtas qualitatibus
videntur caelestes esse infirmis inhere inferiores per qualitates
a propria substantia differens nunc per lumen et calorem vel etiam
per alias occultas virtutes accidentales deinde mixtas inanimatas

insecta commutata in herbas plantarum et alia ^{genera} vasa apprehendit
expellendi habent et aliorum actionem in praesentia per accidens
superaddita non tales immutatio saepe videtur deinde tempus
vel mutatio temporum cum tempore subiecto eadem momenta est
ex hac mutatio subiecto absolute colligi potest potius utique in
brachyhemisphaeio et Angly esse accidens illud superadditum

Anglos contraria non multum urgent non autem utitur. Sed
adventum in primis arguit oppositum in auctoritate d. the. Dionysii
et Aristoteli. ad 2. ut subiecto orator immediate concurrens ad verum
ly operatur. non inde sequitur eam talis esse suspensum et integrum prout
prout eandem sicut ex eo quod subiecta aliqua concurrens immediate
ad genus subiectum non sequitur eam non postulare et non habere
conferentiam aliamque accidens instrumentalem. Et hoc potest ad illud
ad 3. concessio ante neganda in consequens non vniuersum subiectum potest se
falsa esse limitata in hoc prout potest ad perscrutandum prout per
potest et ad talia media actionis per se talia sunt aqua
per se potest subiectum ad suspensum et adne quod prout
ut emittit proprietatem et tamen sine se quod non suspensum consistit
ad prout faciendum subiecta extra

Verum autem potest subiecto habere quod non habet tibi ad
refusalum intellectum et tamen potest ad in omnia explanatione melius
datur eandem ut hoc potest non esse impossibile quod in casu
supra et tamen potest ostendit d. Tomaso ut postulat in potest in
genere ens aut subiecto omni aut potestio quod bene intelligitur
non potest communicabilis d. creatum non esse autem de facto eo
communicata colligitur potestabilis ex dictis

Capitulum 3. An Angly habeat in se intellectum
agentem et potestabilem.

In hoc articulo negat Angly intellectum agentem et potestabilem
secundum in 2. d. 2. q. 2. ultima utrumque intellectum illud concedit.
Alibi videtur inferri ad d. the. et alios philosophos illud negandum

offe

intellum agentis g' esse intelligi ad nihil aliud re-
sit in Angeli nisi ut procedunt sp' intelligibiles et illas abstr-
hant a rebus sicut in nobis cas' abstractas multibus abstractis id
in Angeli ad id nil requisitum in Angeli. nil accipiunt sp' a
rebus it' habeant illas inditas g' modo negat Angeli intelligi
agenti ne referat quod dicitur deo et Adamo comedimus in
bellum agentis dicitur habuerunt ab intro sp' in seipos omnium
verum naturalium non ut habuerunt solus sp' ut dicitur postea
nata et ibi habere debuerunt quod quod naturalium suff' erat ad
cass' procedendum At Angeli sp' in seipos consentiri debent
commutabiliter.

Denique quod attinet ad intellum possibilem quapro-
pter esse de nomine vel in re consistit in intellectu Angelico
non recipi sp' naturaliter in seipos g' Thomae 2° 2^a de anima
cap 4 vocat intellum possibilem illud quopropter cum sp'is
et postea recipit illas ut congruit in nobis deo d' Tho art 4°
in 2° plura theologici negant Angeli intellum possibilem quo
ad hanc denem in possibili g' unumquod carnem sp'is quibus
dicitur ab eorum assensu

Quaestio 55.

De medio cognitionis Angelicae

Quae docet d' Tho in rebus naturalibus autesse tractus deo.

Disputatio 10

De speciebus intelligibilibus Angelorum

Capitulum 1° An Angelus indigeat speciebus
ad cognoscendum

1^a 2^a docet subtra Angelis sufficere unum speciem
intelligibilem omnium d' Thomae cum numerus d' Tho art. 2°
sententia d' Thomae in 2^a dist. 3. q. 6. et aliorum opinionem sicut
probat in ipse vel in causas sufficere ut generalem vel
naturalem

ab Angelis per suam essentiam et intellectum sine specie cognoscatur
substantiam potest per se cognoscitur Angelus debet habere aliquid
cognoscibile proportionatum se potest operari circa tale obiectum
sine addimento specie intelligibili, sicut ignis eo quod sit
calidior est per se sufficiens sine consorcio alterius virtutis
ad calefaciendum lignum quod est calefactibile sibi proportionatum
in corde quod videtur vix de eo ubi aut non esse ulla virtus
quae efficiatur potest in intellectu Angeli reperiri. per se pro
prietate huiusmodi in Angeli habere difficultatem unde probatur
et angelus indiget specie ad cognoscendum obiecta superiora et ad
intellectum quae non sunt proportionata naturae virtutis proprii
intellectus non indigere ratione ad videndum cognoscendum obiecta
proportionata se intellectum Angeli in mundi cognoscendo determinari
non quod proportionata a rebus a tali obiecto sibi proprio et
sine naturae virtutis aequali oblique communi effectu obiecto.

Quaerendum 1° Angelus videt intelligere omnia
alio extrinsece per substantiam suam et deo acti et per gradus
modi sui potest ut Angeli cognoscunt alio extrinsece per
substantiam suam et vel quodlibet Angeli supplet unum per se
in eis videtur obiecta vel quod in eis remota in obiecto cognoscit unde
videtur omnino alio extrinsece videtur deus potest. non
propter gradus Angeli videt intrinsece representat omnino
obiecta ut potest non videtur quodlibet Angeli potest esse
intellectus cognoscit deum in aliqua cognitione dei et potest esse
in cognitione aliquorum effectuum quod non videtur videtur
non tamen in cognitione omnino alio extrinsece videtur quodlibet
et causa illorum nec obiecta omnino continent et ideo non videtur
sufficiens praesens esse obiecta ad eas cognoscendum.

Quaerendum 2° Angelus indiget specie ad cognoscendum
proportio cognoscit obiecta omnia distincta a se per se
substantiam et a se per se accidentibus naturalibus. haec est causa
et per se intellectus Angeli sicut et intellectus hominum videtur de se

Cyphus

intelligendi omnia et esse omnino indifferens ad hoc vel
illud intelligi deo. indiget aliquo comprehensio per se videtur determinari
in actu ad punctum circa deum sed haec praesupponit nihil aliud commo-
dum esse potest quam ipse deus in actu representans et a habet
in se praedictum. expressa representatione quae dicitur intellectio

8° Nec satis facit ad dicam intellectum determinari per habi-
tudo non habens in se requiritur esse deus sed esse potest in
bit illud ad actum inditum non requiritur ad apprehensum non actus
sed actus sed ad facultatem et alio praefer habens admittit
deus in intellectu Angelus ipse tamen nescit nisi ad esse deus
ad determinandum et ad apprehensum et ad judicium actus

Nec satis facit si dicam intellectum Angeli determinari ab
deus realiter praesens tamen non potest Angeli cognoscere per
fontem quam actu non existit. Tunc etiam quod non minus est in-
telligibile deus potest quod deus praesens ad deum potest
deus determinat per se et per se alioquin non potest An-
gelus naturaliter cognoscere omnes et per se potest et non potest
in ratione esse habet potest quod illud potest cognoscere quod
nulli theologorum habentis admittit 8° non deus realiter praesens
deus determinat per se sed per se ipsum. Tunc praesens quod
deum naturale realiter praesens non determinat per se potest
sua sed per se ipsum constat eundem manifestis expressis modis deus
ipse in se quod non deus intelligibile realiter praesens per se
determinat intellectum Angeli sed per se ipsum tamen ipsius
quod deus realiter praesens non potest per se ipsum expressis
commune ad intellectum nostri effectus coram intellectu age-
re in se ipsum et quamvis ipse effectus esse vel debent age-
re in se ipsum vel esse angelus non potest cognoscere deum
deus quod non sunt ad deum. et per se actu praesens ad
realem deum ut conditio sufficiens ad determinandum intellectum
tamen per se quod non potest ad deum plures potest sed per se
nunc potest non symmetria sed non commo-
dum radi centum in eadem immo vel potest quod non potest deum

et intelligi.

Deinde similes sympathiae ad admittunt inter potentia inferiora et superiora
dicitur expressis magis ad mittendas esse inter intellectum et deum eius.

Dicitur sunt voluntas determinat quo ad specificationem ab obiecto ex
essente in cognoscere ita intellectus saltem Angelicus determinat quo
ad specificationem ab obiecto exteriori existente 2° illud esse praeceptum sine
termino aut futurum 2° quod accenditur a intellectu sine potest. sympathiae
haec inter deum et intellectum sine intellectu. Contra tamen dicitur quod intellectus
determinatur in haec potest inter intellectum et voluntatem voluntas enim
non potest autem non exprimit et repraesentat obiecta sed solummodo
interius ad illa utique non agunt committit effectum deum ad illa
determinanda sed contenta sunt committit magis causa generalis vel rationi
extra specificationem ideo potest ad determinationem eius quod potest
intellectus deum per cognitionem ad intellectum cui debet repraesentare
re et exprimitur deum intelligit ut deum posse ipsa vel per aliquam
aliud effectum concurrant ad intellectum quo alioqui non esset potest
et generalitate inter agens potest et effectum eius et deo in potest esse
ad determinationem intellectus exprimitur extra deum 2° practica requirit
ut effectum committat ad intellectum et committit effectum non potest
potest de deum potest vel potest ut intelligitur ut intelligitur nullo
concurrat potest utique sui deum in potest utique respectu
intellectus Angeli determinari ab obiecto sine ad deum obiectum sui
non voluntas potest intellectum determinat in actu 2° ut potest potest
certe hunc actum 2° potest quod illa et deo non determinat illud quo ad
actum 2° potest quo ad potest autem 2° potest voluntatem necessarium
est obiectum aliud potest determinationem in actu 1° magis potest deo
quod potest in intellectus de deo determinat ad potest Angeli intellectus
deum.

Ad magis 2° potest committit autem magis magis non potest
magis ad deum potest potest et enim determinat inter potest
calcularum et cognoscitur huiusmodi autem potest autem potest
deum potest nullo committit effectum deo vel alioqui potest magis
eius ad calcularum ad deum magis potest non potest committit

effectum

Caput 2. An Angly spēs accipiat arbes,
vel ad eo per infusione

2° mag^o d' Alexandri 2° q^o 22 artic^o 2° et 3°. dicitur
doctus Angly nullas habere spēs infusas ab initio creati
p^o illas omnes auctore nob^o manifeste fundamentat d^o q^o minor per
facto d^o in Angly arguere per spēs quod illas per infusione
accipere ad eo p^o nulla in infusione accipiunt. 2° q^o d' Scoti
qui in 2° dist^o 2° q^o 11 et dicitur apparet Angly habere quidem
ab initio infusas spēs rerū universales et eand^o etiam rerū
singularium incommensurabilium quae simul in istis fuerunt per
diverse spēs autē aliquid omnium rerū singularium tamen in
realitate quae in mutatione accipere arbes istas quando in
ly 14 existunt 2° spēs patet quod dicitur Angly produci ex
primis omnino partibus ad cognoscendum atq^o ab eis produc^o
spēs alii quae ab initio creationis sine motu habere
possunt quales sunt quales spēs rerū universales et singula
rū incommensurabilium quae simul in Angly fuerunt per
diverse 2° spēs p^o q^o Angly possunt per se ad genera spēs
expressibiles rebus singularibus quando infusione existunt et
alioqui ex eo quod spēs talium rerū infunduntur Angly
ab initio creati sequitur plures motus q^o dicitur
tunc ad infundendi p^o arbes istas colligi

Dicendum tamen Angly in accipere spēs ab istis
had d^o art^o 2. quod istis sequuntur rationes d^o 201. c2.
val^o p^ont loannis d^o 25 artic^o 1°. p^o 1° inquit dicitur et de
divinis nō doctus Angelus motus in comparare formam ex quibus
libet istis sine sensibilibus sine intelligibilibus ne possit infu
si. dicitur de istis supernaturalibus formis et expressis loquitur
de istis sensibilibus. Tunc p^o paulo infra d^o formam omnium
rationem et Angly quod omnino colligit sed arbes ad

Angly

2° q^o q^o Angly colligeret sp^s ab alijs extrinsecis vel
id foret uniuscuiusq^o intellect^o Angelici vel ab alijs d^octis
at vel intellect^o simul et ab alijs q^o nullo ex his modis fieri
potest q^o Angly nō colligit sp^s a rebus nisi quoad nō mo
dū sp^s q^o intellect^o Angeli nō pot^o ad preparatō^o d^octi p^oducere
cognitō^o eius nisi ab aliquo principio efficiēte d^octi
nōn q^o nōn pot^o d^octi p^oducere sp^s nisi con
currente efficiēte aliquo alio principio illud in eo g^o
determinante sicut enim intellect^o Angeli d^octi p^oducere
ly respectu sp^s extrinseci ita est causa uniuscuiusq^o respec
tu intrinseci si illa p^oducere potest q^o tunc ad p^oducitō^o
nō sp^s extrinseci indiget aliquo principio efficiēte d^o
terminante et respectu intrinseci ita ad p^oducitō^o sp^s
extrinseci indiget aliquo principio p^oducitō^o d^octi si illa p^o
d^octi p^oducit q^o eadē minor quoad 2° modū nō d^octi si materialia sūt
q^o impossibilitate nō p^oducere p^o d^octi p^oducere sp^s intelligibilem
quae omnino spiritualis ē si autem sūt spiritualia nō ita efficiēte
p^oducere potest nō habere ex omni p^oducitō^o ad p^oducitō^o sp^s ni
intelligibilem sicut enim Angly ē q^o quid quid de hoc sit de quo supra con
sideratum videtur ut Angly nō accipit sp^s ab alijs sp^s
libis tunc q^o nō potest illas accipere ab alijs d^octis extrinsecis et sp^s
inmaterialibus diffundit nō p^oducit sicut modū materialit^o ac per consequens nō
possunt cognoscere tales d^octi nisi p^oducit ad ea p^oducit ad
sp^s colligendas quod minus dicit Angelicū nōn quae potest eff
ma ē tunc eadē q^o sp^s rōnā materialit^o nō accipit ab alijs
nō accipit sp^s rōnā inmaterialit^o nō t^o illas habent cong
entia^o has quoque habebunt congruentia^o multis eū magis nō
talis Angly ē nōn careere sp^s rōnā p^o d^octi ordinis quoniam nisi
talis et p^oducit magis illis congruentia^o ē et quodam modo magis
debito p^oducit d^octi eadē minor quo ad 3° modū q^o d^octi
pot^o p^oducit materialit^o et p^oducit eadē modū p^oducit
nō possunt ad currere ad p^oducitō^o sp^s intelligibilem ut videtur

clausura

virtus intellectus Angelici esse una et simpliciter in se per se
 elicitur ab intellectu agente ad productionem per se intelligibilem
 quod formatas et intellectus agens habent commotionem et tempus
 in eo quod per se potest reducere in eadem animam quae con-
 munitur ad se recipiatur inter duas materialia simpliciter simpliciter
 eorum et intellectus Angelici esse spiritus negat illy talis de
 natio et Corpore quod esse animae nostrae colligit per se ab ipso
 corpore quod funditur ad corpore in informale atque ad
 incognitum et Angelus ut sit in se esse omnino independens
 a corpore consequens est ut sit independens ab illo imperio
 spiritus operantis qualem est cognitio ac per consequens ut sit acci-
 piat a corpore simpliciter cognoscit

Dicendum 2° Angelus esse ab initio creatus per se
 et respectu spiritus sibi naturaliter esse per se creatus per se
 ad productionem consentaneam Angelici spiritus ut sit semper in actu
 1° respectu eorum spiritus quae naturaliter cognoscere possunt et ut
 habent per se spiritus sibi naturaliter ab initio creatus simpliciter non
 per se in actu 2° consistunt ad cognoscendum Corpore ab
 quo Angelus creditur fructus ad ignorantiam quae minus debet
 Angelicam productionem nisi per primus potens in se sit in actu
 in habere huiusmodi ignorantiam imperfectionem productum per se
 spiritus vero omnium naturalium consequens est ut sit Angelus ab
 initio creatus imperio fuerit spiritus vero omnium naturalium in
 Angelicam per se respectu eorum non fuerit minus per se
 2° per se est hoc quod habet materiam in ordine ad formas
 corporeas ita per se intellectuales in ordine ad formas intelligibiles
 materiam in rebus inferioribus non est ab initio plene actualis
 per se forma 1° movetur in se per se aliam atque aliam formam
 ab alio et alio agente transire actum in rebus autem superiori-
 oribus est ab initio plene actualis per se formam convergens nec movetur in
 se ut ab agente naturali actualiter per se formam per se per se
 intellectuale per se quae inferior est non est a principio plene actualis per se

per se

intelligitur. Et ea primum ex rebus ipsi colligitur. Item et per rationem
tellectivam Angeli quae superior et 3^a gradum potest colligi. Item
pro ea conclusio.

Ad fundamentum primum 1^a respondetur et dicitur simpliciter lo-
quendo quod minor arguit perfectionem habere ab initio creationis
intra se ipsam omnino ream naturam quae illi per facultatem eius
dicere a rebus ipsi.

Ad probationem quod duo Angeli in se habent quippe intellectus ipsi et
runt universales et dicitur omnino ream singularium perfectionem
eius ipsam cognoscunt et singularium et universalem. Unde ad
probationem 2^a primum illud quod respondetur et Angeli potest colligi
per se ipsos ab omnibus rebus singularibus non a materialibus
solum illi colligere nequeunt. Facienda autem quae dicuntur
legi ex rebus ipsi. Et primum nullo consilietur imperio.

Capitulum 3° Objectiones contra doctrinam superioris.

Item capitulum dicitur.

Item qui doctrinam de rebus ipsi a nobis approbatam
vare invidiam contemnit eo quod illas multas sequuntur ab
surdas. Respondetur 1° ad id quod dicitur nullus Angelus in se habet
ipsi sequuntur intellectus in actu cognoscere posse a perfectione
omni intellectu Angelus 2° se probant esse imperfectos in
se habere intellectus non habent perfectionem ipsam quae est essentia ut
negantur 1° in se habent perfectionem ipsam in se. Item imperium
ex eo quod dicitur Angelus de defectu perfectionis intellectus omnino
cognoscere posse non sequitur illud esse imperfectos intellectus humanus
nam intellectus perfectus vel imperfectus intellectus personae non est ex eo quod
ab ipso habeat vel non habeat ipsam 1° ex perfectione vel imperfectione
modo intelligendi namque essentia duo intellectus humani in se ipsa in se
fuisse in se et perfectio probat omnibus ipsis in se ipsa de se
esse in se perfectos alio dicitur se negat sequitur namque et dicitur
nullus in se habet ipsam Angelus utrum possunt propria substantia et propria
cognoscere se ipsam illas et ex hoc dicitur cognoscere de se cognoscere

absoluta et dicitur

de quo infra et alij intellectus angeli producerent ipse memorati
et si fieri debeat parte de actibus intellectus humani rursus Ange-
lorum natura connaturaliter possit habere naturam legi naturae ab ipso spiritui
dum quae lex connaturalis modo esset manifestanda per se ipsam
denique Angelus foret in statu nullius si illi simul prodante ne-
garetur deus ipse intelligibilis si enim impediretur ab omni cogi-
tatione cum tamen illi connaturalis sit posse cognoscere et sic natu-
rae sibi proportionatae et ad id egeret spiritibus nec potest illas ab
deus accipere ac per consequens connaturaliter possit habere infusione
eandem.

Proponitur 2° si deus produceret aliquod corpus naturale tunc
2° se quod 2° omnes qualitates extrinsecas ipse ab omnibus quae
hactenus prodante sunt curus Angelus non accipit per se ipsum
sicut ab invito se quibus Angelus non potest illud cognoscere
nec debere ab eo spiritum colligere ad tamen si corpus esset colora-
tum posset homo et gradibus et illud videre quod videt ab ipso
deus. De Angelis in eo videtur connaturaliter possit habere infusi-
onem naturae ipse et illa deus connaturaliter negare non potest.

Proponitur 3° qualibet res potest se reducere in suam naturam
natalem per se ipsam in forma sui prodante non recipere spiritum
ab eo potest illas colligere ex rebus ipse hoc enim videtur ma-
xime spiritus ad naturam eius per se ipsum. Verum haec de
rebus supponere videtur ipse ipsas infusas esse per se ipsas per se
ab eius natura efficientes promemores quod affirmat Augustinus
et Vossius et Valensius tracto 2. Vossius dicit 20. et 3° tamen potest affirmari
sem quod praedicti doctores sequuntur quod negare difficile esse
aut ne plane potest fieri posse angelis utrumque.

Respondeo mihi ad 2° quod dicitur in 2° et dicitur de
natura per se ipsam negare ipse ipsas infusas esse per se ipsas per
eius a natura Angelus quod videtur sequitur de hoc tamen
satis appellat huius spiritus infusas. Tamen ipse in 2° et 3°
se habet si deus infusus potest fieri plures naturas videtur plures spiritus
intelligibilis videtur angelis infusus quibus videtur nihil de

ad hoc impeditur. Sicut enim hoc primum 1° quod non dicitur
manifeste quales in natura Angli possint determinatas proprietates
ut habeat ad istas determinatas naturas, sed ipse non intelligit
quodlibet ab Anglo non sunt naturaliter determinatas quod sunt per se
illius nisi per quod non cognoscitur ab Anglo vel sunt ex producta
vel producendae vel solum producibiles; productivae lo determinatae per
non per se naturaliter sed per se dicitur vnde quae potest velle
non habet per se aliam producere naturam vel non sunt impeditae. quod
fingit hoc non per se intelligibiles esse Angli proprietates ut cum
non sunt. 2° quod incredibile dicitur Angli habere per se non sunt non
omnino quae esse possunt virtute causarum naturalium quae productivae
sunt et producunt per se omnino omnino non per se. 3° non
considerandum dicitur Angli non habere per se multorum non quod dicitur
producere potest si nulla potest reddi ratio cum a natura Angli per
naturaliter repulsi gloriari potest per se intelligibiles non quod dicitur
de se debent producere quod aliter dicitur quod potest producere
dicitur dicitur per se intelligibiles non esse proprietates manifestae a natura
Angli. Dicitur Angli habet eorum naturam ad intelligendum
quod per se colligere non potest ut dicitur necesse dicitur ut illas naturaliter
producunt tam quod per se potest. Per se naturae efficiunt
Angli ad intelligendum non colligi efficiunt ad producendum per se
debet additum per se inferri esse commutabile Anglo ut non
dicitur illi producere per se. quare cum per se non sunt per se
Angli non sequuntur quod dicitur considerandum Angli non
habere virtute illas producendum.

Debetur et per se esse impeditae vel essent naturaliter Anglo
debere vel non primum dicitur requirit quod sequuntur Anglo non
talem debent esse impeditae per se cum non naturaliter possibiles sunt
impeditae et non sit minor ratio cum omni non per se naturaliter
magis debent quod aliter non cum non possibiles non per se
non et per se in impeditae sequuntur Anglo debent esse
naturaliter per se semper in impeditae magis ac magis per se
unde aliter sunt vel Angli habere per se impeditae vel

carere

infinitis proprietatibus in naturalibus debet. quod aliquando est
si autem dicat 2° et hoc spectat ad esse Angelus naturaliter debet
hoc sequitur vel illi super naturalibus eius communitate vel praeter naturalibus
ut ut confut; imo sequitur Angelus non habere per se naturalibus
ad res naturalibus cognoscendas quod aliquando naturalibus possibiliter hoc
specie tunc quibus potest inquit operari gratias cuius per se sua natura
sua erigit id tunc quo non potest ut per se actu naturaliter in per se
actu promovere; quod tunc autem ex his illis negari debet omni-
no quod negari debet Angelus habere species in seipso. De specie
etiam nullo modo esse super naturam, vel praeter naturam Angelus
et esse illi omnino naturalibus tunc quod per se autem omnia debet
naturalibus ordinis; cum tunc quod in seipso quod per se cogitatur
specie debet naturalibus ut cognosci ab Angelus possunt. cum tunc
per se quod Angelus habet per se per se, et in seipso naturaliter ad
eas species ut ad formas sibi debitas ut per se operationem intellectus
sua exercere valeat in eo ordine rerum in quo ad se conditus
et quod spectat ut species dicuntur Angelus communitate non enim
ad se spectat ut habeat in se naturam illam producendi. sicut
enim materia se ultra se per se ad formam naturam rationabilis
naturalibus et in seipso animae quod materia si disposita naturaliter exigit
talem impressionem quod si ab autore natura fieri debet non ab Angelus
naturalibus est in seipso per se quod illa possibiliter per se natura utram
si etiam hoc ad se fieri debet. sicut tunc naturaliter debet Angelus
specie congruae et ad se in seipso quod si productae species in seipso
hunc tunc pendet ab ordine rerum in quo cum deo consistunt de
creant in seipso illis communitate tunc per se per se non debent
esse naturalibus Angelus gratias praeter natura per se per se ex
quod modum cui pendet quod per se minor vel minor in seipso
per se hunc tunc non sequitur quod in seipso in Angelus
esse naturaliter debet in seipso species quod non habet species rerum in
in seipso omnino possibiliter; et si habeat species ad cognoscendas in se
in se debet non habere species in seipso nisi una species per se per se
et plura aut tunc in seipso unde consequenter per se species Angelus
naturalibus

naturaliter debentesse ut sunt semper in representand magis et magis perfecte
Obiectum 2° t. Angeli ab initio creati habuerit omnes suos
conceptus rem sibi proportionatam figuram sicut illas representatio
natura possibiliter per se autem creatam expressit rem atque ad
Angeli potuisse initio cognoscere obiecta etiam ut autem expressit et praesentat
a per conceptus potuisse deus representand obiecta capere antequam
expressent ad eum modum quo hodie habent in orbe spiritum rei colorata
ut expressent rem colorata ut expressit in barba et comitantibus suis de se
de obiecto et in fallere. Hinc dicitur: Respondet: Considera id
per spiritum infusum non cognoscit ab Angelo ut in expressit antequam
expressit; qui inter representand et representand requirit similitudinem
et antequam expressit in se. Similiter spiritus representandi illas ut expressit
si non placet quod ut spiritus representand obiectum in seipsum ut in seipsum
et obiectum in seipsum commentum similitudinem qua requirit expressit in se
si fuerit similitudo in se. Similiter quae in seipsum expressit
in se. Consequenter ille dicitur: expressit q. 76. art. 3. de Causis
Alii Respondent aliqui recentiores se spiritum infusum
Angelo ab initio creati representand solum obiectum ut possibile; ubi
et tale obiectum in rebus in seipsum productum modis spiritus illas per
modum quendam realium super addit ad representand obiectum expressit
et capiente expressit obiectum capere etiam productum modis spiritus
hinc autem modum quendam videtur apostolo deo productum esse. Alii con
tendunt naturaliter resultare ab ipse ipse per se expressit obiectum per quod
dem sympathiam. Verum quorum modo respo. ista afferunt productum
non dicitur. Similiter dicitur magis consentaneum per se de infuse spiritum
ab initio creationis Angeli quod sequitur. Cum etiam quod tunc magis
debent efficienter concurrere ad cognoscend obiecta expressit nullum
autem modum autem esse ostendimus latissime in philosophia
Similiter quod ad possibile est spiritus infusus Angelo ab initio
creati quae habeat omni representand autem obiectum expressit
tam afferend de seipsum et praesentand ad difficultati praesentand
alio modo occurrere possit. De igitur etiam si spiritus infusus habeat
omni representand ad seipsum ut possibile est etiam ut expressit in seipsum

naturam Angeli

ipsum eandem futuram ad cognoscendam essentiam eorum antequam
essentiam quae ipsae sunt naturas infusae ad efficiendam cogni-
tionem sui sicut et et idea ex natura eorum non considerent illi ad
essentiam antequam rei essentiam atque adeo neque ad efficiendam cog-
nitionem ipsam. quare ut spiritus infusae conveniant ad cognoscendam ob-
iecti essentiam vel praesentiam neque et obiectum existat vel praesentia sit
non ante essentiam vel virtutem deus conveniant spiritus ad eam cognoscendam
vel efficiendam neque quia et spiritus virtutem Angelis adeo ad cog-
nitionem sui sicut et et non est illi debitorum conveniant virtutem
essentiam et de spiritibus simplicibus determinata et non vel eorum
virtutem infusae adeo sed ab obiecti producta nulla et ratio eorum
vel ab illi debitorum conveniant ad cognoscendam sui vel essentiam sui
rei existat sine vel essentia

Obvium est Angelis potest cognoscere proprias spiritus
infusae ut sunt in se quod talis spiritus habeant unum respectu
tamen obiecti ut essentiam potest Angelis ex eorum virtute cog-
noscere naturam futuram quae cognoscit illas spiritus aliquid vel
praesentiam obiecti essentiam quae a principio creati Angeli
vel essentiam. Sed omnes alii virtutibus vel potest
Angelis ex cognoscere spiritum infusam colligere vel aliquid
esse futuram vel spiritum naturae illi spiritibus cognoscere potest cog-
noscere obiecti ut essentiam vel virtutem. ut non vel talia obiecta
de virtute futuram essentiam per causas liberas vel potest cog-
noscere spiritus naturae virtutibus. Dicit Angelis sicut futuram
spiritus spiritus eorum virtutibus quae futuram aliquid sunt
quae sunt Angelis ex virtute cognoscere spiritum a se deus
vel eorum virtutibus ab obiecti occurrendum et tamen obiecti
morum esse omni vel nulli obiecti deus vel immensum
solum respectu eorum quae fieri possunt a causa 2. producti
vel producti deinde vel non essent omni tamen illud du-
git vel potest cognoscere ex virtute virtutibus futuram spiritum
quae sunt deus spiritus eorum quae naturam essentiam infusam
et non futuram spiritum Angelis et non potest ex virtute dei

volunt

quod nō deest fuisse Angly reuelata ne ex cognoscere
viri p̄uati colligerent summationē rerū p̄uati p̄p̄
habent

70

Capit 4 An res spirituales possint prod
uere sp̄s sui in intellectu Angly hōi habent infusay

Compos ex dictis cap 2 hinc dicitur res corporeas nō posse pro
dure sp̄s sui in intellectu Angly et dicitur hōi Angly nō ten
berit infusay et dicitur p̄uati in genere de rebz spiritualibz de
quibz dicitur p̄uati posse induci loco citato

Thomistae et reliqui omnes doctores qui dicunt
Angelos qui dicunt Angelos nō habere de facto sp̄s
rerū infusay et negant aliter eas adynore consequi
negant rebz spiritualibz vni p̄uati ad p̄uati
sp̄s sui in Angly. Modus art 2. d 2 modus et
hōi dicitur relinquit. vni d 201 et ex parte negat hōi
vni rebz spiritualibz eo dicitur argo q̄o Angly
nullo qualitate p̄uati p̄uati p̄uati p̄uati
q̄o nō p̄uati p̄uati p̄uati p̄uati p̄uati
res spiritualis et Conf 2° q̄a p̄uati corporeae negant
p̄uati sp̄s corporeas q̄o nō p̄uati p̄uati p̄uati
runt confere sp̄s spiritualis 3° q̄o nō Angly causant
sp̄s sui in alio Angly quando d elli intima p̄uati
vel q̄o ab eo dicitur nō q̄o dicitur q̄a nō p̄uati agere in dicitur
nō p̄uati quando d intima p̄uati q̄a intima p̄uati
hōi effat p̄uati sp̄s in Angly immo nō p̄uati
concurrere ad cognationē sui 4° q̄a p̄uati vni nō p̄uati
spiritualis habent p̄uati p̄uati p̄uati p̄uati
effat p̄uati q̄a nō p̄uati ad actū rediri in Angly
habent a p̄uati omnes sp̄s infusay

Dicitur omnes multi dicendum videtur res spiritualis
posse produre sui sp̄s in intellectu Angly et fore ut
illay p̄uati de facto hōi Angly hōi habent infusay
hōi Conf 2° colligitur imprimis ex d p̄uati art 2 ad 2

ad 2. ut dicitur Angelus a rebus corporeis non potest accipere spiritum
ut non magis potest illas sumere a rebus spiritualibus et magis
de anima art. 18 ad 13 et art. 20 ad 11 dicit omnium separata
inferius spiritus in omnibus Angelis vnde consequens est ut
vni Angelus possit alteri inferre sui spiritum. contra
comby in indiat in impudabilem Inuit art. 23: contra
imo illud absolute supponit hinc ad 2. 12. ~~Metaph~~ per ad
fines dicitur possibile esse spiritus quibus vni Angelus cognoscit
ut alius ab eodem modum esse in primo instanti. creati
si sumunt in sufficienti propinquitate et comby 10. 2. 10
Hinc vero ob qua supra negavimus res materiales posse in
primis spiritus Angelus et impudabilem quia referunt inter
illud et effectum ac subter spirituali. per hanc impudabilem aut
pat in rebus spiritualibus et illa potuerunt spiritus sui in An-
gelis producere. 2. que res spiritualis in dicitur proportionata
tunc ad intellectum Angelus quod dicitur coloratum et tenendum cum
viro. per hoc dicitur quod in sui proportionata potest in eo produ-
cere spiritum sui et res spiritualis potest in intellectu
Angelus. Dicitur vero rem spirituale per Angelum
non potest producere sui spiritum in altero Angelo quod spiritus in
materialibus dicitur. per contra impudabilem per hanc videtur signum
simile cum eodem spiritus debet esse in materialibus sed spirituali
deinde et per via effectus deinde hinc hoc ita effectus nihil obstat
quo minus in re spirituali produci possit nam etiam inter
res materiales spiritus sensibiles dicuntur quodam modo immate-
rialioribus videlicet dicitur et tamen ab eodem producantur
Ad argumentum vero 2. posse Angelum aliquid qua-
sitatum producere nam motus localis quoad suam positionem certitudinem
et impulsus qualitates sunt et quantum non potest aliquid producere quia
hinc ad hunc non effectus illi negandus est produendi spiritus sui etiam alius
effectus producere negantur. Cum etiam quod Angelus et dicitur cum per
sunt in eorum immediate ad efficiendum intellectum sui

Ad 2um

Ad 2° non dicitur quod corpora non possunt producere spiritus in
 foris quia nullus est spiritus corporis quia indifferenter spiritus possunt
 cognoscere solum subiectum neque esse producere spiritus intelligibiles
 de operatione imperfectione et nihil est quod faciat res spiritus
 materialis non habere unam formam dicitur Ad 3° pro 1° Angeli non
 habuerunt spiritus in partibus aliis Angelorum foris ut unus Angelus
 conueniat spiritum suum in altero Angelo nisi quando differret
 de ratione adducta in angelo si quibus formae vel intrinsecas
 spiritus essent non esset quod tunc esset forma immediate et
 conuenire ad sui cognitionem vel deo produceret spiritum ut postea
 etiam abiens ab altero Angelo cognosci posset. ita quae de factis
 neque Angelus neque alia res spiritualis producit in multis
 Angelis spiritum suum quia mouit eam unam productam a deo et
 exigente naturam eorum quae Angelis si aliquid vel intrinsecas
 rationem imperfectionem produceret illam praesens sine incommodo quibuslibet
 impugnetur potest Angelus adesse et loquatur hanc 2° quia
 rationem ad 4° non esse supranaturalis potest illa dicitur non
 sit unquam ad actum reducenda de praedictis impedimentum
 non enim conuenit supranaturalis potest ex eo quod sit per
 se in impedire actum ab operando alioquin supranaturalis
 esset potest producendi spiritus quod habent plures res sensi-
 biles debet esse in terrae rebus quae nunquam possunt
 reduci ad actum propter corporum interuicium. deinde magis conuenit
 non de suppositioni naturae Angelicae esse semper in actu ad
 intelligendum quod reducitur ad actum per se producendi spiritum in
 alio intellectu.

Capitulum 5. An unicus spiritus in partibus Angelis
 quod dicitur referre plures obiecta

secundum in 2° dicitur 2° 10° dicitur art 6° et alij putant
 plures non posse esse unicum tunc spiritum. oppositum
 tamen minus existens ad 2° dicitur art 3° et unum interpretatur
 si per unicum spiritum plures representantur posse et de factis
 per

eff. et representare possit representata in seipso quod ad
intentionem non dicitur in seipso sed per seipsum solum solum
esse infinita non ad representandum uno modo requiritur
aliqua perfectio ad representandum. In quo magis respectu est
ad representandum infinitas infinitas. sequitur deinde
Angelus habere cognitionem tali specie adaequata ut
ad infinita vel saltem illa habere posse quae videtur
ab ipso. Itaque in seipso ex eo quod censetur posse esse
intelligibili representatum plures naturae vel species sequitur
possibile esse speciem representantem infinitas ut patet de
inde admittit possibilem esse speciem representantem infinitas naturae
ex quo non tunc inferitur talis species esse infinitae perfectionis
ut ex adductis exemplis intelligitur et tamen istae intelligi possunt
quibus addi possunt species imperiosa dei quae possibile est et species
expresse seu visio beatorum quae de seipso dicitur quae representant
infinita et infinita habent limitationem perfectionem
ad probationem sequitur Itaque ex arguendo solum probari infirmitatem
mentis quodam angeli eadem forma et intentionem vel esse
solum solum vel quodam non angeli eadem forma sed per seipsum
ab una natura speciosa in alia essentia inaequale vel ab uno
individuo in altero individualiter inaequale non ad represen
tandum aliquod obiectum requiritur species intelligibilis aliter
in perfectionis et tamen ad representandum infinita obiecta
non requiritur species infinitae perfectionis sed species quaedam
finita perfectior et altioris naturae vel speciosa si obiecta sunt
essentia distincta ab obiecto representato per altera species vel
numeros si obiecta numero tantum distinguuntur ab illo deo
ad sequendum Itaque ex eo quod admittitur in Angelo species in
aut primo representantem infinitas non sequitur admittendum esse
in Angelo cognitionem tali specie adaequata et attingentem
obiecta infinita non videtur intelligi ad utendum specie limitata
et ut fieri possit ut plures species in seipso representent quod intel
ly actus per illa cognoscatur. c. de Melano art. 3 ad 7. Ang. 12

126

docet nulla rei comendanda esse. Angulum posse cogno-
 scere simul infinitas ipsa si habeat speciem intelligibilem re-
 presentantem infinitas geometricas finitas quas cognoscit ob hoc
 in se ipsa et non in aliquo alio principio in quo virtute con-
 munitur neque simul attingere infinitas eo quod quo ad
 plures simul advenit eo minus advenit ad singulas et ideo
 ad infinita simul non potest advenire eodem modo hinc inde
 dicitur Metaph 14 quod naturalis cognitio neque diffuse representat
 et infinita simpliciter quod nihil placet de naturam intellectus
 limitationem diffinitur inveni quod in se ipso sed hinc inde si
 non potest per unam speciem in alio 1º infinitas representari non
 ut vult advenit vult dicitur 2º et non dicitur ut speciem An-
 gelicam infinitas representanti respondere potest nisi naturalis ad
 aliquam infinitas ob hoc representans neque in talis speciem id
 curat simul 2º sua virtute adaequata quod conformari
 potest exemplo intellectus et habitus qui ad concurrunt simul
 uno actu ad omnia sua ob hoc maxime percipiendae

Obijatur 2º unus ratio cognoscendi debet habere unum
 ob hoc adaequatum sub quo reliquas contineat ex quo potest
 sequitur non potest unum speciem omnia possibilis representari
 hoc est si dicitur non potest unum speciem omnia possibilis
 representari negandum non esse posse plures ob hoc per unam
 speciem representari quod probatur in nobis in praesenti ad hoc
 cum nostra conclusionem non apparet in eis quae continent
 unum ob hoc adaequatum continere in aliquas rei virtutes
 ut videtur dicitur in his quae continentur ob hoc adaequatum intellectus
 hinc inde

Obijatur 3º speciem ut sit similitudo ob hoc et debet
 concurrere ad cognitionem illius debet esse virtute continere
 re rationem illius si una speciem neque continere reum plurimum
 ob hoc 5º neque potest representare plura 7º speciem solum
 esse principium potest apparere cognitionem ob hoc et ideo non oportet
 quod ut esse continent reum et natura ob hoc si potest ut unum

Continent

expressa similitudinem eius una autem species potest multo continere
expressa similitudinem plurium dorum.

Obiicitur & species debet esse similis dicitur idem autem negat
pluribus dicitur affirmari quod negat una species representari plura
per se non ad esse simile dicitur tunc formae eundem rationem qualem sim
utendo referuntur inter duo individua eundem specie; quo genere simili
indivisi vni non potest esse simile pluribus essentialiter dicitur si species
esse simile dicitur eo genere similitudinis quo vni alterum referre
possit tunc si natus et esse differant quo patet vni potest esse
simile pluribus essentialiter dicitur et una species aut quilibet
esse similitudo multorum quod potest multa representare vel ut
ut species expressa vel habens ut impressa

Capitulum 6 An quo superiores sunt Angeli eo per superiores et inferiores species intelligunt

Præter hanc quædam affirmant quod debet Angelus intelligere
omnia per unam qualitatem simpliciter quod refellit vnde dicitur
eo quod hoc sufficit unum simile ad affirmant et Præterea
Præterea etiam notandum est quod capite superiorum qui capiunt plurimum
vni non potest esse vni vni specie ad deservunt aliquam
centum qui admittuntur potest vni specie plura representare
poterunt etiam notari per se essentialiter Angelorum ad inferiorum
maiorum universalitatem in eorum specie intelligibilitate quod species
quod species superiores sunt Angeli eo intelligunt per partes
res et universales species sequitur possibile esse Angelum intelli
gere omnia per se per se per se per se Angelus supremus
et inferiorum intelligit omnia per se species potest creare aliter per
aliter intelligens omnia per se et aliter per se intelligens ac de
negat aliter qui omnia intelligat per se per se per se 2º quod dicitur
de se multis Angelis intelligentibus omnia naturam speciem corporis
et individua per unam specie non vni specie dicitur dicitur maior
saltem dicitur unum Angelorum quod species per se per se per se

unum

Angelus factum intelligit singulis suis corpora singulis intelli-
gibilibus sicut 2° alius perfectior intelligit unum sicut intelligit
de duos natus speculatus corpora ac terribiliter supremus et alius
in per unum omnes natus corpora. 3° 2° 2° inferior Angelus
intelligit per singulas sicut singulas natus speculatus creator 5°
unum primum quia alius Angelus inferior per singulas sicut
sicut intelligit singulas natus et sicut inferior sicut Angelus in
simo de facto sicut natus non habet unum sicut unum unum
sicut 4° 2° sicut sub genere sicut unum unum alius alius per
horas non apparet unum in alia perfectiora sentiant per
horas et perfectior sicut 2° non apparet in sub genere Angelus
unum perfectior Angelus intelligant per sicut perfectior et unum
unum perfectior. 5° 2° unum unum Angelus inferior inferior sicut
representant illi unum unum sicut sicut perfectior Angelus
quoniam cum Angelus cognoscit omnia perfectiora unum unum
Angelus 2° quoniam Angelus perfectior sicut representant omnia
quae representant per unum unum sicut sicut perfectior Angelus
ac sicut perfectior sicut eque unum.

Propter aliquos ex additis argumentis aliter
improba esse videtur in praedicta sententia apparentes non
ex parte unum perfectior inferior in Angelus unum unum
unum unum sicut sicut sicut ex parte determinat perfectior
constituit perfectior ordinem aut hierarchiam sicut Gregorius
in 2° diff. 2° q. 2° art. 2° cum addit alius unum unum unum
sententia apparentem esse Angelus perfectior inferior eadem
ordinem vel hierarchiam aut intelligere per sicut perfectior
non quod in unum unum unum sicut sicut sicut sicut
sicut et in unum unum unum unum unum unum unum unum
ac quae perfectior sicut homo habens unum unum perfectior
unum unum sicut perfectior intelligit sicut unum unum unum
unum perfectior et unum unum unum unum.

Cautiones aut 3 Capitebus in 2° d 3 q 2. et ubi dicitur qd sunt
aliqui Thomae opinionis et Angelus quibus 2° tunc superiorum
sunt perfectiores eo intelligere per partem et unum saltem
suis probant qd cum ex lib^o de causis apud Alen presb 10
cum dicitur in dempto cap 12 de cetero in articulo et capitulo
cum pastores qd dicitur confirmare suo d' Thomas
denique ver d 213 et abstrahit in hoc re nihil des.
nisi posse etiam probabile. Ego quoniam expressim rem
hanc valde dubitans et incertus esse nihilominus sunt supra
asserim propter autoritatem d' Tho et rationem probabilem conve
nientem Angelos omnino de factis productis esse distingui
eos enim probabile esse iudicio propter autoritatem antea
facti doctoris Angelus de factis productis quos perfectiores
sunt 2° perfectius perfectiores eo intelligere per partem
et unum saltem suis infusis. haec conclusio in partibus probat
adducto auctoritate ab de causis et auctoritate Dionisij in libro
ille de causis in d' Tho sed aut Procli aut Alberti vel
Alvarabij Dionisij autem si recte expendatur in factis huius
non capit illa 12 cum aut Angelus perfectiores habere per unum
susceptionem quod perfectiores probat contendit perfectiores plura si
re quam inferiorum. At 1° capitulo ultimo in loquendo de his
quae Angeli naturaliter sciunt sed de his quae perfectiores An
geli supernaturaliter sciunt perfectiores deinde revelatione egue
videt non habent proprias species haec ergo aut Dionisij cognoscit de
superiori Angelo uno conceptis perfectiores eque deinde in
formibus in plura ut multum ab uno quaeque in partibus
videt capitulo percipiuntur. Ita igitur conclusio 1° qd est in d' Tho
constat possibile d' hanc universalem inaequalitatem per unum
qd Angeli de factis consideranda in partibus inaequalitatem cum
perfectiores speciem conceptis per qd rationi conformis est
species infusae sunt proportionatae parte cui insipientum ergo
est partes intellectus Angeli essentia perfectiores per se
non d' in partibus infusae illi dicitur sunt perfectiores hanc

aut

minoris perfectio propter melius effluat per numerum uniuersali
 sed respectu totius quod per maiorem substantiam simpliciter
 aut in materialibus entibus. Cuius quod Angli infimo
 comedendae uidentur per uniuersaliores quod animae non
 alii propter uicini intelligendi perfectioris quod uidentur quod in
 uisus ob eandem rationem perfectiori Angli comedendae sunt
 per uisualiores quod uniuersaliores. 2° per hoc dicitur
 in ar. 4. q. 1. Angli qui in intellectu non sunt et in intellectu et hoc similes
 sed deus in maxime uult in intelligendo quod per uniuersaliores
 sed cognoscit res per Angli qui per uisualiores sunt et intelligunt magis uicini
 atque alio per uisualiores et uisualiores per hoc eadem arguunt ad sola melius de deo
 et alio uisualiores non ex maxime effectibus Angli colligi magis uicini sunt
 et alii in uisualiores illis qui est sunt tempore uolunt ad uisualiores sola inae
 per per in Angli dicitur ordinem et Hierarchiam. in illis uisualiores et ar
 quanta in uisualiores facta de magis per Angli infimo Angli per dicitur quae ipsi
 effectibus contulerunt sunt in deo produere per. sine termino Angli per dicitur
 perfectioris et per produere ordinem et Hierarchiam effectibus et effectibus in
 in illis per in dicitur poterit ad Hierarchiam et ordinem cuius Angli in uisualiores
 gant per in uisualiores et hanc produere alia Hierarchia et ordinem superioris uisualiores
 et in ar. arguunt. Cuius quod magis dicitur in effectibus alii Angli cuius ordinem
 et Hierarchiam quae alii dicitur ordinem et Hierarchiam magis in dicitur in uisualiores
 ordinem et Hierarchiam Angli superioris et inferioris quae dicitur Angli inferioris in
 ordinem et Hierarchiam superioris et Angli superioris aliorum ordinem et Hierarchiam in
 inferioris ordinem et per dicitur in effectibus quae in ar. requiritur in uisualiores
 per per in uisualiores et in uisualiores quae et in ar. Angli cuius ordinem et Hi
 erarchiam dicitur est similis per magis

Ad 2. regem Iohannem Cockin quod in eo euentu uisualiores Angli qui de
 nouo fuerunt. respondenda est in uisualiores Angli inferioris et
 in uisualiores Angli superioris. Sciunt plures per quod Angli nouis produere
 est quod effectibus Angli qui in alia est per dicitur per cognoscere et si in uisualiores
 perfectioris fuerunt. uisualiores non est eadem per cognoscere in alia est in uisualiores
 dicitur in uisualiores. illa cognoscere eadem per dicitur dicitur per cognoscere per quae
 uisualiores per quod Angli inferioris in uisualiores per respondenda ad cognoscendum

Angli

Angeli superioris nominis produunt quia se ipsa sine spe cognoscunt. Nam
 solatio creatura non videtur componi ante diu. Nam quia antedit quoniam Angeli
 quod dicitur q. quatuor spei cognoscere eadem obta. quia superior Angeli q. plu
 res cognoscit ut si in cognoscendo sit similitudo deo qd non defendo. Ceterum in eadem
 time ino admittit videtur eadem obta cognosci a superior Angelo q. accipimus spei
 atque ab inferiori. Quare ad argum. R. Jota d. Thomas intelligit d. ii. extra
 nostrae conde nempe de factis. si n. superior Angeli produat. Et non sit p. dicitur in
 in. spei intelligit eadem obta p. quatuor spei quod reliqui. et in eo autem
 secum qui attingit in argum. dicitur fore ut huiusmodi Angeli eorum non
 intelligit p. obta non cognoscit in eo qd q. quatuor spei intelligit d.
 in eadem obta quatuor cognoscit h. obta. in. attingit q. accipimus spei
 et in eo est. qd q. accipimus spei attingit plura obta quod inferior cognos
 cet n. p. ex spei Angeli inferiori qui non se cognoscit p. spei quod qd
 tus est q. spei ipsa sine diu. spei

Ad 2. respondet dicitur de factis plures Angeli cognoscunt q.
 omnia spei ab eadem. Quare et omni eorum individua et adfectional. respondet
 ita inferior Angeli intelligit singulas spei cognoscit eandem obta individuis
 singulis spei intelligit. d. dicitur q. inferiori Angeli quatuor huiusmodi spei cog
 noscere una natura. specificam vel aliam individuis et aliam adfectional. cognoscere uni
 ce est. spei eadem natura vel plures individuis et sic videtur quod adfectio res An
 geli cognoscere plura individua una spei.

Ad 3. constat ex ipso in argum. confirmat Angeli non cognos
 cere singulis spei. singulis naturis specificis vel obta suis individuis. sed vel aliquibus indi
 viduis. si autem dicitur. alii Angeli inferiori infimo gradu eadem intelligit
 q. spei minus videtur. dicitur cogit dicendo possibile est plures Angelos. minus et mi
 nus potestis et idcirco non potest hominibus respondere. spei magis videtur in om
 nibus potestis respondere. hoc sicut respondit ad id argum. nempe in
 eo videtur fore in mundo produunt Angeli inferiori qui non intelligit
 ut plures spei quod superior id per se plures spei eadem obta
 minus per se autem et minus per se magis cognoscit ad q. conso
 arde respondet q. conso et tunc dicitur magis ad q. alia accipi
 mus spei arde quod una quod non potest in semper nisi per
 sui produere et idcirco singulari non singulas habent spei et

Angeli

accipiunt per impositionem ad hoc spiritus sibi debentur et ideo quod per
 actionem sunt eo habent spiritus potentem et volentes. Ad 5°
 si inferior Angeli praedicti sit per representationem universalem
 non spiritus quod habet Angeli praedicti non possunt esse per ea
 spiritum cognoscere in se et intentionem illam quam representationem per
 spiritum illam universalem nam spiritus representationem spiritus
 aliam non representationem eam quam per se habet spiritus representationem
 quoniam possit inferior ille Angeli et cognoscere spiritum unum uni
 nihilominus unum in aliqua abstractione cognitionem eorum quam
 per ea spiritum representationem ex qua non inferior Angeli inferi
 ore esse praedictum spiritus cognoscere universaliter ac superiorum

Caput 1 De universalitate representationis
 et distinctione harum specierum.

Circa primum punctum contentum Capitulo in 2° l^o 7° g^o
 maiore universalitate harum specierum non consistit in eo quod
 unumquodque unum Angeli plures rationes aut modos eundem obiecti re
 presentet quia spiritus aliorum Angelorum tamen per unum deesse
 videtur et praesentat Angeli et perfectionem spiritum inferior
 um ut una quocumque ratione spiritus non representet omnes rationes
 et modos obiecti naturaliter cuius est spiritus tamen etiam spiritus in ali
 quibus obiectis naturalibus cognoscit omnes Angelus plures
 rationes quia aliter de illis potest superior Angelus illumi
 nare inferiores contra quod sentit de Theo supra g^o 9° art
 2 ad 2. quare

Secunda maiore universalitate harum specierum
 spectat intentionem in representatione plures individua eiusdem
 speciei intentionem in representatione plures naturam essentialiter di
 versam non solum eam quae ab eis futurae sunt sed etiam eam
 quae iniqua omnia se habent sunt possibilem non omni ratione po
 tenti spiritus Angeli non cognoscere aliquas obiecta tamen possibilem
 Circa 2° quaerit in spiritus Angelorum representationem primum
 aliquid naturae communi. Vnde in 3° et 2° l^o 7° d^o 2° ex 1°

manet

Item Angli posse representare plures nōs si tantum re-
presentent eas sub aliquo tōe cō in qua committant

Quendum tamen d^o ad vāz in com^o art 2 q 57

Item posse nūc infra Angly nō representare nō ali-
quid commune ut tōe pmissa ab inferioribus tōe d^o p^o p^o
infra Angly representat non p^o d^o ad p^o d^o d^o d^o d^o
nō nō distinguant inter se realiter p^o p^o tōe talis p^o
nō representabit ea ut d^o p^o

Quendum 2° p^o Angly infra representare plures
vel p^o tōe individuas ut p^o nō nō p^o ut monimus talis
p^o negant representare commune aliquod p^o p^o p^o p^o
d^o p^o ab inferioribus q^o representant res individuas ut p^o in
se ut ante p^o eadem p^o plures d^o representare suffi-
ciat ut ea d^o habeant inter se aliquid commune

Circa 3° d^o d^o q^o p^o differant p^o infra
Angly ab alijs acquiris nō p^o d^o differre essentialiter nō
p^o Angly infra representant simpliciter d^o ut p^o in
se comparat^o nō p^o Angly et p^o nō nō acquiris
vel nō representant d^o ut p^o nō p^o nō p^o p^o
tunt illa ut p^o nō p^o nō p^o p^o p^o p^o p^o
nō p^o p^o nō p^o p^o p^o p^o p^o p^o p^o p^o
d^o p^o ab acquiris nō p^o in d^o p^o p^o p^o
nō p^o nō p^o d^o p^o p^o p^o p^o p^o p^o p^o
in d^o et representand^o illa

quaestio 56

De Cognitōe Angelorū ex parte
rerū immaterialiū.

Tres habet Articulos qui apud vāz hīc videbunt

Disputatio IV

De modo quo Angly se ipsa et alios ac dū

Cognoscit

Caput in An Angly se ipm cognoscit
sine aliqua sui spe

Par negans subdit. dicitur qd omnia venaly quod
tunc intine pariens se proprio intellu ad se cognoscit
proprio subdit 2o qd An Angly cognosceret sua subspatua
spe cognosceret. dicitur sine spebus accedens omnino naturalia
sibi inherencia qd ad omnes absolute concedunt 3o qd sub
pca Angly loco spm ad sui cognoscere efficietur concurrere
ut sciret Angly subspatua sua esse immutata promissorem
intellu qd quod videtur negare d. tho supra qd est art 3 sequitur. et ad
Angly ut possit se ipsum cognoscere per sui spm dicitur illi
infradictis qd qd id per quod intellu intelligit se habet respectu illu
ut formas informans ut autor d. tho art 1 ad subspatua Angly
ut se habet respectu proprii intellu ut formas informans qd subspatua
Angly ut possit esse id per quod Angly se ipsum intelligit. Consp
tum qd ut aliqua res creata sit promissorem intelligendi ut dicitur
d. quod intine apparet intellu nisi illi etia inhererent tum etia
qd cum esse Angly intellu addito intellectui d. per subspatua ex
quo est intellu fieri negat ut ipse sit formas determinans. ni
intellu per modu proximi et subspatua promissorem.

Ad 2o d. 244 et propter argum. ulto loco factu arbitrat
subspatua Angly plus esse de et similitud promissorem intellectum
sui sicut et aliud operationis proximi dicitur promissorem dicitur
minors subspatua Angly esse intellu ipsum sicut proxima promissorem
aliud operationis Angly sicut alia parte ead 2o conimitione
subspatua Angly ad proprio intellu nihil omnino conferre ut subspatua
Angly sit promissorem proximi et particulare de determinans in sui
intellu.

Secundum in 2o dicit 3 qd affirmat Angly se ipsum cognos
cere intine per sua subspatua abspatua intelligibili sui absp
ratione autem veri per sua subspatua se per spm supra addita. postea
removendo sine se subdit qd subspatua Angly de facto cognoscit
inferiore

abstractione media ipse 9° et inferior se ipsum si enim superior e
capax predictae cognitionis abstractione etiam superior est

Dicendum in 1° Angelus cognoscere se ipsum intrinsece
per seipsum quod et non per seipsum intelligibilem esse commune theo
legi ut dicitur in his articulis rati dicitur quod quando obiectum e proportionate
intelligibile et illi intrinsece praesens intelligi non indiget ipse supplet
sicut obiectum seipsum Angelus e proportionate primo intelligibile et
illi intrinsece praesens 9° intelligi Angelus non indiget et spectat ad
intentionem sui cognitionis id se cognoscet intrinsece per seipsum sub
ratione communi loco ipse intelligibile. Consequenter per effectum
minime eo quod sit in ratione obiecti proportionate intelligibile creato
praedicti lumine gratiae et indifferens ab eo concurrat efficienter
loco ipse ad claritatem dei rationum 9° et subiecto Angelus posse
ut similiter concurrere ad cognitionem intrinsecam sui quae
re Angelus duobus modis ad sui cognitionem concurrat ali
ro ut subiecto principium vitae quod concurrat ad omnem suam
operationem inalem altero facultati ut subiecto obiecto subiecto
intentionis.

Dicendum 2° Angelus posse se ipsum cognoscere ab
tractione sine ulla ipse sui supra additas per quod Angelus duobus
modis potest se ipsum abstractione cognoscere 1° per naturam
intrinsecam alterius effectus proprii si enim ex cognoscit intrinsece
effectus potest numerare in cognitione abstractione alterius cause
existentis ut ex cognoscit sui vel alterius creaturae incognitam
abstractione dei aut ex cognoscit intrinsece effectus proprii non
potest numerare in cognitione abstractione sui. Adde in
pedit non posse habere abstractione cognitionem per aliam intrinsecam
quod Angelus habet per seipsum subiectum cum quod duae rationes
circa idem obiectum per modum dispositionis non opponuntur nec se
expellunt ab eodem subiecto si una sit perfectior altera. Cum itaque
quod beatus non opponitur cognoscit intrinsecam dei per seipsum beatus habet

cognitio vel

cogit^{ur} abstractiva dei existens per effectus dei quos movet
 et similis cogitatio comedit abstractio in libro deo simplici
 sicut per ut dicitur infra 2° 2° probabile est posse Angelum pro
 abstractio inter naturam naturalem sui cognitionem in quo videtur per
 se sine dubio clarescit ista cognitionem sui abstractivam ad hominem
 rem cognitionem sui abstractivam non indiget Angelus per se ipse
 ut notum est. 2° modo patet per Angelus abstractivam cognoscere
 cognoscendo se 2° effectum et non 2° effectum non enim videtur cum Ang.
 nunciat uti hanc premissam in cognoscendo non hanc cognitio nisi
 abstractio perfectio non arguit imperfectionem in Angelo perfectio
 enim in perfectio istius se habere aliam cognitionem perfectio
 de eodem deo vel ipse istum vel simul ad oppositum. Constat ergo
 non videtur negandum posse Angelum pro abstractivam cognoscere
 aliquid in possibile premissam per unam cognitionem etiam si non
 existat quod sitent aliam cognitionem aliter non est per se non
 premissam per eum aliam istum possibilem vel actualiter existit
 quod non est hunc modum abstractivam cognitionem non egest Ang.
 ipse sui ex eo nihil persuadere quod potest Angelus uti inadequata
 substantia sua (sicut ipse ad cognoscendo se ipse 2° effectum et non 2°
 effectum nam si potest Angelus ut dicitur infra ut ipse omnimodum in
 adequata ad cognitionem unius alii et non ad cognitionem alterius
 cum in potest uti radice quare deo ipse (sicut ipse ad in adae
 quata eius cognitionem quomodo deum proportionem et est perfectio
 concursum ad concurrendum cum multis ad cognitionem sui

Ad id arguit per se negandum omnimodum omnimodum
 cogitatio in se cognoscere per se substantia quod in eo patet in nihil
 legit ut per concursum ad substantiam et quomodo ex rebus
 quare pertinent unum deum atque deo per se rem materialis
 unum vel ad nihil illam omnimodum cognoscere etiam ipse ut in
 unum substantiam cognoscere unum substantiam concurrentem hunc ipse
 eadem unum unum est de illa in hunc atque de Angelo. id

admitti sequellam ne videtur cur admitti non debeat absolute
cum eo accidit quia cum quae illa sunt etiam actus liberi habeant
sufficientem proportionem et commutationem cum multis ad concurrendum
loco spiritus ad sui cognitionem quare multum Angeli ad sui cognoscendum
dupluriter concurrunt et et per modum potentiae sunt ad abstrahendum cogni-
tionem et per modum obiecti quod attingit per rationem actus. Ad 3^{am}
concedendo et sequellam meo generis simpliciter immutata de quibus
et sermo negare ad negat et hoc videtur. sed etiam vult Angelus non
esse promissum intellectus per se ad potentiam per potentiam non vult
negat posse esse promissum per modum obiecti ad 2^{am} sequellam duo per
se simpliciter Angelus cognoscere se ipsum per se ipsum si illi in
fundamentum nam potest deus concurrere ad se et non in se ipsum
Angeli in eo ordine existens tunc ad hunc meo eumque commu-
tationem forte ut subiecta Angeli concurrerent ad sui cognitionem
et non spiritus illa super ad deum tunc per se subiecta Angeli non determinat
de ea causa esse sufficienter proportionata et ratione praesentis in
tellectu sui modo et ad eam operationem tunc etiam per se ipsum
solum deus ut supplet eam obiecti et praesente deo non requirit
tali supplementum magis convenientem effectus naturae verum ut sub
stantia Angeli tunc concurrerent ad 4^{am} per accidens esse
ut id per quod aliquid intelligit informat intellectum et ita obiectum
cum 2^a et 3^a proportionata et et sufficienter concurrunt intellectum
posse posse spiritum intelligi obiectum illis informat ad cognoscendum
non videtur cur res creata negat esse promissum intelligendum si
ne inhaerentia vel informatum ut ipse informatus appetentia
ne tunc videtur cur subiecta Angeli etiam per se subiecta proprium
intellectum negat illud determinare concurrerent effectus per
modum obiecti ex hac parte consistit quod respondendum est ad
sententiam 2^{am} sed ad hunc subiecta Angeli sui promissum de
reputat operationem vultum per ad omnes illas concurrerent ut
causa vultum alij quae proxime determinat ad hanc partem operis

quod

ad alios per peculiarem suam naturam hoc tamen nihil differe
quo minus ipsa sunt iuxta Angelum per particularem principium
determinatis per modum ubi in sui intellectus.

Ad hoc factum per se ipsum parte parte per se ipsum
nisi necessitas ut esse ut Angelus inferior se cognoscit eodem
modo quo a superiori cognoscitur deinde magis cognitione
qua superior Angelus superiores cognoscit esse abstracta de
facto terminat eum ad obiecta ut essentia et in se quod sufficit
ad intellectus intrinsecam

Caput 2 An unus Angelus alium cog noscat per speciem generalem.

Pono in primis Angelos se mutuo cognoscere generatim
sicut una res per se et seorsum ut posse unum se colere al
teri nam intellectus angelicus non indiget materia ubi ad intellig
endum sicut indiget sensus a quo pendit intellectus humanus pro
hoc status et ideo unus homo se alteri huiusmodi potest generatim
et generatim omnibus generatim agentibus christiani potest generatim
ait angelus et demones unde mutuo cognoscere intelligendum
de cognoscere seipsum nam deo intellectus magis sub iungit se
intelligentiae cognoscere et se ipsi vident et alii alii; ad
christianum hominem in Mattheo in illis verbis Omne regnum
in diabolo vobis indicare bonum Angelus posse pro arbitrio
in sui ministeria demoni intelligendum in ex natura rei
ex dei voluntate factum eum dicit bonum in ministerio ut appa
rent boni Angeli in ministerio demonum

Pono deinde unum Angelum per se ipsum esse ad cognoscere
alios propria et generatim cognoscere nam iuxta unum angelum
nunc dicere in cognitione propria alterius Angeli ut magis
magis per se ipsum intelligibile quod manifestum est magis eum
ut magis cognoscere per unum Angelum non est causa alium Ange
lorum illis enim nunc continetur nunc est eorum effectus et per
ad id

non habet unde sit proprius sufficienter esse. Ad ad cognoscere
dixi proprias et quiddam ratione cognoscere non aliam rationem
tas cognoscere non negare unum Angelum per propriam substantiam
intus cognoscere aliam non in respectu cognoscere aut
by per corporeas et alii in se non componere ut causas et
efficitur multo magis potest unum esse spiritualiter per aliam
spiritualiter cognoscere hanc rem cognoscere non erat propria sed
in attributa illi communia et per aliam spiritus ad conceptum
ly et sed per quendam similitudinem et similitudo quod generaliter
ca cognoscere quod habentur de rebus spiritualibus per corpo
reus.

In primis proprius differt a omni unum Angelus cognoscere alium
proprium ad hoc in se omni per substantiam Angelus cognoscere eundem conuenit
rem loco spiritus. Dicendum est unum Angelum de se cognoscere
alio quiddam ratione et intrinsece per se ipsum in se posse rem et aliam
in aliter cognoscere per substantiam cognoscere conuenienter loco spiritus quod An
geli sunt in se ipsi in se per se dicti et communes per se et fructus
tunc si Angelus non cognoscere alium per se ipsum sed per eundem sub
stantiam dependere ab illo in eo cognoscere non potest illud cognoscere
vere cum differant quod unum dicit Angelum. Tunc et alia per
fatio Angelus erigit et semper sit in actu respectu rerum
quas naturaliter cognoscere potest quod fieri non potest si non cog
nosceret per se ipsum in se. 2^a pars offeret a se in 2° diff. 3° in
ill^o art. 2. et ab Aristotele in diff. 12. Metaph. 14. ad 1^{am} pl^o q^o
quod dicitur de proportionibus et sufficienter conuenienter intelligi. per
cognoscere sine se ut patet in magis bonis et in cognoscere quod An
geli se ipsos cognoscere sed substantiam cuiusque Angelus de proportionibus
intelligi cuiusque alium Angelus et potest esse alii in se proprie
et conuenienter si potest ab eo cognoscere sine se.

Obyens substantiam unum Angelus non habet eam proportionem
ad intellectum alium Angelus quod habet ad intellectum proprio tunc
ob magnitudinem perfectionis quod habent Angelus in se. Tunc et

ge

2^a subsp^o Angli vult ad intellectum proprio ut radix ipsius et ad
 ad intellectum alieno de proportionem ad id requisitam non esse propor-
 tionem aequalitatis sed commensurationem quoniam et habitudinem ad
 commensurationem ad alio intentionaliorem et per modum obiecti et idcirco habet
 proportionem ad respectum maiore qualitatis respectu Angli cognoscit
 et cognoscit cum similibus proprio referantur inter ipsa aliena
 et intellectum creaturam praedictam commune gloriatur et ad hunc respectum
 differunt in respectu. Deinde videndum est afferere idem factum
 contra Angli cognoscit posse posse ipsam ab intellectu proprio
 et non ab alieno quod ad proprio vultur ut radix eius et non ad
 alieno quod non refertur ad praedictam proportionem ut recognoscit
 eandem vel non sit radix respectu intellectus cognoscit. Quia
 ut dicitur per se concurrunt locum per se ad sui intellectum et unum
 intellectum Angelico sufficit ut sit spirituale et indigentem ab
 intellectu

Obijciunt 2° ex nostris Consequenter sequi vult Angelum per
 sua substantiam posse illi in intellectu alterius quod illud per se
 deo concedimus theologo de illud per se deo concedimus
 in conspectu in se ipso in forma per se illud in eo in quod
 illi datur non in conspectu ad illo per modum obiecti
 per se in dominio patre eius deus per se pro arbitrio
 mouere creaturam ad quod eundem operationem utendo nihil
 sit et volens eum inuenerit interius in casu per se Angli
 per se inuenerit et aliter quod praesertim requirit Angli
 et idcirco inuenerit in intellectu proprio illi in intellectu et volens
 alterius quare concludo liberum esse Angli ad id indigentem ab
 alio Angli illud cognoscit vel per se ipsam in se ipsa vel per se
 contra illius concurrunt locum per se

Caput 3 An unus Angelus comprehendat 2 dat aliud.

Omnes aliorum substantiarum comprehensio in naturali deinde
 per

2° in ex acta et vulgaris ex acta d^o cognitio proprie attingit
 istud dicitur et ex vi obli omnes eius effectus in particulari
 si qui naturaliter possunt ab eo numerari. et omnino alia cum
 quibus habet connexionem. Vulgaris v^o d^o cognitio ita attingit
 genus sicut dicitur ut ex vi eius non attingat omnes individua
 effectus eius solum sicut effectum ac numerum et magnitudinem
 sed eorum quos formaliter vel uno quatuor modo successivo pro
 ducere videtur. Item deinde comprehensionem naturalem in actu
 aliam et habitandam eius d^o d^o d^o numerum Bonav^o et
 Albertus relati a Joanne 1° libro in 2° p^o d^o 26 13. Comprehensio
 actualis d^o cognitio formaliter attingens omnes effectus qui
 in obli^o videntur continentur genere ex acta et vulgaris effe
 ctus potest comprehendi actualiter habitando d^o facultas ad cognoscen
 dum in particulari sicut successivo singulis effectibus ex vi
 obli^o cogniti.

Duo 1° Angelus in parte naturaliter comprehendere p
 seipsum vel aliam Angelum comprehendit actualiter ex acta immo ne
 vulgari. 2° quod potest per quosvis Angelus potest successivo pro
 ducere infinitos effectus et se ipsum in infinitis locis explicare
 per diversas qualitates et esse infinitas cognoscens et videns
 at Angelus negat formaliter unum actum cognoscere effectus infi
 nitos etiam in particularibus 3° unum Angelus naturaliter non com
 prehendit se vel alium Angelum comprehendit actualiter ex acta 2°
 pars est quod est per alios quos effectus qui potest pro ducere
 ab Angelo et numerum ac magnitudinem eorum quatuor vel unum
 successivo pro ducere potest sicut valde limitati et ita attingi pot
 sunt formaliter unum cognoscere ac quosvis Angelus formaliter actus videlicet et in
 locis producibilis quosvis Angelus non habent hanc limitationem et ita
 negant unum actum formaliter attingi ab Angelo atque ad unum Angelum
 non potest a se vel ab alio Angelo naturaliter comprehendit actualiter com
 prehendit vulgari. nisi forte quis dicat sicut esse ad comprehensionem unum
 unum intellectus Angelici quod cognoscit in genere potest attingere q
 libet

aliquid naturale si illi dicitur quod non facile poterit nisi naturaliter
 sed de capite naturaliter plures species et de predicamentis cognitionem
 essentialiter determinat quo modo comprehendit comprehendit etiam
 vulgariter nisi visus esset passiva et activa potentia et in illis cognitionem
 species et cognitionem naturaliter essentialiter determinat.

Dico 2 Angelus quovis posse se vel alium Angelum non
 melius comprehendere comprehendit habituali per 9^a generis An-
 gely potest haberi simpliciter cognoscere naturaliter per naturam
 singulis essentia naturaliter propriam et essentia aliorum Angelorum
 potest naturaliter si se vel quovis alium Angelum comprehendere
 re habitualmente. Iuxta hanc 2^{am} conclusionem intelligi potest de
 iocis qui afferunt absolute Angelos se invicem se comprehendere
 deo

Caput 4 quo pacto Angly deum cognoscunt.

scimus de huiusmodi naturaliter cognoscere Angelos naturaliter huiusmodi
 intelligibilem naturaliter cognoscunt per eas quae factae sunt potiori
 ratione Angly tribuuntur de similibus non excellentior videtur de
 seipso per 2^{am} de 3^a et 9^a exprimit deum naturaliter cognosci ab Angly
 generaliter et abstracte nimirum per seipsum intelligibilem naturaliter
 in termini non numeris adhibitis representantibus deum abstracte
 et generaliter abstracte in 1° in 1° et 2° in 1° parte 2^a conclusionem
 et credit deum cognosci ab Angly per seipsum videtur in terminis
 essentia dei propria et generaliter ut videtur seipso. Denique licet
 non omnia 3^a inveniuntur et per 2^{am} contra gentes cap 9° videtur id
 tendere Angelos per seipsum substantia concurrens (vel species cog-
 noscere deum.

dicendum tamen de 1° deum naturaliter cognosci ab Angly
 generaliter et abstracte per seipsum potiori generaliter et
 abstracte dei per 9^{am} taliter cognoscit et species simpliciter et
 naturaliter et essentia naturaliter cognosci nisi simul cognoscatur
 actualiter nisi essentia gratiae et etiam de natura tota dei si autem
 simul cognoscatur actualiter essentia dei taliter cognitio naturaliter non erit ably

transina

1^a intentione ac per consequens ipse quae d' promissum illius ad
est abstractiva s' intentione. Adde si talis ipse et cognoscere
abstractiva possibilis esset ut exprimit quod abstractiva est
illa fore personalem ut dicitur in articulo abstractiva esse contra
positum.

Deus ad videndi omnino impossibilem s' per
abstractiva dei ad Paulus post raptum in quo dicitur ab al
quibus vidisse deum esse recordabat deum esse et eorum
quae vidit s' recordabat per s' per et tunc ipse vidit talis
intentione representantem eas quae vidit. 2° si Paulus vidit
deum esse ad vidit in eo s' per abstractiva deum esse
et eorum quae vidit s' per impossibilem esse ipse vidit unde
solum recordabat se habuisse intentionem dei ad vidit quod ipse
recordat se habuisse demonstrationem aliquid eius. Illius d' inique
occurrit remissio illis ad s' per s' per clare representantem
intentionem illam ut demonstrat.

Secunda 2^a Angelus per se esse tangit per s' per
intelligibile ad cognoscere naturaliter deum s' per quod Angelus vidit
naturaliter habere claram et quidditativam intentionem dei ut colligitur
aperte ex s' per d' in capitulo de intellectu hominum. Chrysostomus
14 in capitulo Joannis. Cyrillus libro 1 in Joanne capitulo 22 et alij
quos afferunt in Angelis quidem posse cognoscere deum certantem
d' eos ad negare Angelis cognitionem dei naturaliter con
fusa nec negare illi esse possibilem s' per naturaliter cognoscere
claram et quidditativam s' solum naturaliter s' Angelus ad cognoscit
deum naturaliter per propria s' per et concepta s' per s' per et concepta
ab eodem s' misse d' ut cognoscit quod de deo habet s' per terminat
ad rem aliam s' per eorum deum cognoscit s' per s' per esse tangit
per s' per intelligibile ad cognoscit deum.

Secunda 3^a Angelus per se esse tangit per effectum et
viam s' per cognoscit cognoscit deum abstractiva et imperfecta s' per
Iustus Paulus ad Joanne 1 intelligibilis per ea quae facta sunt
intelligit confirmat s' Angelus per se esse tangit per cognoscit s' per
per quod quod

hoc ipso cognoscit esse quendam supremam causam a qua creata
 omnia pendunt & in eam non cognoscit ex priori deducta
 ut deum cognoscit. Comp^o 1° q^o intrinseco transformatum ordinem
 effectus ad causam attingit unde eadem cognoscit per omnia in
 his ordinis & attingit causam Comp^o 2° q^o intrinseco causam
 et transformatum respectu eius cognoscit effectus sui & per omnia
 talis respectus & et e contrario quare ad Angelum ubi hinc neg
 antur & unum et eadem cognitionem non posse esse informatam re
 spectu effectus et abstractiva respectu causae sicut eadem in
 beatus & intrinseco respectu dei et abstractiva respectu
 creaturam possibilium quae videntur in die

hac ultima q^o ubi pp^o h^o homini addat posse di
 gelid pro arbitrio interdum unum autem impediri pluribus de
 binendo unum ex altero attingere praedictos istos quod non
 esse impossibile patet infra

Quaestio 57

De Cognit^o Angelorum respectu mundi

Disputatio 12

De Cognit^o Angli in ordine ad res naturales

Capit^o 1° An Angli cognoscant futura contingenta
 ex causis solum naturalibus provenientibus

Non est sermo de effectibus naturalibus prominentibus
 nisi a causis naturalibus quae ab alijs inspicitur ut sunt
 eclipses et occurrus astrorum sed cum certe cognoscant ab Angelis
 intelligant sunt indubitanter & nec enim est sermo de effectibus
 contingentibus futuris respectu omnium causarum sicut dicitur
 quales sunt effectus alij modo pendentes a causa libera
 vel ab applicata eius. solum q^o disputamus hoc loco de ef
 fectibus naturalibus contingentibus futuris qui nullo pacto pendet
 a causa libera id est solum duntaxat contingentes q^o ex causa
 naturali

naturali

omnino per accidens aliquam causam omnino ut motus proce-
dunt ex motu levi et ex aere imperio per accidens et con-
tingent per concurrente sunt effectus contingens

2° ex^o d^o Bonae in 2° dist^o 7 secundae dist^o 7 art^o
i q^o 8. experimentis huius effectus contingens procedentes ex solis
causa naturalibus non cognosci certe ab Angelis contingunt
sed solum per aliquam coniecturam. probat hanc q^o 10 ex illa
nae si annuntiat nobis futura et dicimus quod deus effectus
et ex alijs sensibilibus scriptis testimonijs 2° auctoritate
Testimonijs imperio in Apologetico cap 22. ubi ait de
motu semper ambiguitate respondere et patris Job de hac
verba habent de mediato aere et de vixima sidera
et de comento nubium caelestis sapere sententias ut et plu-
rias quas iam putavit repromittunt. deinde Athanasij
lib^o question ad Antiochum q^o 7 afferentis plura et nulli in
veritate ut posse ademone praesentis. Praeterea Augustini
q^o de ciuitate cap 22 docentis futura temporalia melius conge-
ly bonis nobis esse qui deus si nequeunt ed illa videtur in
verbo quod demonibus qui falli possunt cogunt solum
in suis causis esse insuam. 3° q^o apparet de omnia dicitur
dicitur esse contra accidentia quaedam parapsychica et philosophi
factis pronuntiant de causis naturalibus esse determinata in esse
ratione iam per accidens et contingens omnino effectus ad
misi sunt esse q^o nequeunt certo fieri ab Angelis alio
qui non requirunt tales effectus ad esse contingens

Verior mihi videtur opinio q^o dicitur effectus proce-
dentes a causa naturalibus quibusvisque nulla intercedente
apparet vel cognoscatur certe ab Angelis cognosci
omnino sunt ipsa sunt d^o 35 Metaph^o 14 n° 9 et vii de religio-
lib 2 de supposito 17 n° 6 et vii d^o 207 cap 2. ubi refert pro
hac coniectura Durandus Albertus Durandus et alij sic q^o effectus
non procedunt a causa libera et si solum dicunt contingens

quod ut pronuntiant ab una causa naturali ut ab alia im-
pediri possent quod licet contingentes seu ex processu habitudine
ad suam proximam causam non cognoscantur ut infallibiliter futu-
ri termini ex cognoscere omnium causarum cognoscere possunt. quod
sicut istiusmodi allegationis causarum non habent contingentiam sed
necessitatem quod ad istud hoc ut naturaliter videtur angelo esse
cognoscere hanc futuram contingentiam si nullo modo arbitrio
heredit. Contingit quod Angelus naturaliter nonit efficiat
et inclinationem cuiusque causae naturalis ad suum effectum sine se
causa caelestis sine suo lumari et nonit omnium causarum naturalium
quae occurrere possunt et talis effectus impedire et quod
in tali impedimento futurum aut non futurum sit quod non est
effectus ex talibus causis provenientes quod omnes causae natu-
rales sunt et effectus in illis naturaliter continentur. dixi
nullas intercedentes appropinquat vel cooperantur causae libere
quod hanc intercedere potest non est dicendum Angelus esse
cognoscere quod futurum vel non futurum sit sed id reduci
debet in liberum arbitrium et de eo iudicandum sicut de
alijs effectibus liberi arbitrii nam licet Angelus cognoscatur
quod effluere possit causa naturalis propria virtute hanc non
impediatur et ut ad ea quae alia causa naturalis impedi-
ci possit non cognoscatur terminum utrum causas impediatur
appropinquanda sit a causa libera

Ad id quod dicitur in testimonio scripturae addu-
tum et similes alios disponenda esse de effectibus futuris
pendentibus a causa libera vel cooperante vel appropinquante
causa naturalium ad operanda ad quod dico mirandum
non esse quod Terribilius in eo loco nulla alia tribuunt
Angelus cognoscendum effectum contingentem futurorum provenientem
non ex talibus causis naturalibus quod ibi sicut Angelus cooperantur
esse et sicut praedictum cuius effectus appropinquat
ad Altimatum sicut vixit ipsi in ea fuisse sentas nihil

termini

quod ad id facta h. V. p. sic loquuntur. d. 90. inter quos Origenes. Sum. 16. in Jul
 in Galat. dea patris petromq. mortali dicitur de i. q. et Origen. l. 6. m.
 calp. ut diuini sermōis carereat a. p. r. i. o. n. a. l. s. u. t. u. r. q. i. a. p. o. s. t. r. i. c. i. o. n. e. p. h. i. l. o. s. o. p. h. i. c. a.
 q. d. oracula antiqua demonum et ethnicorum. V. t. h. o. m. e. s. q. u. a. n. t. u. m. e. n. d. a. t. i. o. n. e. q. u. i. d. a. m. s. i. c. i. t.
 f. i. a. n. s. s. i. g. n. a. l. d. e. m. o. n. i. u. m. n. o. n. p. o. s. s. e. n. a. t. u. r. e. s. u. e. f. u. t. u. r. a. c. o. n. t. i. n. g. e. n. t. i. a. u. t. h. o. m. i. n. i. s. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e.
 h. u. m. a. n. i. s. q. d. e. t. h. n. i. c. i. s. i. n. q. u. i. f. e. t. u. r. a. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. t. d. e. n. c. o. n. u. l. a. n. t. e. s. t. i. m. u. n. t. e. s. i. d. p. p. r. i. u. s.
 h. e. i. n. i. m. o. u. i. d. e. n. t. u. r. u. i. a. n. i. m. i. q. u. a. s. i. n. a. t. u. r. e. i. m. p. e. d. i. t. u. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m.
 p. r. o. d. i. c. i. o. n. a. l. d. e. n. t. i. a. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.

Hic arguitur. Si haec futura contingant non a simplici natura la-
 terum illi natis intelligi. Arguitur qd. si sic philosophia natus a priori. plura. tunc
 hinc inde. pl. arguitur. h. o. m. e. s. q. u. i. d. a. m. p. r. i. n. c. i. p. i. o. e. t. i. c. i. t. u. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 q. u. a. s. i. n. a. t. u. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. c. o. n. t. i. n. g. e. n. t. i. a. n. o. n. p. o. s. s. e. n. a. t. u. r. e. s. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m.
 n. o. n. p. o. s. s. e. n. a. t. u. r. e. s. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.

Obij. Sicut futura
 contingant ab omni natura. q. d. poterit Angly ea cognoscere natus. u. t.
 q. d. in q. d. non superant vim p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. n. e. e. x. d. u. a. n. t. u. r. e. s. e. i. u. s. t. u. s. q. d. d. e. y. u. t.
 e. t. a. u. t. o. r. n. a. t. u. r. e. i. l. l. e. a. g. n. o. s. c. i. t. a. q. u. e. e. d. e. a. p. o. t. e. r. i. t. p. a. r. i. t. e. A. n. g. l. y. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 n. g. d. e. a. s. p. r. i. m. a. e. i. q. p. o. s. s. e. d. i. c. e. n. d. o. d. e. m. i. n. i. f. e. t. u. r. a. l. e. q. u. a. d. s. u. b. l. i. a. n. o. n.
 s. u. p. e. r. e. n. t. u. r. e. s. n. e. e. e. x. d. u. a. n. t. s. i. n. e. p. o. t. e. r. n. a. t. u. r. e. s. s. u. p. e. r. e. n. t. u. r. e. s. t. u. e. t. e. x. d. e. r. e. q. u. a. d.
 m. o. d. u. s. q. d. s. a. t. i. y. e. t. u. t. n. o. n. p. o. s. s. e. n. a. t. u. r. e. s. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 u. t. d. e. y. s. i. t. a. u. t. o. r. n. a. t. u. r. e. i. n. f. i. n. i. t. u. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. n. o. n. p. o. s. s. e. n. a. t. u. r. e. s. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 c. o. n. u. e. n. i. t. i. l. l. i. n. a. t. u. r. e. s. t. a. l. y. c. o. g. n. o. s. c. i. t. u. r. e. s. q. u. a. s. i. n. a. t. u. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 u. i. u. e. r. e. A. n. g. l. o. c. o. g. n. o. s. c. i. t. u. r. e. s. d. a. t. s. e. c. u. r. o. s. a. f. i. r. m. a. t. h. e. o. r. e. m. d. 12. m. l. 4. q. d.
 h. e. n. o. n. s. i. c. c. o. n. s. o. n. a. n. t. n. a. t. u. r. e. s. p. r. i. c. i. a. l. f. e. t. u. r. a. q. u. i. d. a. m. p. r. o. u. i. d. e. n. t. u. r. e. s. d. i. c. i. t. d. i. u. i. n. e.
 d. i. c. i. t. n. a. t. u. r. e. s. u. n. i. u. e. r. s. a. l. i. u. s. d. e. y. p. r. o. c. e. d. i. t. u. t. o. b. n. a. r. i. n. s. i. d. e. s. n. a. t. u. r. e. s. r. e. u. l. a. n. t.

Angly haec futura fiat conuenit aquae fuisse ascendere ad montem uo
 und ab eodem eoy nate in quo uentus credit ea furtim uent
 gustant. uentus uelozis propulsi uentibus qd feliu spureale furem
 uelozis uentibus uentibus ea uentibus fere aliquid fere uentibus

culpa qd

85
quod est de dicto excedente quod ad modum potest intellectus Angelicus
scilicet quod est verum quod ex parte expressa leges naturae ipsius sunt
cum ad sensum quod est ad modum verum et sic in parte leges naturae
et tamen contra naturam particularem agnoscit ut est verum
et sic in parte leges naturae ipsius et supra leges naturae particularis

Quoniam verum per quod spiritus cognoscit Angelicus hoc sunt
non potest cognoscere per eandem spiritum per quod cognoscit eandem
in parte et praesentia quod eadem spiritus representat rem ut futuram
praesentem et praeteritam vel ex eo quod spiritus referat immediate
rem ut existens in parte supra tempore unde facile cognoscit
futurum et praeteritum eius ut vult huiusmodi actibus vel ex eo
quod ut representat extra sui in parte determinata differens
tempore ut formaliter representat negotiatione extra eius in tempore
cedenti et in tempore subsequenti

5° Dicitur hinc sequi Angelum propriam verum
cognoscere posse futuras contingentes antequam sint nominis
et spiritus eadem videtur Angelis ab initio creationis non solum
representat in actu et res ut possibilis verum etiam ut futurae
praesentes et praeteritae vel quod representat res existentes et omnino
circumstantiae loci et causae vel quod etiam representat neg
ationem extra eandem rem in alij circumstantiis cum
non potest Angelus uti capere ad cognoscendum easdem res cum
eisdem circumstantiis non solum quando res existunt sed etiam
antequam existant intellectu cui praedictis spiritus aliter obiectum
aliud requirit ex parte principii ad illud agnoscendum. Verum
negandum est sequellas cum verum est et ad probationem de
eandem futuram contingens non sit simpliciter natura. Cui
videtur de naturali intellectu Angelici sit ut quando res
futuras et ab Angelo cognosci nequeat etiam si illius ha
beat spiritum intelligibilem quod res ut futurae non est simpliciter
dictum naturale itaque spiritus potest quod est futurum non quod ad
modum quoniam eadem res quibus praesentis aut praesens
sit dictum simpliciter naturale tamen quod est futurum quod quod ad mo
do

respectu eorum ipse et idcirco non debet concernere illi ad officium
sua cognitione rei in futurum et consequenter Angelus di-
citur non posse propria virtute cognoscere hanc futuram
contingentiam.

Ex dictis colligi potest quod pars demonum interdu non
praedicant aliqua futura contingentia quae pendunt ex li-
bero arbitrio idcirco non praesunt quae propria virtute natu-
rali cognoscant talia futura sicut quae vel eas affequent talia
sibi contentura multo melius quam homines vel quae praee-
mittant eas quae ipse facere decreverunt aut quae ve-
runt ex revulsiombus factis aliquibus pontis quos audire
vel scriptis legunt vel demum quae talia futura uti dependent de
deum ab Angelis bonis quae eas viderunt in rebus aut per
simulacrum accipiunt.

Caput 3 An Angeli certe cognoscant res exte- rias naturalis praesentis praeteritae et futurae.

De praesentibus nullus est controversus existit enim Angelus
propria virtute certe cognoscere res omnes naturalis exteras
existentes praesentis. De praeteritis non nulli dubitant
vanus autem est dubitatio ad 4 articulum et 2um circa eorum certitudinem
quod post eorum consuetudinem concedunt quidem Angelis cognoscere
potest naturaliter eam rem praeteritam quae vel cognita sunt de
existere ab eodem Angelo vel reliquit post se aliquod effectum
quod si cognita in futuro eum existere propter non adinventum
ipsius Angeli non tamen est esse quod Angelus videtur ad om-
nia singularia quae existunt regunt tamen posse Angelum
naturaliter cognoscere eam rem praeteritam quae post se nullum
reliquit effectum si dum existit in rebus naturae non sunt ab
eodem Angelo cognita quae res illa praesentis usque habet
ad ipsum Angeli actum non quod existisset. igitur autem
volumus ad hunc articulum 3 quod pars cognoscit Angelus rem
praeteritam quae novit deum existere licet posse Angelum
cognoscere tale rem praeteritam per eorum ipsum per quod com-
novit

valde a p. abili ut carit et carit p. negotore macta. suscep et efficit
virtute caritatis

DISPUTATIO DECIMA TERTIA

An Angeli cognoscent secreta Cordium

Secreta cordium speciosi possunt et possibilis ut futura necessitas et
perita sui tunc et futurum forma de illis q. possibilis et ut sui spiritus
singulis ad ordine non nullis et saltem ut propria pot. necessi ammittit atq. dicit
ignota possunt ab Angelis multo magis q. futura et na et sic dicunt. futura et
magis q. propria contingit. futurorum ab his actibus potest. Unde sicut negationem
posse cognosci ab Angelis futura contingentia et eterna primis iure di. magis et sic
inter omnia solus q. esse formis de secretis cordium scilicet seu spiritus na. Deo q.
grae secreta et ce et sic facile est conijcere quid de peritis futuris sit. Deum
non et difficultas utral Angelis cognoscat sua propria secreta constat n. magis q.
Angelis superioribus in se et per mo. intuitive percipere propria actus internos d. in m.
certis q. an cognoscat secreta aliorum sicut Angelis sicut dicitur. Proca quomodo videtur
posse Angelis multo cognoscere publicis conscientia secreta cordis aliorum et quibus
de signis et effectibus sibi motis et autoribus d. t. et q. et facer. n. na. non con
recte possunt secreta cordis aliorum. Sicut q. multo magis poterit Angelis alii
q. sic disputabimus an Angeli cognoscent q. cognoscere possunt nulli virtute secreta
cordis talia Angelis quae sunt intentione et in se sicut est factus et accid.
natura cognoscent

C A P I T U L U M

An Angeli cognoscent secreta cordis alterius

Dicitur in 2. d. 3. q. 1. n. 10. sentire videtur Angelis se facti cognoscere
secreta cordis alterius. Sicut in 2. d. q. 2. arbitrat. posse Angelis seipso natura
nosse talia secreta alia in. ad cognoscere deo instrumenti q. in expeditione
et utraque p. i. q. hae secreta cordium de actu virtutis h. obta intelligibilia
et ad magis propria natura nulli Angelis quae potest quibus in q. sicut Angelis in
hac. potest illis multo. ita virtute h. potest poterit actus in q. sicut in h.
magis d. q. h. Angelis cognoscent intuitive propria actus internos q. ipsi actus
poterunt intuitive cognoscere quomodo alio h. multo. ut non. et magis propria
magis in intellectu Angelis quae alio. q. h. Angelis habet sicut quibus virtute

possit aliquid scire, necesse est ut non sciat. 2°. Dicitur autem in eo quod dicitur
 natura loquens intellectuali inter Anglos vel intellectuali auditu respicienda eadem
 loquens vel nihil aliud quod intus quidem et percipit inter nos actum angelus
 qui dicitur debet 1°. Unde conueniens fit ut habitus abstractus intus fuerit in eis
 Anglos cognoscit, huiusmodi profertur intuitum a quibus alio propter infusum quod
 esse debet ad eum modum quo res aliae cognoscunt, ubi 2° dicitur p. similes species
 ... dicitur a Angelis de facto non cognoscere intuitum secreta
 cordis alterius propter virtute natli. p. 1. sc. 2°. Sap. 1. 2. Prædictus
 est et eod. 3. Scilicet de virtut. 2. p. 1. d. 5. In huiusmodi actum filios dicitur
 a Hieron. 17. grauius est cordi et conscientia, quam cognoscere illud? ego dixi fuit
 et et plura dicitur. in quibus fili dei tribuit ut propter natura interiorum actuum qui
 dicuntur secreta cordis. 2°. p. 1. d. 2. p. 1. d. 2. in huiusmodi actum filios dicitur
 alij sed diuinae misericordie natura profertur virtutibus illud secretum cordis et virtutibus
 p. 1. d. 2. p. 1. d. 2. p. 1. d. 2. in huiusmodi actum filios dicitur
 quia formam Hieron. ep. 4. ita dicitur. Dicitur est in in completa peccatoris eius filij
 a quo nec in corde meditata peccata abscondi possunt. ibid. in huiusmodi actum filios dicitur
 quidem de iudicij est. sicut dicitur in huiusmodi cogitationes eius. unde dicitur de deum
 qui possit cordis multa cognoscere ex quibus testimonij constat. 2°. p. 1. d. 2. p. 1. d. 2.
 secreta cordis cognoscere sed deo dicitur de sufficienti argumenta de diuinitate propter
 non ita esse si Angeli secreta cordis alterius propter virtute natli penetrant. 2°
 p. 1. d. 2. p. 1. d. 2. p. 1. d. 2. in huiusmodi actum filios dicitur
 filij de pot. rationales ita ut fili dei subiecta sit a quo solus pater et solus deus
 in ea operari possit. ita propter spectantes ad predictos patres. et deo tribuit non
 debent cognoscere propter virtute natli ab alia creatura sed filij a deo solus debent
 de natura habere talis creatura nec domini propter libertatis causam dicitur omnia
 de propter secreta cordis natli potest ut deus ipse non voluit ut conuen
 fiat et propter naturam conueniat ad alios creaturas ad ea secreta cog
 noscenda 2° propter conuenientiam gubernantis et iustitiam creaturam natli
 subiecta sit ut in eis que integritate sit occultum alij propter
 non autem inuenit rationes ut eas propter libertatis manifestare 2°
 non erat absolute libera naturaliter Angeli cognoscere alienorum
 naturam inuenit 2° dependentem ab aliena virtute alij propter in

fi. qm

si unius Angeli naturaliter cognoscere tota secretis nullus esset
secretum in republica Angelorum quod non videtur expedire.

Quod 2° Angelus non potest proprie unum tantum
intentione secretis cordis alterius habere consilium d. Cajetanus
et Molinæ aut q. colligitur etiam ex testimonio scripto admodum
maxime ex illo hieronimo ubi dicitur cor hominis inoperabile
quod non solum actu sed etiam intentione secretandi negat deinde
consilium autem secretandi d. p. qui aperte docent ex propria testi-
monio ad dicitur solum deum esse secretandum cordium uno aliquo
expressè negant posse aliud cognoscere secretis cordis alterius
propter solum deum ut videtur d. in multis huiusmodi relictis
procuratoribus pro re facta pro Superiori consilio et consilio
gestoribus cordis unius Angeli non sunt simpliciter intelligenda
intentione sibi naturaliter intelligi alterius et cuiuslibet et quoad
subiectum sunt ista naturaliter non tenentur quoad modum quorumque
Angeli cuius sunt secretis velut eas alteri manifestare quia
voluntate manifestandi d. conditione requisita ut Angeli cognos-
centi dicitur naturaliter consentire ad intentionem veluti secretis
vni 3° ante rationem voluntatis manifestandi non potest An-
gelus proprie intentione eas secretis cognoscere. Cons. 20 q. 11
Angeli sunt ab invicem videlicet ipse representantem in actu 10
intentione secretis cordium ut ego affirmo aut d. pro expressè do-
cente q. 9 de mente aut q. ad 11 et ad 12 et ad 13 et alij dicunt
q. hinc q. et cum intentione differre aliter q. voluntatem minus
dicitur Angelus non posse naturaliter cognoscere tota secretis
sed ut aliquis simpliciter dicit posse aliquid cognoscere
naturaliter non fatetur quod habeat intentionem informata
ipse talis sibi d. oportet ut deus sit paratus ad concurrendum
ad eam cognitionem et ut talis preparatio consentire sit illi
naturaliter debita. At quantum ad Angelos habent ipse
secretis cordis deus non d. simpliciter et absolute paratus ad
concurrendum ad tale ipse nisi dependenter a voluntate alterius

quae d' conditio missa ut nihil dicit co-arrerere naturaliter
proprie debet anglo naturaliter dicit esse conditio ad possitatem quod
possit Angeli naturaliter cognoscere talia secretis cordis pro
pria virtute. Comp 3^a scriptura ad minus cogit esse quod
vult dei cognoscere certe futuras contingentes quae possit
aliter quae cognoscere certe secretis cordis sicut dicitur
super Angelum non posse naturaliter cognoscere certe illa futura
ante quod actus existant etiam si habeat ab omni specie illorum
futura quae talia futura intant simpliciter ab omni naturaliter talia
speciem ante actum existant sed talia quae sunt intellectus ad quae
ad modum et ideo non debent illi specie conceptus ad efficiendum
cognitionem cordis sicut pariter ad incongrue dicitur ab omni
ratione non posse Angelum cognoscere propria virtute naturaliter
secretis cordis alterius antequam mani fuerint etiam si habeat
speciem inditum illorum ad i. q.

Ad id oppositum dicitur quod secretis cordis unus sicut
non naturaliter sicut intellectus superare quod modum unum naturaliter
intellectus alterius cuius quae Angeli ut possitatem testimonium
simpliciter et fortiter dicitur et plura dicitur creatura libere
in proprio actus intantum unde fit secretis unus Angeli
vel hominis minus esse proportionatus quod modum intellectus
alterius Angeli quod species quibus talia secretis insunt quae
ad cognitionem suam d' semper naturaliter debet proportionatus
conceptus independentes a voluntate alterius ad se ad cognitio
niam illorum quare hoc non d' absolute reus conditio sine
ram voluntate dei videtur concurrere ad cognitionem talia
secretorum sed in plura dicitur proprio actus et in esse
possitatem quod habet creatura intellectualis et libere ratione
cuius a proprio natura possitatem ut secretis cordis unus non
sunt naturaliter alteri nisi ex conceptu habentibus illa Ad
quod concessio ante neganda conceptus nam quae quae habet
dominam suam actus intentionem et ideo in se illis existit
et cognoscit

quod de immo in habet respectu actum alterius. ad
3 negant aliqui Angelum habere spem infusam quibus
substanti possit aliquid fieri cordis alterius sed immo in
sunt comendat Angelo spem intelligibilem rem contingenti futuram
per quam in cognoscit res illas donec presentes seu effectus sint de
comodi debent Angelo spem futuram cordis alterius perquam in cognoscit
et ad fieri nisi dependentur ad consensum habentis illas

5° inquit per consensum alterius non augetur in se intelligendi
di in Angelo ut notum est nec facit nullum per se honoratum debere
quod autem erat improprietatem in omni innotat esse rei in se
comparatur deus in intelligibile atque ad hoc per se consensum et per se
notum deus et Angelus habet personam spem illam etiam ante
consensum est improprietatem et cognoscit ab eo potest naturaliter de se
futuram ante deus in se non deus in se esse praesens et per se
in et deus in intelligibilitate habet hoc cum variationis fieri po
tessit ut res quae sub spem futuram non erat deus in se
etiam naturaliter reputari spem ab inter Angelo in se in se
etiam naturaliter per spem esse actualis et praesens et ideo per hoc
spem cognoscit potest non pro illo hoc deus in se assignat per se
et inter futura contingenti et fieri cordis rei cuius est potest de
glo cordis spem futuram contingenti non in se futuram cordis

Aliter tamen non videtur sufficiens praesens deus in se
cum spem Angelum ab inter se representativa rei in future
in una deus tempore et ut existens in alia deus tempore
res et se videtur et transiens ab spem futuram ad spem
esse quando producitur tamen in ordine ad spem repre
sentat et in se deus in se innotat innotat innotat innotat
spem semper representat rem ut existens in hac deus tempore
tamen ante productionem quam post productionem rei sicut per se
rei in se innotat et in se innotat rem in esse deus et in orde
ad cuius spem intelligibilem potest esse conditio sine qua non de
deus naturaliter comendat spem Angelum ita consensum An

geli

etiam si in variis obiectis ipse potest esse conditio sine qua
 non sit debitor propter rationem contrariam propter intelligibiles rationes
 iuristi quare ad arguendum de vno Angelo habere ab intro in
 deus ipse autem interuena aliter inde non videtur ut ipse
 tunc aliquid actus interius fuerint in vno Angelo cognoscant vel
 cognoscere possint nisi tunc ageretur alio per eos ipse nisi accessit
 ad consensum Angeli elementis talis actus et tunc consensum esse
 nisi arguat vna intelligenda in alio Angelo non fuerit obiectum
 et sic propter rationem Iamam conditio sine qua regunt alius
 Angelus vniuersi talia fuerint

Capitulum 2. Quod intelligatur per secretas cordium

Communiter putantur esse que secretis perpetuas cordium
 intelligi actus intellectus et voluntatis in terminis explent omnes
 in inter secreta cordis numerantur actus intellectus et sic an ut
 propter imperati sunt a voluntate sunt autem nonnulli
 philosophi ex parte motus inter secreta cordis solum numerantur
 esse actus voluntatis libere et nullo ex defectu aduersitatis
 et actus deus intellectus nisi ex parte sua id tenent quatenus pon
 dunt ex libere voluntate hancque numerant vna de 210 et sic pro
 rebus Augustinus qui solum ex parte eorum docet refert etiam pro eorum
 aliosque deorum in mundi scriptis et esse vna in eadem intencione
 quatenus dicit ad primum aliquid per nihil velle desinere. Ad do
 bus Petrus hincade dicit illud id dicens secretis cordis esse
 solum actus voluntatis hancque quoad actus voluntatis libere et
 sit ex demerito orata libere in propositis actus intentionis et
 quoad nullo ex inadvertentia pro ex eodem fundamento pro eadem
 actus ex se sunt de lege libere et accidentarie defecti cordis
 orationis nullo eluuntur ergo de quo solum actus voluntatis qui
 ex inadvertentia nullo de potest esse liber ab ipse intra mu
 nido si accedit tunc inadvertentia tunc quod ultimum primum
 de actibus intellectus pro pro eodem modo comparant ad intellectu

Angeli cog

cogitatio alterius Angeli vel hominis quae solum sunt liberae
 extra ex impuro voluntate manente ad unum localem aliorum
 Angelorum vel hominum et actus magis appetitus sensuati
 et sensu exteriori et magis localem actus magis appeti-
 tus et sensu interiori non sunt. punctus cordis cuius non sunt
 naturaliter Angeli abstrahi. intentio ex qua procedunt gradus
 sit 1° et divina cogitationes et intellectus sunt naturae Angeli
 quorum occultae sunt quatuor prudent ex aspectu voluntatis
 2° quae ratio quomodo sicut affectus est et intelligit actus intellectus
 unius Angeli vel hominis esse quo ad intellectus occultos alibi ab Angelis
 1° solum quatuor prudent ex libera voluntate in qua plures deus
 habet efficacitatem 3° quae aliquid differet hinc per maxime
 autoritas scripturae est sicut per hoc non differet vel testimonio eius
 indicant actus intellectus solum deo potest facile explicari possunt
 de actibus intellectus non quo ad unitatem suam 1° quo ad intentionem
 nem voluntatis.

Verum ut haec sententia probabiliter sit multo magis probabili
 hoc videtur opposita quae inter theologos communior est quae
 dico 1° per punctus cordis intelligi non solum actus vel
 1° etiam actus intellectus quo ad intellectus solum unitatem suam ita
 Melius valere vultur extra actus 4. simul ibidem quod ad 2° et 3°
 et videtur per hoc actus ad 2° dicentis et per unum Angelus per
 intelligibilis alterius videtur non solum cognoscere per punctus illi
 quibus utrumque naturaliter considerando quibus magis videtur
 quae cognoscere ab uno Angelo ut per punctum alterius dicitur
 ad cognoscendum actualem quod dicitur per 1° comitatus 9° quod lib.
 parallelus c. 28 dicit omnia corda sicut dicitur deus et unum per
 multum cogitationes et ad intellectus 4 dicit deus superior co-
 gitacionem et intentionem cordis in quibus locis cognoscere non solum affe-
 ctum voluntatis 1° etiam cogitationem mentis et per solum deus per punctum
 haberi videtur cuius quae simpliciter loquitur de cogitatio-
 nibus mentis et sicut in comitatus intelligi per punctum de illis quo

ad intellectus

non d' eum intelligat preesse de illis quoad intentionem
voluntatis ex qua procedunt. 2° quod esse potentiam creaturam
intellectualem exigit ut actus omnes interni spectantes ad
naturam intellectuales ut scilicet d' sunt 2° subiectum occulti ut in
hunc superveni cap^e et ceteris illis omnes habeat praedictam
dominam creaturam liberam et sui illis occultandi 5° non solum
affectus voluntatis sed etiam cogitationes mentis 2° subiectum
erunt secretum cordis 3° quod actus intellectus 2° subiectum non esset
secretum cordis sequeret facile cognosci posse ab Angelo
omnes fore actus liberos voluntatis nam voluntas commune
sequit inditum praeteritum intelligi quod dicitur radij libertatis
Secunde inditum quod supra subsequit actus voluntatis libe
ri habet pro seipso secretum voluntatis praehabitu et esset
sui conformis esse Praeterea cum unus Angelus alteri
cognoscit sine in Angelo loquente sine in audiente datus
intellectus representans actum voluntatis Angeli loquentis 5° si
actus intellectus non sunt secretum cordis ex cognoscere horum
actuum potest quivis Angelus venire in naturam voluntatis
liberae alterius vel valde probabilem aut moraliter cer
tam vel etiam evidenter quod d' ab ipso

Dico 2° omnes actus termini voluntatis quae intellectus
sine liberae et plenas administratione sine naturae et necessitate
et in administratione aut quovis alio ex capite dicitur sunt
secretum cordis 2° subiectum suum. Ita sententia videtur. Ad hoc
cum ratio articuli 4° ait de actibus more naturae voluntatis
et intellectus idem quod de libere. Secunde videtur et forte
sui conformis d' aut creaturas intellectuales habeat dominam d' al
quod videtur in omnes sui actus spectantes ad praesens naturam
intellectuales ut scilicet est 1° in actus intellectus et voluntatis necessitate
etiam non habet sui libertatis 5° sui conformis est ut habeat sui
occultandi illis contra quod actus intellectus non consentit occultis 2° se
propter istam libertatem proveniunt ex imperio actus voluntatis

aliqua

etiam motus localis actus sensuum et appetitus sensitivi esse
etiam esse occultis et imperantibus ab intellectu immo nec outy
off. voluntatis debent censeri occultis esse ex praeserta ratione
libertatis nam haec d. etiam in illis extra denomi. et alio qui
sequuntur actus 1. primi voluntatis in esse occultis esse quod
mores negat. Nam 2. ratio est actus intellectus et voluntatis nunc
vult. inter secretas cordis est quod sunt actus potentiarum ratio
nihil convenienter nata intellectuali ut talis est.

Nec refert quod Angelus ex modo appetitus nunc
esse cony erat motus sensuum voluntatis cum scire in sensuum nunc
suis sine libertate tengetur cor et voluntate hominis hinc enim
non sit motus et primus voluntatis in se pariter ad secretas cor
dus non enim quod cognoscere nisi per se pariter seum ab Angelo
nisi eo consentiente cuius sunt actus quod sunt manifestis
et consentaneas de demerit. ex actibus appetitus propter non
revelationem et missa connexionem nihil inferret. nam etiam
animadversionem in se disputat. posse Angelum naturam
cognoscere gradatam et per connexionem generis alia per
se cordis etiam actus libere ex quibus dicitur tengetur et effectibus
sibi notis

Ad id pro ultimae appropinquat 2. negantes d. non
nam agnoscit Angelus vel homo sunt actus proprii nate intelle-
tualis ut intellectualis d. quod non quod in motu localis actus
sensuum et appetitus sensitivi. Ad 2. l. d. et non videtur ita
plena et usque extendi debet ad omnes actus internos spectantes
ad naturam intellectuales quatenus talis d. ut nisi illa extenditur
ad 3. dico et testimonium per se d. illa ratio ut cuius fieri fieri pot
sit sine aliquando simpliciter homini et plenus explicari h. intelligit
de actibus intellectus etiam quod ad entem

Disputatio 14
qua cognoscere habeat Angelus
superiorum grae

Caput 1° An Angelus naturaliter noverit

Missa Grae antequam fierent.

Par affirmans videtur per se qd Angelus pot
ut naturaliter cognoscere mysteria grae no implere contra
dictionem potest enim solo lumine naturali omnia arguere
scilicet quae fieri possunt contra possibilitate illorum qd pot
ut naturaliter cognoscere mysteria grae esse possibilis qd
Angelus perfecte cognoscit naturali lumine naturali humana
qd naturaliter cognoscit ea posse carere propria substantia
alio habere aliena qd cognoscit naturaliter possibilis esse in se

Pro explenda ista impertinet hic sermone esse de Missa
vix fidei quae facta sunt antequam fierent no v^o de mysterio
Trinitatis quod constat factum non esse et reo naturali ineffi
gari no posse docet in materia de Trinitate Nota deinde ser
mone esse de naturali cognoscit Angeli nulla supposita
revelat sibi vel alteri facta nam quid supposita ali
qua revelat consequi potest intellectu creatus de mysteriis
dei late docet partem in materia de fide partem in principio
materiae peculiarium mysteriorum Nota demum ex rebus
super naturalibus quaedam esse supernaturalia quae ad subiectum eorum
materiae quae rei essentiae sua sunt supra totum debitum natura
quae super subiectum in quo sunt super aliquid aliud in parte
natura expectat ut grae caritas etiam hypostasias alias v^o esse
supernaturalia tenent quae ad modum ea se quae in essentia sua
naturalis ordinis sunt a solo deo praeter ordinem naturae nullas
causas naturae id possunt

Deo 1° Angelus naturaliter lumine posse cadent cognoscere
esse possibiliter aliquorum effectum qui dicunt et sunt super
naturalis quae ad modum extrinsecum duntaxat qd sunt a solo deo
nulla naturalis causas exigente illis. non contra doctores per qd
Angely reus novit naturaliter lumine nullas esse causas naturales

habentem vni restitutum inter caeco aut sermone ego vel sibi
n vel aliqdo etia paulatim aut vna motus et dicit esse omni
potentiam ac per consequens posse praestare hujus omnes effectus
q^o potest vniuersa natura euidenter cognoscere possibili nisi aliquo
vni effectum supernaturalem quoad modum qualitatis sunt vni quoru
memoramus.

Dico 2° Angelus in posse vniuersis cognoscere eundem
inter possibili nisi effectum supernaturalem quoad substantiam qualitatis
sunt sicut vbi dicitur: Justificatio vniuersi per gratiam sanctificandam
habens supernaturalem et alios in genere: sicut q^o huiusmodi effectus eundem
sunt omnino supernaturales 2° et quia ad substantiam non continentur
in principio et causis naturalibus neq^{ue} habent necessarium connexionem
ad alios effectus naturales eundem neq^{ue} naturaliter creati potest habere
vni potestatem sibi naturalem illorum q^o nullo ex capite potest
Angelus euidenter cognoscere vniuersis vniuersi cognoscere possibilem
omnigenam fuerit.

Dico 3° in posse Angelus naturali lumine vniuersis cognoscere
vni aliquos effectus supernaturales re ipsa sicut futurorum vni dicitur
hunc effectum esse futurum pendet vni ex libere dei voluntate
quod nullus naturalis cognoscere valet q^o Angelus in potestatem
n cognoscere futurum vni vni effectus.

Ex dictis facile dicitur ad vni oppositum in posse Angelus
vniuersis vni potestatem cognoscere in implicare contradictionem
mysteriosae gratiae in vni potestatem vni potestatem sibi vniuersis
ut conueniant sicut affirmare id vniuersis fieri debent
per principia opposita euidenter ostenduntur mysteriosae gratiae
esse possibilem in vniuersis autem talia principia. sicut q^o potest
Angelus vniuersis lumine negatione cognoscere mysteriosae gratiae
in implicare contradictionem q^o sibi negatione sibi potestatem vniuersis
contraria nunc negatione principia ab ad vniuersis adlata gratiae
euidenter habere in potestatem genere quoru sicut euidens naturaliter

Angelo.

anglos contra se solvi aliqua solus ad id tunc naturaliter eundem
solvi solvi eundem ac per consequens ad id Anglo naturaliter
eundem mysteria gratie in se ipso ad implicare ad unum quod
impossibile est impossibile est eundem. Ad 2um dico ex eo quod
Angely perfecte cognoscere vel etiam comprehenderet naturam
in re naturam humanam nisi scire se qui ad naturaliter cognoscere in
leu naturam posse carere propria subtypo. quod autem perfectum cognoscere
vel comprehendere in naturam alienam rei ad oppositum cognoscere id
quod 2um obedientiam potest in eos ad se fieri potest. Adde et
Angely potest cognoscere naturam humanam carere posse propria sub
typo ad idem cognoscere unum posse subtypo dicitur in se
et illi eundem naturam humanam in posse subtypo per aliam sub
typo potest in posse conformari sine ulla subtypo

Quare an esse regnent Angely naturaliter lumine cognoscere
re eundem possibilitate mysteriorum gratie supernaturalium quod scilicet
cognoscere potest possibile in se illorum solium probabile. Per
mysterium contra quod fuerit mysteria gratie in potest Angely
videre in quod de eorum possibilitate quod si forte Angely
in bonum mysteriorum invidet contra quod fuerit mysteria et quod id
fuerit potest quod factum probabile est posse cognoscere probabile
in possibilitate eorum quod de possibilitate mysteriorum invidet de
cent aliqui recentis saltem post quod hoc mysterium factum id
potest Angely cognoscere humanum in se carere propria
subtypo et inde moveri ad investigandum an fieri potest ut sub
typo aliena subtypo creatio vel etiam inventio et in eo eventus
ad hoc ultimum probabile invidet eundem potest ad deest illi pro
babile fundum eundem cui natus Angely natus lumine anglos
quod sunt contra possibilitate huius mysterii ad conclusionem
et ex aliis probabile cognoscit possibile esse de potest absolute
quodquod ad ostendit eundem implicare contradictionem ad 3um
mysterium invidet ut probabile eundem aliquas contradictionis confert

ut Angly inde colligere possit probabilem hanc mysterium
 esse possibile propter eminentiam omnipotentis divinae nec ratio
 quod hoc mysterium fuit et alia natura dei dicunt a fortiori ad
 superiorem caput intellectus creati id nominare ex eo dicitur quod hanc
 mysteria clara et perfecta cognoscere capi nequeunt naturaliter
 neque nisi capi dicuntur quae cognoscere tantum probabile et magis
 exactas attingunt. nec debet quod aliqua res naturalis sola
 probabiliter et imperfecte a nobis cognosci possint nec tamen
 dicantur superiorem caput intellectus nisi non tunc deperimus
 quod mysteria supernaturalia fidei pura et simpliciter nequeunt
 clara et perfecte cognosci ab intellectu creato solo nisi lumine
 et rei creatae ordinis naturae esse appaerunt ut perfectam
 eundem cognoscant ab intellectu creato vivens propriis se
 nisi nunquam de defectu speciei vel de aliis causis quibus
 per accidens non cognoscant clara et evidenter tunc non prob
 abili et idem mysteria fidei supernaturalia tunc dicuntur pure
 tunc simpliciter caput intellectus et esse imperatibilia non vero
 rei ipsae naturae hanc probabilem dicitur videntur et per
 appaerent potius videntur 10: in 2° d 3: 11 ad primum 2° 2° 2°

Caput 2. An Angly naturaliter cognoscant
 missa grae postquam facta sunt.

Sed in 4° dicitur 10 2° dicitur Angly posse naturaliter cognoscere
 mysteria grae postquam facta sunt nisi deus substatu conuget
 ad eam cognitionem necessarium sicut substatu Angly magis in im
 pediret redemptio generis humani. per hanc grae 10 2° dicitur
 grae postquam facta sunt non possunt ab Angly naturaliter cog
 nosci maxime quod essent illi naturaliter imperpersonata personae
 sunt tunc imperpersonatae quod nullum eorum creatum est imperpersonata
 sed intellectus creati cum omni eorum creatum sit naturale scilicet quod
 ad substantiam et nullum est imperpersonata nisi tantum quod ad modum exp
 campae efficientis ut est 7° a solo deo con naturaliter fieri potest

nulla corpus natale id exigente 2° g^o Angly ratio suae
creat et clare novit super naturalibus actus intellectus et voluntatis
tunc dicitur 3° est cognoscere ut possunt clare per lumen aliqd
super naturale quia tunc nō habebat lumen super naturale eandem
g^o per lumen naturale novit aliqd super naturale 3° g^o Angly
naturaliter cognoscere potest peccatum contra legem naturae quod
homo committit 5° ut hoc peccatum videtur per gratiam ubi videt
peccatum sub latere evidenter cognoscit lumen naturale humanum
habere gratiam quia id quod per super naturalem est evidens et Angly
naturaliter hominum per hoc factum ut possit scire naturae virtutibus per
vare omnia praecepta divina vel cognoscere omnes virtutes ad
revelatas per errorem 5° ubi videt hominem haec omnia prae
cepta evidenter colligit illud gratia et fide praesens esse 5° An
gely naturaliter cognoscit hunc mundum sibi esse propriam sub
jectam nō habens et privatum sicut eandem ordinem appetit ad se quia ha
bet vim natalem cognoscendi subiecta aut praesens id habet
etiam vim cognoscendi contentam eius aut abesse. Denique cognoscit
est naturaliter Angly naturam humanam conservari ut possit per
suos vel alienas subiectas cognoscit item hominum ut possit
aliena subiecta creata 5° ex his potest rati colligere hunc
naturam sibi subiectam per aliquam subiectam divinam 6° Angly
naturaliter videt in sancto Alivis nō esse subiecta praesens
videntibus et accedens esse hunc subiecta aliquid ad se modum
respondendi prope illorum ac denique existit corpus sibi sub
iectum loco subiecta panis 5° Angly naturaliter cognoscit hunc
terminum super naturalem

Deinde omnino dicendum est magistra hanc sententiam quae
fuit super naturalem quae ad subiecta nō posse Angelum solo modo
luminis clare et distincte intueri posse 5° praeferunt super
naturalem terminum quo ad modum sic exponunt. De hoc in actus
interpretis contra scripturas Comitus 4° p^o in illo Pauli in ad Co
rinthios 2. nō autem nō possunt hunc mundum accipere.

1° propositum quod ex deo dicitur ut sciamus quare ad hoc nota sunt verba
quibus verba indicat Paulus deus gratia solo propositum dei cog
noscitur posse 2° quod contra super naturalium quod ad intellectum sunt super
eius ordinis quod sunt supra capacitate naturalem intellectus creati
qui solo respectu naturaliter dicitur ordinis naturae nec potest habe
re naturaliter sui representantem dicitur supernaturaliter prout
in se sunt 2° quod propter quod ea quae sunt tantum super
naturaliter quo ad modum sunt naturaliter quo ad substantiam atque
ad hoc ut sic eundem ordinem cum alijs effectibus naturalibus quod si
cum alijs effectibus naturalibus intentione cognoscuntur ab Angelis non
naturaliter ita et eundem ordinem

Ad id oppositum negandum dicitur nullum esse creaturam
esse improprietate naturaliter intellectum creati quod dicitur contra
supernaturaliter quo ad intellectum quod dicitur dicitur sed quod non
possunt vel esse supra capacitate naturalem intellectus cre
ati. ad 2° dicitur Angelus modo quare creationis vel cognoscere
se clare et distincte propter alios supernaturaliter quod tunc
dicitur quod luminis naturali non erat sufficienter ad eum clare
intuendum nisi dicitur deus supernaturaliter concurrens ad eum
cognitionem dicitur Angelus evidenter experiebat in se illud
alios quod erant vitales et ex eo quod vel intueret clare illud
evidenter intuebat esse supernaturaliter id negandum dicitur Angelus
inde evidenter illud alios esse supernaturaliter quod vel
supponeret vel habere naturam possibilitatis autem supernatu
raliter quod ad intellectum personalem id dubitandum quod causae
esset cum non intueret illud alios sicut et alios Ad hoc
dicitur si cognosceret talis alios esse supernaturaliter vel tunc
distincte et in se ad 3° dicitur Angelus non posse cognoscere
naturaliter actum liberum peccati quem homo obicit nisi ho
mo ipse mani esset nec potest quod praeterit alios peccati po
tuit cognoscere in praesentis manibus quod negat naturaliter
cognoscere an tale peccatum sit peccatum veniale vel remissum
vel tunc remissio quod remissio sit quod praed naturaliter

et alio qui macula peccati non est aliquid quod in se inme-
diate videri possit deinde arbitror si Angli certo sciret pe-
ccatum contra legem naturae esse sub latere ad huc non posse videri
colligere tale peccatum sub latere esse per gratiam cui hanc
non cognoscit solo naturae lumine sed fore ut existimaret
sub latere esse per contritionem naturalem vel per solam dei
condonacionem ad 4° antecedens arguiti supponere Angelum
naturaliter cognoscere precepta divina supernaturaliter et asten-
sive scire supernaturaliter quod falsum est. Deinde si cognoscere
non esse dei naturaliter videtur hominem habere aliquid scire
supernaturaliter et observare supernaturaliter precepta non habet
aliquid interius sicut secretum cordis atque adus occulti et
licet homo possit illud Angli manifestare non tamen nisi
per signa aliqua naturalia videtur. Sunt autem supernaturaliter
negueunt instructione cognosci ab Angli natura vivente
sed per aliqua signa naturalia. Præterea si evidens est
sit Angli hominum eluere aliquid supernaturaliter tamen ex
Angli cognoscere non posset esse clarum et distinctum eo ipso
quod talia aliquid sunt supernaturaliter et multo minus pos-
set attingere quod per alia talia aliquid eluerent ab homine
an magis habetibus supernaturaliter an alio modo.

Ad 5° var. d. 217 cap. 23 magis Angelum cognosce-
re naturaliter humanitate ubi carere propria substantia
et carere ista sit eundem ordinem naturae cui substantia neg-
ut tamen cognosci naturaliter eo quod format ex modo su-
pernaturaliter potestatem quod humanitas est unita verbo et adus
sufficit. Cum autem obijatur formatione formae naturalis
formae ipsa ab eodem intellectu eodem modo cognosci posse non
immo potest intelligendum id esse quando formatum non proce-
dit ex alio quo potestatem supernaturaliter videtur ad quo communi-
tate essentia talis formatio sunt contingit in formatio per se
substantia quae habet formam per se. Unde colligit Angelum
sine natura relictam deipi et existimare ubi esse personalem

creatur

propriam humanam ad rem non nec in eo videtur
 decepti Angelus per inveniunt aliquid super naturale de quo in
 dicto sermo non potest. Similiter haec responsio ad omnino
 facta sunt non graviter illas cum subiecta propria super
 naturali modo fiat seu pronuntiat ut super naturalis unione ad
 verbum tamen 2° se. ad id aliquid super naturale sed mere
 naturale quod est secundum magis. cum quidem formae naturalis quod sunt
 oculibus caeco super naturaliter respiciunt et lumen absente
 lumine ad hoc productum et divinum impedita productum
 lumine presente lumine se removere in aere existens
 possunt naturaliter cognosci ut potest ab Angelo cog
 nosci naturaliter carentia illa subiecta propria in hu
 manis nec refert quid carentia subiecta pronuntiat
 a modo super naturalis in humanis removere 1° et alij
 effectus relativi pronuntiant a causa extra super naturaliter
 operante quod hoc enim per audent se habet in ordine ad
 cognitionem talis carentiae. Comp. g. alij aliquid effect
 1° de quod formae formae naturalis pronuntiat ut mo
 do subiecta super naturaliter cognosci potest naturaliter maxi
 me quod in eo eventus cognoscit talis pronuntiat se removere et
 cognoscit modo illorum subiecta super naturaliter at hoc est plane
 falsum 2° quod formae secundum respicit effectus formae quam
 negat et subiecta apparet et enim negat formae in subiecto
 apparet quod cognoscit per se removere plus removere ab alij cogn
 formae et subiecta apparet ad 1° a modo subiecta super naturaliter causat et
 tamen 2° quod non est minor ratio cum cognoscit subiecta pronuntiat a causa
 super naturaliter in rem pendet ex cognoscit talis causae et cognoscit probat
 pronuntiat a causa extra super naturaliter operante in rem pendet a
 cognoscit huius causae 1° cognoscit huius probat in rem pendet a cognoscit
 huius causae extra in concedit etiam 1° var. quod tunc cognoscit illij
 probat in rem pendet a cognoscit causae in rem.

Alij negant etiam Angelum cognoscere naturaliter eandem
 rem subiecta in humanis. tamen quod est evidenter cognoscit se
 non.

non videtur subiectum creatum illius luminis? non tamen conditio
cognoscitur se ideo non videtur quod a parte rei non est ad se ipsum
non videtur illud quod impeditur ad se atque adeo dubitari po-
test quod de causa non videtur non absente subiecto in quo
vult non videtur in se directe et possibiliter ut videtur potest sub-
iecto creatum si ibi esset sed per dycentiam formalem vel vir-
tualem sicut cognoscuntur negati aliam rem colligendo rem
non esse quod non videtur. quia illatio incerta indicatur quod
carentia cognitionis potest habere aliam causam praeter absen-
tiam rei et si sufficienter fundamentum ad prudenter sufficien-
tiam vel dubitandum an eas causas accipit ut contingit in pra-
sens non ad Anglos videtur sufficienter et adaequatum cum
non subiecto creatum nempe humanum et non videtur causam
illam quae illud impedire potest non habet fundamentum ad
certis indicandum se non videtur illud subiectum quod a parte rei
non est et tunc merito dubitari potest an ideo non videtur quod
divinitus impeditur. Hinc tamen non est conyere magis
Angelo esse conditum absentem aut negati aliter rei
non in deitione naturali subiecto creatum Anglos causas natur-
ales corruptionis et nullam videtur sufficienter ad existendum
et ideo illi credens quod talis subiecto absentis et non realis
se habere potest. Deo illa supernaturaliter occultante de
ad tamen non tollitur naturaliter eundem quod nullum apparet
in natura fundamentum ad indicandum vel sufficienter
intercedere alio miraculo. Haec doctrina et solutio
magis colligitur ex Insuper 103 in 2o d. 53 sect. 5 § 2 dicitur
et remota prob. ab his supponit tamen quod praedicta difficile videtur
absentia et negatione rei non cognoscitur ab Angelo nisi directa
et possibiliter sed per formalem vel virtuales dycentiam quod
salsum iudicio tenetur enim cum dicitur 214 c. 11 ibi et se-
quentibus absentem seu negati rei certe cognoscitur ab Angelo
non solum per dycentiam et per alienas species sed etiam proprio et
quodammodo conceptu non habens et prob. per magis apparet

emped ordinis sunt et eodem modo comparant respectu
sive intellectus et intellectus non minus proprio conceptu negationem
rei naturalis quam rem ipsam potest cognoscere naturaliter
nisi abunde propter dependentiam a sensu circa abstrahere seu
negationem rei deceptatur ut contingit aliquibus in hominibus
indicant aliquod esse ex eo quod videtur et sensibilibus appa-
ret cum remota non sit. quare cum Angelus in rem cogit
non pendat a sensu sed omnes res naturalis cognoscit ut misse
sunt cum quod esse et non esse rei sunt eodem ordinis et eodem
parto ad intellectum referant consequens est ut Angelus videtur
et clare cognoscit abstrahere seu negationem rei per eandem partem
modum per quam rem ipsam cognoscit atque adeo non colligat
rem non esse quod illud non videt. sed potius ut sensus proprio
conceptu positivum in negationem rei inquam in proprio obstru-
itur ordinem naturalem sicut fecit in ipsa rem et sicut hoc
ipso quod res est cognoscitur ab Angelo cum expressa hoc
ipso quod non est cognoscatur ab eodem abstrahere et negatio cum
hoc autem fundamentis destruitur quo interduci praedicti de
hoc sunt tota structura praedictae doctrinae et solutionis

Mediana quae introducit in 7. ad 6 videtur concedere
Angelus evidenter cognovisse humanum in alio modo carena
proprio subiecto potest esse et habere expressam intentionem non
tamen cognovisse evidenter in seipso quod non novit unde
humanitas sic expressa seu expressa divina ut deo unitatem
hypostaticam vel ab eo aliquo alio modo sustentatur. Deinde
subiungit etiam si non est Angelus humanus in seipso deo hy-
postaticam unitam ad hoc non cognovisse aliquid ipsum unquam
deum esse hominem et hominem esse deum quod sensus et anima
etiam unitam deo hypostaticam et tamen non sunt deus.

Neutra tamen Insuper subinde est in eum respicitur
cum quae humanitas non potest existere per expressam aliam sicut
necesse ulla alia res non expressa non differt ab esse actuali.

et idcirco hoc ab Anglo cognoscitur. Tunc etiam si in An-
glo evidenter cognoscitur hinc in ceteris existere per crystal-
lino cognoscitur substantiata unione humani ad deo ex qua
unione potest colligere talem naturam posse de deo in concreto per
dici et e contrario

2° respectu vero respectu patris Angelus non esset
unione humani ad aliam personam divinas facile inde colle-
gerit illud humanum essendum quod ex substantiata unione integ-
rae naturae humanae ad verbum diducitur praedicta natura divina
et humana in concreto et autem differt ratio de unione anima
concreta et sanguinis ad verbum nam unio est pars physica
sanguinis v^o et secundum se non quodammodo spiritus animalis pars
natura ad corpus huius et ibi praedicta esse in concreto ad de-
ducta ex unione anima et sanguinis ad verbum bene tenentur
ex unione humani quae absolute integra natura d. generare
gandum et Angelum naturaliter cognoscere humanum in ceteris credere
v^o propria et existere per crystal-
lino et multis manij
esse unum verbo.

Ad arguendum quod impossibile est Angelum naturaliter
evidenter cognoscere proprie et gaudere tunc conceptus abstractus
substantiae propriae in humanitate ceteris unum tamen in potest colligere
quod humanum in terminata fuisse substantia divina ad om-
nem et evidenter Angelum naturaliter humanam naturam conservari non posse
sine propria vel ab una substantia et terminari non posse ab una
substantia creatura ad omnia spectat ad partem diducitalem naturae creaturae
quae Angli nunc esse naturaliter verum imo doctores aliqui
probabiliter dicunt non esse impossibile humanam in conservari
invenitur hinc ulla personae deo valeat quod sunt et ad se
non Constanti 3° p^o q^o 12 et hinc deo deo 11. c. 13. q. 13
qui addit q^o 17 natura in se hinc conservata posse operari
non non miraculo deo et conservat. Deinde exponit
ordem deo 13. q. 12. absolute docet naturam humanam terminari

ipse dominus aliam substantiam creatas, nempe Angelos. et al
legat per hanc 1^{am} de comit Gabrili et hanc 2^{am} et alius
quare Angelus etiam h. p. dicitur a se creati evidenter cognoscit
hominem et dicitur non habere propriam substantiam potest multum
non dubitare an per omni substantiam conservatur vel an sub
stantia aliam substantiam creatas et ipse impediat dominum ne
illud videat.

Ultimum arguitur sequitur capite.

Caput 3 An Angelus naturaliter cognoscatur Mysterium Oculi

Notandum est multos esse in hoc mysterio de quibus
dubitari potest an substantiam cognitioni Angeli quae sigillatim
examinanda sunt possunt autem ad 3^{am} capitulum referri in
et hoc mysterium concernere humanitatem Christi unita verbo
divino et habere vim producendi gratiam in omnia sumuntur 2°
et dicitur peculiariter quibus modis existere sub speciebus videlicet
suis et dicitur in quolibet parte eorum ubique consistit per omnes
intentiones 3° denique abesse substantiam partem et vim
et minime acida sine substantia.

2° caput facile explicari potest in quod attinet
ad videri humanitatis ad verbum constat ex dictis ad dicitur
quo naturaliter cognoscitur in posse quod est super naturaliter quod substantiam
quod v^o attinet ad vim producendi gratiam etiam etiam et non sub esse
cognoscitur naturali Angeli cum sit in ordine ad effectum superna
naturaliter omnino et pendens ex ipsa natura quae per dei ree
Capit Angeli consistere nequeat

Circa 2° caput factus in et dicitur in quod ad alios sunt
ex ipso dicitur substantiam et modis propriis eius videri posse ab ali
quo naturaliter directe et per substantiam spiritum naturaliter Tunc et
Christi et partem sunt quod sunt et non informati quod ad sub
stantiam 1° factum ex parte efficientis atque ab ipso substantiam naturaliter

Capit

cognosci sunt etiam per Angelos cognoscit naturaliter corpus animae
 huius sub speciebus quae cognoscit naturaliter illud unum corpus ac per
 consequens existit corpus sub speciebus eorum per se sequitur
 224 et 4° modus illi existendi in corpore naturaliter per se
 est nisi per se extra in se cause efficientis ut dicitur et non habet
 convenientiam aut similitudinem modo naturali animae rationalis et Angeli
 et praeterea per se modus existendi naturaliter ex aliis per se
 modis existendi in se ad convenientiam quae habet obsequium
 in propria specie sub se dicitur et causam etiam per se modus
 esse supernaturalis quae ad seipsum fore nihilominus in existens cor
 poris et congruentis huius cognosci potest ab Angelo naturaliter sine
 eo modo sicut potest cognosci admodum huiusmodi huius non
 cognoscit unum huiusmodi nihil est implicat cognosci unum non cog
 nitio alio modo unum non est effectus alterius neque unum existens in
 illo eodem modo confirmat. Constat 2° q^o 76 art^o 7 ad finem
 quod probatur et Angelus per se naturaliter potest intrinsece corpus huius
 quae modis existendi per seipsum existens in modo naturaliter videtur.
 3° Angeli de se potest ad seipsum nomine angelis quae potest
 aut Angelus potest hoc in seipso eodem modo potest
 de omnibus potestibus

Innotet 2° q^o 76 art^o 7 ad finem et alibi et Alberti
 mag^o in cordil. cordil. 13 ex primo principio philosophi per se existens
 modus realiter unum huius in existens esse supernaturaliter quae ad
 seipsum quae nulli potest naturaliter computare potest aliquid ad seipsum
 cognosci ab Angelo naturaliter in modo ac per consequens neque
 existit huius sub speciebus quae hanc cognosci non potest non cognoscit eo modo
 existit praeterea huius et huius per seipsum praeterea naturaliter
 sunt fore ut naturaliter per se cognoscit Angelus videtur illud
 esse in seipso modo non tamen unum non esse quae per se eorum videtur
 non esse omnino intrinsece eo quod non contingit modo supernaturaliter
 tamen per se. nunc autem unum per se etiam huius extra seipsum
 in propria specie sunt videri huius ab Angelo in caelo per
 seipsum

propria spem ad id in anima quae illa spem non habet, autem per
perceptionem propriam ad id quod natum

¶ Hinc omnino dico. Angelus non potest unquam naturaliter
directe et per se ipsum spem cognoscere modum perfectionis propriae
suae in Deo, si enim saltem modum haberet per quod illa modus
esset perfectior, quod autem subter cogitur, non potest esse omnino
et non tamen naturaliter intelligi creati, attingere nunc naturaliter
cum perfectiora quod autem subter ut omnino latet, si vero modus
ille ut alij volens esse quod autem subter naturaliter non tenent ut non
esset debent corpori, tamen nunc aliter subter commutatur per
cogitur, quod autem intelligi Angelus non habet ex natura sua spem
sua, nisi non habet illi ex natura rei, quod non potest naturaliter cogi
nunc ut volens modum, cum per quod Angelus, sed debent nunc
aliter et consequenter spem perfectionis naturalis et accidentis quod autem
sua subter autem debent nunc modum, quod autem illa modus propria si esset
et naturaliter quod autem subter non esset debent naturaliter corpori, tamen
nunc illi aliter subter non esset propter debent nunc aliter
spem cum Angelus. Dico in Consequenter si enim saltem modum habet
cum quod nunc pro illis non habet nunc propria in Deo nunc
modus alij perfectionis nunc sunt nunc in nullis aliter rei

¶ Dico 2. non potest etiam Angelus directe et per se ipsum spem
videre naturaliter contentum corporis et sanguinis Christi sub speciebus
eucharisticis et ab eis independentem, sed per 2. per 16. et per 17.
quod autem naturaliter quod habet Angelus, corpus et sanguinem Christi, sed non
videt corpus et sanguinem, cum propriis modis et essentia nunc debent
Angelus spem representantem corpus et sanguinem Christi, cum propria
in extensa cum talibus propriis, per corpus et sanguinem Christi in
debito et proprio modo, quod non potest Angelus videre di-
recte et per se ipsum spem contentum corpus et sanguinem Christi, cum
sua sub speciebus et ab eis dependente. Dico per se ipsum Angelus in
Deo spem naturaliter videre contentum corpus et sanguinem Christi, cum
non tenent propria aliter, si haec naturaliter videtur esse

proposita cum praesens conceptus in negativis dicitur et denominatur
exponit et in aliquo modo sustinetur si enim nullus est ratio cuius sit
unde exponit non videtur eadem praesens vel naturae cognita in ordine
possit vel nominari ad rem aliam praesentem.

Ad 2° scilicet 2° la vox humana est et modo praesens
sunt in se quod finitur et in supernaturali quod subiectum
autem videtur in se ab Anglico naturaliter quod modo illa praesens
et exponit non debent esse naturaliter aliquid ad se ipsum Anglico
et naturaliter debent esse et cognita est ad 2° ad ista cognita
et in ordine ab Anglico exponit naturae est in se habet naturam
naturam quod sit in se efficiunt non nihil supernaturali sit in se
tenet tenet et praesens quod subiectum naturaliter et ut si natura
naturaliter debent animae et ut in se tenet ab eo videtur exponit et
et videtur est ad animam quod est praesens illa cognita et videtur
non debent naturaliter exponit et videtur tenet et ut videtur non sit
sunt corpus est et ratio sub illa praesens exponit tenet ad ista
sunt in se. Ad arguitur vero quod ad ista modo post
modo praesens negativum possit exponit quod sit modo illa habent
aliquid commensuratum ad ista modo naturaliter commensuratum
et Anglico efficit tenet in se ad ista ut non sit non possit
procedit ad causas naturaliter videtur etiam negare illi sit commensuratum
tenet commensuratum. Deinde scilicet et videtur modo exponit naturaliter
in se est et ab ista exponit modo exponit in se loco ad com
mensuratum sed ad ista procedit. unde tenet videtur videtur modo efficit
naturae supernaturalis. Videtur lo supernaturaliter non efficit quod subiectum
et in se quod non efficit debent non commensuratum. illi sit non possit vi
deni ab Anglico quod commensuratum sit in se. Deinde quod sit sit
et non efficit supernaturaliter quod ad subiectum est modo si nulli rei efficit tenet
naturaliter et debent sit recipere posse non nulli sit deus ad ista commensuratum
et non quod efficit supernaturaliter quod subiectum ad habent pro
tenet tenet omnino naturaliter et tenet. sub ista non nulli tenet
modo et commensuratum et debent. Ad ista ut quod subiectum videtur

et concipitur per Angelum in se ipso videtur naturaliter concipitur corpus
et purgatur etiam sub patre Quia dicitur in cogitatione praedicta
de quo Angelus non habet spiritum representantem rem spiritus concipitur
naturaliter per se posse dicitur videtur humanitas in se ipso concipitur
in se ipso unione hypostatica quod humanitas et res Quia dicitur videtur
praesens con naturaliter. Ad angelum Concipitur in se ipso
esse Angelum qui naturaliter potest inveniri corpus etiam corpus
in se ipso concipitur sub patre negat id est incredibile videtur
de reum addit. Ad primum con pat et dicitur videtur
pat rem cogitur in se ipso quod angelus videtur naturaliter
claud expressit et nullibi praesens

Quod attinet ad transumptionem dicitur et non
cognoscitur naturaliter ab Angelo immo per magis et per se
non cognoscitur naturaliter id quod in illa materia et videtur
cognoscitur expressit corpus et spiritus etiam est corpus et dicitur
in se ipso concipitur sub patre videtur quod non habet spiritum representantem
rem in se ipso concipitur ad modo videtur in se ipso concipitur
in se ipso dicitur est sub patre immo etiam quod non cognoscitur non
naturaliter sub patre per se et non dicitur expressit corpus et pat
quod in se ipso succedunt videtur videtur etiam potest natu
raliter cognoscitur et dicitur.

Circa 3° caput. Vnde etiam cum videtur abstractum
poni et vni proprie et quod dicitur concipitur ab Angelo
naturaliter cognoscitur per se hinc videtur deducere videtur Angelus
per se concipitur videtur quod in se ipso concipitur et habere mo
do videtur per se. Adde praeterea modo illud videtur per
se videtur proprie et quod dicitur concipitur in se cognoscitur ab
Angelo quod non est super naturaliter videtur cum videtur videtur et negat
aliquid videtur naturaliter videtur videtur videtur videtur in se
Abstrahit loco videtur per se videtur videtur videtur videtur
videtur per se per se in se videtur videtur naturaliter ab Ang
elo cognoscitur in se videtur quod dicitur videtur proprie concipitur quod
videtur in se super naturaliter et quod nulli videtur videtur

sed necesse est ut per se non habeat communem in se per se cum
per se Angly cognoscit in se necesse est in alio per se
et quod dicitur conceptus in se esse illud quod in se
potestatem conceptus in se potestatem effendi per se vel potestatem
alio conceptus in se per se modo si v. Angly cognoscit in
se necesse est in alio in se potestatem conceptus in se
per se necesse est in alio in se potestatem conceptus in se
per se necesse est in alio in se potestatem conceptus in se
per se necesse est in alio in se potestatem conceptus in se

Dicendum i. Angelus non potest naturaliter cognoscere de
vite et per se propria forma in se potestatem effendi per se
vite in se necesse est in se esse conceptus in se et in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se
per se conceptus in se necesse est in se esse conceptus in se

Dicendum Angelus naturaliter cognoscere absentiam panis et vini
et negationem in se conceptus in se per se conceptus in se
et in se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se

Ad id quod dicitur per se necesse est ab Angly cognosci
naturaliter in se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se
per se conceptus in se per se conceptus in se per se conceptus in se

Capitulum

vel rogante deo auxiliante ad id missum vel certe quod illi
in via felix fuerit in eis reuelatum felix dei mandatum
fore et genus humanum ab eo redimendum ignorantes circumspici
et modum redemptionis non ut habuerunt de homine illo esse illi
sicut

Quidam 2° Angelus omnes Deos vidisse in multis
hac effigiebus quod subter ab eis quod Deo videtur
et sic ut sicut et sic et sic quod sic Paulo ad Hebr. et omnes
Angeli sancti fuerunt videntes in multis videri spiritus per se
quod beatus quod in beatitudine capere saluati. et oportet
ut ab eis Deo videtur aliquid huius effigiebus reuelatione
habuerit 2° quod erat maxime conueniens ut Angeli in eo in
in perfectissime cognoscerent deum capere iud.

Quidam 3° multos circumspici quod et redempti omni
bus Angelis tunc videri quod comprehensibus in eis bene
habuerit iuxta quod et possent decessit tempore plantatione
muni perfectas in eis videri circumspici perfectas vel manifeste
in eis et sic ut dicitur et dicitur et de alijs huius quod et
tunc conly in eis ut multa in his quod et dicitur pro diffin
per in eis et sic ut dicitur et dicitur et dicitur et dicitur
vident hoc mysterium fuisse ab initio ignota Angelis itaque Angelus beatus cogi
tione huius in his in eis in principio reuelationis postea per
reuelationes penitentes perfectas quod circumspiciant

Ad opposita argumenta Deo in primis verba illa per quod est sic Rex
quod fuisse dicta ab Angelis non est ignota sed est admixta ut vult Aug. serm. 178.
et arguunt specialiter circumspiciant et modum redemptionis testimonium huius quod
et sic qui venit de deo. vnde arguit a PP. Testimonium in q. l. de Marcia. cap.
nisi illa verba de profeta ipsa non sunt sed profeta ipse in passione et dicit
quod est sic qui venit de deo. Cyrilus v. in libro profetae tribuit verba illa
Angelis Deo interrogatis tempore ascensionis ipsi non est ignota sed est huius
in pluri speculati et certe prius exordat. diu non quod Angelis et ignora diu
superiora ea verba protulisset nisi ante deo ascensionis nouerant ea Angelis bene

grae saluare etiam si sint imperii etiam uideant in uerbo
hoc mysterium et illud uideant si Angeli et uisibili sunt
etiam si fuerint tantum imperii ex eo factum quod illi in uerbo
fuerit reuelatum quare dicendum arbitror Angelis ab incho
beatitudine uisibile in uerbo mysterium. Circa quod docet
Iacobus 1. 2. 3. dubi. nec uisus in uisibilibus ut Angelus
in concilio cognoscit eandem circumstantiam Iacobus 1. 2. 3. 4.
erunt ad uisibilem mysterium. Circa

Quaestio 18.

De modo cognitionis Angelorum.

Disputatio 11.

quod per actus intelligit Angeli sit in actu 1° et 2°

Capitulum 1. De habitibus quibus intelligit Angeli
et in actu primo.

Var. 2. 220. 22. nullum habitum naturalem appetit in intel
tu angelico obiectis distinctis per intelligit Angeli et intelligit
et per se appetit et ab omni impedimento liber atque ad
ma fuerit se non solum in uisibilibus eundem sed et in uisibile
credibile aut opinabile sibi apparet quod non indiget habitibus quo
facilitatis ad quosdam. Alii non solum uolunt intelligit Angeli
nisi habere habitum sed etiam nullum intellectum esse capax habitus
et probant quod per se omnino nullo modo nullo modo habitum
indeterminatum sed ad actus quos eluere possunt sed per se omnibus
requiritur. Operatur quomodo potest ita ut non potest ut operari
ut quibus intelligit sed per se omnino nullo modo nullo modo habitum
suum naturalem.

Socinus 1° disp. 35 Metaph. 5° 4° n. 24 magis Angelis ha
bitus uisibilibus circa uisibiles naturales eundem uisibilem autem
habitus circa uisibiles non uisibiles. in probat quod habitus solum re
quirit

propter aliquam oppositionem inclinatur ad unum propendit in alterum
vel quod propter imperfectionem aliquam vel defectum ut facile
et prompte concurret alteri sed neutrum horum reperitur in intellectu
Angeli quod omnino propendit uno nullo quomodo speciatim per
in intellectu evidentes aliquid quod illo impedimento non ut in lege
at compositum autem deinde ad cognoscendum compositum in prin-
cipio effectum in compositum proprium in effectum quod non habet ha-
bitum nisi ante circa intellectus evidentes. 2° compositum quod ad alterum
in compositum generalia sunt per se coram integritate manifestant
et futura contingencia de quibus aliquando probabiliter conij-
cere opinari vel credere potest Angelus intellectus cum non
est omnino determinatum quod videtur habere quo determinatur
et habet fiat

In solomonia dico 1° intellectus Angeli nullum esse habi-
tum naturalem sed per ab initio creatus et per se contra
naturam qui autem concedit Angelis habitum quendam congenitum
quod attingunt omnia principia et in illis omnes eunde-
m vel compositum et per compositum quod habet effectum naturalis non per
in se per se natura sed acquiri et nullum est fundamentum ad
afferendum illis intellectus Angeli per accidentem. Nec reperit
quod imperant effectum nam effectus requirunt ad simpliciter
operandum habitum autem per ad faciendum

Dico 2° in intellectu Angeli reperiri habitum circa
intellectus et in eundem dependentem ab objectis intelligibilibus et ac-
quisitum per proprias vias. ut Aristoteles ante compositum 6.
Iohannes etiam 12 tract 10 dicit 1^a et 2^a quod per se non a priori de
quam in hominibus admittunt habitum et intellectus aliquos
vel difficultates potentiam in agendo tunc cum indigent aliquo
qualitate qua determinent vel vincant difficultatem sed hanc
tunc habitus aliquos esse sicut in Angelis in se circa intellectus
in evidentes et etiam circa evidentes quod in illis etiam admittunt
de sunt habitus intellectuales in se per se intellectus Angel

in praebendo appetitum aliquod habere potest indifferenter
tunc ad tendit simpliciter in rem ut quando exiit de se
et sola apprehendit sed si movetur a voce appetendi a qua
potest magis vel minus exiit tunc vel de maiore et minor
adventura vel de aliquo impedimento sicut facit expedire
ad iudicandum de se et hanc indifferenter potest requirere hanc
bonam consuetudinem vel nullam et tunc ad hoc manum potest cuius veritas ali
qua voce non nihil latere potest Angelus et si post praecipuum
negari cum non potest committitur etiam praecipuum tunc
non aliquid remissa aut ad minus ad ventura cognoscere potest
de Angelo et tunc ad appetitum promptum et facilem reddi potest
et Angelus per habitum Praecipuum generum dicimus An
gelus formi aliter non dependere sicut potest veritate et implete
sunt illi habitus inferre ad facilem appetendum conti
cui vel non facile potest Angelus contumeliam resistere in
prima principia quando est eadem longissime distanti tunc
potest omnia simul aut eadem ipse cognoscere vel non vult
contumeliam resistere in prima principia etiam si facile potest
per se vult pluribus alijs rebus et conditionibus attendere
re quae secundum non habent perfectam contemplationem tunc ipse
apertum Adde quod non differt occurrere circa praecipuum
demonstrabilem ut intellectus angeli non potest determinari ad appetitum
formi et tunc habitus condicione potest ut promptum appen
tatem.

Ad appetitum vero per generum intellectus Angelicus post
praecipuum potest remissa vel ad minus ad ventura conti
berare terminari aut tunc appetendum vel per Angelus
vel vult magis adventura vel per impedit considerari ali
orundem et in eo ventura non potest prima solitudine etiam
in sebo eundem potest facilem reddi per habitum ad appetitum
eundem qui considerant nullum intellectum esse capax habitus
per intellectum etiam si non potest habitus per naturam esse capax
habitum non vult potest naturam quaedam habitus autem quos resistere

id est momentum de aliqua ratione cognita in dicto qualis
sunt potest appetitiva et inde conuenit et tunc capax semita
dicitur quod ad illas uarij modis propensi potest tunc natura
et pro uariis deesse uicibus ab illis moueri possunt quod
in naturalibus et nullo operantur aliquid habent in se quod
per habitudinem auferri vel minui potest. Nec dicitur quod
esse potest naturaliter operantur sed et ut sit non semper appli-
catur sed sunt conuenit et ut per habitudinem magis applicari queant
ut potest in equo cuius appetitus le uicibus operatur ad potest potest
et potest in se ad illud applicat non semper eodem conuenit appe-
tit et applicat potest in se ad illud operatur et deesse potest
nunc uicibus nunc rempore operatur unde potest tunc et in
rely sit potest natura non fuit semper tunc natura impetu circa
dicta uicibus ut ut auferri uicibus impetu ille per habitudinem
habitudinem dicta indifferencia quod determinari vel minui potest
ut alia sunt autem potest natura quod simpliciter ab dicto
existunt et habent dicta simpliciter hoc et ut dicitur de ali-
qua ratione natura in simpliciter tunc in dicta natura quod
sit sunt potest potest tunc in omni natura potest simpliciter
atque tunc et in rely esse ad simpliciter apprehendit et esse
tunc esse habitudinem quod sunt ad dicta simpliciter determinate
Ad probem primam partem potest tunc constat ex
dictis etiam in rely Angelus ferat nullo quod ad specifi-
cationem in dicta euidencia nihilominus potest magis inclina-
ri per habitudinem quod non semper equa potest tunc natura
nec semper terminari et conuenit eorum equa attingunt ab
Angelo vel quod ad illa uicibus rem tunc ex parte considerare vel
quod ad potest facile ea quod pluribus alijs rebus in se
sit

quod attinet ad habitudinem super naturalem dicendum est
in Angelis ad minus reperiri quod in hominibus nec mi-
nus nullo esse illis quod esse tunc et quod super naturalem habitudinem
requiritur ad intellectum naturalem super naturalem et in rely de vo

Amos

voluntas Angelica eodem modo comparatur ad actus
supernaturales ac intellectus et voluntas humanæ. Quod si in
intellectu et voluntate humanis reperimus habere supernaturales
ita reperiemur in intellectu et voluntate Angelicis.

Capitulum 2. An intellectus Angelicus semper sit in actu 2°

Sicut nonnulli theologici exprimentes Angelum
non vacare parentis naturæ cognoscere sui et dei ut ab eis
cognoscere non possit. Ita caretur huius ad 2° et 3° quædam alij
recentiorij. Alij tamen demonstrant spiritum perfectum
gelidum aliquid a sui cognoscere fieri. Vnde dicitur 2° 2° 2° ad
videtur in mente videtur.

Idcirco tamen 1° non esse necessarium ut Angelus perse-
tus vacet cognoscere naturæ esse suæ esse tamen probabile
cum proprio vel fore semper in tali cognoscere usque sui
magis iudicatur tamen quod illud obiectum est finitum atque
ad hoc non continet omnem rationem boni ac per consequens
non videtur esse Angelus ad sui cognitionem tamen etiam
quod Angelus pro imperio propriae voluntatis potest apprehendere
intellectum suum ad tamen multos obiectos et tamen intente ut ne-
queat simul attendere ad cognitionem. Intellectus suæ et
tamen cogit a sui cognoscere casare. 2° partem per quædam
habere est Angelus non posse ab omni cognoscere simul
fieri exigente ad propria potestatem. 3° probabile est ange-
licum semper vel fore semper in esse suæ cognoscere usque
consequenter per quod inter obiecta naturalia quæ infinita cog-
noscit Angelus nullum est illi magis connatum aliud ac
suis nec quod ei magis placeat quæ propria potestatem. 4° tamen ad
formam est ut semper vel fore semper sua potestatem consentiat.

Obijciunt contra id quod constat omnia alia inventiones
habere aliquid actionis vitæ a qua non quædam potestatem
quælibet est mixta in plantis et alijs. 5° et in Angelis affig-

nanda

aliqua actio virtutis a qua cessare non possunt hoc autem
nunc est alio modo cognoscitur per quod nulla aliam habet
quod contrarium et proportionatum quod est per non oportere ut An-
geli perseverent semper in eadem numero aut virtute hoc est in
eodem numero intelligitur circa idem obiectum. Tunc est ut ne
quasi simul suspendere omnes cognoscit quorum potest non
sive ab uno in alio non est inditio in virtutibus non
semper est eadem numero. 7° scilicet unum propter hoc continentem
materia

Secundo 2° probabiliter dicitur Angelus non posse ab omni cognoscit
simul cessare in posse virtutis cessare a cognoscit deum hoc est
totum et per seipsum quod per seipsum est esse in actu quod esse
in potestate quod cum Angelus sit per seipsum omnes
creaturis semper est in actu obiectum spiritus non alterius
nisi intelligitur quod est per seipsum. Spiritus quod per seipsum non
bitur in actuali cognoscit alterius obiecti nec potest simul ab
omni cognoscit per seipsum. Compositio 1° quod non videtur componi per
seipsum Angelus ut membra potest tamen in actu 1° admo-
dum dominantis si enim virtutes corporales nunquam cessare
re possunt ab omni spiritus virtute potest virtutes non corpo-
rales est ut virtus Angelus cessare potest ab omni spiritus
virtute intelligitur Compositio 2° quod cum Angelus non sit per seipsum
intelligitur quod eius virtutes aliter seipsum vel alium obiectum virtutis
obicit vel obicitur per seipsum non fundamentum virtutis
illud virtutis omnino dicitur Compositio 3° quod homo a partibus oculis et
in parte dicitur virtute illius virtutis non potest non videre aliquid
word virtutis quorum hoc est illud virtutis potest non in
turi et ab imaginariis virtutis virtute omni cognitione loquuntur
libet bene potest virtutis Angelus loquuntur pro virtute a quibus
libet particulari cognoscit cessare non potest simul ab omni
2° per seipsum quod nunc est ut Angelus semper nunc in cognoscit clara
aliter obiecti creati quod nunc est cognoscit illud ut virtutis ac virtutis
ut dependens ab alio ac per consequens ut cognoscit abstractum in

Compositio

argua effectibus pendit tale serm

Caput 3 An omnia quae Angelus potest
affigui vult naturali potest simul cognoscere.

105

Pono ex libris de omnibus posse cognosci plura simul per
modum plurium hoc est per plures conceptus sedes atque ullo modo
intra de quo videtur potest vna, d 220 c2 et quoniam varijs
modis explicat. Ita dum negat aut 2 huius q potest Angelus plu
ras ut plures intelligere faulter dicitur et explicatio quomodo
trahit de omnibus sedes ubi post q ad a nempe d dicitur intell
endū esse de cognoscere perfectas q non potest intellē ut perfecte
considerare simul plura dicitur sicut potest quodlibet illorum
per se

hypothese circa praesentem controuersiam Bernardus 20
contra gentes c10i docet posse Angelus simul cognoscere
vniuersa cognoscere omnia dicitur quae per eundem spem repre
sentant per q si omnia illa dicitur possunt representari in
actu: per eandem spem impressa possunt pariter in actibus
representari per eandem spem expressa. At Gregorius
in 2o dicit si q contemdit posse Angelus distinte cognoscere
simul omnia quorum habet spem idque per plures actus
et spem confirmat non qd Aug id dicitur in de lib 4 de
genesi ad litram c32 et 33. Tunc etiam q causa partialis vna
pluribus seruis ad operanda diuina potest plures actiones
si res designat id intellē Angelus d causa partialis quae
ad infra se elicit intellectione et in operando ad designat
q potest simul intelligere omnia quorum habet spem

In eodem tenent d 10 Angelus posse vniuo actu
simul cognoscere omnia dicitur effectibus distincta quorum
habet vna spem impressa vna d 221 c3 n 14 p qd
spem impressae sunt Angeli iuxta intellectualium perfectum
vniuersum quae qo rōi componit d ut vniuersa cognoscere

attingere

valent Angeli omnia saltem deum esse debent de se
quod habet una forma deum omnia deum esse debent
diffinita ad ut recte videtur. Vnde videtur si per unam formam
represententur Angeli omnia individua unius nature spe-
cialiter quae sunt in magno numero vel infinita de se
de posse Angelum assumere omnia illa considerare non
sunt indicabimus esse impossibile quia non intelligitur Angelus
limitatus de non potest simul attendere ad tota deum

Secundum 2° multo minus posse Angelum naturaliter
cognoscere omnia simul quod habet per se de se. Et
de deum de se de se. Vnde videtur et per se de se de se de se
et patet quia nullus de se de se de se de se de se de se de se
efficiatibus naturaliter intelligitur Angelicus in tota de se de se de se
intelligere non ad intelligendum plura de se de se de se de se
manu et minus virtus de se de se de se de se de se de se de se
concedendum esse extraordinarium quod et minus perfectio

1° respondet Gregorius in causa totali minoris virtutis
esse producere maiorem effectum non autem in causa partiali
nam non est minoris virtutis ferre pondus nisi simul cum
alio causa partiali quod ferre pondus ut si sine corpore et
sine videri cum intellectu non sit causa. Namque intelligitur
namque non est nisi admittendo in intellectu angelico minor
virtus ad plures cognoscendo producendo simul cum plures
partes quod ad producendo producendo cognoscendo et plures
partes partes

Vnde notatur factum Gregorius 1° causa totali partiali
alij si finitae virtutis sit non potest naturaliter producere ma-
iorem et maiorem effectum sine termino etiam si cum alij
causis coniungat ad producendo. 2° causa totali unius et
per doctrinam Gregorius in omnibus causis partialibus
cum de se de se non subordinatis per se in auctoritate con-
vincendo simul negat unum esse in intellectu et partes

Item qd inde fieret posse intelligi dicitur simul infi-
mitas intelligentes si representat quibus procedunt esse
quod nemo dicit. Sim etiam qd quantum ad unum intelligit
utatur quibus ad efficiendum intelligenti esse d' causa
principalis attentionis nequa homo autem minor esse
repperit singulorum dicitur quando plura dicit simul cog-
noscuntur satis superque dicit experimentis tunc proce-
dere qd ex doctrina sequitur posse etiam simul inter
nisi cognoscere simul omnia dicitur quod habet speciem
mundo negat Gregorius se non reddere sufficienter dicitur
inter se et intelligit ex eo quod sensus cognoscendo
fatigatur. nam bene dicitur quod possit saltem per rationem
nisi omnibus speciebus quibus procedunt d' et simul cog-
noscere omnia que per tales species representantur.

Ad oppositum sententia facile respondere potest ad forma
mentem dico dico non posse seipsam repraesentari per seipsum
vnde expressa omnia quae representantur per unam repraesentatam
qd intelligi voluit simul attendere ad totum multum dicitur. Ad
id Gregorius vane respondit dicitur. unde dicitur videtur
Augustini mentem esse dicitur imo cavendi cognoscere omnia
quae praedicta sunt non tenent colligere Augustinus omnia illa
simul cognoscere. vnde tempore momento ad 2° comparat
dicitur dicitur causa partialis simul autem dicitur causis potest
esse simul plures actiones ad posse tenent. dicitur plures
et plures sine termino. qd talis causa habet finem offi-
ciantur.

Quia vero dicitur Angelus potest pro arbitrato ex his
que in eadem specie representant unum tunc alio cognoscere.
Potest esse ut dicitur videtur. Vnde dicitur ad 2° ad finem et ratio d' qd
dicitur non nisi possumus eodem habere error unum dicitur et
non circa aliam etiam potest Angelus in eadem specie ad id
intelligendum unum dicitur et non aliud.

Quaeritur 2° an cum Angelus vult cognoscere simul
plures generi representantis per eandem speciem potest illas
cognoscere pluribus actibus. Quod autem si post e contra
et in proxime extrinsecus negant potest per unum et eandem speciem
duas vel plures substantias simul etiam continenter angelum
videntem plures illas substantias cognoscere simul libere eodem
actu cognoscere. probatur simul quod plures illi actus non possunt
fieri de se ad habentem speciem principium et idem obiectum

Verum autem probatur ex unitate principij cum enim unum
sit specij representans omnia illa substantia in actu 1° et ange-
lus nisi velit illa unum appreciare quomodo habet in ordine
ad illa substantia non potest non producere unum speciem ex
precepto omnino illa simul representans. Vnde 2° cum
casu actus 2° concluditur 3° probabile iudicatur posse Angelum per
eandem speciem unumquemque elucere simul distinctis actibus
maxime circa substantia specie distincta nam circa individua
eiusdem speciem exprimitur non esse unum probabile

Ego sane non video cur Angelus non possit per eam
dem speciem unumquemque elucere simul plures substantias non
solum circa substantia specie distincta sed etiam circa individua
eiusdem speciem nam si Angelus possit nisi eadem specie
ad producendum speciem distinctas et nisi circa distinctas
substantia non potest nisi eadem specie ad eas cognoscere simul
elucendas cum non desit actus in specie nullas enim non
ostendit nisi posse speciem illam simul ad quod speciem po-
test nec desit unum in intellectu angeli qui plura ut plura
potest simul cognoscere. Verum autem de premissis in primis
sunt nam in primis sine fundamentis dicitur actus illi
procedentes ab eadem specie nisi posse unum de se de se
ingruntur enim numero vel specie multa distincta
vix. deinde ex unum principij ad recte inferri unum
effectus quare concluditur posse Angelum per eandem speciem
simul cognoscere plura substantia unum vel pluribus actibus prout

liberunt

Capitulum 4 unde determinet Angelus ad cog
noscentiam obiecti potius quam aliud.

Ratio dubitandi est quod cum Angelus non sit per se
in actu cognoscens rem omnimodis; causet a cognitione rei praesentis
aut praeteritae non apparet aliquo compere a quo iterum
redire potest et determinari ad illius rei cognitionem nam de
determinatione agunt de obiecto exteriori nam si semel demum esset
illud obiectum immutatum ipse intellectus angelicus non operari conee
deretur et ab eo obiecto non neesse determinari nec redire ad pre
teritum cognitionem. Et tunc non determinatur nisi a cognosc
tione praesentis immutatae quae enim cognoscit illud obiectum praesentem
etiam nullam habeat connexionem ad obiectum praeteritum. Denique
non potest determinari a propria voluntate angelica haec enim
possibilitas praebet aliquam cognitionem nec potest applicari in
voluntatem cogitandam de aliquo obiecto nisi prius existat
per aliquam antecedentem cognitionem.

Gregorius super hoc casu dicit quod ubi bene diffinita
semper potest dicit potest Angelus libere se applicare ad
cognitionem huius potius quam illius obiecti potius quam illo
rum cogitandum in se ipso. Et si nulla voluntas libe
ra procedat quae velit Angelus hoc potius quam illud
considerare non est dubium per se in aliquo cogit
to quae causare potest non dicitur in eo libere per se
quod habeat expressam voluntatem libere in ea per se
non enim semper reflexe cogitatur se cogitare bonum
esse in ea cogit per se non tamen habet voluntatem reflexam
vel ipsa procedat voluntas per se in ea cogitatur vel non
procedat si non procedat ad dicitur voluntatem reflexam libere
abique propria voluntate expressa illius quod contendit gregorius
autem procedat expressa voluntate debet illa omnia et alia
voluntatem reflexam et si in voluntate se admittendo et libere eo

gretorio

in qua Angly libere permittat sine expresso voluntate
vires permittendi in eis qd pariter potuit Angly se redu-
cere ad id aliquam cogitationem vel i^o se applicare ad cogne-
scendum vnde dicitur potius quod aliud sine expresso voluntate
vires reducendi ad ead vel applicandi.

hac tamen doctrina multo videtur non esse actus
erans inceptio cogitationis negaturque praevia voluntas
expressa cogitandi ad liberam autem continuationem eadem
cogitationis non dicitur expressa voluntas praesumendi in
ea i^o sufficit facultas voluntatis quae inceptu cogitandi de
tali obiecto et abstractio sine expressa sine virtuali perma-
nentia tali cogitationis sine potius actu voluntatis ad
inventionem autem illa fieri potest vel fortasse per ipsam
aut directam cogitationem quam infra cogitans experitur per
ipsum tamen sine novo actu vel per distinctum aliquid re-
flexum quo considerat se talem habere cogitationem quia
tunc reflexus non dicitur liberi proveniens ex praevia aliqua
voluntate quam liberum praecedere aliqua cognitio si-
cut enim sequeretur imperitus processus id dicitur naturalis
procedens ex ipso directus cogitandi. Quare ut Angly
libere periret in cogitandum inchoatum non indiget illa
tamen expressa praesumendi in ea i^o sufficit ut illa cogi-
tationem non omittat ad possit ad v^o ut illa de novo
inchoet libere, indiget expresso actu voluntatis qd sine
ipso actu negat applicare multum ad cogitandum
Ferrariensis v^o ut dicitur in praedicta expediat
2° contra gentes eorum sensu Angelum semper se ipsum
contemplari ac portiones suas atqz omnes res intelligibiles
quibus praedictus dicitur esse consequenter cogitandi saltem con-
fusa ita tamen spiritum ac demum ex hac v^o confusa parte divi-
nane cogitandi distinctum huius vel illius obiecti pro arbitrio. ad haec
doctrina non differt sumis in d^o 33 et 14 nisi cogitationem
quam dicitur esse habet Angly appellat principium et secundum
ipsum liberi aliam cogitationem qd Angly inveniuntur

intuitum aliquo modo omnium species intelligibiles quas
in se habet et ut possit illis libere uti

¶ Vnde dicitur et ex eo habet quod regat quod non dicitur
nisi aucto Angelus semper se ipsum cognoscere vel si
se ipsum semper cognoscit non dicitur semper actu con-
templari omnes suas species intelligibiles unde apparet
tenet totam determinationem Angelus ad hoc potius quam
illud sicut cognoscendum verum eundem esse in deo aucto
nate

¶ Dicendum tertium dicitur Angelus posse intendere ex cog-
nitione unius obiecti determinari ad cognitionem alterius quia
de obiectis sunt inter se connexa sic ex cognitione causae
excitanti potest ad cognitionem effectus quia in eis continet
tur similitudo sicut in semper consumpletum proprias species
intelligibiles tenet quod eas actu contemplantur semper
principia cognitionis dicitur enim ex tali consumpletum
excitanti potest ad naturam eandem deum cognitionem et de
formam vel hanc et illam cognoscit et obiecti pro ob-
iecto

¶ Dicendum 2° quod Angelus non intuitus proprias species
negre cogitatur de aliquo obiecto quod potest eum determinare
ad cognitionem alterius rei sicut determinat^o verum eundem esse in
deum aucto nate quia vel immediate determinat Angelus
ad rem cogitandam in quocumque negotio vel determinat ad conti-
plandum species aut aliquid aliud sicut unde excitanti pot-
est ad alterius rei considerationem de quo 12° disputatur sicut
¶ Ad id ad cognitionem in quocumque negotio ad Angelus deter-
minat ad id libere non esse sed naturalem prae illo impe-
tione videtur integrum eundem esse naturam Angelicam vel eodem
generari eandem naturam in personis in cogitationibus et
quas creatas et ex quibusdam personis ad aliam vel in
vultum alio commutari impediendo cogitationem ad quod
excitanti est. Ad intendendum tertium et videtur libere in
vultum

intellectus applicat ad aliquid cognoscendum ut potest ut per
 udat semper notata in particulari cui rei quae cogitatur
 hoc est non nullum cognoscit intellectus de nouo ex libera
 voluntate applicat quomodo enim ante omne imperium uel
 totum regnum aliquid cognoscit non tamen semper cog-
 nitum rei in particulari quae cogitanda est ex uolun-
 tate uoluntate nam ut quae libera applicat intellectus ad
 intelligendum omnia quae in aliquo libro continentur
 non oportet praecognoscere quae ea sunt in parti-
 culari sed factus est suspensus parte se intelligere ea
 quae in eo libro sunt unde in Angelus libro ap-
 plicat propter intellectum ad res cognoscendas quod non
 negat in actuali cognoscere per se ipsum sufficit ut
 est subiecto cogitante praeparant spiritum et quod spiritus
 ex illarum cognoscere existit se posse ad ueritatem cog-
 noscenda. Verum est non posse uoluntatem applica-
 re intellectum ad rem aliquam in particulari percipi-
 enda quia praecedat in intellectu aliquid notata eius
 in particulari non eo modo quo aliquid dicitur uel con-
 uertere uel dicitur debet. unde esse praecognitum

Capitulum 5 An Angelus actu cognoscit de seipso

secundum in 2° dicitur quod et alij absolute conueniunt Angelus de
 corpore et continentur circa articulum 3 et 5. Item aut 3 debet simul
 tibus quod non solum circa istas naturas sed etiam circa supernaturales que
 sunt illis omnino distincta et quidem de supernaturales probat
 1° et 2° dicitur quod de uoluntate aut 15 et 2° dicitur quod aut 6 ad 2. et 2° dicitur quod 11
 aut 3 ad 3 probat 2° quod Angelus in naturalibus non dixerit cog-
 noscenda effectus et corpus etc. praeter id dixerit quod ex
 aliquo actu effectus probabilem cognoscit aliquid istud uel quod
 intellectus Angelus aliquid non naturalibus praeter in corpore dicitur quod
 dicitur probat sine defectu cognoscere et naturalibus et dicitur in

Chor

Et cognoscere illud esse verum iuxta miracula et effectus
divinorum 3. q. super naturalibus cognoscere videtur angelis iuxta per
sonarum natus 3. q. sicut non dependet circa deum naturalibus
ita non dependet circa supernaturalibus 4. q. 1. Angelis circa
aliquid aliud potest dependere ut esse per intellectus
et rationalis ut homo

Quod 222. art. 3. Et docet Angelus non dependere
re circa deum naturalibus quod habet. potestatem sicut circa deum
tamquam supernaturalibus aut supernaturalibus modo ut admittere
non nihil dependet in intellectu angelico non tamen quod
requirit ad veram rationem deus ut per ad totum dependet
proprie in se dependet ut cognoscatur non per se alium
sed etiam ut corruptus unus ex corruptis aliorum inferens et
in reparatur in intellectu Angeli quod deum supernaturalibus
non nisi cognoscatur per se corrupti 3. per alium magis
metu nempe deum esse deum per effectus sui miracula
non reperiebatur tamen 2. q. Angelus in pluribus
causis 3. unico corrupti solus cognoscatur miracula et
et cum dicitur in quod miracula indicat

Ad hoc 2. art. 3. probatur expressum dicitur per
se Angelus dependere circa quilibet deum tam natu-
ralibus quam supernaturalibus nempe quando id quod
gelus et alio colligit non potest eadem naturas intelligere
ut eo ex quo alio colligit vel per unum naturas alio
abstractus cognoscatur vel de alio totum sui potest. Ange-
lus per alios dependere quod ex naturas creaturam
venit in cognitione dei aut quod ex effectus aut signis
non conigit est cognitione latens in corde hominis et demonis
dependere quod ex tunc miraculis ut ex refertur latari
consecratur deum esse verum deum

Secundum tamen est. Angelus non dependere
nec dependere potest circa deum naturalibus in ea cognoscatur

per proprias species naturales magis propria determinata ad eas
 cognoscunt per proprias species supernaturales per gratia Angelus
 causa et effectus quae representantur per eandem speciem unius
 utriusque cognoscunt ut patet certum est nisi representari de quibus
 per non est cuiusque ab uno in aliud per simpliciter utroque per
 intellectus in intellectu deum si vero Angelus causa et effectus
 cognoscunt distinctis actibus per proprias species similiter ut
 utriusque de quibus tunc negat effectus per causam magis causa
 per effectus cognoscunt per intellectus cognoscunt utriusque per speciem
 propriam magis cognoscunt utriusque effectus per eandem causam sed
 suspicantur per eandem ab ipso consensu quod ad determinat propriam requirit
 huiusmodi quorum unum rationem aliter cognoscunt utriusque et praeterea
 huiusmodi utriusque quorum unum unum oritur ex alio et per aliquid
 horum debet negat esse de quibus est semper aliquid horum debet
 non potest non de esse cum angelus cognoscunt ut per proprias
 species et in se per negat in hoc genere cognoscunt angelus esse
 distinctus in potentia ex dictis patet patet consensu per
 Angelus representantur proprias deum ut sunt in se per eandem
 gratia utriusque per species non possunt cognoscunt unum ex in cog
 nitio aliter quod ex in se per species cognoscunt ut in se aliquid
 debet non potest debet; unum non potest non de esse aliquid magis
 patet ad determinat in hoc genere cognoscunt per proprias species

Quidam 2° Angelus sepe de curare circa deum per
 per naturas et circa futura libere arbitrii et circa futura
 cordis. prima pars per gratia quando cognoscunt deum per naturas
 immutabiles non per proprias species supernaturales per ab ipso et
 eodem modo cognoscunt ut sunt non cognoscunt huiusmodi
 de curare per non minus de curare circa illas de non consensu
 gratia sunt non cognoscunt in de deinde expressit in caelo esse
 in gratia hoc de curare omnes qui sunt in caelo empirico
 sunt gratia de deus in caelo empirico per deus et gratia
 de simili de curare cognoscunt Angelus non manere per

habet a se ipsis et sic per spem propriam gratia et potestatem
 suo originali illam proprietatem potest habere et non habere
 minorem proprietatem quae intrinseca est Angeli enim
 anima est purior in se et ex utroque autem deducit
 coram a posteriori. 2^a pars potest unquam futura liberari
 boni in intrinseco in causis et ex illis conicit et cognita causa
 potest affectari vel diffentiri. Tunc etiam quod fuerit cordis in se
 per consuetudinem cognoscit et per aliud et aliud cognoscere autem
 hoc pars est cognoscere per dependentiam impossibile enim videtur
 in una simplici qualitate et corrupta communi proprietate conceptu
 in omni rei et non proprie per contrarietatem alterius.

110

Nec refert quid dicitur in hoc articulo 3° negat Angeli de se ipsum
 solum enim vult Angelus nisi de se ipso circa istas quae
 naturaliter cognoscuntur esse legitur id est quae cognoscuntur
 cum per spem propriam. At circa alias istas id non affirmat
 nec item refert quod dicitur in hoc articulo 3° de veritate autem ad istas
 Angelus in extrinsecis modis corpore intrinseco ab condita
 cordis abque dependentia nisi in prima theologia nihil tale unquam docuit.

Dicendum 3° ex cognoscere causas naturales vel supernaturales
 ut dicitur in se et per propriam spem naturalem vel
 supernaturalem potest per arbitrium deducere cognitionem abstrahendam
 effectus naturalis vel supernaturalis et similiter ex cognoscere
 effectus naturalis vel supernaturalis in se et per propriam
 spem potest etiam deducere abstrahendam naturam causarum
 naturalis vel supernaturalis hanc conclusionem potest inderet explicitum
 nihil enim subicit quod minus Angelus utrumque ad
 cognoscendam causam et non ad cognoscendam effectum vel e converso
 itaque potest tunc per cognitionem abstrahendam ex priori
 deducere cognoscere effectum vel causam sic ex cognoscere naturam
 huiusmodi potest deducere cognitionem abstrahendam pro
 proprietate eius et ex cognoscere effectus naturalis aut supernaturales.

folij

deducere cognitionem abstractivam dei in causam rerum natura
lind vel supernaturalem dixi autem posse pro arbitrato
quod id necessarium non dicitur si cognoscendo causam intrinsecam
et per propria spem vel cognoscere abstractivum effectum
eius vel e contrario nam eodem simpliciter actu potest cognoscere
Angeli causam intrinsecam et effectum abstractivum vel
e contra

Ad in eorum negantem dicendum Angelus circa
deum supernaturalem de Thomae in 1° septenario exponi ab
aliquibus Thomae ut ut velis Angelus non dicere circa
causam supernaturalem quorum habet propria spem Adde
quod talis deus per eas spem cognoscit nam si illa cog
noscit per alienas spem vel alios modis a nobis explicatis
non dicitur illi negatur circa hanc deum si alios locum
ty potest assignat vulgare dicitur inter intellectum hu
manum et Angelum quod humanus nescit dicuntur
circa plures deos scilicet Angelus quod iuxta nos
sententia exponendum dicitur ad 2° dico autem etiam non esse vi
nitur utrum non effectum et causam potest Angelus
si libere per dicendum cognoscere etiam in hys quae
nescit connumerantur consequenter ut abstracta neganda est
quod quidem ex aliquo effectu vel signo probabilem
tunc cognoscitur alium deum inveniunt multiplex cog
nitio atque adeo dicendum Ad 3 concessio ante nego
dum dicitur Angelus non dicere circa deum naturalem
ut dicitur dicitur Ad 4 de Angelis deus per intelle
ctum non quod omnia intelligat simpliciter intrinsecum
sed quod non intelligat dependentem ab aliqua potentia
materiali

Ad 5° de 2° conpare som ex dictis inveniunt
Christi et eius divinitatem non cognosci ab Angelo eodem actu
quod idem actus nescit esse proprius et intrinsecus unius rei

et

et non propriis et connectivis aliter. Ad illud quod
Angelus non potest discernere quod non potest ob hoc cog
noscere eodem actu quod etiam quod potest quod in potestate
eius est pluribus actibus cognoscere ea quae potest
cognoscere uno actu ut videmus in 2^a conclusio

Caput 6 An Angelus cognoscit componendo et dividendo.

Cartesius et recentiores Thomistica circa ostendit
quod Angelus nullas uti composuit aut divisit
tali quod uno simpliciter actu cognoscit quomodo rem nisi
tunc quod ad propria natura quod etiam quod ad accidentia quae illi
conveniunt aut repugnant. Ad illud ostendit et
Vaz dicit 223 dicit Angelus videtur cognoscere componendo
et dividendo videtur ut simpliciter videtur tunc illa composuit
et divisit.

Secundo tenet quod Angelus non uti composuit circa
ea quae sola ratione distinguuntur cum ea cognoscit per se
propria ratione quod quidlibet obiectum quod representatur Angelo
per se propria representatur illi sicut est et Angelus videtur
tali se proprio et intrinseco conceptu illud cognoscit quod
distinguitur per plures conceptus formales ea quae in tali
obiecto re ipsa non distinguuntur sed ea simpliciter actu attingit
et atque ad hoc non componit circa illa forme conclusionem
absoluit dicit Vaz et dicitur. Ego addo limitationem
illam cum ea cognoscit per se propria quod si Angelus cog
noscit ea quae sola ratione differunt in aliquo obiecto per se
dicitur ad nos qui illa cognoscimus componendo et per se
quod habet nostrum conceptum formalem non debet quomodo
potest per se uti composuit atque in eorum cognoscit
non etiam si per se propria representatur Angelo
distinguitur conceptus formales nostri potest esse plures

actibus

illis corruptis cognoscere a proximo et ista illorum ad
extremum atque ad hoc usque comparate

Dico 2° connumeratus esse Angelo nullus nisi
compositus circa ea quae cognoscit per unam spem per
quam connumeratus est Angelo attingere unum simplicium
aut ea quae cognoscit per unam spem id enim videtur
magis communi per propriam naturam intellectus angelici 2° con
numeratus illi et non componere cognoscendo facta ista
nomine ad compositionem vel facti et multitudine istorum nisi
intermittat distinctio compositionis formalium ab illis cui
dicitur cognoscere distinctio ista videtur compositionem
tali quod factum est divi connumeratus esse quae expressio
potest Angelum cognoscere si libenter etiam distinctio attributa
quae cognoscit per unam spem

Dico 3° Angelum frequentius nisi compositione circa ea quae
cognoscit per distinctas spem potest quae ea quae si cognoscit fre
quentius cognoscit per distinctas autem 2° frequentius compo
nit cognoscendo illa aut per quae connumeratus est Angelo cog
noscere per distinctas autem ea quae cognoscit per distinctas
spem modo autem cognoscendi connumeratus est etiam frequen
tius et divi in compositis frequentius quae non videtur impossibile
quod dicuntur veritas circa actus compositos et nempe perfectio
gelum cognoscere unum actus aliqua ista quae per distinctas
spem representantur hinc totum vel se colligere hinc parte
etiam per distinctas spem unum simplicium compositum exprimeret sic
ipso quod distincta ista ordinate concipit non ea vel com
poundi plura simul eodem simplicium autem et perfectio compo
sitionis naturae Angelici vel 2° naturae omnium rationis saltem
quatenus composita est corpori

Dico 4° etiam si Angelus cognoscit ea ista per disti
ctas autem ad hoc non componere sicut sensus communis non compo
nit etiam si plures autem simul aliquid circa distincta ista

intelligit

si dixerit d. rāo nonem sensus communis et plenas simul cogit
cat negat unum ad aliud referre nec unum ad alio comparare
sunt dicit intellectus et ideo illi nil potest componere potest autē
intellectus

Dico 4 Angelus posse uti aliquo duple circa eas obta
quae cognoscit per dypntas atq; p qd Angelus sepe cognoscit
unū obta nō esse aliud ut dicitur nō esse bupetalis vel capi
dicit qd si utatur planarū conceptū formalia potest uti
duple circa solus obta uti autē plurichitate conceptū per
māhū frequentius contingit circa obta quae Angelus cog
noscit per dypntas spēs conceptū ex dicitur p qd comūg

haurire loquiti sumus in hoc capite in ordine ad obta
natura inter terminū facile est colligere quid sentendum de
obta supernaturalibus circa quae dicitur Cantonus et aliqui alio
mōte negant Angelū compositionē et duple

si dicendum d. si Angly cognoscit plura obta super
natura per plures atq; super naturales procedens ab una spē
propria vel essentialibus propriis uti posse et nō uti compositū
et duple mixta eas quae diximus de obta naturalibus d. pmi
lem rōem. s. v. Angly conueniet de aliquo pte natura
accidit supernaturalia nō videt manifeste id posse sine composi
tōe d. qd si eas obta cognoscit per propria spem et natura nō
videtur fieri posse ut eadem spēs et natura representet mixte
rem naturalem et supernaturalē si autē res supernaturalis cog
noscatur per compositū et alienas spēs nō minus credendum
facile d. per eandē autē cognosci rem naturalem proprio et
gradu dicitur compositū et rem supernaturalē nō potest
quid dicitur p. aliens ut dicitur videtur Var d. contra ei

Quare quod p. sit intelligendū d. hō cum ait 4
absolue negat compositū et duple in mensuram Angelū p. et
ponendū esse sic ut ut dicitur negare compositionē et duple
Angelū qd nō modo magis conuatiō cognoscit obta natura

grae representantur per eandem speciem vel quod per propriam speciem
cognoscatur ea grae in eodem modo solas res designantur.

Caput 7° Vtrum Angelus in sua cogitatione falli possit.

Dicendum in primis quod Angelus non potest decipi et errare
circa ea obiecta grae purpure et quiddam ratione conceptu videtur
cognoscere potest nisi forte ex inconsideratione eorum grae ad illa
obiecta persequi attendendo condurre possunt. per quod deceptio in
eo consistit quod cognoscatur res aliter ac si affirmando de illa
aliquid esse quod videtur 1° cum Angelus cognoscit obiecta purpure
et quod dicitur conceptu cognoscit illas sicut esse sunt quod
errare illa videntur decipi. Sed dicitur nisi forte ex inconsideratione
quod non nunquam contingere potest ut circa res grae evidenter
cognoscitur possunt deperire Angelus eo quod pluribus aliis rebus
simul intentis non potest aut non vult ex parte considerare eorum
grae missa essent ad purpure alius rei cognoscitur grae conceptu
dicitur antequam aspectu pariter non potest falli.

Dicendum deinde Angelus potest falli circa obiecta purpure
natura secundum eorum et futura libera cum cum hanc obiecta
non attingat purpure nec purpure et quiddam ratione conceptu potest
lum per considerationem potest decipi ferendo absolute invidiam
ut v. g. videns aliquid hominum mari subire potest illum
non resurrectionem et videns aliud esse hominum potest affirmare
re non esse simul deum et similiter videns hominum vel al
terum Angelus aliquid faure potest et considerationem aliquid
indicare absolute de invidiam eius et sic decipi.

Dicendum praeterea Angelus bonus de facto non decipi
etiam in his grae per considerationem cognoscant malis v. g. aliquid
dicitur ratio quod boni Angeli providentes se gerunt nec ferunt ab
solutam invidiam de rebus sicut videtur nisi eundem ac mali Angeli

ex firmitate quaedam voluntatis tenere videntur et idcirco hi. decepti
non illi

Quaestio 59 De Voluntate Angelorum.

Quae hinc disputari possunt de deo potest et deus volu-
ntate adhibere Angeli potest potest ex his quae supra diximus
de intellectu et actu eius solus hinc adhibenda sicut supra ad
nuptias habetis acquisitas in intellectu Angeli ita et modo ad
nutrire non in voluntate et potest in se potest in intellectu eius quod
in omnibus in 2. de 2. q. 1. non vultur dicit in Angelis
nullum esse habitum adhibendum

Quaestio 60.

De Amore sui dilecti Angelorum

quae circa articulos huius quaestiones tractant videri possunt
apud v. an. dicit se ipse quo ad exercitum neque amant
dubitant aliqui ego vero probabiliter eorum existimo non se
amare et probare quod tam voluntas nisi quod exercitum
non est in ipse actu et veritate amoris neque apprehendi
aliquos hoc multi vel minus boni hoc non certum in amore
quo Angelus se ipse diligit in se sui amore potest
Angelus apprehendere suam memoriam boni et iudicare minus
bonum esse diligere se ipse quam deum sed corde amare sui
etiam dicitur

Quaestio 61

De Productione Angelorum in esse natae

Dyputatio 16

De Productis Angelorum

Capitulum An Angeli producti sint simul
ad mundo corporeo

Angeli adeo producti fuisse et nō ab aeterno sicut in
parte sine controversia dicitur de se habet ad nihil
diff. 7. quapropter propter de qua varie sentuntur de
Origene homin. 4. in Jona. Basilij homil. in generatione Noe
quod oral. semivivida in narali. S. Damasceni lib. 2. de
cap. 3. et alij de Latini exprimerunt Angeli pro deo fuisse
ante mundum corporeū et u.º Ang. lib. 2. de civitate 16. et 9.
et lib. 2. de genesi ad litteram cap. 7. et 3. et alij in locis et alij
plurimi sentiunt Angeli producti esse simul cum creatura
corporea quam sensu amplectuntur scholastici in Ullaypso
in 2.º cap. 2. et cum d. the. in art. huj. 7.

dicendum igitur dicitur esse Angeli nō ante sicut
simul cum mundo corporeo fuisse producti. Tunc dicitur quod
Angeli et aliae omnes creaturae constituant unum unum
extremum totae corporis unum ut Angeli nō ante alia
creatura sicut simul cum illis producti sunt maxime cum nō
appareat tunc aliqua oppositio fundens proprietatem
compositi Angeli producti essent ante mundum corpo
reū vel essent producti paulo ante vel multo ante fac
tū nō paulo ante quod id abique fundens dicitur nō
multo ante factū quod vel peccassent malo Angeli
antequam fuerit mundus corporeus vel postquam factus est nō
ante quod statim se peccaverunt Angeli Michael et
Angeli eius praesentia abant in Juxta in caelo ex quo
Juxta in Angeli sui ceteris dicitur ut ceteris sentiant de
negre post quod unum sequitur Angeli malo per multa saec
lula per multos in gratia quod ordinabile nō dicitur Angelica
natura de immutabili promissitudine in operando et digno possidet
breuiore una qua natura humana

Nec potest hinc inferri sententia quod Ullaypso exate
descendens in libro genesi creationem rerum corporearum nō me
minuit producti Angeli nam institutum Ullaypso sunt solum
describere ordinem quod deus rerum corporearum producti vel breuiore
breuiore

horum p[ro]p[ter] quod in quibusdam uolunt vel quod uoluntate d[omi]ni q[ui]a
p[ro]p[ter] horum corporum p[ro]ducentis obp[ro]p[ter] horum ordinem illum
et d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] quae requiruntur explanatione Angelis
aut ad hoc p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] erat et in eor[um] p[ro]p[ter]
n[on] intercep[er]at p[ro]p[ter] aliquos uel uarietas d[omi]n[us] quae ex p[ro]p[ter]
ca[us]a indigeret

Nec uen[ire] d[omi]n[us] quod ob[er]i p[ro]p[ter] xcap[itulo] 40 Job ubi de
Pechund[us] ten[et] demone dicitur esse d[omi]n[us] p[ro]p[ter] uen[ire] d[omi]n[us] n[on]
u[er]ba ista solum in p[ro]p[ter] explanatione de demone et p[ro]p[ter]
ad lateral[em] p[ro]p[ter] expani de elib[er]atio[n]e uel alio ob[er]i p[ro]p[ter]
et q[ui]a d[omi]n[us] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] q[ui]a lateral[em] p[ro]p[ter] et
dicitur esse p[ro]p[ter] uen[ire] d[omi]n[us] hoc d[omi]n[us] ca[us]a uen[ire] d[omi]n[us] n[on]
d[omi]n[us] d[omi]n[us] q[ui]a p[ro]p[ter] d[omi]n[us] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
cap[itulo] hoc d[omi]n[us] p[ro]p[ter] r[ati]o u[er]itatis corp[or]is et p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
p[ro]p[ter] iuxta p[ro]p[ter] m[er]itum nomen p[ro]p[ter] de demone
ap[er]t[ur]a d[omi]n[us] n[on] d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] ad eum
mod[us] q[ui]a Jobi 10 dicitur ut p[ro]p[ter] m[er]itum aliquid creat
cui hoc d[omi]n[us] aliquid d[omi]n[us] et p[ro]p[ter] creat[ur]a e[st]

Denique non d[omi]n[us] u[er]ba illa Job c 38. cum me
laudauerunt simul affra matris meae et inuolauerunt omnes
filij dei quoniam locu[m] sic legit Cap[itulo] m[er]itum u[er]itatem 70
q[ui]a facta sunt simul p[ro]p[ter] laudauerunt me uice magna
omnes boni Angeli mei non in qua ob[er]i q[ui]a etiam ad
m[er]itum u[er]itatem 70 responderi p[ro]p[ter] an Theodor[us] affra n[on]
p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] d[omi]n[us] de p[ro]p[ter] argu[er]e inde p[ro]p[ter] Angelis
esse affra p[ro]p[ter] et laudare deum. Adde d[omi]n[us]
u[er]itatem 22 q[ui]a etiam si in i[st]o de affra p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
recte d[omi]n[us] Angelis affra eor[um] p[ro]p[ter] et ob ead[em] d[omi]n[us]
laudasse nam et ip[s]i Angeli in i[st]o quae creat[ur]a m[er]itum
gr[ati]a deo agerunt p[ro]p[ter] esse sibi collata

Capitulum 2. An sit fide certa Angelis
fuisse p[ro]p[ter] simul cum u[er]itatem

Corpus

esse id fide certum quodammodo potest 1° ex illo generatim
 pro promissio creavit deus caelum et terram quod perinde
 est ac dicere deus ante reliquos omnia creasse caelum
 et terram 2° ex illo locum 13 qui vivit in aeternum creavit om-
 nia simul 3° ex illo Pauli ad hebraeos 1° nonne omnes
 sunt ad unum tractum spiritus nam si Angelus ante mundum
 unum corporeum productus fuisset non essent ad unum tractum spiritus
 nisi in unum terram corpoream creatae quae fuissent diversa
 esset corpoream creaturas cui possit ministrare 4° quod videtur
 id deinde in concilio Lateranensi sub Innocentio 3° et repetit
 in capite formiter de forma Trinitatis et fide catholica ubi sic
 dicitur creator omnium visibilium et invisibilium spiritualium
 et corporeum qui sua omni potentia virtute simul ab initio de-
 prout utramque de nihilo condidit creatura spiritualis et
 corpoream Angelicam videlicet et mundum ab eo quod depre-
 hendi censent innumerabili relictorum appetitum sicut hinc patet
 hinc deinde respicit videtur et conditorum loquitur noster illud
 est 3 ante plurimum argumentorum qui se sentiat in concilio
 Lateranensi deinde esse Angelos fuisse productos simul
 cum mundo corporeo assertis tamen condemnandum non esse hoc
 verum vel erroris sed solum remanentem qui affirmavit appropin-
 quaverat quod multi viri docti asserunt illud non fuisse
 a concilio deprecatum

Nichilominus duo 1° Valde probabile est non esse
 fide certum Angelos fuisse productos simul cum mundo cor-
 poreo nec esse hinc vel errorum oppositum asserere 2°
 quod plures viri doctissimi et qui habuerunt satis perfectam
 deprecatum concilio Lateranensi adhaerere non potuerunt ut non
 varent hinc vel erroris sed oppositum non gratiorum et la-
 morum sed formatum consensu Certe istud ut omnino
 aliud est 3 anget non esse reputandum errorum oppositum
 sicut praecipue propter Nazianzenum auctoritatem et deprecatum
 23 interpretatum ex praefato verbis concilio Lateranensis

115

Deique nobis illy concilio plū ueluisse dominare
errorum Origenij dicens deū ab initio plū fuisse
creaturas spirituales et postea q̄ aliqua eandē pec-
cauerunt creasse corpora quibus tam quā uicibus subter
spiritualis abligarent et quoniam Thomae alij nūgent
sine idoneo aliquo argūto opusculū illud esse d̄ the certe
negare nō possent nō tū fuisse s̄ doctri dicitur Conclū latroni
tam q̄ hoc Conclū celebratū fuit ante tempora d̄ the fūngit et
d̄ fūngit nūc dicit temp̄ istius tam erant consilatae epistole
decretales in quibus praedictū decretū continet capl firmius de
fūma Trinitatē et fide catholica. 2° q̄ q̄ negl ex scriptura neque
ex Conclū latronensi potest firmi firmi argūto ad demonstrandū
oppositū t̄ nō ex scriptura ut constat ex plū Anglorū neque
ex Conclū q̄ nō Conclū deprinet Anglōs simul cū multis
corporū fuisse praesentē aut testimonij scriptū aut traditōne
quibus dicitur ex praecipuo fidei q̄ nullo horū nō potuit
3° nō habuit sufficiens fūctū ad depriendū atque ad id
deprinet nō q̄ q̄ scriptura nō habuit Conclū firmi neque
ex scriptura ut uidebimus neque ex traditōne nam ista traditō
apud doctores et alios Patres tam confirmat q̄ omnes uerba
sunt in re aliqua afferenda tam quā doctrina fidei at
in praesenti id nō contingit cum s̄ q̄ dicitur spiritus
indivisus et plures ac grauissimi sentiant Anglōs ante nūc
dum capere uerba fuisse imo ex Patribus qui oppositū deseri-
bunt aliqui dicunt rem hanc incertū esse Denique Conclū
nullū habuit firmū rōm ad id depriendū nam sine
firmo scriptura aut traditōne nullū rōm Theologiae efficit esse
potest

Dico 2° tam nō d̄ integrū defendere. potest affor-
tem Anglōs fuisse praesentē ante mundū corporū q̄ q̄
d̄ contra omnes scholas nō doctores qui sicut sunt plures
Patres et alij q̄ ea sentia nō habuit idoneū aliq̄ argūto q̄

haec Ambrosius d. Galat. p. 2. et illorum ap. qui ead. rem
vultu inprimant grammy Vaz d. 224. ad ista hanc etiam ratio
videtur contulerit.

Ad 2um oppositum per duo verba illa in principio non
significare prioritate duntaxat respectu omnium omnino
creaturarum sed respectu corporaliu duntaxat quare videtur
ut Moyses in ex cap. ad 2um d. partem amplius officios est
et probare etiam omnes res corporales fuisse simul simul
produci quod admittit totus Patrum sermo quare particula
illa simul varie exponit a doctoribus omnibus autem alijs
expositionibus quae videri poterunt apud Vaz d. citata. C.
multa dicenda videntur particula simul significare idem quod
pariter seu ead. ita ut sit sensus qui vult in aeternum
creavit omnia simul id est pariter omnia creavit nulla
re excepta praeter ipsum quae expressio placet Iohannes
in eum locum Perire libi in gen. d. ubi dicitur et Vaz relata
et plene colligitur tum ex textu graeco in quo particula
graece respondens nostrae particulae simul praedicta vult
haberi tum etiam ex alijs locis scripturae in quibus particula
Latina simul usurpat in ea significante ut p. 13 omnes de
Sanctorum simul multos facti sunt et p. 14 simul
impressi et scripti probantur. Ad 3um duo Angelos quod
esse animas rationis spiritus in ministerio missos hoc autem
ministerio non committitur illis quippe natura non est hominum
gratia conditi sunt sed potest quae conditi sunt hoc ministerio
suspendendi et gubernandi hoc d. illis commendatum quare
ex verbis Pauli non potest perferri eorum produci autem mundum
corporeum et post mundi productionem deputari ad illud ministerio
terram ad 4um probat id quod videtur ex d. hinc opus 2° d. dicit
Cassiodorus Vaz d. et alij Conclui. spirituum plurimum tradit
se ut nemo d. grammy impressi concludit non fuerit aliquid est
ita ead. controversia definiat sed melius hinc videtur Conclui
nullum modo deponere vel afferre praedictum verbis Angelos

Amos

simul durat cum mundo corporeo non particula simul
 ut significat ibi simul tunc durat id idem quod particula
 pariter sunt in rebus esse explicari in schol 2° in qua
 unde conclusio de indytrae in dixit simul tempore utram
 que de nihilo condiderit creaturam id simul ab initio tempore ut
 tempore de nihilo condiderit creatura ut eo logi modo ubi
 carit si non deservire utramque illud creatura fuisse simul
 durat producta id solum illam pariter utramque creatura
 habuisse initium sine durat si non simul eodem tempore
 momento ergo est tunc quod conclusio in habuit primum
 simul ad deservendum Angelus ad mundo corporeo simul
 durat fuisse producta Cum erat gra id deservire non
 erat opus ad simul fidem quod conclusio prae nullum
 ulabat multum autem intererat ad exploranda circumstantia
 dei omnipotentis et creatoris deservire creatura spirituum
 temporum et corporeo adeo fuisse producta tunc movent
 quinquid conclusio deservire ab initio tempore utramque de
 nihilo condiderit creatura pariter em id durat ab initio tempore
 ut non ab aeterno non ubi ubi tempore ut significat durat
 motus caeli quae coelestis durat tempore id quolibet durat etiam per
 momentis quibus id durat fuisse Angelum

Capitulum 3 An fuerint Angeli producti in caelo empirico

Cui scholasticorum dicitur id est per dubio probabiliter Ange-
 li in caelo empirico fuisse creati quod etiam videtur Petrus
 in libro exarum in longe a principio huius de se ubi in prima
 sententia tractat 2° et gl'ia ordinata in prima verba Genes. Consi-
 miam potest 1° gra plures sancti PP' docent Angelos per pen-
 de caelo cecidisse 2° sentire videntur in caelo fuisse quod peccati
 runt 3° consequitur id ubi creati fuerint cum paulo post creati
 inde ceciderint 2° gra peccat homo in terra creatus fuit in terra
 communiter videbat Angelos in caelo creati cumque caeteris caeli

excepto

empireo mouerant expediens erat ut crearentur in empireo tenui
quod in loco quieto 3° p^o r^o d^o the 4° Angeli sunt partes
preceptum vniuersi et sunt producti ut sibi create corporali
franchissent 5° r^o confound d^o ut creati fuerint in supremo
corpore nunc in caelo empireo quare audiendy n^o e^o p^o
partes quilibet in geny cui apperuit Angelos extra paradysu
condit^o esse et in caelo dendi vniuersi q^o id sibi sufficienti
r^oo affirmatur ne stem audiendy sunt alij quoru memuit
Aug lib 11 de genesi ad lectu cap 17 qui sine ulla forme fu
domine dixerunt Angelos bonos et malos constare. duo
genera Angeloru et bonos in caelo fuisse creatos malos v^o
in mundo inferiori

Quaestio 62.

De Perfecte Angeloru in esse grae et glae

Disputatio 17

De gra habituali Angeloru et de dyff ad illa

Caput in An fuerint Angeli creati
in gra habituali

Magister in 2° dyf 522. Aristodoren^o lib 2 p^omae
tracti ci Bonu^o in 2° dyf 4 arti 92. Durand^o art 2 92. et P^ou^o
libi in geny cap 14 15 et 16 alijque sentunt Angelos n^o
fuisse in gra habituali creatos sed in geny naturalib^o et p^omae
quod d^o vniuersi accepit gram p^omae vniuersi lib^o arbitrij
d^o v^o nunquam accepit p^omae malis vniuersi eundem arbitrij

Veru^o tamen p^omae d^o Angelos omnes in gra habitu
ali fuisse creatos quum tradiderunt d^o the art 3. Causam et re
centores Thomsta Durand^o in 2° dyf 4 92. Melior^o art 3. Va
lenta 913 p^o. Voz dyf 227 et 23 et alij d^o q^o vniuersi d^o
quod p^omae aut vniuersi p^omae vniuersi d^o p^omae Ap^ostoli in
p^omae ep^omae Angelos v^o qui n^o p^omae p^omae

1° deinde quoniam secundum demerendum in rebus magis deus vincit
et accipitur sub caligine referatur ubi nunciamus prope magno
vulgatius non tunc primario etiam significat originem et deo li-
ra. Genuerunt et alij relictors. interpretantur infirmitas. plerum-
in que conditi sunt. 2° pro. deo et the. q. d. de rebus omnibus
in re prodest videtur feminatly quosdam ratione in ord^e ad propus
effusy naturalis et propriy finis ut videtur in animalibus et
plantis. 3° gra. habetualis comparat ad gloriam. sicut ray sem-
naly in nat^e ad effectum naturalium de cuius gra. semper glori-
consona rei effect^u ut deus creatur. intellectualibus ad gloriam dei
naty deinde in eis videtur quomodo habetualis. 3° gra. Adm-
conditoy de in gra. in deum multi sunt. Patet quod refer-
vay creaty et colligitur ex illi q. deus. sem. hominū rectitudi-
ne. suffi. et p. et alij gra. present. esse deinde in 3°
p. in deum de peccato originali ubi dicitur. Adm-
peccatū similitud. et p. in qua consistit. fuerat amisse
genuerunt. Vay de. et negat de deinde. q. de. consistit. esse in
gra. non significat in eis conditū esse. 1° ordinatū esse q. de. con-
est ut Angeli. post etia. creati in gra. habetualis. eadem enim in
deum esse. non minus q. de. perfecta sunt opera.

Dei gratia in Joanne pag. cap. V. q. 16 q. 2. di-
cente de diabolo in illis partibus et crucibus carnis quod in celo
ignavit habere hominum impunitas et bestias non tenere in
terris si ergo demon non habuit carnis in celo ut ait Paulus
per conjugium de ut ne habuerit gratiam quae in a caritate non
differt vel in ea semper. caritas est aliquid ad creaturam sunt
sine gra. Item videtur dicendum videtur de omnibus Angelis
cum nuncy sit ante peccatū omnes in eodem statu creati
fuisse. Et in aliquibus et diuibus in offe videtur proterit. non
p. negavit. 1° videtur proterit. temp^u nequit existit quam
lectorem plerumq. de partibus et nuncy non minus demon non
potest habere carnis in vniuerso sine vna sine Patrie q. de
omni gra. amiche legitime est si non referat videtur negi

ut

B
26
illa

praeterit temp^o exponendum d. de imp^o n^o antecedenti q^o
 consequenti ita ut videtur p^onter demand^o de defectu auxilij
 congrua neguisse curatos habere id est habere retinere vel
 amissa recuperare idque in p^onter consequenti graue n^o illi
 libertatem ut expr^o in tractatu de auxilij d. 11 c. 3 in 106
 3° angli q^o haec p^onter n^o collegitur Angli curati q^o p^o
 p^onter gra

Obijet 2° q^o dicitur cap^o dicitur in Angli p^onter re
 p^onter probat^o ubi h^obreas habent in Angli p^onter non p^o
 ut laudat vel eund^o p^onter nominat^o q^o d. n^o p^onter n^o p^o
 curi p^onter imp^onter ex l^o d. vulgata cui omnino p^onter d^o
 nihil colligi posse contra n^otra p^onter nam et Angli con
 diti p^onter in gra nihilominus n^o d. in aliquibus eorum
 dicitur inuenisse p^onter probat^o p^onter p^onter. Deinde h^obreas
 ita illa cura non legit negare Angli in gra p^onter
 esse non in h^obreas n^o legitur cum negat n^o p^onter ut
 erant in de re p^onter p^onter app^onter p^onter v^onter p^onter
 gra n^otra eorum vulgata ecce qui p^onter d^o n^o
 p^onter p^onter d. in Angli p^onter p^onter p^onter
 p^onter habet in h^obreas p^onter p^onter n^o dicit et in Angli
 p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter
 non credit omnia n^otra et p^onter p^onter d. in Angli p^onter
 p^onter p^onter p^onter illi aliqua mysteria vel p^onter
 p^onter hoc d. n^otra p^onter multum n^otra et n^otra
 n^otra p^onter legit n^otra ecce p^onter p^onter n^o dicit et in
 Angli p^onter n^o p^onter p^onter p^onter et dicit et Angli
 p^onter n^otra n^otra p^onter graue quom^o n^otra p^onter
 hoc p^onter n^otra n^otra p^onter

Obijet 3° q^o dicitur n^otra n^otra in gra p^onter
 qui Angli d^o p^onter ex Angli^o h^o d. de cons^o cap^o d^o
 p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter p^onter
 in p^onter d^o p^onter n^otra n^otra p^onter p^onter p^onter
 nihil mali p^onter at 1° p^onter aut p^onter p^onter

iustis in natura lapsa beatiorum esse quod non esse non
 potest h. Adamus in gratia conditus fuisse deo conditus
 ex dictis Adamus in gratia conditus fuisse meo oppositum licet
 Aug. in parte et nobis magis relatus dicitur de creatura ea non
 enim comparavit quibusdam in natura lapsa conditus
 meo existente in paradiso quod ad spem futuram boni dicitur
 cum iustis cum quibusdam in creaturis existenti dicitur
 relictus dicitur propria peccata in gratia in fine tunc natu
 aut in hoc statu iustis beatiorum esse pro ad spem futuram
 boni quod erat Adamus sui casus iustis in magnitudine
 felicitate paradisi

Obijciat q. h. demoni in gratia pro dicitur fuisse optima
 cognovit se esse in gratia et illud esse videtur iustis ad gratiam
 comparanda de proximo ad ista facile videtur supponere in
 iudicij ut Aug. loquitur lib. 11 de genesi ad litteras 28 pro creati
 demoni cognoisset in iustis sua creaturae sui statum
 ad hunc potuisse peccare eo modo qui peccavit q. sola iustis
 beatiorum iustis omnino dei iustis ad causam cognovit gratiam
 vel alterum deo creati

Caput 2. An per propriam actum se deus
 possunt Angeli ad gratiam habitum recipere in iustis

Affirmant Carthusius 22. q. 24 a 3 ad 3 videri in art. 3
 dub. 2. Vala puniti et Val. d. 223 ci. Negant v. Capreolus in
 2o diff. 4 q. 1 art. 3 ad 1 contra 4 contra in solus et Victoria relict
 a Vando et Medina art. 3 ad 1 arguit. probat Capreolus q. 1 et
 fons d. Thomae q. 16 de malo art. 4 ad 3 talis debet esse omni
 operatione in Angeli ut naturalis procedat et supernaturalis
 legat q. cum in iustis creati in quo Angeli gratiam habi
 talem recipiunt debuerunt habere actu naturalem et huiusmodi
 iustis deest ad gratiam consequens d. ut gratiam recipiunt
 sine propria deest. Alij probant q. 1 et Angeli habere
 rit in primo iustis actu super naturalem actu totum esse

Incepto

in q^o causae efficientis ab habere carit^{is} fieri autem non potest
ut eadem creatio sit effectus procedens ab habere caritatis
et formalis h^{ic} ad illud

Primo explicand^e partem affirmantem quia n^o videtur esse
Dico 1° Angelus per seipsum autem libere potest se dispo-
nere ad gratiam habitabilem in e^o creatur^e suscipi respondens p^{ro} g^o q^o
eo respondens habuerunt libere arbitrio potest quae deus conferat
ill^{is} omnibus actualiter tunc est lib^{er} intelligi quod ex se voluntatis
ad aliam fidem ipse et caritatis q^o potest n^o esse tunc per autem lib^{er}
bitur disponere ad gratiam habitabilem respondens Conf^o q^o alius
fidei et ipse sunt sumptis n^o priores autem carit^{is} n^o videtur p^{ro} q^o
22 q^o 17 art^o 1° et 2° ut s^{ic} s^{ic} autem fidei esse aliquo p^{ro} p^{ro} d^o a^o
bitur carit^{is} et ipse respondet ex eo q^o ad cogitatio ad illud n^o p^{ro} q^o
quod vero alius ipse 2° command^o n^o videtur operandi maiorem sit
prior autem carit^{is} sentiant carit^{is} d^o p^{ro} et reuera p^{ro} carit^{is}
n^o videtur potest esse prior denique alius carit^{is} potest aliquo m^o
de procedere respondens gratie habitabilis q^o Angelus potest n^o
se ad illud disponere per seipsum autem

Dico deinde deinde tunc sufficienter lib^{er} creatio q^o ad h^{ic}
requirit n^o videtur n^o videtur ad operandi et n^o videtur gratiam
n^o videtur habere Angelus in 1° respondens creationis n^o videtur
respondens sequenti temp^o.

1103 Angelus in 1° instanti creatus se de facto dispo-
 sisse ad gratiam habitandam per actum fidei spei et caritatis
 pro qua impetravit Angelus potuerunt huiusmodi actus simul
 eluere in eodem instanti reali. Item quod in hoc nulla carnis
 repugnancia est etiam quod certum est actum fidei et charitatis
 posse esse simul quod prout verum negare superius dicitur deli-
 gere deum sine cogitacione eiusdem supernaturalis gratie per fidem
 habet et de eodem rationem certum est actum fidei et spei posse
 esse simul quod si attendat ad actus spei et caritatis cum ipsi
 se mutuo inveniunt et spei excitem amorem et amor erigat spem
 non negant posse esse simul. Deinde Angelus bonus
 habuisse huiusmodi actus in via exploravit et cum prout indicavit
 affa ad beatitudinem consequenda unde consequens fit ut pro-
 bauerit etiam illud in 1° instanti creationis quod idem de An-
 gely malis dicendum est quod in 1° instanti boni et mali An-
 gely pariter fuerunt. Denique quod ipsi actus fuerunt in illis
 dispositi ad quod malis perierunt item quod in hominibus
 cum ad deum convertuntur dispositi sunt. Item etiam quod carnis
 complexiones creatae intellectualibus non utuntur postulare velut
 ut non conferat in gratia semper nisi per aliquos gratias
 id quod si datur conferatur aliqui ad illud recipiendum
 se disponat ad hoc autem nulli alius actus sunt magis accomo-
 di in quod ipsi ergo per huiusmodi Angelus se ipsos de facto dispo-
 siverunt ad gratiam habitandam in 1° instanti receptionis
 domini.

Ad rationem Caproli negandam est cum sit illud asseru-
 erit de hoc in eodem loco item quod in hoc loco sufficienter item etiam
 quod in eadem comparatione ipsi quare dicitur de hoc in 1° instanti de 63
 sequitur articulo unde ubi affirmat omnes Angelus in 1° instanti
 creationis non esse formam quod negat. Caproli est quod actus
 voluntatis naturalis erga deum quum ipse in 1° instanti debuit
 Angelus carnis impuro carnis supernaturalis actualis et virtutis.
 Deinde. Et admitteremus processisse in Angelis actualibus
 naturalibus

providet aliquos nōne negandum nō esse habuisse et regles
formul in eodē instanti reali atq; supranaturali. sed si
et carit. providet nōne anteq; imponend grāe adq; ppe
deponit ad illa.

Ad argut aliorū dicitur aliqui aut dicitur esse providet
grā in genere causae materialis et ut sic esse dispositionem nō
quidē ad grāe intro ditionem grāe d in orde agentis sed
ad receptionem grāe d in orde passivi et ex alio parte esse sic
providet in qd causae efficiēty. quatenus producit ab
habitu charit. nōne esse absurdum ut omni hie alio
quā in postorū in dictione grāe causae quo pacto
loquitur (ba. ut iuxta doctrinam, quod futurus hie
12. q. 113. circa. ar. 5. haece tū. responsio dicitur
qo nō videtur posse simul coexistere illa duo nempe
ad huc produci ab habitu grāe. l. carit. et esse dispositi-
onem ad illud: nōne grāe efficiēty ut simpliciter grāe
efficiēty haece. unde ad arg. facilius responderi posse ne-
gandū aliud efficiēty. procedit ab habitu grāe
l. charit. quo pacto plene dicit esse posse dispositionem
ad grāe habitalem. qo tū ex usū modo loquendi in
haec se non nullas colligi queant, quae posse negi-
ciū. facilius in matas de grāe libe nihil dicitur
sed ratiō hanc premittit in quod usq; loquitur

Cap. 3. An. Angeli acciperint gratias
iuxta quantalatem suam naturae

Magister. in 2. dist. 3. s. th. ar. 6. huius. q. 1. et videt in de-
clatōnis dicit Angeli quo int. a hie pfectionis naturae
copius grāe sanctificatis in instanti creationis fuisse
collatū. idem dicit Damas. lib. 2. fil. 1. 3. Basil.
lib. de spū. s. c. 16. et Dyoni. c. 6. et 7. de coe-
lesti hierar. et dicit eis sententia ad q. ut ba. dist.
223 c. 2. dicit se neminem legisse qui oppositū de-
bendat. probat illud s. th. dicitur arg. 1. m. ut qo

Dus

120
Sunt autem et aliter natus, id est gratia per de-
lecta divina imprimis ut angelos ad maiore
gradum ordinem quo perfectiores erant in natura in
quo angelus quo alii alii perfectiores erant, sed perfectius
pervenire se vel maiori auxilio ad gradum dignum.
et per se vel verisimile se illos solo suo conatu quibus
ita verisimile quod et perfectiores angelos perfectius
se disponere vel maiori auxilio ipsis concessis, atque
deo maiorem gradum habiturum accipere per gratiam.
Sed neque perfectione aliqua, neque ignorantia impedi-
bant, ut scilicet hoc quomodo quibus perfectius ut
erat auxilio gratia sibi concessis.

Haec igitur sententia amplectenda est. pro eius
tam maiori perfectione nonnulla nota sunt. in pri-
mis videlicet hunc sententiam dicitur et distinctam
gratia distributionem inter angelos locutam esse, ac
inter hos, inter hos omni multi sunt nobilitatis indolis et
ingenij, quibus magis prodebat a deo. Deinde dicitur
quod predictam sententiam non ita intelligendam esse ut
magis perfectio natus collata angelis in sua creatione
et magis conatus natus, quo se convertent in eum. Inve-
nit illo modo causas impetrandi a deo gradum habi-
tuum, eadem enim ratio est quod in hac parte de angelis ac
de hominibus et intelligendum esse debet, ut deus ex sua
voluntate suo et liberaliter voluerit angelis per-
fectionibus conferre maiorem gradum habitum, et ob
id illis gratis christi dedit maiora auxilia
quibus perfectius se disponere ad eam gratiam, quare
audiunt non sunt theologi quidam, quorum ma-
ximis (Bar. disp. de i. 3. asserentes angelos fuisse
insipientes ex dispon. solus liberi arbitrij; absque
alio dono gratiae Dei: nam dispositio ad aliquid
formam debet

3° potest Angelus gloria sibi promitti per opera sua
suis meritis

Vera ratio 1^a est Angelus in fine promittitur
beatitudine per opera subsequenter dicitur hoc autem
et eius meritis sicut 2° promittitur meriti in eadem
sub merito eius 2° promittitur ideo enim in meritis
prima gratia per opera procedentia ab ipsa 1^a omnia
opera subsequenter beatitudine orientur ab quo parte et
beatitudine terminatur ex promissio vel illa partem in pro
vera supponunt 3° Angelus per eius opera in fine
est sua beatitudine Corp^o q^o 1° beatitudine collata ad
Angelus ut ex ministerio in hominum gratia obvenit
3° in illis collata propter ex ministerio terminatur post
per merita q^o sua debet ut promittitur meriti 1°
dat ut prius et quod dicitur post merita 1° dicitur
ut post merita idem autem in eodem genere videtur
esse prius et posterior comparatur eisdem Corp^o de
inde q^o merita respectu priorum se habet ut via
ad terminum vel ut medium ad finem et ideo debet esse
prius quam praemium deinde maxime consentaneum
est laboranti promittitur deus et naturae rationi ut dicitur
1° comparatur priusquam operandi et ipsa opera ad alia
congruentia praemia ordinat et ut ad quod est promissum
eius prius meriti in fine in meritis 1° in parte sua
liberata 2° per rationem quam indicavit dicitur autem 3°
beatitudine est terminus et quasi centrum creaturae intellectus
in alio ad quod ipsa movetur per opera meritoria cum
autem res est in centro non potest moveri ad centrum
3° creatura rationalis ad in beatitudine non potest moveri
illud per opera meritoria atque ad hoc merita illa 3°
q^o dicitur a principio in assequenti parva propter per
eius sequentia 3° in boni Angeli promittitur post
merita sequentia

Ad. 11

Ad id appetitum pro Angelis Beatis per opera
bona nec meriti novum augmentum Beatorum? nec Beatorum
a principio acceptum sunt Demones per mala opera quae
nunc gerunt nec merent augmentum factae nec factum
ipsa a principio infusa quae utique sunt in termino
ac provide ipsa spectant merendi ac demerendi ad probum
maioris confortis etiam quae erat conclusio vel meruisse
sibi offensam Beatorum nec augmentum illius quae tamen
sunt erat mater meruisse ubi multa per actus libe-
ros et fortasse sibi erat continuatione Beatorum ut aliquid
volunt ad 2° negandum est autem Tunc quae ad magnum pro-
mum ad tam requiritur multitudine aut duratio actum
quam conatus et fervor in operando quia potest habere
Angelus uno vel pluribus actibus in uno instanti tempore
dignitate quod nullo tempore respondet Tunc etiam quae condi-
tiones sunt ut liberabit aliquod gradus gloriae contribuisse illi
ultra condignum ut de bonis praedictis theologice Ad 3°
pro impetrans quod merita sunt posteriora praerogativa
referre quando praerogativa ad ex parte merente ad statum
vendi utique a principio meriti illius ut congrua magna
collata pro merito iustitiam pro merito etiam. Deinde
ad ex parte magis et melius duo tamen esse debent ut uter
maius bonum tamen omnino quod sicut in praerogativa bene pro-
futuri meriti et autem praerogativa factae et inter gratiam ultra
ad deinde propter bonum ipsa futurum illius tempore pro-
terminum nam bonum ipsa omnino aut aliorum boni
humani probum dignitate et indifferente merito ad autem
omni vel deinde et deinde ipsa et indifferente propositum
in merito etiam praerogativa deinde deinde dignum esse armigil-
ly pro deinde quibus utat in terminum magis et bonum ipsa
gratia in terminum meriti liberi arbitrij sed gratia propositum
lucet nec liberum arbitrium esse de dignum tamen deinde uno
operum unum omnino dignum et valore meriti habet ad
gratia

et idcirco in d. merito propter quod gra. detur 1° potius pro
q. ad quod gra. detur. Adde esse aliud dyerentia inter de
nutritio armorum et donatione beatitudinis de qua hic loquitur
nisi nani. Donatio armorum ne impedit meritum futurum
nihil et v. Beatitudo impedit meritum cum consistit in
apud in veritate et exhaustio vacat. Unde autem

Angeli de potestate absoluta potuerunt mereri suam beatitudinem
per opera sua propria in d. hic disputandi. licet. 1° in merito
de gra. requirenda d. eadem est d. rati in hunc p. de Ange
ly et de hominib.

Caput 2. An meruerint Angeli sua

beat^o in instanti sine creatis vel in instanti quo
illam receperunt.

Circa 1° exponitur Angelos potuisse mereri
beatitudinem in 1° instanti sine creatis et de facto meruisse
se illa ex parte d. d. the. operantur ab 3. Cantuarii ibi
dicitur in Ferrarientis 3. contra gentes c. 110 et v. 230. c. 110
et patet qd. nihil tunc deus Angelos ut mereri possit. sed
statim statim ut constat neque suspensio libertas qd. ut in
omni libere se disposuit ad gratiam in eo instanti recipiendam
neque gra. qd. tunc illi collata d. 2° potuisse mereri beatitudinem
ex parte suadetur qd. Angeli in eo instanti fuerunt gra. praediti
et habuerunt in se ipsa et operatione honesta libere qd. nullum
d. iudicamentum cum regem illis de facto tunc meruisse bea
titudinem. Consequenter Angeli in eo instanti habuerunt autem
amorem dei qd. per illud aliquid meruerunt in id quod habituale
qd. illa in eadem sub merito cum sit principium meriti ne
augmentum gratiae qd. in gra. fuit collata merito preparatione
vultu amoris dei qui fuit dispositio ad illa aliquid adeo ut po
tuit augeri. in eadem dispositione qd. consequens d. ut. meru
erunt in gloria qd. illa mereri potuerunt.

Circa 2° post affirmans assertum fuit a d. the. in 2° d.

22 art 2 ubi de curat mundu et premiu Angloru fuisse
simul durat real. et non tunc fuerit prius vasa et curat
unde. Item auferunt Albius et pl. p. 1111. art 2 q 1
et gradus potest qd mundum potest esse simul durat
premio ut constat in merito augment. curat et gratia qd
simul d cum tali augmento qd nihil dicitur quomodo
dicimus simul duratone meritum glorie et ipsa gloriam
in Angely fuisse hanc pd varie explicant et defend
unt doctores ut videtur d apud d. 229. c. 1.

Nihilominus dandum d Angely no meruisse
Beatitudinem eodem illo instanti quo illa acceperunt in
d tho art 4 hujus quare ubi videtur mutasse p. 1111. quod
decurat in 2° p. et conferunt interpretet eius p. 1111.
vob d tho qd mundu glorie supponit gratiam imperfectam
qui autem d in Beatitudine iam habet gratiam consummatam
appellat autem p. 1111. gratiam imperfectam p. 1111. motorij et
eius qui movet ad ad quendam terminum p. 1111. art 2
2° qd in hac parte eadem d rō Angely atque homi
num. Et dicitur p. 1111. hujus certu tempus vite in quo
laborant et merentur et in eius termino conferret et
ly p. 1111. pro meritis vel p. 1111. pro demeritis qd
eadem lex p. 1111. est in Angely qd Angli prius fue
runt in via. quod in termino atque adie no simul
meruerunt gloria et illa acceperunt.

Ad rationem oppositam h. ex eo quod no repugnet
mundu in vniuerso esse simul durat cum premio non
recte inferitur ad vna factu esse. potest autem hoc loco
queri quomodo ex generali. hoc merito et premij non
repugnet mundu beatitudinis et ipsa beatitudinis esse si
inul durat an saltem repugnet ex generali. hoc taly p. 1111.
my hoc tenet alibi

capit 2 de via bonoru Angloru

¶ In 1° h^o art. 5 h^o q^o quatuor diffinitur de
vra bonorum Angelorum et in art. 6 q^o sequenti de vna ma-
lorum idem h^o diffinitur dandere. Circa presentem igitur con-
trouersiam quod caput 1° videtur esse sententia in Amaliam
infra q^o 63 art. 6 dicit vna Angelorum bonorum vna infra
1° fuisse contentum in quo contenti sunt et mirum est q^o
vna postea v^o in 2° instanti in quo illy vltima d^o f^o
fuisse mentem eorum confirmata et quasi in factu esse
1° tam ostenditur Angelos v^o mirum est h^o
vltima eodem instanti que vltima accepimus. sed
in 2° diff. 4 q^o 1 et gradus ibidem duo instantia app^o
nunt in vna bonorum Angelorum in quoru 1° instanti
probat in pura natura et in 2° mirum est hanc remanere
quoru 1° instanti recepta d^o est ostenditur q^o supra An-
gelos in gra fuisse creatos ad hanc gratiam q^o dicitur
vna vltima mentem explicand^o tamen vna 1° d^o ut in 1° infra
1° dicant creati in pura natura in 2° mirum est de congruo
grate vltima natura vna vna referat ab omnibus in
natura de gra 2° modo d^o ut in 1° et 2° instanti fuerit
Angeli in pura natura et in 3° mirum est in gra tunc mens
1° prater id quod dixi contra id instanti in vna que
fuerit dei possit Angelos in 2° instanti peruenisse
in pura natura sine gra 2° modo d^o ut in 1° instanti
fuerit in pura natura et in 2° fuerit in gra tunc mens
et in 3° mirum est. Ceterum prater id quod modo esse
appert de 1° instanti quod falsum d^o ut diximus id quod
ut de 2° nullo modo admitti debet nisi simul concedat
in illis 2° instanti accepisse gratiam sine ratione vna negat
1° eo mirum est

Capitulum in 2° diff. 4 q^o art. 1 dicit instantibus de
fuit vna Angelorum in quoru 1° simul ut p^o esse
recepissent gratiam si non mirum est gratiam esse recepissent

gratum simul

in propria dispositio in 2° uno instanti numerus futurus
termini totum subdistinguit Angelos se distinxisse per
primum autem ad gratiam respondendum in 1° instanti sui esse vult
consequens sic ut in eodem instanti in posteriori natus
numerum gloria

Denique Molina q. 83 art. 1 et alij recentiores
circumferunt Angelorum bonorum unum duplicem instanti
in quorum 1° ante Angelos fuisse in gratia puritatis et
invenit inchoasse in 2° v^o mensuram continuasse et alios
instanti autem addidisse

Pro explicita utraque instantia Angelorum de
quibus hic est sermo non esse momentis interruptis
sua tempora successivi quales sunt instantia in
tempore 1° esse duras qualesdam permanentes et ininter-
ruptas quae possunt coexistere tempore successivo et etiam
sibi instanti quoniam hoc ultimum negat Vaz d. 229 c. 10 et 43
itaque instantia ista Angelorum numeranda sunt 2° fuisse
nam autem quod eliciunt Angeli ut expressit d. the. h. c. 10
ad 2. vult cum Angelus in uno et eodem interruptibili actu
perseverat etiam per longam moram tunc et unum tantum instanti
Angelorum quo ille actus intera memoratur cum v^o Angelus
non perseverat in eodem actu 1° illud interruptit et incipit
alium tunc dicitur intera illorum actum consequenter dicitur
instantia Angelorum

hoc potest diciendum et unum bonorum Angelorum
ante terminum beatitudinis consistere ex uno tantum duris
vult autem meritoris quam quae Angelus operantur cum
perseverat^o atque adeo ex uno tantum instanti Angelorum hoc
conclusio^o et gloria d. the. nomen autem hinc q. ad 3 dicit An-
gelus post unum autem fuisse beatum et idem dicit in corde
art. 1. et q. 66 art. 6 dicit Angelus consequenter fuisse
beatitudinis post unum instanti et fuisse potest 1° quod
intelligitur via bonorum Angelorum definitio dicitur

Beatus

quod abunde prestat hoc modo philosophandi. 2° q^o
hoc patet recte plures quo mal. Deus ac qualiter se opponit
circa bonos & malos Angelos eo spectando sicut eis spu
ritus bonos Angelos perseverantes in bono merito in
choas ita etiam eadem duras spectant malos qui simul
perseverare potuissent i^o malitia sua ne perseverarent. quo
re iusta nostras sententia primis instanti bonorum Angelos
ut fuit alius amoris dei in quo tandem perseverarunt
in via quando mali Angeli in 1° instanti delixerunt
deum et in 2° instanti perseverarunt.

Dicitur quoniam boni Angeli perseveraverunt
post ille temp^o in eodem actu 2° instanti ut tamen si
ne aliqua mutata hoc enim possent distinguere duo
instantia nam q^o mali Angeli in 2° illo instanti pe
caverunt boni procul dubio se opposuerunt et nullatenus
runt consentire q^o tunc incipit aliqua mutatio fieri
in bonis Angelis et alius amoris dei 2° instanti ut
fuit interruptus. Dixi de hanc rationem aliquos docto
res assignasse et ad duo instantia in via bonorum
Angelorum velut hominum quorum consistere vult
vel plura instantia pro bonis Angelis spectat ad
modum loquendi multo magis placet unum instanti
consistere ad d^o the et ad sent^o hoc temp^o t^o inter
dispensat^o eius nam si tunc facta fuerit aliqua mu
tatio in Angelis bonis tunc se possunt vel in 1° in
stanti creati vel paulo post novis alius eluere non ideo
multiplicant instantia q^o iuxta loquendi modum the
logorum sicut habet r^o unum alius principalis posse
vontis per r^o illa duracione qualis fuit delectationi
iustitiam hinc sequi posse assignari unum instanti
vite et instanti Angelorum nam perseveravit Angeli ac
non delectationis dei quem habuerunt in via continuare
in patria. via expectatur cu r^o q^o fact^o esse non

pm

125
vniuersi rationis viam et patriae propter eundem autem
amorem quia si idem amor maneret in patria non esset
eodem modo maneret sed magis debuit intendi propter
clarioris intuitum ex qua procederet. Verum si maior
intento eundem autem sufficit ad distinguendum rationem
tra Angelicam in modo sufficientem fundamentum ad
affrendum vniuersi tentum fuisse rationis viam bonorum
Angelicorum valde enim probabile est eos intendisse in via
actu amoris praesertim amare opposuerunt Angelis peccat
vbi quare saltem multi modo dicere non fuisse vniuersi
rationis Angelicam viae et patriae non propter maiorem intentionem
eundem autem amoris vniuersi idem manifestet sed vel quia
inchoatus fuit novus autem principalis spectans ad novum
statum nempe vitam beatificam vel quia per ordinem ad legem
et extrinsecam considerationem dei appetentis primo Angelus
fuit aliqua praesertim inter sua et terminum beatitudinis
et in parte operationis Angelicam.

Quaeritur quantum fuerit mora inter creationem
et glorificationem Angelicam. In vniuersi Angelicam in fuit
se longiore quam a creatura mundi usque ad lapsum primi
parentis excluditur ratio est quia Angeli omnes conditi sunt
simul in mundo corporeo sed omnes fuerunt in termino
ante peccatum primi parentis quia eorum via non fuit lon-
gior quam a creatura mundi usque ad lapsum Adami. In
quibusdam aliqui si deo exprimentur Angeli peccasse ante
quam formarentur primi parentis alii vero sentiunt ad
peccasse postquam viderunt hominem creatum fuisse ad ma-
gnam et similitudinem dei quia in aequalitate fuerunt in bono
vniuersi et malorum Angelicam sicut mali post peccatum fue-
runt in termino damnationis solum ante lapsum
primi parentis et si boni fuerunt in termino beatitudinis unde
consequenter fuit brevissimum fuisse via Angelicam

nam ipsi creati sunt ex deo simul ad unum corpus
+ Adamus. Cap. 1. in punctis pariter post 7 diem
creationem ut colligitur ex genes 3. Continuum tamen de
ut testis dicitur + 36 dicitur solus penam contra constatum
Navarra dicitur + 371 dicitur magis quod dicitur

Disput. 19
De Beatitudine Angelorum
Caput in Ari fuerit Angeli crea
ti ad Beatitudinem naturalem et supernam

Quod ad naturalem Beatitudinem attinet affirmatur ad
bonum theologi ad d. the. uti hinc q. 1. narrent in assignat
de re Beatitudinis naturalis ad aliqui arbitrate hinc beatitudi
nem consistere in cogit. profecto naturali de alij addunt pro
dicitur cogit. rectitudine naturalem voluntis. Alij praeterea
consistere aiunt Beatitudinem naturalem Angelorum ad in so
la cogit. speculationis dei s. simul etiam in practica qua
munit ad bonum et rectitudine naturalem allegari eorum de
monij habent naturalem Beatitudinem quod merito
negant omnes christiani. Verum ut dicitur qui id
etiam impugnant q. ad qualibet cogit. naturali potest esse
infernus peccati. De quod vocem nullam cogit. naturalem vi
detur mereri simpliciter nomen Beatitudinis. Proponitur
num potest hoc arg. s. hinc probari Beatitudinem naturalem
ad esse simpliciter Beatitudinem ne summam et perfectam
beatitudinem qualem est beatitudo supernaturalis Patris et
ideo vocari a theologi Beatitudinem ut habetur nempe na
turalem q. si quis dicit de re Beatitudinis naturalis esse
infernus cogit. s. etiam omnem naturalem dei super omnia
perfectiorum quoniam beatitudinem naturalem assignabit et factus
dependit esse incompatible in Angelis ad inferna pecc.

Unde autem in istis cogit. conspiciat naturaliter beat^o
an simul etiam in amore Dei 1° 2° q^o 3° ex omnino nondum
quod autem attinet ad supernam Patrum beatitudinem
dandum 1° Angelis qui peccaverunt non fuisse creati in
ipsa clara dei neque unquam illam habuisse ut Angelus
11 de civitate c. 11 et 13. et Theologi in 2° diff. 4° et 5°. p^o q^o 1°
Angeli qui peccaverunt fuerunt creati in ipsa dei claritate
aliquid habuissent vel ommississent illam perpetuam vel per me-
moriam substantiationem concupiscentie divini non per peccatum quod clara
videtur deum peccare non potest neque per substantiationem
corpoream quod ad illam imponere meruissent Angeli etiam in 1° q^o
tametsi prorsus naturaliter ut homines nulla esset assignatio
ipsa unum per miram negationem concupiscentie auferret deus An-
geli sunt premiti sine ulla culpa 3° non fuerunt creati
in clara visione dei ne illam aliquid habuissent

Dicitur potuisse deum corpore et ad tempus gravi
sine concedere unde Angeli clarati sunt in ipsa non
tamquam premiti sed tamquam boni et mira gratia ad hoc
ne tempus collatum ut nonnulli de Paulo in raptu
formant. Sed est possibile esse quod hoc premiti deum
factum esse et contra commune sensum doctorum et sententiarum
p^o

Dicitur etiam quod Angelus lib. de civitate et
gratia c. 10 dicit Angelos malos ante lapsum fuisse beatos
et in aliis ista loca similia docent nam intelligendum
est non de beatitudine Patrie sed de beatitudine superna
hinc ubi gratia et charitas arguit quod in certitudine
aut aliquid fuisse addendum Angelorum beatitudinis si in veritate
perissent et quod dicitur lib. 11 de civitate c. 13 nimirum Angeli
males ante quam caderent non habuissent per se factam sed
tamen aliquam beatitudinem simul hinc in allegando et autor lib.
de civitate dignitatem quod verus doctor videtur esse in Angeli
1° Genesim in cap. 2° 3° asserit voluisse esse creatos Angelos
ut forent in beatitudine sine peccato et si volent illam

libi potuerunt.

1° Ad huc opponit Bernardus per 17 in contraria
dicente malis Angelis ante lapsum intuisse futuram in Verbo
Dei vel id Bernardum non asserendo 1° dubitandum et in qui-
rendo ad dixisse vel certe per cognoscendum in verbo intelligi
esse reuelatum factum a verbo non nisi per beatum 1° etiam verba
res dicuntur intus cognoscere in verbo eas quae per rati-
onem nouerunt

Dicendum 2° Angelis bonis non habuisse clara dei
reuelationem ab initio creati non contra doctores et ratio est quod
si bonis Angelis concessa esset supra clara dei in instanti
suae creationis vel concessa esset illis per breue tempus
non ut postea manserunt sine illa in statu fidei vel
perpetuo illa reuenerunt 1° ex eo recipitur quod libere
dicitur et sine illo tunc momento 2° vel plane falsum
numquam esse sequeret Angelis bonis numquam potuit
se peccare quod est contra Aug. lib. de correptione et gratia
cui sum illud quod sequeret numquam fuisse in statu
merendi quod postea per beatum in Patria consistunt crea-
turae in ultimo termino et genere atque ad hoc excludit
illa ab statu verae et merendi.

Obycit Augustinus lib. 11 de ciuitate dei c. 9 ubi de
causa Angelorum qui non peccauerunt sic legitur
et magna pars est et eo beatorum quo numquam peregrinatos
que loquuntur modo iudicare videtur Angelis bonis numquam
fuisse peregrinatos adueniens quod proprium eorum est per
fidei ambulantes iuxta illud Pauli et ad Corinthios duo
sumus in corpore peregrinantes adueniens per fidem
enim ambulamus. Deo idem Angelis bonis dicitur ab Aug.
numquam fuisse peregrinatos quod numquam discesserunt ab
statu gratiae in quo creati sunt unde verbum peregrinari
quod significat alienum esse ad diuinum referunt Paulus
et Augustinus ubi non Paulus refert ad beatum quod Paulus

Ang. v. ad statum gratie agere abierunt sunt qui peccant
homo sit. non enim inter alias magis peccat. 226
et et merito qd videtur un pentonem contextu Ang.

Capitulum 2. An Angeli possint proficere
in Beatitudine Patris

Pro explens respondendum d. Duplex beatitudo
distingui potest aliam essentiali consistens in usque
re et prout ipsius de altera accidentali consistens
in rebus amore et gaudii de gaudii alio res
in deo.

Dicendum igitur d. Angelis Beatis proficere
potest in beatitudine accidentali usque ad deum videlicet
et non ultra at in beatitudine essentiali nullomodo
potest proficere. Ita d. hinc aut q. et scholasticus in 2. diff. 11
in part. 1. q. 2. de tempore multo reculant Angeli
de novo et multa nova gaudia percipiunt et
consequenter percipiunt iuxta illud Lucae 18. gaudium
erit cordi Angelis dei supra un peccatore pauperem
agente. 2. perierunt Angeli Beati proficere in beatitudine
accidentali. Consequenter gaudia istud de consequenter pec-
catorum ut percipiunt ab Angelis nisi tunc qd pec-
catorum con vertuntur amque ipse novae consequenter
consequenter sunt de tempore usque ad deum
videlicet consequenter d. ut in Angelis similia gaudia
non videtur sunt futurum usque ad unde videlicet de
non tunc ultra qd tunc tunc est completum non
meritum prout tunc et idem ut erunt amplius nova
gaudia de consequenter peccatorum. 2. perierunt
premissa sunt d. essentialis ut angeli nisi angeli
merito id merito ut angeli in parte Beati qd essent
premissa et quidem qd ut angeli premissa sunt
essentia. Dicit hoc angeli de tempore in parte
conclusus d. na utriusque premissa accidentali et essentiali

dat p[ro]pter merit[um] 5° h[ic] q[uo]d co[m]m[un]e quod n[on] est augeri
merit[um] in Beatitud[ine] negat Beatus Angelus arguens
tam p[ro]xim[um] essentialit[er] p[ar]te[m] neganda[m] ut ill[ud]
argument[um] p[ro]xim[um] accidentalit[er] p[ro]pter condit[ion]em v[er]itatis

Propter hoc arguit disputans h[ic] interpret[er]
d[icit] q[uo]d in Angli[is] in Patria merent[ur] gaudium accid[entia]
entia quod percipiunt de conversationib[us] peccator[um]
affirmant Albertus 2° q[uestio]ne 1^a p[ar]te 4^a q[uestio]ne 7^a et p[ro]b[at]
q[uo]d id p[ro]b[at] q[uo]d componat[ur] gaudij accidentalit[er] de
g[ra]tia Beati n[on] sunt in termino cum ad h[oc] non
possideant illud

Verior mihi videt[ur] sententia negans Angli
mereri in Patria gaudium accidentalit[er] quod tradit
d[icit] q[uo]d in 2° q[uestio]ne 1^a p[ar]te 4^a q[uestio]ne 7^a et p[ro]b[at]
q[uo]d id p[ro]b[at] q[uo]d componat[ur] gaudij accidentalit[er] de
g[ra]tia Beati Angelus sicut ex his factis merendi
sunt negant mereri in Patria p[ro]xim[um] essentialit[er]
ita negant mereri p[ro]xim[um] accidentalit[er] in
etia[m] q[uo]d h[ic] bonu[m] accid[entia] sunt quati[us] debita Beat[itudinis]
essentialit[er] tenentur p[ro]xim[um] eius non vel sunt aut[em] car[um]
q[uo]d p[ro]xim[um] vel q[uo]d charit[er] impant unde q[uo]d dignit[er]
p[ro]xim[um] essentialit[er] consequunt[ur] a dignit[er] etia[m] p[ro]xim[um] in
accidentalit[er] quare sunt Angeli in Patria p[ro]xim[um] in via
merent[ur] Beatitudin[em] essentialit[er] respondet ad in Pat[ri]a
n[on] in via merent[ur] Beatitudin[em] accidentalit[er] tam
q[uo]d p[ro]xim[um] Beat[itudinis] essentialit[er] p[ro]xim[um] conferendum
de p[ro]xim[um] hoc ip[s]o quod p[ro]xim[um] Beat[itudinis] essentialit[er]
sunt p[ro]xim[um] in termino componat[ur] p[ro]xim[um] p[ro]xim[um] q[uo]d
et in recipiunt illud p[ro]xim[um] p[ro]xim[um] in p[ro]xim[um] essentialit[er]
p[ro]xim[um] p[ro]xim[um] p[ro]xim[um] in termino non componat[ur] p[ro]xim[um]
et quod debent[ur] in in merent[ur] quare p[ro]xim[um] in via
q[uo]d h[ic] aliam d[icit] q[uo]d essentialit[er] in p[ro]xim[um] p[ro]xim[um]
p[ro]xim[um] p[ro]xim[um] etia[m] ut contingit in eo qui deest in p[ro]xim[um]
gra

Baptismi pariter confert illi suo tempore hinc fructus
ex merito Sicut

ex dictis solutum est oppositum argumentum se
cum explicare oportet quod sibi in his Paulus ad
10 ad Corin. 6 ait negatis quoniam Angelos indicavi
mus? unde cum colligi videtur Angelos in die iudicii
iudicandos de usura annuaria sibi concessa et
premiis alijs acceptis ad effectum quod accedat unde
consequens etiam sit ut tale premium mereant usque
hodie et gubernando homines ad obsequium patri Patri
Preponderant aliqui Angelos bonis comparandos in
die iudicii ad ut iudicent de cura et gubernatione
sibi concessa unde cum nihil praemy reportabunt et
ut dicit ostendat se quam diligentissime curat hominum
gestis Angelorum mysterio est gubernando et eis
sediendo et nihil praetermississe neque ad consilium
utem procurandum An. v. Angli iudicandi sicut de
operibus iudicij quae in via exercuerunt 2 pl. d. 2
preparanda et sibi placet ad graecis interpretibus dicitur
cum Paulus in eo loco indicat Angelos a iudicandis esse
nihil aliud significare veluisse quam Angelos qui pecca-
verunt conuicti et redarguenti esse per hominum vitam
Christianorum quod mirae consonat contextui Pauli

Quaestio 63

de Angelorum malitia quo ad culpa

Disputatio 20.

An, q. d. et quomodo Angeli peccare
repperunt.

Cap. i Angeli potuerunt peccare
fide certum est Angelos peccare potuisse
quod aliquos de facto peccasse constat ex 1^a Joan 3.

ab imbro diaboli peccat et ex lo^o eiusd^o Joany et
ille homicida erat ab imbro et in uerit^o non fuit con
formari id potest q^o de lege ordinaria omnis creatura
intellectualis 2° sua natura peccare potest q^o et ali
gibi potuerunt peccare. Quia tamen sicut hoc loco
an de pot^o absoluta produci queat aliqua creatura
intellectualis propria natura impeccabilis. Sicut d^o Gab
riely in 2° dist^o 23 arti^o et 2° assertory id esse possibi
lem et ad de pot^o absoluta creatura aliquam intellectu
alem liberam et impeccabilem bene tamen ut liberam
et impeccabilem simpliciter.

Dicendum tamen d^o nullam creaturam intellectualem
potest esse simpliciter impeccabilem natura sua ut d^o Tho
et recentior Thomista in hac ap^o valde puncti et hoc
d^o 291 p^o 1° autoritate sanctorum Patrum qui communiter
hanc sententiam dicunt inter quos presertim Hieronimus cum
in commentariis ep^o ad Galatas c^o ait excepta Trinitate
omnis creatura licet peccat tamen peccare potest et exp^o h^o
142. s^oly d^o inquit d^o in quid peccatum non cadit cae
tera cum sui liberi arbitrii in utroque parte pot
sunt sua gloriare voluntate et Fulgentij lib^o de fide
ad Petrum inquit cuiusque creature rationis praestitum
ut peccare non possit non d^o natura propria sed^o gratie 2°
q^o omnis creatura intellectualis hoc ipso quod ratio et in
tellectus utitur d^o libera saltem in ordine ad aliquam ob^o
et eo ipso quod d^o creatura d^o libera et ad peccandum
ut sumit ex Damasceno lib^o de fide c^o 3° q^o impossibili
ly est creatura intellectualis propria natura impeccabilis 3°
q^o aliquam creaturam intellectualem potest esse impecca
bilis natura sua ex tribus capitulis a prouenire potest n^ope
vel q^o talis creatura esse semper determinata ad bonum
et ad sub^o voluntate fidei vel q^o illi esset connaturalis
v^o claradii vel q^o esset sub^o voluntate fidei

q^o p^o
cap^o 10.

capitulum nunc promittit illi imperialibus qd in quo
ad 1° caput p^o qd nullus dicit creatur quibusdam bonis
constituit omnes rationes boni qd semper creaturas illa ma-
nabit libera circa illud atque ad hoc peccata fecerit ex n^o
sua et si non fecerit in n^o p^o qd ad scribendum erit
quo ad 2° caput patet respondit clarum diu n^o posse esse
connaturalium aliam substantiam creaturam vel creaturam natura
re offendi in hac p^o in ad q. 12. Denique eadem mi-
nor quoad 3° cap. affertur qd nullus homo vel Ange-
lus produm potest substantiatur sanctus qui n^o potest esse filius
n^o naturalis vel adoptionis dei qd n^o potest esse filius na-
turalis vel adoptionis dei qd talis homo vel Angelus
substantiatur sanctus n^o e^o possibili^o minor n^o est qd
cum talis creatura esset sancta haberet inf^o ad hereditate
terre dei atque ad hoc haberet filiatione dei ex qua
ortus procederet inf^o ad hereditate consequente etiam
patet mi p^o qd impossibile talis homo vel Angelus
n^o potest esse filius naturalis dei qd n^o esset pura
creatura n^o haberet naturam deitatis nec procederet per
originem veniens a virtute in similitudine n^o enim
qualiter creatura impure dicitur a divinitate nec fact^o off
contra hanc receptio dicitur n^o filius naturalis n^o ad conser-
vare naturalem filiatione Deinde n^o potest talis ho-
vel Angelus esse filius adoptionis qd duae conditio-
requirunt ad filiam adoptionis nimirum ut huius qui
adoptionem n^o potest filius naturalis adoptionis et ut assumat
in filium ex q^o et semper adoptionis et constat ex scriptis
A. d. rami in Concordia francofordensis et ex Paulino in publi-
bello sarrospolano qui habet in eodem consilio unius hanc senten-
tiam verbo Adoptionem n^o potest esse nisi huius qui alienus
e^o ab eo a quo dicitur adoptatus et gratia ei adoptio tribuitur
qd non in debet p^o ex indubio sententia modo adoptio praestat

g^o si talis homo vel Angelus ex pur^o natura vel ex puritate
sacredenti substantiaq^{ue} esset filius dei non esset filius ex bene^o
adoptione neque esset filius affectu sed et volente Patre. ut lo
quitur Concilium Francofordense. neque graty ei praeferendum
dicitur g^o nullo modo poterit esse filius dei

Respondetur 1° possibilem esse Angelum vel homi
nem substantiatiter sonantem graty neque esset filius naturalis
dei neque adoptionis ad eum modo quod si natura humana
vel Angelica hypostatici uniret spiritum sanctum talis
homo vel Angelus non poterit dici filius adoptionis quia
natura non affectu solo id substantiatiter esset deo uni
tae neque poterit dici filius naturalis quia spiritus sanctus
non est filius naturalis dei neque homo ille vel Angelus
esset filius dei naturalis. Contra tenet id quod
etiam esse seipsum capacitate creata quod sonantem idem
spiritum cui est substantiatiter sicut erat supra perfectionem
eius id quod se re esse suo intellectu id videtur actualiter
id quod incipit non potest relinere naturam suam. deinde
d^o dicitur ratio de exemplo adducto personae spiritus s^{an}
cti de personae aliqua creata quod persona spiritus s^{an}
cti specialiter ratione qua tradidimus in matre de Trinitate
non est filius et nullus habentium doctorum comisset posse esse
aliquam personam creatam sonantem quae non sit filius adopi
tionis dei neque componit id doctrinae sonantem Patrem ad
antecedere sonantem aliquam creatam quae non sit gratia adoptionis

Respondetur 2° talium hominem vel Angelum
substantiatiter sonantem posse esse filium adoptionis quod ad voem
adoptionis sonantem esset ut deus libere produceret illum sicut
dicitur filius ex indulgentia et beneficio Patris. hoc
facile receditur tunc quod quampis homo libere aff
luctur ad generandum hominem homo generans id filium
naturalis tunc etiam quod humanitas Christi libere assumpta
id verbo et tamen id Concilio Francofordense
non placet

in seculo de unit dicitur in seculo filius adoptivus id est
hominitate in seculo adoptiva q^o in seculo liberatus est
productione filij ad adoptionem.

130

Respondetur 3° illud Angelus vel hominem personam
tam posse esse filium adoptivum q^o quantum effectus sem-
per per naturam substantiarum illarum effectus creatur et participat
ita 1° hoc nullum est momenti q^o quantum effectus substantiarum
illarum effectus quod creatur velis homo vel Angelus in effectus
in adoptionem in seculo dicitur non dicitur a seculo ut videtur.

Respondetur 4° talem hominem vel Angelum
in seculo substantiam per suam naturam substantiam id est naturam illam
debet fore gratiam et gloriam sicut natura humana debet
et intellectus et voluntas et ita fore filium adoptivum q^o effectus
filij per se per aditum gratiam accidentalem. Verum hoc
refellit potest enim q^o substantiarum illarum debita effectus substantiarum
Angeli velis Angelus in effectus filij adoptivus q^o
ut dicitur substantiarum adoptivus in seculo ex debito id est ex indulgentia
et beneficentia Patris. Tunc etiam q^o substantiarum illarum debita effectus
ut dicitur illi gratia et in seculo debet effectus substantiarum substantiarum
nam praedictum illud substantiarum illarum debita effectus
gratia et gloria redderet illam substantiam ex quibus partem esse
non esse q^o arguitur adductum.

A^o pro Comitus^o vocat dicitur q^o quantum intellectus
actualis creatur habet legem ab alio sibi praescriptam
cui subiacetur libere arbitrio eius nec est ipse sibi
regula. Insuper natura praeteriorum actuum sola enim velum
suis dicitur et sibi ipse regula q^o quantum intellectus
creatus potest esse libere praescribere vel omittere q^o
lex illi praescribit atque ad se potest peccare.

Obijciunt contra Comitus^o quod habentur contra
magistri Augustini testimonium ex lib. 11 de genesi ad litteram
et adductum a Magistro in 1° dist. 44 c. 2. q^o dicitur habet

voluntati patris dei hominum fuisse qui nec peccare pos-
set nec velle et si volent fuisse quis dubitet eum meliorem
fuisse. 2° tamen cum dicitur ad finem deus creatur. eum ver-
ba non esse in loco citato Augustini 1° plura ibi doceri
a sancto deinde meliorem esse naturam creaturam que voluit
peccare quam que vult peccare.

Capitulum 2. An pro dicitur quod Angelus impeccabilis contra legem naturalem

Dicendum in 2° dist. 23 q. 1 dicitur produci posse
creaturam impeccabilem respectu finis et legi naturali vel
tamen respectu finis et legi supernaturali consentientem
Capitulum dist. 22. quoniam et Constantem creaturam esse
Dicendum est tamen ad esse possibilem creaturam
aliquid intelligentem impeccabilem contra legem naturalem
sive a natura indita sive posita super additam spectantem
tamen ad finem naturalem ut patet in 2° dist. 23 q. 1. Patet
in 4° dist. q. 1. ante q. 1. qui id affirmat de Angelis produci eadem
ratio non est de quavis creatura possibili propter quod nulla
est possibilis creatura intellectualis que non habeat eam liberam or-
bitam sub legi naturali et nulla est possibilis creatura
intellectualis que non possit peccare vel transgredi tale
quod comp. q. 1. liberam arbitrium esset naturaliter libera
tamen ad faciendum id quod per legem naturalem personis
tamen non esset liberum arbitrium nisi contra ad tale legem 2°
quod finis naturalis cuiusque creature debet esse unicuique
proportionalis 3° debet esse eadem ut ab una quaque crea-
tura possit eo modo quo una quaque natura est operari
4° sicut a creatura naturali operante acquiritur per actum
non necessariam ita a creatura libera acquiritur per actum liberum
5° cum impossibile sit creatura intellectualis non libera
pariter impossibile erit creatura intellectualis que non possit
libere comparare finem suum naturalem atque ad
etiam

atque ad id quod non potest ad id deponere et peccare id
in fine et lege naturali

Dicit aliqui quomolibet creaturam intellectualem
peccare posse contra finem et legem naturalem vel quidem
et in moderate id moderate et concurrenter aut confluxu
in q^o violando legem supernaturalem inveniunt simul ad unum
autem naturalem hanc rationem responsio nulla est nam vel
quolibet creatura intellectualis habet in primis naturalem
potestatem ad violandum legem naturalem vel non habet si ha-
bet q^o potest uti ea potestatem in finem naturalem ep^o h^o videtur
veniat violatio aliam legem supernaturalem et certe si pot
est violare legem naturalem simul ad violandum aliam legem
naturalem ego non video cur non possit violare legem naturalem sicut
sine si non habet q^o nunquam potest uti ea potestatem
quomolibet intercedat violatio legis supernaturalis q^o quia
currit potest ad peccandum nullo fine aut inveniatur ad id
non potest

1° contendit aliqui non potest esse peccatum contra
finem impeccabilem contra legem naturalem 1° de factis
prudenter esse et ad esse Angelus primo q^o Angelus est na-
turaliter beatus q^o non potest esse miser in finem naturalem
atque ad id non potest peccare circa legem naturalem 2° q^o
Angelus naturaliter et nullo diligit Deum ut autem
et finem naturalem q^o non potest ab eo fine differere. 3° q^o simul
legem potest esse defectus in intellectu Angeli circa res na-
turales q^o Angelus circa finem naturalem non potest iudicium
bonum quod bonum non est non enim deceptus potest et errare
circa res naturales q^o ne in voluntate Angeli
potest esse defectus circa caput res non in voluntate ne
quod esse defectus vel peccatum atque errore vel in
h^oderantur intellectu

hanc rationem arguit non convincunt non in fine
solummodo dicende in corpore principium quatenus apparet

Angelus non esse causa beatitudinis naturalis nisi inquantum ad
 amittere per peccatum ad 2° si formatur de amore
 amissionis contrario cuiuslibet peccati contra legem naturae
 similiter negandum est Angelum naturalem et necess^o
 diligere deum ad 3° vel voluisse Angelum peccatum posse
 contra legem naturalem etiam in malis et defectibus in
 rebus quae sunt liberae atque ad hoc potius omnibus
 reprobis ad agendum ad hoc potest agere et non agere
 vel certe si ad peccatum requirunt aliquos defectus in
 rebus supponere incomprehensibilem quae locum habere potest
 in Angelo circa legem naturalem quia cum negat posse
 angelum esse intentum pluribus deis naturalibus et alijs
 ex illis intentibus cogitare aliud^o aut non considerare
 aut considerare unum et remanere in quo eundem
 potest peccare contra legem naturalem.

Caput 3° quod potuerint Angeli peccare

Certum est potuisse Angelos post suam institutionem
 sui esse peccare deus autem huius loci ad omni potuerunt
 Angeli peccare in 1° instanti suae creationis ne
 gant multi theologici ad 2° huiusmodi huiusmodi et unum
 vix potuerunt 1° quod Angelus non potest operari in 1°
 instanti suae creatio^{is} 2° quod ad peccandum
 requiritur libertas hoc autem potest respectu futuri
 et non respectu praesentis instantis et cons^o quod ad liber
 tatem quae postulat peccatum necess^o est deliber^o ad deum
 contra quae potest in tempore 3° quod in Angelo opera
 non libera debet antecedere per^o naturam 4° hoc
 fuit in 1° instanti creationis et tunc postea sequitur
 operatio libera 4° quod Angelus productus est in gratia
 in qua non potest esse peccatus et deus illud vocavit con
 grua vocat^o quae se de potuit in 1° instanti ad gratiam
 5° in 1° instanti non potuit peccare. 1° quod a 1° operatio
 facta

facto in 1° instanti tribuitur auctoritas cuius rei gratia operatur
ratio per se supra angeli & plures dicitur 2° 3° 4° 5° Angeli
tribuitur deo 2° 3° 4° 5° operatur Angeli non potest esse peccatum
quod peccatum non potest tribui deo hanc ultimam rationem videtur
d^o Tho.

Nihilominus tenet dicendum est Angelos absolute
libere et recte potuisse peccare in 1° instanti hanc enim
rationem videtur fecisse in 2° dicitur 5° Gregorius eadem distinxit
quod autem et alii plures quos sequuntur reprobos de
supremo Mediana autem verba prout 2° dicitur 2236 Be
comque ca 910 et similitudo dicitur 12° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22°
in creatione habuerunt Angeli omnino recepta ad
peccandum si peccare vellent habuerunt enim usum rationis et liberum
potestatem arbitrii non minus quam in 2° instanti quod potuerunt in
primo instanti peccare 2° Angeli omnes moruuntur in 1° in
stanti 3° habuerunt sufficientem libertatem ad modum quod et ad de
modum quod non minus libertatem requirit ad quod tunc quod ad illud
quod potuerunt in 1° instanti peccare Comp^o quod autem illi quorum
instanti moruuntur Angeli fuit liber quoad executionem alioquin
non potuissent moruuntur quod potuissent illud omittere 3° Tho
truffent preceptum divinum elucendum tunc autem ut habere
potuerunt potuissent peccare peccato omisso quod autem
coegit aliquos Thomistas asserere potuisse Angelos in 1° in
stanti peccare peccato omissionis nec esse id contra Thomam
qui solum loquitur videtur de peccato commissionis eo quod in 1°
1° solum dixerit non posse Angelos peccare in 1° instanti per
autem modum liberi arbitrii 3° pro quod alii quod effectus
quod fuerit Angelos non posse peccare in eo instanti non
ex parte rationis adducta ad Tho 2° 3° in operatio Angeli liber
tribui deo unde consequens foret ut peccatum deo tribuatur
sed hanc rationem non cogit immo patitur graves difficultates 3° nihil
est quod obstat nostre conclusioni videtur pro quod etiam in
gelus

gelus

pueriffet in 1° instanti ad tribuunt deo peccatum q^o illa se
sua operat^{es} quae oriuntur a natura vel generata vel producta
aut a principio illi impio ad se confitundum in spatu vel
loco nataliter debis tribuunt generanti vel producenti non
solum in 1° instanti sed etiam toto tempore usque quante 1° actus
liber non spectat ad constitutionem habitus et Angelus uicido
tribuit in 2° instanti q^o nym in 1° instanti tribuit deo
q^o in utroque instanti eodem modo concurrat Conf^o q^o
ut grauias et leuias dicantur moueri a generante nihil
omnino uiciditas in p^o p^o autibus vitalibus dicunt
ase ip^o moueri 1° omni actus uolunt^{is} uolunt^{is} q^o 2°
et tribuunt sibi deo 1° etiam uoluntati et deo concurrat ut
causa uniuersaly sicut concurrat ad alios actus post primu
instanti ac prouide non oppositib^{us} quilibet defectu talis
actus deo tribuere deinde ad alia r^oe primus omnino
actus uolunt^{is} et adeo nisi q^o in cogitatio et adeo q^o
in solum habet locum in 1° omnino actus uolunt^{is} 1° etiam
in quocunq^{ue} actus uolunt^{is} q^o in 1° primus circa aliquid
negitum uel solum hoc tenet in 1° actus quo minus de
gelus penare potest illo actus uolunt^{is} omnino 1° sicut
peccare potest actus uolunt^{is} 1° circa nouum aliquid
negitum uel solum non talis ubi prop^o etiam ad id pot
relinquit libere uoluntate ad consentiendum et in conse
tendend^o unde quomodo Angelus sicut p^o 1° tale obid
ad tribuunt peccatum deo q^o eo prop^o in cogitatio
huitate et sicut potest Angelus peccare sumando solum
prop^o ita potest moueri reuocando illud Conf^o q^o
tunc defectus operat^{is} tribuunt alicuius causae quando per
illud sicut talis defectus 1° defectus in praedicta anima
lo et Angelus non sicut per deum q^o in tribuunt illi mi est
lat q^o deus confert Angelo auxilium iustitiam ad bene
operandum q^o defectus non sicut per deum auxilium
sed per

1° per Angelum abutentem auxilio. Denique 1° dicitur
moralis huius proveniens ad usum suum potest esse peccatum
ut omnes comedunt nec tribunt deo quantum sit. 2° dicitur
moralis se pariter 1° dicitur moralis Angelus potest esse
peccatum et non est cur deo tribuant

2° angelus appetens nego Angelum in se posse operari
in 1° instanti suae creati per operatum instantaneum sicut
solum in 1° instanti sui esse illuminabit ad 2° dico liberum
requirit ad peccandum esse etiam reputa praesentis instanti
satis cum id ut procedat indifferenter provel nate falsitate
ad peccatum potestari de quibus aut deliberatione quae tempore
confirmat ad 3° dicit non potestari assumptum et quantum aff
sumptum in eo esset non debet reputari dicit voluntate pre
cedere liberam voluntate aliqua dicitur realiter 1° solum
provel nate. ad 4° dico huius non queri utrum Angelus
potest quod in 1° instanti se de peccato ad gratiam et illam
recepit potestari peccare in eodem instanti 1° solum utrum
in eo instanti potestari ab ipso peccare 2° solum potestari
et nulla tanta supponit hoc autem 2° in huius in eodem
ad 5° dicitur distingo maiore huius sit sermo de operatum nate
supponit ad compositionem naturam huius rei concedo si
autem sit sermo de operatum morali et libera nego

Caput 4 quo modo Angelus peccat et peccaverit.

Ad hanc diffinitionem explicandam notanda sunt
tria in 1° dicitur ubi animadvertit dupliciter posse
aliquid peccatum in aliquo esse 1° dicitur reatum et 2° dicitur
actum 2° dicitur reatum quidem et non solus quomodo aliquid
contrahit culpam seu materialiter peccati et tamen non est
supponit autem in solus malitia animae 2° ut contingit in
his qui vel approbant aliorum peccata vel eos illy huius
dicit

2° affectu v^o g^o aliqui dicit peccatum aliud aliud
 peccati hoc peccato dicit 3° in primis in dimentionibus
 posse esse omnia peccata 2° reatum dicitur sicut per
 se esse in illis 2° affectu et fortiter duo genera peccato
 rum nuncpe superbiae et invidia dicitur 2°
 peccatum Angelis nullum aliud esse potest nisi peccatum
 superbiae sicut dicitur d^o in 1° in 1° et dicitur 3°
 q^o demony possunt horari et mouere ad omne genus peccati
 ut manifestum est 2° et 3° q^o ad 1° q^o Angelis enim
 immutabilis sunt nequeunt affici nisi rebus immutabilibus
 q^o sicut affici possunt ad expeccatos quae habent sicut in
 mutabilia quibus sunt peccata superbiae et inuidiae ut
 que sicut bonis immutabilibus nequeunt male appetere his
 qui illis appetunt nisi quatenus illa appetit contrafractur
 ipsi superioris quod est peccata superbiae iniquitas sicut
 ut inquit Angelis peccatum ne potuerit esse aliud nisi pe
 ccatum superbiae

Fund.

O immutabilis sunt nequeunt affici nisi rebus immutabilibus
 q^o sicut affici possunt ad expeccatos quae habent sicut in
 mutabilia quibus sunt peccata superbiae et inuidiae ut
 que sicut bonis immutabilibus nequeunt male appetere his
 qui illis appetunt nisi quatenus illa appetit contrafractur
 ipsi superioris quod est peccata superbiae iniquitas sicut
 ut inquit Angelis peccatum ne potuerit esse aliud nisi pe
 ccatum superbiae

Verum utae duae partes posteriores sentit d^o
 non vulgare habent difficultate nam propter illa duo
 genera peccatorum scilicet inuidiae et superbiae possunt esse in
 Angelo etiam 2° affectu sicut alia peccata in primis
 enim potest esse peccatum irae nam sicut dicitur potest pe
 care peccat superbiae q^o potest inordinate appetere proprium
 exellat et peccat inuidiae q^o potest d^o et respici de
 exellat alterius quatenus comperit ut diminutum profere
 de potest punire peccat irae q^o potest velle inordinate
 se vindicare de tristitia ex malo vob invidia quod ab alio
 passus est et cons^o q^o sunt illa duo peccata superbiae
 et inuidiae habent sicut sicut inuidiae nam et peccatum irae
 dicitur quia magis posse demony committere peccat
 obij contra deum et homines et peccatum peccato latrae ad
 rondo Angelis aliter ut dicitur in 1° et de peccato illud
 et peccat

et sic in ista specie transgressionis percipitur deus
directus in se non obediendi in peccato iurisper accidendo
hominis sine motu ipsius et infamando illud et firmando
bona illius ac destruendo possessionem eius. hoc adde
posse demonem peccare etiam per affectum erga corpora
sua 2° aliquam rem spirituales ut si ea appetant
quatenus obstant saluti spirituali hominis vel quate
nus impediuntur ipsius significant contra illud Aug.
lib 21° de ciuitate dei ubi ait delentur. Daemones tamen
corporalibus non ut animalia cibis sed ut spiritus si
ni. Denique non video cur promittatur peccatum Angeli
non poterit esse aliud nisi peccatum superbiae. coram
id non conuenit ratio dicitur nam ex eo quod obsequi
ritualis quae 2° bona sunt non potest Angeli
male appetere nisi appetuerint illas contra preceptum
superioris non sequitur promittatur peccatum Angelorum
non potest esse nisi superbia quae enim dicitur quod
liber precepti non quatenus esse superbia nisi quae
transgreditur preceptum ex directo intentione in parendi co
mittit speciale peccatum in dicitur non 2° peccatum speci
ale superbiae nisi uelit in subiecto proprio superiori
ex inordinato appetitu superioris ex illa unde sit prom
in Angelorum peccatum potest esse peccatum subiecta
quod appetat superbiae distinguunt

Quare ad d. the. respondetur potest committi
quod Angelos potest 2° affectum alia peccata com
mittere praeter peccata superbiae et inuidiae. sic exponit
hunc esse ut uelit in ista specie potest committere
alia peccata sunt ista quod non niger simpliciter tulle
committi ab Angelis alia peccata consistit ex solus 3° casu
ubi ait sub inuidia et superbia quae in demonibus
ponunt comprehendunt omnia peccata quae ab his de
rebus

similiter ad duas peccatum primum Angelis non posse esse
aliud quam superbiam velut aliud justitiam velut quam
non ita facile potuisse esse aliud eo quod justitiam in
hinc peccatum melius ex quo contra dicitur. denique
cum negat in demonibus peccatum irae eo quod irae
ad quendam passionem loquitur de ira naturalis dicitur et temperat
et 2° peccatum rationem fortem sed prout in hominibus
reperit in quibus semper et ad aliquam commotionem passio-
nis corporalem alio qui est semper dicitur sibi contradi-
citur non supra in hac forma p^o q^o 20 art^o 1 ad 2. duo
dicitur considerari posse in ira una immutabile nempe ac-
tione sanguinis circa cor altera forte nempe ap-
petitum vindictae unde patet ex supra dictis de ira
irae non esse commotionem corporalem sed appetitum vin-
dictae vel recusatationis qui sicut habet in Angelis
hinc enim appetitus oritur ex tristitia mali quod quia ab
aliis passibus et Angelis autem regitur potest vel ex ma-
lo sibi ab alio recepto illato vel ex eo quod in ma-
lo sibi illato apprehendit quoniam nunquam habere pos-
sunt corporalem quae in hominibus et passibus est
etiam irae licet non ita erat significat

Disputatio 2^a
An quando et quomodo peccata
veniant Angelis

Capitulum 1 An aliqui Angelis
peccaverint et quomodo

Corripit ex multis superioribus diffinitio aliquid
Angelis de peccato peccasse et confirmari potest q^o 2
art^o primo et multum esse Angelos malos qui sunt

Dis

et horum huius accorim: id est sunt ex una sua
 mali ut patet q. id mali q. peccaverunt controuersia in nominal
 la est An Angli qui peccaverunt huius et supremo ordine et an lucifer
 fuit supremus supram ordinis et domus q. de fide et negat Angli
 qui peccaverunt fuisse et ordine supremo et lucifer fuisse supremum
 fuisse d. suprema ordine infimo quod tunc putat dicitur ar. 7. sine erro.
 et aut temeritate aliqua defendi posse. potest autem confirmari d.
 q. c. 23. et eodem lucifer appellat. Choral. q. fuit in ordine Karolin qui
 infimo est ordine supram abquecduo id fuit supremus omni Anglorum
 et supremo ordine. 2. q. si supremus Angli occidisset gloriosi corpus
 infimo in coelestibus unius coequum arbitrat omni creaturam excellentissimam
 et nihil viciat. d. j.

135

Notum. dicitur 2. Angli qui ceciderunt id fuisse et omni
 quo ordine sed et plures et postea sequitur Anglorum ordine aliquos occidisse
 ita val. p. 5. et 1. p. 10 q. Paulg. ep. 6. trebitur dicitur vobis
 dicitur ut ordinis et potestatem et potestatem 2. p. undique. pbabilis
 a d. T. a. q. 23. q. verisimile est in quolibet ordine Anglorum huius aliquos
 beati affirmi ad instaurandis ruinas eorum qui ceciderunt

Dicitur 2. pauciores fuisse Angli qui peccaverunt qua
 eos qui permanserunt in bono ut d. T. a. q. ad id scholasticus dicitur. tracto
 et q. efficaciter potest non pot. ne illud Ag. 12. vbi dicitur. draco cardat huius
 se q. pte stellat. et misit in terra. non est intelligendum de Anglorum lapsu
 e caelo ut notat var. d. 2. 23. sed de proelio factis ad dicitur in
 Ecclesia in quo ipse dicitur est et fuit traxit q. pte stellat. id est infirmis
 fantitate viciat qui in aeterna et stellae fulgore traxit inquit et misit in
 terra non seduxit et misit. var. nec in gravia peccata dicitur ut graues
 d. exponunt. sed comprehendit oppressit et vlt. profano affectu: non n. ibi est
 fno de spirituali dicitur est omni illato sed de corpore compressione, opre
 sione atq. cede et acute dicitur in eum locu. Deinde cu pte concla fide
 ne quae in factis consistit et quae pte et voluntate dei sine reculsi
 huius id pot. ac proinde negt. le. firma ro. ad ea pte quae nulla nitat.
 auctoritate dicitur etate

Indu. Angeli supremi inter eos qui peccaverunt
fuisse etiam supremum inter reliquos etiam d. t. a. 7. et multo pp. l. 2. in
ratione e. l. o. Christi. Item de Ada et Eva Hieron. in e. q. o. pp. Greg.
4. Mor. l. 19. et alij plures quor. auctoritate pb. concto. fauet etiam
d. t. coniectura qd. ad peccatu. primi Angeli fuerit superbia
facilij intelligit supremum Angelu. cu. quere peccati primi peccate
Ad 1. argum. oppositi. Ex d. t. in eo loco Escherichij
huiusmodi appellatus fuisse Serubim et no. Seraphim. non qd. non
fuerit e. supremo ordine o. sed qd. peccando amisit charitatem quod
significat nomen Seraphim et non amisit scientiam qua. significat nomen
Serubim. Adde testimonium Escherichij in sensu laterali multi
gi. de Rege Tyri qui dicit. et quasi Serubim est totu. cu. qd. alij pot
tunc sine Regna sua protegeret Ad 2. dico inferna. potij
suspendi debere qd. contricat. m. e. meratissima. et sceleratissima om. creatura
non

Quares. en. peccati Primi Angeli fuerit alij causa peccandi
sunt qui velut unumq. Angelu. peccasse ab ip. suo prior. alteriq. Co. in
Scholasticis put. est superiores Angelo. peccasse exemplo vel imitatione primi
Angeli nec id. debet. quominus inferiores Angeli simul imitatione pecc
averint cu. Angelo supremo et ipse docet d. t. a. 3. ad 1. in eode. m. h. t.
indivisiibili potuit supremu. Angelo. peccare et manifestare reliquis sua
voluntate et similitate reliqui potuerunt in eode. m. h. t. cognoscere volu
tate supremi Angeli et illa sequi

Ad 2. q. 1. m. Quomodo peccaverint Angeli
Etiam in primis et eor. scholasticor. consensu firmatu. Angelos in 1. in
tant. h. ac. error. no. peccasse pb. l. 2. verbis. Iude. Ap. m. d. p. h. a. Angelos
qui no. peccaverunt suu. principatu. sed delinquerunt suu. domo. suu.
quae. veta. no. possunt recte exponi. s. dicant. Angeli mali in 1. m. h. t. pe
casse et nunquam om. fuisse. 2. Concilium Bracharense 2. can. 7. et lo
m. g. q. 1. et Professione. f. approbata in eode. Concilio l. 1. et qd.
voluerint definire Angelos in ei. malis. suapte. nas. h. vident. definire
aut. magis. vult. supponere. ut. vult. v. d. 2. 7. b. c. 1. Angelos. quos. d. s. ratione.
fuisse. h. t. o. q. d. peccato. B. q. 1. et Angeli. creat. sunt. in. oratione. et. mali
illu.

nt
Mor
2. py.
sti.
ia
scape
vily
on
ical
man
telli
adel
vry
tan
and
is h.
ni
in
b.
d
lul
inf
vibr
l
pe
lo
je
ve
inc
aly
n

re cum dicitur amor concupiscentie addit charitatis gratitudinem dicitur
reus confiterentur dicitur autem amor fore ut autem amor charitatis
quo Angelus se diligeret et autem concupiscentie quod tibi nullus
aliquis contra rationem vel inordinate non essent duo peccati
sibi dicitur autem cum ille quo Angelus se sepe diligeret
perpetua sui complacentiam peccatum non esse quoniam non
intenderetur nisi tibi nullus aliquod bonum contra rationem
non quibus autem et deo malus non est non concupiscentie malus
et peccati sui maiori intentioni quare si in omni deo
nullo reperitur amor amicitiae et amor non reperitur de
plus malis altera in respectu amicitiae altera in respu
tu concupiscentie id una dicitur quare peccatum est ex bono
concupiscentie seu ex respectu concupiscentiae. Item factis
respondere potest ad 1° arguit factis amor amicitiae quo
Angelus se sepe diligit ex peccato respectu amicitiae non
fore nimium fore bonum non est et peccatum est respectu id
concupiscentiae ad aliud bonum inordinate et sepe esse fore
autem superbiae si bonum inordinate sit excellens propria
ultra gradum communitatis vel debet. Item quod
dicit factis in 2° arguit si superbia solus esse appetitum
propriae excellentiae relate ad alios et non absolutam
et plane falsum nam superbia solus consistit in eo quod
quis appetit excellentiam supra mensuram propriae perfectio
nis quod dupliciter contingit 1° cum appetit maiorem
excellentiā quam ei communitas vel convenire possit 2° cum
plus excellens sibi vult quam habet. haec autem ratio
superbiae esse potest absoluta sine respectu ad alios in
suis superbiis inesse cupiat nam praesumptio quare
autem superbiae est consistit in eo quod quis putat esse
habere bonum quod habet et in eo ut se superbiat quare
videtur ubi non erunt ex propria vel excellentia ad alios quibus
vult

uultu de manari. Præterea in 3° anglo no. resp. sentit
pobis quilibet nimia delectatione esse peccatum nam
delectatio inordinata in cibo et potu ad quædam duntaxat
est spectata in laudibus proprijs ad inani gloriæ in excel
3^a propria ad superbiam; in malo. primum ad adiu. ut
aliqua delectatio de seip. aliqua d. contra rōem et con
tra modum debent. Quædam spectat ad uicium concupiscentiæ
quædam uicium gloriæ. Quædam 3° delectatio in rebus ueneri
gloriæ.

hæc igitur opinionem facti reserua amplectenda d
cuius sententia delectationem et superbiam p. exprimentur. In
gloriæ peccatum fuisse superbia quod omnes alij super
bia omnesq. in omni aspectibus duntaxat proba uerby alij
thibet et dicitur sicut suo superbia nunquam in suo
sensu aut in suo uerbo dominari permittit in ipsa omni
uita sumpta omni peccatis. quod testimonium cum alio
sunt et uincuntur sunt motum omni peccati et per
duntaxat esse superbia referendū sicut dicitur d. adom
me peccati non sicut hominum sed etiam Angelorum
desinde proba q. Angelis ad malum egre iussa non
moueri possunt ut auctor d. damnat. c. 2. de fide. 3.
et rōe d. q. no. habent repugnantiā partij inferiorij
inhinanti ad id quod opponit recte rōe q. ad nullū
peccatum cui moueri difficili moueri possunt quam ad
superbia q. h. rōe expendit omnia alia. Angelorum
peccata uidentur oriri ex superbia q. hoc fuit in illo
omni peccatum.

Caput 4. an Superbia de Ang.

est Inuirtas.

Et delectatio et p. exprimentur in sententia asseruntur

peccato in Angelorum fuisse superbia differunt tunc
peccato in affirmando deo tunc superbia seu in affir-
mando seculari ex illis quibus immoderate appetunt
Angeli in hoc cap. solum de peccatoribus ut in Angeli huius
vires appetunt dominum vel per unum hypostatis com-
mune vel 2° naturam

1^a Conclusio est contra aliquos recentiores An-
gelus peccare sed ut appetendo ex illa unius hypostatis
naturae ubi possibilitas eius reulata est non terminari
sunt hoc in eius peccati. a partibus quibus quomodo potest
sed quia tunc peccati moderate appetere unum hypostatis
ad propriae naturae ex bono fine nominis ut perfectioris un-
de deo et impenitentibus tunc si ad ex illa appetere
contra preceptum positum vel ut aliquid dominandi etiam
sublati quomodo precepto prohibente peccaret peccato
superbiae quod tunc una natura quae possit una
in seipso et tunc quidem natura quae appetere modum
naturae ut propria ex illa dominandi aliquid sibi natura
litem non committentem tunc 2° positum quod tunc coram
sunt autem quae prohibet in penitentibus sicut aliquid unum
quae sicut esset superbia in eventu peccati gratias
prohibet tunc esset appetere ex illa quae potest Angeli
peccare peccato superbiae appetendo ex illa unius
hypostatis ubi possibilitas eius illi reulata est 2^a positum
sicut 2° quae potest fuisse et plene nona tunc illud autem
vel ex naturibus sicut autem theologia quae habet nomen
aliquid peccati sicut qui utitur. sicut pro peccato fuisse
ullo modo illud tunc. Per enim sicut 17 in contra
non tunc peccati appetendo sicut habitando nec autem demone
invidisse homini unum hypostatis sicut dignum peccato
Peccatoribus ut 2° de adiutorio tunc nobis habet de unum
hypostatis sicut enim docet hominem et Angelum peccato super-
bia appetere sicut autem peccato filio Alio 2° sicut peccato
tunc

Angelus per esse per se in materia naturalis humana et per
materia creatura careret conditio ad unguem et similitudine
In hoc dicitur et libertate participat non tamen in unum
vnum hyp^o Deinde apparet a nullo idem ang^o
nisi in corpore abilius et primo per se Angelorum in
appetit vnum hyp^o

Obijciat contra id parte Concluy 4 Angelus n^o
potest desiderare destructionem supra subijcto n^o cor
rumpenda per vnum hyp^o quia procedunt aliqui in
vno in intellectu eius id est in intellectu eius esse
in potentia et in re tale desiderium in substantia per se
se Angelum desiderare appetere clavis corruptione per se
subijcto per se in materia perfectione vnum hyp^o per
idque per errorem in intellectu quia nati vnum corpus
Angeli natus dicit esse in materia quod esse in se solus
et in se de se per se in se errore potest Angelus
indivisa.

Obijciat vnum contra 2^a parte Concluy 3 d
Paulus ad Hebraeos 1° dicitur et in vno introduit per
me genitum in orbem terrarum dicit et adorant eum omnes
qui cum angelis vultu vult induere Paulus dicitur
by introduit esse in mundo per se in creatura Ange
lorum quod illy facta dicitur mysterium In car 1° et de
vnum quod hoc mysterium fuit ex causis mundum
in die In car 1° vel notum fuit et vnum me per
appet fuisse Angelus et eum adorarent Licet per se
in 1° introduit per se in vnum et adorarent Licet per se
per se testimonium Pauli per se in posse per se in
vnum et qui comendunt ex istis testimonio colligi
dicitur introductiones in mundo vnum illas esse
nati quod in vnum et per se in vnum in vnum in
vnum per se in carne possibile in die natur 1° et 2^a

in carne impossibile in die resurrexerit vel in die iudicij
Addo etiam si ea introductio dicitur facta per incarnationem
et sic in principio quando hoc magister Angelus in eadem
revelatur et inde non sequi angelos peccasse invidiam
Invidia et inordinatis appetitibus unquam appetitibus et saltem
potuisse sic peccare quod committimus in nostris concubulis.

Alij sunt particula verum non indicare ad aliam
quod introductione supponuntur aliam proinde potest esse
particula etiam aliud supponuntur scripturam proinde
aut dicitur Paulus et in alio loco scriptum cum in
proditus est aut et advenit cum essent Angeli dei.
Illi sunt particula indicare ad duplicem introductionem et in mundo
sunt aliter facta in die Invidia et natura aliter in
die resurrexerit quod cepit deus filius dei et regnum
spirituale imperari hoc enim mundum dei per
est dicitur introductio et in mundo.

2° concubulis Angelus potest peccare ap-
petendo naturam aut deo non peccat sic peccasset
Vaz 2234 cum alijs 1^a pars 2 contra Alensium
2^a pars 223 Albertus in 2° diff. 1 art. 2 et alij et propter
appetitum simplicem et inefficacem non tendentem ad rem con-
sequendam sed contentante in quibus simpliciter
placencia liberos que sufficit ad peccandum potest
est qui appetere id quod impossibile est et tamen
in appetitum deum non esse ego potest Angelus appete-
re per simplicem complacencia dicitur in reprehensione
se ipse autem effectus deus dicitur in dicitur id esse im-
possibile quare cum id negat dicitur art. 2 intelligit
deus est de appetitu efficaci qui circa impossibile
infrangi videtur nec refert quod Angelus se ipse
cognoscit iusti et non cum non cognoscit deum iusti et
potest se apprehendere autem effectus deus hoc dicitur se
supra se non haberet deum. ex eo autem quod Ange-
lus.

appetit sui in se quod appetere potest non debet non
est esse deus 2° nam nullus communitatis ad id esse ore
altriae potest Angelus non bene altero voluntate per
omne nuncup bonum dicitur 1° in se per se mala quod
d in non esse sui ipsius et hoc aliquid quod videtur esse
nuncup aut negante Adde la nuncup quod odio ha
bere propter esse sui per se ut sic amat illud re
esse quod in se per se potest communitatis de se
sui non esse ore altriae mala admitti sunt dicitur
ti nullum situm in nihilum redigi quod loquuntur in actu
non et ita similiter Angelus potest ex se nuncup se
non esse ad nutriendum aliquid malum et ad sprementum
dicitur la sui potest. Unde multo magis potest sim
pliori appetere nuncup dicitur cum potest esse in ma
iori honore et dignitate. Quod autem dicitur Angelus
lib de capite diaboli et negare videtur Angelum
appetere potest dicitur in 2° nam loquitur ex per
sona disputata in se per se quod videtur in eod
alio cum v^o ex persona Blasphemi et ex propria per
loquitur la nuncup appetat nuncup negat id la quo dicit
pulus dubitabat Respondet tamen Angelus de se
in appetere esse se aequalis deo non 2° nam dicitur
alio modo

2^a pars Comby 1° d contra Joannem Mar
torem in 2° diff 6° q^o 1° prader 2^a opinio. Martorem nullo
efficiat angelus nisi nam verba illa hanc et appendit
caelum hanc dicitur de Deo Probationem non quod
re ipse voluerit in caelum respondere et la nuncup la
significavit superiora eius. Demoni autem solum in figura
dicitur debent potest potest explicanda ascentis in cae
lum 2° appetere aliquid dicitur non in natura sed in si
nilitate aliqua. Similiter quae sunt alia expressiones
sunt nullo modo exponi debent de aequalitate aliqua cum
Deo

per similitudine quae quodam modo reperit in quibus
peccato superbiae.

Capitulum 5. An dicitur superbiae. An
fuerit beatitudo naturalis vel supernaturalis

Dicitur autem dicitur Angelus peccasse peccato superbiae
appetendo dei similitudine vel ita ut in sua natura
perfecte perveniret in ultimo fine quicquid non cum
auctore de beatitudine supernaturali ad quem illud dicitur
desiderabat vel ita ut appetere supernaturalem perfectio-
nem et beatitudinem ut optinendam propriis viribus et
non ex auxilio dei.

Hanc dicitur sententiam sic Thomae. aliqui explicant
ut Angelus non peccavit ex parte voluntatis quia haec
bona erat per se modo intendi vel quasi appetere
sua perfectionem et beatitudinem naturalem ut ea non ordi-
naretur ad supernaturalem ac per consequens quasi
impletione constitueret in ea sine ultimo simpliciter
vel quasi voluit sua perfectionem et beatitudinem super-
naturalem ut non cogitaret de auxiliis divinis ad illi-
us consequentiam necessariam et ideo quasi implete voluit
et eam adipisci propriis viribus itaque in Angelis in
causis virtutis Thomae istos non fuit ex errore intellectus
per se sola mandata sed per imaginaria quasi autem non ad
virtutem modum debita quare in dicitur appetendo servare
debet.

Contra hanc doctrinam sic explicata pugnant au-
tem reperiuntur imprimis ultimum articulus dicitur Thomae
comitatus 4. Valde quod 53. Secundo capitulum 4. Impugnatur
quod appetitus quem habuit Angelus perfectionis et be-
atitudinis propriae tam naturalis quam supernaturalis non
erat malus vel inordinatus. neque ex parte dicitur neque ex

fr.

inter ipsi actui neque ex se aliam circumstantiam
q^o non peccare immoderate appetendo beatitudinem
tam naturalem quam supernaturalem. aut quoad ista parte
certum est q^o tam perfectio et beatitudo naturalis quam
supernaturalis est obiectum bonum et amore dignum secundum
unam rationem ratione. quod ad 2^{am} partem pro q^o non
apparet modus aliquis utriusq^{ue} tali appetitui qui illud
petunt reddere malum et nimium non enim est malum
et nimium obiectum ut ex dictis patet neque intentione.
q^o actus non sit malum ex praecessu rationis maiorem vel mi-
nores intentionis cum intentione non sit in precepto. neq^{ue}
apreciatione q^o nemo inordinate se diligit appreciative
nisi ex dilectione sui commodi videlicet aliquid preceptum
divinum et Angelus appetendo propria perfectionem
et beatitudinem tam naturalem quam supernaturalem
nullum preceptum violavit et ratione pro idem cum quo
ad 3^{am} partem et imprimis si sermo sit de appetitu
perfectioris et beatitudinis naturalis illa circumstantia
potest illud dehonestare q^o si Angelus non ordinat
ut illud ad finem supernaturalem id haec circumstantia
potest dehonestare. nisi ratione aliam precepti supernaturalis
de hac re meo autem eventu primum peccatum Angeli
non fuisse superbiae sed omissionis talis precepti con-
tra commune patrum et scilicet non tantum imo inde se
queretur appetitum naturalem beatitudinis non fuisse ma-
lum in Angelo q^o talis appetitus non fuisse causa
praedictae omissionis cum posset simul utroque esse
obiectum illius precepti unde consequens est ut omnis
talis precepti concomitante se haberet ad praedictam
appetitum et idcirco non posset reddere illud malum.

si autem sit sermo de appetitu perfectioris et
beatitudinis supernaturalis dici non potest illud fuisse
malum

ex circumstantiis quibus auxiliis et eo quod in factis fuerit
et circa perfectionem supernaturalium ut obtinendam propriis
virtutibus et non ex auxiliis dei nam Angelus non appe-
tuit explere eam perfectionem supernaturalium ut obtine-
re propria virtute naturali ut supponit 1^a quae op-
portet iuxta explanationem Thomae alioquin error se-
queretur in peccato Angelus non fuisse superbiae.
Ad infidelitatem indicasset enim Angelus contra fidem
posse se habere supernaturalium beatitudinem propria
virtute naturali sed se duxit appetuisse implere
beatitudinem supernaturalium propria virtute sine gra-
tia dei ex quo sequitur nullo modo peccasse nam appete-
re sic beatitudinem implere nihil est aliud quam
eam appetere non cogitando de auxiliis et medi-
is supernaturalibus necessariis ad eius consequendum
hoc autem nullum est peccatum nisi sit spirituale praecip-
tum tale cogitare ut videtur et in hominibus qui
non peccant desiderando beatitudinem etiam si mente
non nihil cogitent de mediis et ratione quae
petit beatitudinem non obligat semper ad volenda for-
midanda ad non volenda modum indubitatum et ad non
cludenda modum necessaria si autem Angelus impius
tunc fuisse praecipuum cogitandi et volendi forsitan
modum peccasset quidem appetendo sic beatitudinem
sed peccato omissionis non superbiae.

Practerea verba istius aperte probant
peccatum Angelorum non fuisse sed fuisse ex incogitatione
adversam. primum est in eo quod componit 1^a quae non
representat aliquem de Angelo peccante ut illud
capitulum 14 qui dicitur in corde suo in solum confidenda
et illud quod est elevatum est contra etiam in quibus dicitur
videtur deliberata cogitatione tunc etiam praecipuum ex modo

noto

Beatus 1° q^o ad hunc requiritur modum appetens pot
tubulum esse Angeli propria virtute naturalis comparatio
non sicut 1° deinde potest esse indicare sibi esse de
tubulum et amanda hic et unum propria perfectionem
naturalis sine indigentia alterius perfectionis super
naturalis et extra et talem indigentia esse sibi indigentem
et hic et unum esse sibi indigentem et hic et unum sibi
reddidit 2° potest impio Angeli simpliciter appetere
placere propria beatitudo supernaturalis de hi convenit
illi propriis virtutibus et simpliciter appetere deplacere se non
potest illud consequi propria virtute naturali quia appetus
esset superbiae et presumptionis est in ex immo
divato appetere propria exalta ac deinde potest in
reter Angeli simpliciter appetere ut placere propria per
fuso et beatitudo naturalis ut ei deplacere et similitudinem
etiam appetere indigere supernaturalis alia beatitudo
et perfectio quia appetus esset peccati superbiae non
tamen hoc complacentiae de propria perfectione
quod hoc deplacere de indigentia hoc sicut 1°
superbiae ex quibus patet peccata Angelus peccare
appetere in appetere superbiae circa beatitudinem
tamen naturalis qua supernaturalis abique illo errore
intellectus ut videtur et in videtur quia est intellectus
apprehensivus et confirmari potest q^o inquit Angeli
habere falsam indigentiam de his rebus quia certe sicut
sunt nisi indigentia videtur errare et si indigentia
errasset peccata superbiae inde procedens in fuisse in
1° 2° q^o 2° potest esse peccata sine indigentia
composit ex dictis

Dicendum 2° Probabile est Angelus de peccato
peccasse appetere superbo comparandi beatitudinem super
naturalis propriis virtutibus modo ex parte et non peccasse
appetere superbo sine sicut 1° et perfectionis naturalis

in partem fuerit propter auctoritatem d. Tho. qui ad pro
 babiliam subicit art. 3. ut propter auctoritatem d. Ambro
 sio est d. 4. dicuntur aliter u. interius cum qui dei auxi
 lium recusantes quae fieri sine ipsorum opore non possunt
 in sua propria uoluntate contendunt hanc superbiam a
 diabolo sumptis ordinibus consonat opus Augusti lib. 22
 de ciuitate dei ubi loquens de deo sic ait qui omnipotens
 creauit Angelos quos domus per elationem quam ipsi sibi
 ad beatitudinem uitam suscipere uellent tam boni defectu
 res futuros in eis admittit hanc superbiam. 2a pars in
 adde. q. 2. optime in uictis habere sufficiens fundamentum
 nam ad d. uictis uidetur loqui de diabolice supernaturali et pre
 terea Angelo uidenti clare post natum quod habebat
 adu. esse in bono facile displacuisse habere posse ab eod
 alia inuoluntate susceptione

dicendum 3° superbiam Angelorum in consistit in
 in solo appetitu beatitudinis super ut obtinendae super
 vix uoluntate naturalibus inuoluntate appetitu super praec
 eptum peccati superbiae illorum ratio est q. sicut. 1° et
 sumptis inuoluntate appetitione eorum semper in ubique
 inuoluntate Angelorum superbiae fuisse peccatum grauissimum
 in fuisse autem inuoluntate peccatum inuoluntate peccati
 inuoluntate si superbia eorum consistit in solo sumptis et in
 effraci affectu complacentiae circa beatitudinem supernaturalem
 ut obtinendam supra uoluntate natum in displacuitate eo
 quod inuoluntate illud eorum obtinere. 2° dicendum est in
 superbiam Angelorum in consistit in solo praedictis ap
 petitu circa beatitudinem supernaturalem non fuisse inuoluntate
 peccati superbiae eorum

Caput 6 quodnam fuerit praecipuum
 peccatum superbiae Angelorum

dico 1° praecipuum peccatum superbiae Ange
 lorum

in eo habet fuisse ut ex confederat. proprie sicut
non est sub. habundans in superbia dicit in ordinibus
poterunt esse deo similes in eo ut quomodo modum ipse
nulli subest ut superiori ita regere illi ullius impo-
rio aut regerent ut superiores atque ad se appropin-
xerunt ab omni impio actuali dei et in subesse
illi ad quod quoad confederatione et cooperatione quod
sine hac subiectione consistere non poterant sed quoad
actualitas inordinata in quibus ad se occupant ita dicit
lib 3 contra gentes cap 109 ubi dicit Demoni in eo etiam
composse peccant superbiae quod volunt quidem modo
non subici et voluntate sua a superiori non regulari cu-
lunt inquit Paraphrasi lib 2 de universo pl 10 c 10 f 110
Alexander Alembic in summo pl 2 q 109 membr 4
aly quod sequitur vobis q 14 p 3 et sequitur c 4 q 3
pl 10 q 10 hanc sed sequitur docent pl 10 imprimis
Aug in 1170 ad illa verba dei quod similes sibi su-
ait si quis peccat voluerit imitari deum ut quomodo
deus non habet a quo formetur non habet a quo regat
si ipse nihil sua potestate nisi ut quo modo deus nihil
lo formante nullo regente vult quod regat nisi ut
in dicitur mutatur deus? hoc Anselmus fecit imi-
tari deum videtur si peccat non esse sub illius potestate
sed habere contra illud potestate et lib 11 de civitate
c 13 loquens de demone si habet suo rectoris esse
sub dicitur creatori et superbia sua vel ut probatur au-
pote clary 100 et lib 14 de civitate c 11 inquit superbi
ille Angelus a deo ad se missus comitibus et quidem
quasi tyranno partes habere subdit quod esse subdit
dicens de peccato cecidit deinde Anselmus lib de casu
habili c 4 de ipse loquens contra voluntate regit dei volunt
moderate similes esse deo quod proprium voluntate quae nulli
subditur

subditur

voluit aliquod et alij quod refert Vaz p. 2° q. 2° d. 2°
inducere videtur ut parentis ad peccata superbiae simi-
le ei quod esse comperit id induxit illud ut amiserent dei
preceptum ut comperit et nobis illis quibus gen. 3° illud re-
launt cum preceptum vobis dicitur 5° et ipse peccavit depre-
hendo naturale imperium dei 3° q. 2° iuxta hanc con-
suetudinem recte intelligitur peccata Angelorum fuisse
graviora non ut patet maxima superbia non tantum expe-
rimenti 1° etiam expe^o dicitur qd expectaverunt qd essent naturam ex-
cellentiam illam exemptionem ab omni imperio naturali pro-
pria dei et nulla modo sibi debita naturam inquam
non tantum simpliciter appetit et inefficaciam id absolute
et efficaciam non exemptionem illam non erat simpliciter exempta
sibi Angelis potuit enim deus si vult nullam preceptum
positivum Angelis imponere de provida illis ordine ab
omni naturali imperio qd potuerunt absolute et efficaciter
expectare et de seipso expectaverunt cum exemptionem
non enim esse sicut ut Angelis iam tunc novimus de
non decessisse uti illorum imperio per naturale impe-
rium qd iuxta hanc comitum n. 1° dicitur declarat quo patet
in Angelis mali mundum deo hanc ex excellentiam et
potestatem et dederunt illi iustitiam indigne forentes cum
uti imperio suo in ipso etiam in vultu ad suam gloriam
et partem que parte mundum hanc qd absolute non
cum ipso e contrario d. 2° d. 2°.

Deo 2° ex superbia appetitum praevidetur ex-
tra demeritum fuisse in quibus dicitur appetitum etiam
cuncta promissas nunc honoris etiam indolenti qd hi
videtur solum a creatoris inferioribus hanc comitum
videtur indicasse qd hanc est 3° cui dicit Angelis appetitum
ipso etiam aliquid promissas superbia habere et in
hoc videtur promissas deo appetitum comitum confer-

rant

pp[er] adducti sunt in Concl[ave] et figurat[ur] volu[n]t[as] u[n]i
 usq[ue] et illu[m]i[n]ati ut q[ui]d unius mem[br]i Concl[ave] s[ed]
 dixi appetit[us] illu[m]i[n]ati p[ro]p[ri]os fuisse appetit[us] q[ui]nq[ue]
 honory indebit[os] exhibendi ab inferiorib[us] creatur[is] q[ui] s[un]t
 p[re]sent[es] eor[um] Angelor[um] q[ui] uiderunt speciem appetit[us]
 illi et uniu[er]s[is] ab alijs omnib[us] creatur[is] maiori
 honore qua[m] sibi debebatur et p[ro]p[ter] unu[m] q[ui]sq[ue] illu[m]
 rone a creatur[is] solum p[er] inferiorib[us] simile q[ui]d off
 reat[ur] dignit[ate] Confron[ti]o id p[ro]p[ri]e q[ui]d demones
 honore dei p[ro]p[ri]os sibi deseri ab hominib[us] conu[n]dit
 ut uideat[ur] apud gentiles p[ro]p[ri]e lat[us] q[ui] ualde pub
 abile e[st] h[uius] honory indebit[us] u[n]i ab i[n]tra appetit[us]
 Ex h[is] satis p[ro]p[ri]e Angelor[um] uis[us] fuisse in ap
 appetit[us] in efflu[io] bent[ur] p[ro]p[ri]e ut detinenda p[ro]
 p[ro]p[ri]e uirtute nat[ur]ali et in appetit[us] efflu[io] u[n]i uirtut[is]
 ab actuali imperio dei et honory indebit[us] u[n]i uirtut[is]
 p[ro]p[ri]e exhibendi.

Maestro 64

De Persona Demonum

Disputatio 22

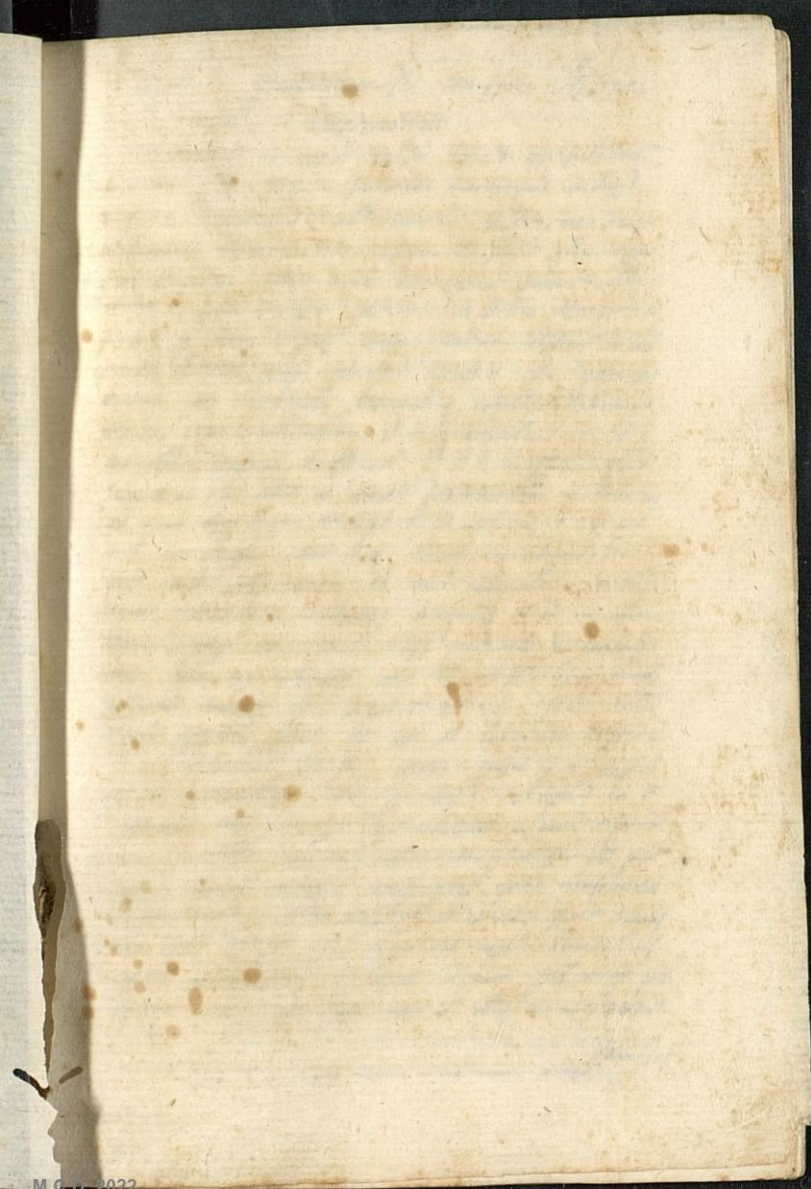
De Causa Detractionis Demonum

Equidivine ubi e[st] in hac disp[ut]at[i]o[n]e de causa
 p[ro]p[ri]e Detractionis q[ui]a consistit in p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 una Affirmat[i]o p[ro]p[ri]e secund[um] hanc ena[m] ut p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e culpa et id est p[ro]p[ri]e eius causa u[n]i esse dicit[ur]
 ubi u[n]i demones u[n]i p[ro]p[ri]e deca Detractione p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e e[st] et consistit in p[ro]p[ri]e u[n]i uirtut[is] u[n]i uirtut[is]
 Concl[ave] u[n]i uirtut[is] et resp[on]d[er]e ap[er]t[is] in q[ui]d p[ro]p[ri]e
 oritur demones esse p[ro]p[ri]e dicit p[ro]p[ri]e u[n]i p[ro]p[ri]e
 que n[on] p[ro]p[ri]e u[n]i demones u[n]i uirtut[is] p[ro]p[ri]e ap[er]t[is]

quare

desert ab hōe mōmēto apprehēdente.

145
Nihilominus istam inflexibilitate sic imp
optam cetero repellens dicitur Molina art 2 d 2. in
lectura 915 p 2. Non d 299. in primis istam repelli po
est dicitur dicitur lib 2 de pde c 2 ubi ait d an
gelus naturae rōis potest intelligi respectu meli
arbitry que libertate traditū voluntatē ad pntē rōe
mutabilis quae ultima verba apud pugnant ad
inflexibilitē. Deinde qd voluntas Angelica pntē
pntē libera alius dicitur qd libera manet ad caus
electionē id ante electionem potest eligere eiuslibet
et oppositū eius qd et post electionē. manet post qd
electio simul facta rōis voluntatē dicitur rōis non
voluntatē Angelicae qd voluntatē Angelicae circa
id quod elegit et circa eius oppositū aequo manet
libera ante et post electionē consp qd nihil d qd
necessitate voluntatē Angli ad conservandū actum
electionis libere eligitur non post talē actū ma
net eadē cogitatio quae antea eadē vobis actum
eadem bonitatē dicitur concipitur generalitē idem qd
hanc omnia non necessitate voluntatē Angli ad rōi
ciendū talē actū electionis qd rōis ad illud con
servandū qd post quod eligitur d actū nō habet ma
iorem vim quam habebat ante quod eligitur. praet
rea demon. de factis mutavit electionē et iudicium
prius habuit circa christi necem nam prius illam
opari et procuravit fundens iudae ut traderet
christū iudaei inquit illud cum diabolo misisset inquit
ut traderet. eum iudaei postea conati s impedire
illa per uxorem Pilati dūm dicitur illud nihil vbi
et inquit illi. Nec satis fuit rōis. Caspam cir
ca articulum 2 dicitur Angelicū esse inflexibile

Capit 2: quatenam sit causa ista
noni demonu

Dicendum 1° vera causa ista esse subiectum
divinae grae qua in peccando meruerunt in illa d
239 et confiterunt 1. alia sunt 2. Illarum art 2 d 2. p^o
2° demoni nequeunt esse invocari ad fructu grae in quo
fuerunt creati. potest autem deus grae parenta illis
conferre qua concessa fuissent sine dubio remittere et
peccato 3° vera et prop^a causa praedictae distinat d sub
fructu divinae grae restituitur tunc d vera grae qua
datur adeo subtrahi demonibus intelligi. Dubio no
solum grae habituales sed etiam actuales nec solum
actuales congruas et efficaces 1° et ad in efficaci et prop
fuerunt in ordine ad rem d^o sup^onatam ut dicitur
ad fructu d^o 240 ad iura v^o idem d^o 241 c 4
n. 6 non negari demonibus omni acquisitione boni ho
nesti etiam sufficientem ad actu naturalem moraliter
bonu non enim voluntas demonum etiam in inferno
libere completatur sicut nullo requirit ut omne pec
catu recurreret voluntati eius cui indiff^o boni et mali
proponat nempe ut proponat ei non solum malum
sed etiam oppositum bonu hoc enim ad libertate nullo d
2° dicendum deinde contra seculu in 2° dist 6
92 et Gabrielum b^o d 91 ad 2. Angelu in 2°
instanti viae in quo peccaverunt et quod respondet
more dupliabili temporu nostri non potuisse post peccat
gram semel amissa recuperare quod completum
M^o d^o 963 art 6 conclus 5. et vide per^a d^o d^o
ceni lib^o de fide cap 4 cum dicit quod homines ut
moru hoc Angelu d lapsu et cum subiungit post
lappum omni praedicta iam d illis omni respiciet

Jacobus

quod ad modum et hominibus illi quod ex hac vita non
variantur.

Sciendum 2° est Angelorum aliquod fuisse
votum congruitatis de quibus Deus voluit illis con-
cedere tempus et auxilium ad agenda facienda
sicut conuenit hominibus variae uis afferunt
a sanctis 1° et 2° et 3° q^o Angelus primus
sponte nullo impellente peccavit homo u^o filio
seruiente et leuante 2° q^o Angelus ex ma-
lita peccavit homo ex fragilitate 3^a q^o a peccato
Angeli non fuit peccatum nisi Angelica sicut et
non nisi natura humana peccante uno homine
4^a q^o Angelus non conatus corripit a se huius
modi sicut homo 5^a q^o Angelus peccavit
absque indumento carnis atque adu cum effel-
pitiu spiritus maiore habuit purgatione tamen
ad peccatum uitandam et homo cum effel. carne re-
tus non fuit tamen per peccatum in peccatum uitandam
quae res si non omnino conueniant ostendit
tamen suspiciens de conuenientia inter Angelos et homines
propter quod deus satis conuenienter illis negaue-
rit et hys concesserit remedium et poenitentiam.

Capitulum 3° An Angeli damnati ita obditi sint ut nequeant elucere naturaliter actum morales boni

Afferunt scilicet quidam latentes inimici ad
gelum in statu damnationis bene operari propter ingeli-
cum malitiam sed doctores sequuntur uoluntate q^o 1° p^o 1°
hanc de prima q^o habet actum moraliter boni cum
sint naturaliter ordinati ut preparant facultates naturales
demonis in quibus integre manifestant naturaliter esse
dionisio et de diuina. Similiter q^o factum potest Angelus
suspendere omnem actum malum atque adu ut penam pro

alij uo

semper in malis operibus dicitur dicitur de peccato
composito quatenus est composita penam nullam aliter committere
super addita.

Contra primum dicitur dicitur in ista damnationem
non posse eluere nisi aliquid moraliter ex omni circumstantiis
bonum in via dicitur et sic inferimus auctoritate dicitur fulgentii
de peccato ad Titum c. 2 dicitur omnes praevaricatores Angeli
in mala posse vincti velunt coram me peccata 2° q. 94
in peccata peccati esse dicitur Angeli in statu damnati
cogitatione congrua ad bene et moraliter operandum concurrere
et deinde malis affectibus et praesens dicitur coram experientiam
ipsa dicitur morum conuictum quibus de peccato vel
actibus se puniri ad hoc cogitauerunt aliquid ubi esse eundem
cuius tamen concupiscunt ad hoc contra dicitur ut nihil velint
facere quod non sit contra voluntatem illius.

Haec duae sententiae appropinquant contrariae videtur
dentur conuictum posse non superior quae videtur et contra
conceptum solum aut ad hoc dicitur demonibus in statu dicitur
in ratione congrua cogitatione ad bene operandum moraliter
non vel cogitatione sufficientem ut conuenit in 2° q. 94
et ubi dicitur rem sicut sequitur et non retulimus super
voti capite hinc autem solum sequitur in Angeli damnati
nati impossibilitatem consequens ad eluendum actum moraliter
moraliter bonum quod probatur cogitatione congrua vel non se
quente impossibilitatem actus et simpliciter cum videtur illi
cogitatione sufficientem ad actum eundem moraliter bonum sicut
ingentem malitiam suam nunquam bene operantur
quare prior sententia cum affirmat demonibus in statu dicitur
damnationem posse eluere actum moraliter bonum in
intelligenda dicitur de possibilitate ante et simpliciter. Posterior vero
sententia cum affirmat non posse intelligenda dicitur de impossibilitate
consequente quae non excludit possibilitatem antecedentem et

simpliciter

ad istam autem sunt me libertate ad eundem declar
atque hoc quod cum cogitatio congrua sumi possit quare
nisi congrua est quod autem non includit preceptum certitudinis
cogitationis sed simul etiam respectum ad voluntatem et hanc
rationem infallibiliter futuram eo ipso quod negat cogitatio
quatenus congrua est supponit infallibiliter in futu
ra cooperatio voluntatis et supponit autem quod voluntas in
vera cooperatio voluntatis recte dici potest illa et hanc
ratio impossibilis impossibilitate consequenti ex supposito
enim quod autem futurum non est impossibile est quod
sit futurum quare impossibilitatis ex supposito in illis pos
sibilitate simpliciter quod censetur esse cogitatio sufficienti
ad elucendum autem. unde 2a sententia non excludit sed
possuntque ambae rati applicato concludi. Expro
no tamen loquendum esse cum doctoribus prioris sententiae

Dicendumque daemones in statu damnationis
posse elucere naturaliter autem moraliter bonum laudabile
quum bene operentur propter eorum malitiam ratio est
quod dum quod habet auxilium sufficientem ad actum factum
naturaliter etiam si non habeat operam et congruam di
citur absolute posse elucere istam autem loqui habet
sufficientem cogitationem ad actum naturaliter mora
liter bonum laudabile habent congruam dicitur absolute
posse elucere illud atque ad id daemones cum ha
beant in statu damnationis sufficientem cogita
tionem ad actum naturaliter moraliter bonum dicendi
sunt absolute posse elucere illud

Ad arguendum autem 2a 7a responderi potest
ad id quod est de fulgentium intellectum posse de imposs
sibilitate consequente ad 2a 20a potest probare eam
dem impossibilitate consequente ad id quod potest daemones
numquam elucere aliquid autem naturaliter moraliter bo
num ex omni circumstantia quod non negamus.

Quia si daemones in facti damnationem
suum negat cogitatio congrua ad actus naturales mo-
raliter bonos sequitur de quibus habere imperia respu-
tu horum actuum homines in hac vita cum illis negatum
cogitatio congrua ad illud de damnatione in alio utro
quod videtur incommuniens. Deo licet exple impossibilitatis
consequens de qualitate aliquo sit esse de crimine qd
damnationem negatum congrua cogitatio lege dei non ma-
nifesta et ita nulla illis suspensio ne potest suspensio
esse facta et hominibus in hac vita cum negat cog-
itatio non negat ex lege dei manifesta. Et ita
non admittit illis facta.

Disputatio 23.

De dolore et cruciatus demonum

Centum et daemones omnes puniri a deo
paena aliqua iuxta illud 2^a Petri 2° Angelis pec-
catoribus deus non peperit. Centum item modis
defecti non puniri omnes in eodem loco id quod
in inferno quosdam in hoc die in quo permittuntur
esse ut exercent homines suis tentationibus usque
ad diem iudicij postquam omnes simul puniantur in
inferno.

Capitulum in quo dicitur daemones aliquo dolore afficiantur.

Non quaerimus utrum daemones afficiantur
dolore vel passione aut commotione aliqua in cor-
porali vel spirituali vel propria ratione solum dolorem licet enim
dolor in animalibus habeat commotionem passionem corpo-
realem hanc vel de ratione eius esse ante propter dolorem
in daemones constat in primis ex 2^a Petri 2° ubi sic
habetur si enim deus Angelis peccatoribus non peperit

¶ videtur inferni de hactenus in vestram videtur cruci
de cruci atque dicitur ut percipit hunc dolorem atque. de
de corpore de re facti. Dolorem et tristitiam in vultu
de malo presentis aliquo parte communito vel quod vultu
matur communito potest enim quod dolere seu tristitia de
malo amici eo quod illud respicit ut patrem ¶ dicitur
habent malum presentis sibi patrem et communito cuncti
de paena quod patrem 5° bene et proprie de tali malo
dicitur et tristitia addit. ut dicitur dolere et tristitia
ut nunciant causare a tali dolore et tristitia non le
viter causare vellent ab altero dolore et tristitia prop
ter rationem mali quod in executione talis atque inue
niunt quod tamen cogunt ad hoc permanere semper
in cogunt presentis mali et penae cum perpetuo ad
dicitur sunt et tali malo cogunt non potest non afferre
dolorem et tristitia ideo nunciant non dolere et tristitia
praeterea existimo auctori esse dolorem et tristitiam
demonum ut nullam sibi patiatur unquam delectationem
ut Melinae ait 3 d^o et Vaj. d^o 242 c3. et sic quod patet
gravis delectatio si vehementer sit sicut dolor et tristi
tiam teste Ale 1° c^o 14 ut e contrario dolor et tristitia
si maxima sit et vehementer sicut communi laetitia et de
lectatione ab eodem subiecto praesertim si laetitia non sit vehe
menter sicut in tristitia demonum et vehementer sicut deo vero
quae illi laetitia afferre possunt ut victoriae quae in vultu
hominum de hominibus reperunt non sunt eis re ipsa bo
na ¶ dum vultu apprehenduntur ut bona communita possunt
sunt demonum capere delectationem corpore hominum grav
issimum affertur doloribus vultu vultu nulla possunt capere
vultu de rebus quae alias possunt solipsitate afferre
¶ minus dolor absorbet et impedit eam vultu quae
magis cruciatus et dolores demonum et aliorum dicitur
vultu multa auctores cruciatus et doloribus suis

vultu

abhorreant et impediant neque in illa et sollicitudine quae
aliqui oriri possunt ex praesentibus inordinate desiderati

Dicitur daemones dum tentant homines habere spem
et desiderium id est spem et desiderio respondit delutatio post con
sequendam rei desideratae quae demones obstat uterque delu
tatione. Praesentibus tristitia praenoscit ad gaudium de rebus
adventum vel ad desiderium suum id quod desiderat cum
sit bonum abesse apprehendi potest etiam in fine tristitia
ita ut ut placeat futurum non qui velumenti dolo
re et tristitia afflicto maxime eorum desiderat com
lo carere et velumenti tristitia id quod desiderabatur
postquam praesentibus et non sint definitur ut bonum et idem
non patitur finem delutatio de illo

Caput 2. de omni dolore et tristitia
daemones spectat ad penam sensus.

Nonnulli recentiores arbitrantur non omnem dolorem
et tristitiam daemones esse penam sensus id est dolorem omnem
ex communitate ignis pertinere ad penam sensus dolorem
prominente ex contentione beatorum ad penam damni.
ratio peccatorum partem id est quod dolor procedens ex pen
na sensus ad penam sensus spectat quod dolor procedens
ex pena damni spectat etiam ad penam damni inder
omni esse per rationem contentione quod gaudium quod oritur ex
beatitudine essentiali pertinet ad premium essentiali sed
quam essentialis et complementum eius quod ad contentione
ad idem sit pena damni essentiali praesentibus essentiali
beatitudinis dolor et tristitia ex tali contentione procedens
pertinet etiam ad penam damni inquam
complementum eius

Nihilominus tenet veritas id est sententia iustitia
est se quod autem et combus 2 existimantur quoniam
dolorem ex quo quicquid male apprehensa oritur pertinet
etc.

ad penam sensus quod circumstantia oblationis art. 3
22. et ver. d'242 c2. p' id q' a paena damni d' ma
cum quoddam propter peccata influitur quod non
videtur et cognoscitur et ex tristitia quae ex cognoscitur oria
tur 1° ex se ipsis d' conueniens d' ab ipso cognoscitur
et tristitia quae ex cognoscitur oritur consistitque in tri
bus aliis bonis nempe beatitudine et aeterna sensus d'
malum propter peccata influitur pondus et cognoscitur
et tristitia nimirum quod ea solum res inferuntur
d' quatenus sentitur seu cognoscitur et cognoscitur
tristitia et dolore afficit beatitudine potest fieri
non quod solum sensus percipitur potest enim solum
etiam influitur percipi solum aeterna sensus corporis
videtur d' et ad id quod videtur d' solum appellatur
maxime cum cognoscitur etiam influitur lata signifi
casse sive sensus significatur cum se omni do
lor et tristitia pendat ex cognoscitur potest ad penam
sensus quod ad penam damni reducenda d' unde con
sequens fit ut dolor et tristitia pronuntians ex pa
na damni sentiant ad penam sensus q' per
det et cognoscitur 2° q' qui cum solum originari
peccata deliquerunt esse in perpetuum ignorant
se probatos fuisse super naturaliter beatitudine in poe
nam talis peccati non esse ignorant possibilia
esse cum beatitudine haberent integram penam dam
ni sufficientem et super naturaliter tali peccato con
sistentem in privata solum super naturaliter beatitudine
solum in eo eventus nullum haberent dolorem et tri
stiam de penam damni 5° dolor et tristitia de ea
penam non ad penam damni sed ad penam sensus per
tinet. 3° q' tristitia et dolor de penam damni non orit
ur in d' conueniens beatitudine d' d' ex illis ut cognoscitur
atque ad id pendat ex cognoscitur in oritur aequaliter

omnibus dominatis non in his qui dixerunt
annuere potest origines nulla esse tristitia
in commore sed in religione vero maior vel mi-
nor ostendit pro maiori vel minori gravitate aut
multitudine peccatorum atque propter respondet qua-
litate peccatorum sicut cruentus ignis quod consequens est
haec tristitia et quavis alia ad peccata sensus pertinet

Ad arguendum oppositum concessio ante neganda est con-
sequens et ratio disparitatis quod tristitia per delicta ostendit
ex peccatis domini tunc quia ex obito intervenitur cognoscit
atque adeo ostendit ex illa ut cognoscitur quod satis est ut per-
tinet ad peccata sensus ad consequentiam si admittat omni-
neganda est consequens non ex eo quod gaudium ostendit ex pre-
mo essentiali pertinet aliquis passus ad primum essentia-
ut complementum eius non sequitur ut tristitia de peccato
domini pertinet ad eandem peccata domini et sic comple-
mentum eius solum enim sequitur peccata domini comp-
leri per probationem talis gaudij et non includere solum
probam infirmitatis et amorem dei. ratio autem neganda pra-
dictam consequentiam sumit ex natura peccatae nam cum pe-
na domini non pendet et cognoscitur et tristitia de peccato
domini a cognoscitur pendet hinc est ut talis tristitia sicut
quavis alia non spectat ad peccata domini sed ad peccata
sensus. unde daemones non dicuntur pati peccata domini
quatenus tristitia de peccato sensus et cognoscitur per quod
sensu est probat re ipsa dominum patiunt dicuntur
autem pati peccata sensus quatenus tristitia de obito
demonstranti quodcumque illud sit intervenitur cogni-
tionem

Capitulum 3 quod sentiant scilicet
de modo quo daemones tor-
quentur ab igne

Ad arguendum oppositum daemones torquentur ab igne
70

quod illud apprehendunt ut deus commensuratus ad omnino non
dum quo nos in somnis experimus imaginatur & cogitatur
vehementer affligi et vexari solent

hanc sententiam merito rogatur contra tum quod
improba eadem non recte explicari potest quod patet Mathias
dicat. Spiritus pariter diaboli et Angelus eius. et quod si
impariter animas Epulorum Luca. 16. dicitur quod cruciorum
hanc flammam. non explicari possunt testimonia. S. P. P.
significatas spiritus vere ab igne perquiri. Summa
quod ut demones vehementer perquirunt testatores ut de suis
cruciantur non possunt apprehendunt multum profectus quo
modo unquam in somno aliqua saltem impressione ut
ut experiant illud sibi ab igne patet multum esse
quod nescit cadere in Angelis qui in rebus non
salius. decipi non possunt nam cum certo sciunt se
ab igne non posse sed aut id experiantur

Nec refert quod in Gregorius libro dialogorum
c. 29. videtur indicare praedictum sententiam dicens de spiritibus
in qui cruciantur in inferno quod cruciantur se apparet
cruciantur nam satis se experiant. Gregorius et satis sig
nificantur demones vere perquiri ab igne. cum dicit
asserunt ex duobus evangelis colligi. animas incendium
pati non solum videndo sed etiam experiendo

2^a quod demones cruciantur ab igne per
seum impressam vel expressam ab eodem igne productam
in corde intellectum. Verum nunc hanc se probandum
est quod demones certe nocent receptorem praedictae
sua non esse sufficientem causam tristitiae et doloris. non
tamen aut spiritus intelligibiles sit per se sufficientes vel
lumine 2° quod si spiritus intelligibiles esset causa tristitiae
maxime quod laederet intellectum at hinc de plane sal
per se non nunc sentus laederet per impressionem spiritus
possibiles sed per aliam alterationem ad invicem pronuntiam

vehementer

improbabile ut docet 2° de anima 3° in 2° potest esse daemones
inbray aliqua causa profana. nec tunc intrandi et cogi
tandi semper igne illud tamen non videtur esse effectus
ad hoc gratia et accerva. patet nec quilibet significatur
esse paucis inferni ac semp^r et 11° P^r praesentibus cum
daemones non tunc eo quod cogitatur illud igne quod si
mult passus in alio modo cogitatur verari

3^a sententia dicit daemones eodem modo cruciari
ab igne quo cruciatur anima dum est in corpore cum
corpus comburitur. 1° non placet 2° cum tristitia et
dolor sit de deo praesenti misse d^{icitur} ut tristitia daemones
habeat pro deo aliquid malum praesens 3° vel habet pro
deo ipsum igne qui non apparet qui parte parte potest
esse Angly deconventionis vel habet pro deo aliquid
quod demerit ab igne quod non delectant hanc sententia
2° 3° 4° tristitia daemones videtur esse cruciatur tunc cum tunc
tunc quomodo habet animae infernorum corpus et cum
bustione corporis non daemones non habent corpus cui
ignis applicatur et pro corpore ipsi

4^a sententia confundit daemones in quibus ab
igne per sola alligacione quod dicit cum ipso igne quod
corpora passiva voluntate putantur apprehendentes illud
ut deconventiones 1° hanc sola alligacione non videtur
satis esse ad explendendum semper et P^r dicitur cum non
munitur ex sola alligacione non videtur esse tantum quod
delectat esse in daemones 11^a et P^r.

5^a sententia asserit daemones si ab igne per
quod ut dicitur esse alligat igni et posse immediate
nuptit ad unum et ad omnem ignis posse immediate
vini dolore percipiendum potest cum Angly perit quomodo
dum sine delectat ab intellectu sine in delectat res
ponderent potest semper animae per quod non
sola abstractione sed et experimentaliter possunt qualiter

corporeas

percipere et in anima separata esse non inducitur
independenter ad se aliquas autem similes sensationibus
hanc partem modo per 2 diff. 11 sub 3. Ceterum magis
esse explicandi orationem deinde deesse et non posse
sere singulis in Angelis potest spiritualiter respondentem
sensibus corporeis per quod in se habet abstracta. Sed et expe
rimentaliter potest qualitas corporea percipere et libere etiam
singulis in anima separata procedunt independentes a
corpore operari aliquas spirituales similes sensationibus hanc
cum potest et in se habent nullus admittit. Cum etiam
quod adhuc admittit se potest non potest intelligitur quo
modo deinde et omnia separata potest potest orationem
igitur in animis cum communitas recte explicat pro
suis orationem nam cum corpus cum anima et virtutes
sunt sunt imperium in se affectus in se qualitas
cumque recepta in corpore quomodo deinde et potest
unde non se habent in appetitu sensitivo deinde et in se
ita de eodem. Ita ut deinde potest per se
nam quomodo deinde in in se habent similes deinde et
in se de eodem re hoc autem quo modo hanc habent
in deinde et anima separata non in deinde non deinde
et anima separata in se sunt autem deinde et in se
ita cum eorum deinde non in se in se in se
nam potest corpus qualitas illa deinde quae deinde
quomodo deinde et in se deinde deinde et in se
ita Angelis in se et omnia separata nam quo ad hoc
potest se habet forma autem non in se deinde
quae in se in se qualitas cum illa deinde
in se in se in se in se in se in se in se
quomodo autem in se in se in se in se in se
in se in se in se in se in se in se in se
quomodo illa deinde quae in se in se in se
ita non deinde in se in se in se in se

esse spiritus non inveniuntur nisi modo ut Aug⁹
loquitur 2° de consp⁹ 1° p^o p^o. Præterea si Angeli
et anima separata nihil recipiunt ab igne non intel-
ligo quo pacto possint vivi et armonia ignis posse
immediate experimentatim percipere

5^a sententia tradita a Junio q^o 7° in 2° p^o d^o 4°
p^o 2°. quæ contendit ignem ut instrumentum ad id esse
natum producere in spiritibus qualitates secundum
spiritualem illi maxime dy^o convenientes quæ gratiæ
sunt frequentem ad ignem appellari posse dixerunt
quodammodo d^o d^o d^o d^o et trinitate eorum hæc
sententia diffinitur dicitur 1° q^o si hæc qualitates caræ
super naturalibus quoad substantiam ut voluit aliqui invidi-
bi. Et videtur per eos Angeli progredi cum potius per volentem
qualitates elementari substantia eorum ad gradum raris super
naturalibus h^o dicitur esse naturalibus quoad substantiam diffinitur
q^o illa qualitates nulli creaturæ possit esse connaturalis
quod a quibusdam existimat pignus manifestum super
naturalibus eius quoad substantiam. 2° q^o h^o dicitur qualitates
sunt causæ doloris et tristitiae ut causæ solis qualitates cor-
poris deprimendo et temperamento substantiæ vel qualitatem
aliquid conservativa eius. hæc enim in Angelis locum
non habet sed eo potius ea qualitates causæ doloris
et tristitiae in Angelis eos deprimendo seu reddendo de-
formis atque inquit illis deprimis reddere cum id vellet vel
impediatur aliquid necessarium ad pulcritudinem Angelorum et
sunt per qualitates istas super naturalibus de quoad substantiam potius
reddet Angelis pulcritudinem quæ deprimis 3° h^o dicitur quod
ab igne in Angelo pudenda sed affligere illud deprimendo
et reddendo deformis vel videtur posse ita graviter affligere
alioquin enim immo proba habetur aut habet tunc culpa
naturalis etiam deprimis deberet sine comparatione magis af-
fligi et per quæ q^o istis sine comparatione magis deprimis

x edd^o

4° quod praedicta qualitas produm possit ut solus ab igne
sed etiam ab aere vel aqua vel alio elemento quodvis cum
aere elevari possit ad totam productionem 5° equibene
drupessent daemones torqueri ab alio elemento 5°
in animabus purgatorij videtur tunc quibuslibet habere
aerem specialem diffunditur ut em talis intelligitur quo pau
to possit de tempore illas cum per grad et alia dona
pulcherrimae sint.

Caput 4. quid sentiendum sit de modo quo daemones torquentur ab igne

difficile est in iustis sententiarum veritate iudicium
ferre forte sententia esset asserere certum esse daemones
ab igne torqueri iuxta formam id quo modo stat
quae videtur per Durandum in 4 dist 7a quibuslibet card
inalis Bellar lib 2 de purg^o c. 12. quae compromittit Aug
lib 2i de ciuitate dei cum ait cur enim non dicatur
mors formae non modo etiam spiritus incorporeos posse
paenas ignis affligi. Nihilominus formam ut ex reb
uibus nobis aliquam in hac q^e colligimus

Dicendum est 1° daemones torquentur ab igne
per alligationem diuinam factam quae in iustis patet
non formam per eam solam sed etiam per participationem ad 4 par
tem in 2 dist 6 q^{ua} art 6 ubi praeter alligationem videtur
indicare occultum alium modum quo daemones cruciantur ab ig
ne diuini ignis inferni agere in daemones modo spiri
tuali et ideo non requirere determinatam distⁱⁿctio
nem v^{er}o d 243 et alij doctores respond^{er}unt q^{uod} allego
et de iustis praedicta in igne videtur solam sufficiens distⁱⁿ
ctio et respectus q^{uod} probabile est per eam cruciari daemones ab
igne et quomodo aequaliter sit de iustis per alligatio ne sequit
aequalitatem esse cruciatur omnium daemorum nam diuina

fieri potest ut unus vehementer crucietur quod alius et
ut eadem de sententia unius Angeli sit minor castus tristitia
quod alteri unde Aug. 21 de civitate dei in fine ait ne
quod quod negandum est etiam ipsius de ferreo igne pro obitu
suaute meritorum malorum alius leniore alius futurus est
se gravore sine ipsius vi atque audit pro paena cu
supra variat sine ipse aequaliter ardeat sed non aequali
malitia sentiat praefereat Angeli qui sunt in hoc aere
et licet aere non sint alligati igni tamen eodem modo
tristant de si alligati essent quod sciunt se posse deo iudicij
fore perpetuo igni alligandi ut advenit de hoc hic art
ad 3 2^a pars quod dicitur quod alligatio et detentio sola
non videtur sufficiens ad apprehensionem cruciatum daemones
et enim parvi momenti ad causandum vehementer dolor
et tristitia ne videtur esse paena propria cruciatum sed
eiusdem incarcerationis ac promissa quoniam fit aliqua
paena non est adeo gravis et acerba qualem signi
ficat scriptura esse paenam inferni

dicendum 2° daemones per quos etiam ab igne
per receptionem spiritalis qualis illis de conveniency
nuncpe deturpantur illis et reddentur deformes ita se
ho in ea adducta 2^a quae mihi videtur castus probabili
lor et praevidi potest quod misse est ut res quae fit per
actionem ignis ad cruciatum daemones in ipsis recipi
atur alioquin enim non posset illis esse de conveniency
de verum malum cordis ac per consequens regere debet
viri doloris de quo hic est sermo non si res illa
non apparet daemones non apparet quod possit probare
ipse de conveniency nisi per res peccata exterioris qualis de in in
fama aut in similitudine per respectus non videtur habere
locum in hoc quod effectus vel actionis promittentis ab igne
si enim effectus ignis recipiat in aere vel alio corpore

non

non potest habere simile respectu istius ad daemones
rōe cuius sit uerū malū illorū et q. h. dy. communis
per modū cruciatū. Deinde quod res productas ab igne
in daemonebus et qualitas ex eo fit. uerū simile q.
sicut corpora cruciantur ab igne per receptionē corpore
ae qualitatē ab eo productae quae appellatur dolo
refera uerū spiritus cruciari debent ab eodem igne
per receptionē spirituales qualitatē quae dici possunt
dolorifera quatenus dolo dolo et tristitia praee
terea esse hōm qualitatē spirituale consistit in q.
qualitatē spirituales et magis suspensio respectu
subti spirituales. Sum. etia q. ~~aut est ad dolo~~
et ad efficiendū dolo et tristitia instrumentū s.
est enī delictatio quae principium ex dolo spirituales
maiora in dolo et tristitia quae primum ex dolo spi
rituales minor etia erit et magis in quibus dolo
mōis.

Solū suprad. occurrit unus lux quae de
reuerſus contra s. sed ad pnd. superiorū caput.
Ad id aliqui respondent ut nō dūi qualitatē istam
esse supernaturalem quoad substantiā s. non uideo quo
modo qualitatē supernaturalem quoad substantiā possit
cruciare daemones dolo et tristitia illis et reddendo de
formis. Ex. igitur praedicta qualitatē esse natura
lem quoad substantiā. nam uerū quod talis qualitatē
nulli uerū possit esse conuatiū me ab illa natura
prodūci non. quae ea esse supernaturalem quoad substantiā
aut em ut res sit supernaturalem quoad substantiā d. uerū
ut ut possit formē nō hōm sit superiorū eundē
et dūm uerū quod ex pte illorū potest nō hō
dūm uerū extra substantiā nulli conuatiū potest
esse conuatiū. uerū ab illa causa natura naturalem

procedere

155

et tamen nemo dicit esse supernaturalem quoad substantiam
idem dicendum arbitror de modo substantia quod dicitur
breviter potest formae substantiae materiali h. illa consensus
ut extra prohibet dicendum probabile est tunc et claritate
corporeis gloriosi esse distinctae specie ab aliis et claritate
sibi. Nec refert quod Johannes Chrysostomus in transfiguratione
dicit replendum fuisse sol non enim particula fuisse
frangit multitudinem seu idempotentiam speciem. Post
scriptum comode loquendi quod nihil in rebus erat no-
tum mortalibus quod magis ad illa lumen et claritatem
attenderet alioquin distinctio speciem faceret quod dicitur
capituli illa lumen fixe in terris percurrunt et simul
videre figuram vultus dei et simul inde capere videtur
tunc quae in adpectu huius solari locum non habet et
tamen probabile est cum lumen et claritate esse quoad substantiam
naturalem quod impossibile fit ex ea coniectura quod immo
distinctio percurrunt splendore vultus christi fixi oculis intue-
ri quod tamen non potuissent si lux illa esset supernaturalis
quoad substantiam nisi divinitus coram oculis conferenti fuisse
cum conformationis nulla ibi fit mentio et tamen lux et
lumen nulli subiectionatibus et neque ab illa causa naturali
produci potest. Denique calor et calor forte nulli re-
atque conformationis et tamen non est supernaturalis quoad
substantiam.

Itaque ex nullo alio capite indicari posse accidens
esse supernaturale quoad substantiam nisi ex eo quod nulli cre-
aturae potest esse conformationis et a nulla causa naturali
produci. Ex inde sufficienter colligi supernaturalitatem quo
ad substantiam nisi aliquid in accedat reperiatur quod oppo-
situm fundat ut contingit in exemplis adductis et in
qualitate ista perquam dicimus excurrere daemones ab
igne.

Ad 2° dico ut eas qualitates accipiat de conformatione
Angly

et separantur ordinis inferioris unde legimus apud Bed
am et alios animas purgatorum non nisi quod effluuisse
deserunt. Adde ipsa animarum separatio ex unione
apprehensae qualiter floriferae quae tacta sentitur cum
anima reuincitur corpori potest enim dum antequam
corpus an viuendum et comburatur in inferno tale ge
nus apprehensum animae inimitere non minus
efficaciter quam si ignis corpus comburatur quod forte
missio dandum est ne ardeatur animarum haec est
vniuersa cum corpore. hoc autem genus cruciatum ne
quod Anglo conuenire.

Capitulum 5 An pena daemonum augenda sit in die Iudicii.

Non est controversia de pena damnorum
enim augenda non esse docent omnes de pena
semper nonnulli dubitant atque penam semper quod
ipsi essentem uocant habentur momentum.

Dicendum tamen daemones eandem penam se
suis ueluti essentialem quam modo de factis peccatis
passuri esse per totam aeternitatem sine ulla mercede
ita dicitur hoc autem ad 3. Beatus ibidem dicit ad illud
circa eundem aut. Valde punitur 3. Vnde dicitur ad
p. 1. quod punitur penam essentialem non dicitur
in Beatis ita ut pena essentialem augenda est in
damnatis. 2. quod de daemone eodem modo phi
losophanus dicit aut de animalibus eorum qui in peccatis
habetur moriuntur id est fide certum est eas animas
et statim addit penam essentialem quam passurae
sunt per aeternitatem 3. dicendum est de daemone
compositi boni Angeli statim sunt in inferno consecuti
sunt beatitudinem essentialem nullo modo augen
da 3. et mali Angeli post demeritum statim consecuti
sunt

paena illi prope debita nullo modo unquam tempore
augenda nec referi quod daemones multi perunt
sunt manere in hoc aere nam ipsi etiam damnati
sunt et patiunt eandem paenam sensus quod patientes
post diem iudicij cum de tridentur in infernum.

Obijcies qd Petrus epistola 2 ca 2 dicens si enim
deus Angelos peccantibus non peperit sed videtur
inferni detrahit in futurum tradidit conuictos in
iudicium referuari. et Iudas Apostolus in fine epistolae
dicentem Angelos qui non peruenierunt in principio
suum sed dereliquerunt suum domicilium in iudicio in
agni diei vinculis aeternis sub calyce referuabit
quibus verbis significari videtur daemones usque
ad iudicij diem puniendos non esse nec certe in
paena eorum esse augenda pro neutrum praedictis
verbis indicari. Totum eorum peccatum et suppli-
cium publicum in iudicio manifestandum non enim di-
centem referuari in paena sed in iudicio immo
Petrus indicat daemones traditos tam conuictibus
in iudicium referuari. Contra Augustinus de
natura boni contra Almagros c. 33. ait daemones
qui nunquam detinentur in aere liberi ut omnia iudicij pec-
na illorum multo minus est daemones detinendos esse in in-
fernum vel tormentum in aere augenda esse eorum paenam esse
nalem in eodem igne quo torquentur in inferno tor-
quentur modo in aere. aliqui Augustinus intelligunt de
paenis accidentibus quae augenda censent post diem iudicij
quae non poterunt deinceps tentare hoc et secundum in
Proratum. hic fuit intermissum a theologo usque ad q. 106.

Disputatio 24

Circa q. 106 de Illuminatis Angelis

Indubitatum est apud Theologos supremos Angelos
a deo immediate illuminari et inferiores a superioribus hoc
est addere in medietate per divina verum in aliquas ve-
ritates easque communicare inferioribus Angelis quae
doctrina sumit ex Dionysio et de caelesti hierarchia dicente
ipsum Theologi aptius indicant inferiores se caelestium
spirituum ordines a superioribus dominorum operum secundum hunc
ordine dicere qui sunt ceteros omnibus sunt aditum
ipso ut fides est personis paratius erudiri vocat autem
Theologos Dionysius dicens et quia inter qui cum inter
et Angelos interrogantes alii angelos de christo illi
quod per 23 quae est ipse dux glorie huiusmodi vult quae est
ipse qui nunc de laudibus solum huius aduersus est hanc
illuminacionem tribus domini nominibus 1º enim de
eodem illuminacione quatenus per eam manifestantur ver-
itates occultae 2º Purgatio quatenus per eam tollit
ignem 3º datur perfectio quatenus illa perfectior in
illis Angelis illuminati

Indubitatum tamen est quo pacto fiat haec
illuminatio et non est controversia de modo quo in
primis Angelis illuminant a deo immittuntur
enim est fieri per peculiaris illustrationes seu
cogitationes subitas quibus mouent a deo ad cognos-
cenda ista reuelata concurrente deo cui illis ad
cognitiones talium debentur. deinde autem quo infe-
riores Angelis illuminant a superioribus vari-
et sunt dicitur tamen illis tamen omnia

Sciendum est cum dicitur acti huiusmodi. Valde ubi
priprii et vas dicitur 216 et. vnde Angelus illuminat
alium non intrinseco physice vel formaliter intelligi
volens vel ipsa unitas intellectus in intellectu alio
vel lumine et perfectione naturali eius augendo

Id est per eam propositum et explicatum est ad eum
modum quo inter hos praeter dictum illuminare esse
potebat proponens ubi veritate eamque delectationem
et accommodat ad eius caput explicans ita fecerunt
Angeli conione 13 in 117 et Cyrillus Alexandrinus
libi in Joannem 9 et Itho et alij. Nec refert quod I do-
ctor loco citato dicit unum Angelum illuminare alium
fatebando veritatem intellectum eius per hunc eum
participationem sui computationem sed intelligit exteri-
orem participationem et explanationem ubi a nobis tradidimus
bene explicat ubi Cantuarum et esse in 117 q 9
de veritate art 2 ad 10 et in corpore eiusdem articuli
se videtur satis expressisse cum dixit Angeli intellectu
illuminari. id esse aliud quam computari per
ali quid intellectum in superiori Angelo quibus ver-
bis plane significat per illuminationem nihil
physice impressi Angelo illuminato ab illu-
minante.

Dubitat 2° quomodo sit magis per dictum pro-
positum illuminationem non illuminare non est idem
manifestare quomodo veritatem non enim omnia
cuncta est illuminatio sed illa sola quae magis est
aliqua veritas cuius cognitio valde perperat intel-
lectum audientis quare expresso in primo unum An-
gelum non dicit illuminari ab alio de his dictis quo-
rum quibus Angelus perperat spiritus naturalis habet
etiam hi inter se de illis loquuntur ut de rebus et
eventibus naturalibus a causis naturalibus provenientibus
similiter abstractis non esse appellanda illuminatione
quod unum Angelus aperit alium perperat cordis sui non
enim id valde perperat intellectum audientis quasi
magis quod sit eundem perperat cognoscere tunc 9°
plane dicitur prope per illuminationem unum perperat

Angelus

ostende inferiori mystica supernaturalia scilicet ad
quas eorum rationes et circumstantias et cum ostendit res
futuras occultas etiam ordinis naturalis a deo supra
natos unius executioni mandandis ut si unus An-
gelus alteri vult deum deesse velle velle
flammarum velle aliqua videtur aut horum et simi-
limum dicitur valde cunctis perferre intelligunt aut
dicitur

Dubitat 3 an superior Angelus ipse
luminat a superiori ut inferior nullo modo ab in-
feriori illuminari queat cum scilicet dicitur
solum inferiores Angelos illuminari de parte a
superioribus non contra et si non exprimit scilicet
causam an id promittat ex Angelorum natura vel scilicet
ex lege dei certe non videtur negandum specialiter
quod in ordine ad illuminationem actum communi-
re supra naturam Angelus superioribus respectu in-
feriorum quod inferioribus nullo modo naturaliter communi-
re possunt superiorum nullo modo dicitur ad in-
feriores pro parte inferiorum hoc est ut proponere et
explorare mysteria vana aliquid rerum conceptibus
similitudinibus et ipsis ut inferioris Angelus in-
ferior intelligant Ad istud tamen dicitur explicat
omnem istam conceptionem de aliqua re solum contra-
gere in mysteriis supernaturalibus quare Angeli
per alios conceptus intelligunt nisi in rebus naturali-
bus ipse enim cognoscuntur ab omnibus Angelis pro
ut ipse sunt explicatio enim illa per similitudinem et expla-
at variis conceptibus solum communit rebus quare cognoscunt
intra aliorum et ut sunt sunt ut autem superior An-
gelus explent illis aliquid supernaturalis inferiori non dicitur
ut in parte modo cognoscendi sibi proprium quo ostendit
ipse cognoscit id est rebus modo cognoscendi sibi proprium

que parte inferior Angelus rem illa capere possit per
similitudinem aliquid vel exemplum. potest illi exponere in
omni rem inferior aliorum dicens uestro mentis tunc myste
ria illud haec vel illa similitudine aut comparatione intel
ligi posse

haec eorum solatio eorum per se quae sine dubio
vera et non obstat que minus dicens posse dicens
fieri ut inferior Angelus manifestet superiori dicens
illud et per modum simplicis narrationis et per veram
et puram illuminationem per se per se deus potest per arbit
ratu suum reuelare mysteria inferiori Angelo uno
et tunc ut esse potest superiori Angelo manifestet comp
laxer explicando et proponendo mysteria supernaturalia et
dicenda dicens subiectis quae simpliciter explicata et post
dictum manifestat per modum simplicis narrationis quae
propere illuminatione non dicitur illuminatione enim non fit
sicut simpliciter ostensione et potest necesse est requirere
praeterea peculiarem illius explanationem ut melius possit
perferre ab audiente hoc ut Angelus illuminatus ge
ras magistri et illuminatus discipuli. Quod potest
per se quae id quod communit superiori Angeli per naturam
potest deus reuelare inferiori per quod aliquid a deo reue
lare illi non solum supernaturalia mysteria sed etiam modum quo
illa apte proponant et exponant Angelo superiori. Et hoc
potest superior Angelus vere et pure illuminandi ab
inferiori uno et ab hoc nam hominum etiam potest de
reuelare mysteria et modum quo illa apte explicet An
gely superioribus iustis cuiusque capite nam autem
quod potest illuminandi superiores Angelos dicens
semper composita animae cum mente dicitur. Var. 2217
et ad finem et modum per se Dionysij cap. 7 de celesti
bus de angelis sic loquens quosdam rem ad se
ipsum habentem ad se habentem dicensque illius spiritus et pro
revelat

affumptae coram sead dicitur impunitus quod ipse Jesus
ipse dicitur.

Dysputatio 25.

Circa q 107 De locuti Ange.

Curus 2 Angelus inter se colloqui na
Haras 6 dicitur peraphini Namare alter ad alte
ru et dicitur sentus sentus sentus. et Zuhar 2. ecc
Angelus qui loquitur in me egrediebatur et Ange
lus alius egrediebatur in occidit eiuset dixit ad eu
et sane videtur valde ro consentaneum ut Angelus
sint sibi inuicem secreta cordis manifestare imo
ab ipso senso admittre creaturas intellectualis
quae in se loqui non possunt. quare istud consen
s in explanando modo huius locutionis.

Caput 2° Proponunt Varias

Ad duas classes reducere possumus varias
doctrinas sentas de locuti Angelorum 2a classis
continet sentas eorum qui vident locutionem Ange
lorum fieri modis aliquis aut reali loquentis cir
ca illud qui loquitur 2a vero classis continet opinio
nes eorum qui contendunt Angelum loquentem nihil
proprie producere vel imprimere in angelo aude
ad id classis spectant res opinionis

2a et scilicet in 2° dyt q 92. existimantis
vnu Angelum loqui cum alio imprimendo in in
tellectu eius cognitionem eiusdem obiecti quod ipse cognoscit
atque ita dicitur illud cognitionem comparatam cum
Angelo producente eam vocari locutionem comparatam
vel cum Angelo recipente vocari auditionem

2^a opinio quomodo recitat: oratio arbitratur
Angelos sicut inter se loqui per hoc quod unus producit in
mente alterius speciem intelligibilem cognitionis et videtur
quod de aliquo dicitur habere inter se quod sicut locutus et audire
realiter de linguarum. non producit talis speciem habebit
rem cognitionis cognitione vero producit ab Angelo recipi-
ente speciem in talis speciem habebit rationem audientis.
hinc opinio videtur esse secundum in 2^a diff. 9 art. 2. q. 1
quod quod ipse affert eam speciem adveni ab Angelo lo-
quente ex radio quodam spiritali sicut connatur et in
eo illo radio tanquam vehiculo transmitti usque ad
intellum Angelus audientis qui ex illa specie semper ma-
nente in radio illo transmissio ut in subito elicit
aliam speciem per quam cognoscit actum inter se Angelus lo-
quente

3^a opinio dicitur Othmani in 2° q. 20 et Galbr
in 2° diff. 9 q. 2 art. 4 qui contendunt locutionem
fieri ut Angelus loquens imprimat cognitionem sui
conceptum in intellectu Angelus audientis

Ad 2^{am} classem spectant aliae 3^{ae} opinioniones
in d. affertur locutionem Angelorum fieri per signa
quaedam vel corporalia caelestia impressa vel ut multum
sentunt alij quod sequitur Albertus 7 106 art. 2. ad
chyl. 2. et Albertus cord. 11. ex primo principio p. 2.
in q. per signa spiritalia a cognoscit distincta a illo
sicut addat posse etiam Angelus loquente attribere
signa corporalia facta aliqua impressa in corpore.
docet praeterea hanc signa esse ad placitum et ex
arbitrio sicut enim hoc qui nihil essent inter se
auti impressione fuissent signa quibus secretis cordis
expresserunt non nullis multis et certis ut praestare
poterunt Angelus et forte conditi sunt ad hoc ad nihil
haec hanc signorum quibus inter se loqui possunt

Volz

160
Vox v^o 221 arbitratur probabiliter ea signa
si per ea locutio fuerit naturaliter significare

2^a sententia est quorundam recentiorum qui sentiunt
locutionem spirituales Angelorum esse quendam actus intellectus
gravis habent de proprio sermone cordis peculiariter quodam
modo ad alium Angelum ordinatam per quam unus Angelus
alteri significat id quod habet in corde ex potentia huius
sermone qui dicunt plures actus volunt^{is} esse sermone cordis ad
dicunt omnes actus intellectus esse cuiuslibet Angeli naturaliter
nati facile defendunt locutionem nativam esse Angeli auditivi
qui v^o dicunt actus etiam intellectus esse sermone cordis et
ingunt locutionem ab alijs actibus intellectus et illud ad
vult intentione cognosci ab Angelo audiente ex quo fit
ut et unus Angelus non cognoscat intentione omnes
actus intellectus alterius cognoscat tamen actus illud intel
lus qui est locutio cum illo fiat enim ad dominum
voluntatis Angelus spectat ut actus intellectus qui non
est locutio cum altero non cognoscat ab illo altero
ita ad dominum eundem Angelus spectat ut actus
qui est locutio cum altero cognoscat ab illo locutione
essentially habet ad invicem actus voluntatis quo Angelus
ordinat suam locutionem ad alterum et vult illo aliquid
manifestare subditur praeterea hi doctores non quod
libet actus intellectus Angelus esse locutionem sed illum
solum qui procedit ex voluntate quo Angelus loquitur
vult alteri aliquid manifestare et hinc actus dicuntur
presentari solum ut videtur manifestari alicui vel
aliquibus itaque iuxta hanc sententiam Angelus loquitur
non ex intentione loquendi per se nisi verbo quo
mentaliter dicit se id cogitare vel nullo et per se non
ordinat illud ad alterum Angelus autem audientem non
noscit illud nisi et consequenter quod significat per
illud et ita fit locutio et auditio in Angeli

3^a dicit vnde Angelus loquitur ad alios eo
 solus quod vult fieri secretum illi manifestum fieri
 quod sentit sic explicat Constantinus autem huiusmodi ut sentiat
 actum voluntatis quo unus Angelus vult fieri secretum
 alteri fieri manifestum esse locutionem cognoscere vero
 inde procedente in mente alterius Angeli ut pro
 dicitur ab Angelo loquente per apostolum Angelo autem
 esse esse audire non valere contra hominem quod
 credit locutionem non esse actum voluntatis quo unus
 Angelus ordinat fieri conceptum ad alterum sic vult
 ut ab eo cognoscatur id esse ipsum non conceptum ut ordi-
 nari ad alterum per voluntatem manifestum per totam
 actum voluntatis. *Al. Hystoria dicitur Metaph. 14
 5 31 sic exponit praedicta sententiam ut existimet voluntatem
 quam Angelus vult manifestum fieri alteri in unum
 secretum non esse locutionem formalem et in actu 2° id est
 in actu et in actu 1° hoc est in principio locutionis no-
 nitur et productum in intellectu audientis ab ipse int. An-
 gelo audiente quatenus pendet a voluntate loquentis
 ut a conditio esse simul formalem locutionem et aud-
 itionem censet enim Hystoria hominem ipsum non
 loqui formalem per extrinsecam locutionem verborum sed per
 actum quo alius homo audit et voluntate qua vult
 verba facere et solum ipsum verborum non esse formalem
 locutionem sed unitatem ac principium loquentis.*

Capitulum 2. Examinantur sententiae istae

Antequam exponam quid in hac re sententia sit
 licet exponere simonem adductus aliquibus contrariis

2^a conclusio est nullas ex omnibus speciebus
 rebus ad unam classem admittendas sed aliquae ad unam
 et Angelorum non fit per productionem aliquid vel per
 per aliquid productum ab Angelo loquente in eorum

loquitur

ut fecerunt plures relictos et ut imprimis quod opinio
1° supponit posse unum Angelum producere cogitatio in
intellectu aliter quod falsum est et est probabile ut
deus se solo producere posse de se absolute cogitatio
in intellectu creato immo nemo comedit posse ex nullo
rei produci ab alio ex nullo. Item cum natura
divina conceptus in Angelo audiente bro dicitur repu-
sentat sed res in conceptus audientis cogitatio et non
etiam conceptus audientis sequit. In sum sufficienter
ex modo locutione et audientia sed qui loquitur debet
suum etiam conceptus manifestare ut est verum principat
et qui audit. praesens enim Angelus cogitatio ad
deum apparet asserere illi talem loquendi modum quo
utrum etiam possit quod deus quibus non est quibus ex ca-
guttur ex opinio certum enim est nihil produci posse a
creata in intellectu divino. Denique sequitur in hoc de-
rina vel Angelus agere posse in dicitur sola natura
munda vel non posse loqui ad alterum Angelum nisi illi
proxime committit per quod minus dicit perfectum An-
geli quae argumenta inusta 2° militunt etiam contra
ad primam primae dicit. De vero opinio respicit
suum quod esse non potest ad sententiam afferente Ang-
elus habere spiritus refusus a deo ab initio creationis
suum etiam quod Angelus locutus fueri non possit nisi vel
cum interiora respiciunt Angelorum inter se loquentes
vel cum alio in dicitur utrum quod dicitur est absurdum
quod vero invidiam addit de radio illo in quo nunquam
in subit rumpit spiritus commentatio est non in adus
ille nunc esse subit ab quo spiritualis quae enim
credat Angelum emittore esse quibus loquitur subit
quomodo spiritualium praesentem ad non habeat vim
producenti illa alio qui enim haberet vim occidit

per illa subiecta in se ideo producat ex merito
nigra potest radium ille esse audiens alias enim pro
diceret Angelus audiens extra subiecta denique
super naturalia et illa sunt loca spirituum quae
comprimit. Itemque cum eum in se ipsum per transitum
saepe radium ut Angelus audiens cognoscit et
ut et in alio spiritum cluere debet et illa quae
transmittitur per radium

2° conclusio Contra Angelorum non potest
per signa corporea nigra per signa spirituales a cog
distantia ut vult 2^a opinio 2^a classis in partem compositam
ante productionem corporum impossibile fuisse locum An
gelum et post se posse esse minus dicere quod spiritus
quales sunt Angeli qui nasci non possunt
mediu loci spirituales 2^a partem in parte habendi in
na spirituales producenda essent ab intellectu vel voluntate
Angeli loquentis cum locum sit operatio facultatis ratio
naly et produci debent quod Angelus loqui vult
namque semper essent in Angelo inhaerens vel ille
semper loquens vel ille non haberent rem loquentem
et intellectus et voluntas nihil producat nisi autem cogno
cendi et volendi et motus illi habentur h^o habere illi
nona operat^o et nona effectus nona figuratum et nona
exogitatio ad fugienda difficultate

3^a conclusio unus Angelus non loquitur ad
alio per corruptum intellectus quod habet de proprio secretis
cordis ad Angelum audiens ordinatum ut vult 2^a opinio
2^a classis per 1° q^o ex hac opinione sequitur unus An
gelus non potest loqui aliter quin alii audiant h^o at
ferre velint quod est contra rem communitatis peccati
et inde fuerit hominum quod dicitur per se posse
angelis ad ille habeat modum manifestandi tunc secretis
mi h^o quin alii audiant sequella per q^o qui loquitur

fol. 107

sed utrum videtur esse secreta cordis nec posse cognosci
intrinsece ab Angelo cogunt asserere omnes actus intel-
lectus cuiusvis Angeli eo ipso quod existunt posse cognos-
ci intrinsece a quolibet alio Angelo vnde consequens
fit ut actus intellectus perque unus Angelus alium lo-
quatur cognoscatur intrinsece a quolibet alio Angelo
si velit attendere qui v^o deest. actus intellectus esse quod
secreta cordis cum simul distinguant actus intellectus
qui sunt locuti ab alijs qui non sunt et illud asse-
rant cognosci posse intrinsece ab Angelis non vero ab
ei null^o concedere debent nisi posse unum Angelum al-
teri loqui quum alij audiant si velint vel arte
pendere debent aliqua ratione discernendi de quam
actus ille locutionis scilicet cognoscatur intrinsece ab
illo Angelo ad quem dirigatur et non ab alijs quod
egre profectore potuerunt. 2° in hac parte valde dif-
ficile est assignare rationem de qua actus qui locutio
est potest cognosci intrinsece per propria^m speciem ab An-
gelo et non ab alijs actus intellectus quidem enim quod
habeat actus ille natura sua distinctum ab alijs ratione
unus hoc illi conveniat certe nihil assignari potest
nisi quod representet obiectum ut videtur manifestari ali-
cui vel ab alijs et quod ad audiendum dirigat per
actum aliquem voluntatis at hoc nihil interest quidem
habeat pro obiecto nisi plus minus manifestandi
voluntate manifestandi. fiant quidem actus distinctum
ab alijs non tamen illi aliquid tribuit ratione cuius sit
intrinsece cognoscibilis ab Angelis directio v^o ad aud-
ientem est valde extra et ideo multa hanc partem non vident
sufficere ad hoc in parte dyornis confirmendum inter hunc
actum et alios actus intellectus 3° hanc partem negat secreta
cordis unius Angeli cognosci posse ab alijs intrin-
sece et esse illis ab invicem creatis indistinctis eorum

quod admissi spiritus in partibus aliorum ab eorum vel in partibus
negari possent.

4. comitatus locutio Angelus videtur d. comitatus Angelus
loquens ut ordinatus ad audientiam seu velut manifestam
alio ut vult vult. nunc d. comitatus seu velut hoc
audientis quatenus fundens se velut loquens ut vult
humano sapientia ostenditur quod eo modo ne potest recte
defendi in hoc loco nam comitatus ille quatenus
fit manifestus ex affectu velut ordinatus velut d. hoc
expressum et significatum per locutionem qua locutio d. sapientia
per cum quod per se videtur intellectus difficile esse autem
intellectus quo videtur Angelus vel homo audit ut verum
esse locutionem qua aliter loquitur cum eadem quod videtur
sequitur ad Angelus et huius loquens cum deo locutionem
Angelus et humana cum deo esse ipsam autem divini in
intellectus quo dicitur deus audire quod videtur ostendit

duos actualis locutio d. actualis significatio et
expressio rei 1° non d. actualis significatio seu actualis
perceptio audientis immo actualis significatio d. ipso actu
actualis perceptio audientis 2° actualis locutio non differt
ab actuali audire immo per quod tunc signum dicitur ac
in significare seu exprimere rem significatam quod dicitur
cognoscitur et tunc magis per dicitur actu dicere quod
discipulus audientis autem perceptio et dicitur rem dicitur
3° tunc dicitur aliquis ut loqui quando alius audit
et intelligit idem cum non dicitur nisi loqui qui dicitur
et feruntur ad flumem vel ad lapidem 4° consequens
ut locutio non differt ab ipso auditu sunt actualis
significatio signi non differt a cogitatio significatio per
illud et actualis dicitur magis non differt ab ac
tualis perceptio magis discipuli. 5° locutionem esse actu
aliam significatorem eo modo quo a loquente fieri po
test et si admittat actualis significatorem proprie lo
9/2

non esse sine actuali percipere eius cui aliquid sig-
 nificatur ergo termini actualiter significacione esse forte
 ipsam actualiter percipere alterius nam actus signifi-
 ca aliquid alteri nihil est aliud forte quam facere ut
 alter id cognoscat actu hoc autem non includit forte actu
 aliam cognoscentem alterius huius illa committit unde in sig-
 no actu signi ficare erit forte id quod suspensum est
 signi ut dicitur in cognoscentem rei significacione cui committit
 actualiter percipere huius cui actu significat quare locutio
 etiam actualiter proprie loquendo erit forte id quod expr-
 loquens fit ad manifestanda secreta cordis cum committit
 actualiter audientem et percipientem eius ad quem dirigatur
 sermo tunc id quod iuxta eorum sensum in rebus actualiter
 locutio cum altero et prolatio verborum ordinata ad eum cui
 intendit aliquid illi significandi committendo audientem eius
 quod actu non est ut cum quis verba facit ad rem motam
 mater quibus proprie non fit locutio etiam dicitur contra
 loqui quod nullo modo dicendum est locutione actualiter in
 rebus quia in Angelis esse forte ipsa audientia
 ad probationem et numerum duo quorum signum tunc
 proprie dicitur actu significare quando actu cognoscentem
 et et magister tunc proprie dicitur actu docere quod
 discipulus actu percipit et dicit in hoc omni forte
 loquendo neque actu significare et actu cognoscentem
 signum neque actu docere et actu docere ut patet ex di-
 ctis unde consequens est ut neque actu loqui sit ip-
 sum actu audiri

Capitulum 3. Afferitur verior ja

Ad explicandum verior sententia oportet in memoria
 revocare quod supra dicitur 13 si dicitur est nempse Ang-
 elos habere spiritus infusos ab ipso creatore quibus in-
 tui possunt secreta cordis alterius dependentes ab eo
 ru

non enim p[ro]p[ri]o p[er] se differunt unu[m] Angelu[m]
non cognoscere secreta cordis alterius intrinsece
etiam cum alter vult eoru[m] manifestare p[er] se
cognoscere in testimonio loquente quare in talia
sua loco ubi docemus cum creatas liberos vult
alioi Angeli manifestare sua secreta. Tunc d[omi]n[u]s
concurrit cu[m] ip[s]e quod habet talis Angelus de
eo secreta v.g. si Gabriel vult manifestare electio-
ni huius secretu[m] concurrat d[omi]n[u]s cu[m] ip[s]e quod el-
lihu[m] habet de illo secreto et ita talis Michael
et illud cognoscit h[ab]ere p[ro]p[ri]o.

Item d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s locutione[m] Angelicam fortiter
esse autem in talibus p[er] voluntate[m] illud in modum quo unus
Angelus vult secreta sua esse manifestata alteri
inde n[on] absque alio autem transiente vel immo-
nente ip[s]ius loquentis sequi in altero Angelo cog-
nitione[m] talis secreti quare d[omi]n[u]s audire illius in talibus
suis in 2° d[omi]n[u]s 11 q[ue]stio[n]e et 2^a d[omi]n[u]s locutione[m] autem huius
et alioru[m] Thomast. qui sentunt esse spiritum d[omi]n[u]m
comit[er] sequenti vident Alexander 2° d[omi]n[u]s 27 memb[er]
6. Summ[us] v[er]o d[omi]n[u]s de religio[n]e lib[er] de orat[i]o[n]e c[apitulu]m in
homo[n]e p[er] multitudine[m] videtur et es n[on] autem inter se
differunt Angelu[m] loquente[m] nihil p[ro]videre in eo
ad quem loquitur homo esse magis consequenter app[er]t-
um p[er] se q[uam] h[ab]ere ip[s]o quod unus Angelus secreta
cordis sui ordinat ad alteru[m] Angelu[m] videndo illu[m]
esse manifestu[m] p[er] se hoc voluntate[m] ordinat[ur] cognoscere
in tale[m] secretu[m] in numero eoru[m] quare ad alteru[m]
Angelu[m] pertinent id quod unus Angelus potest cognoscere
omnia de se pertinentia q[uod] et secreta cordis
alterius p[ro]p[ri]etate[m] eius voluntate[m] ordinat[ur] q[uod] p[ro]videtur
voluntas erit locutio. Consp[er]it q[uod] ut dicit d[omi]n[u]s autem i
h[ab]ere q[uod] nihil est aliud loqui ad alteru[m] quod com[un]is

mentis alteri manifestare 3° id quo talis corruptus
fit manifestus expt loquens esse locuto 1° unus
Angelus non alio vob manifestat alteri sed corrup-
tus mentis nup videndo illi manifestat esse 2° hanc
voluntas est locuto Angelica 2° qd testat eo dicit
Ihu loco p^{er} more atate qd quis alio considerat ali-
quid loquitur sibi idco enim hinc actualis corrup-
tus appellatur verbum mentis quomodo autem hinc sibi
inter et praedictus corruptus non ordinatur per verbum
tunc ad alterum non dicitur locuto ad aliud ubi vero
ordinatur ad alterum non locuto 2° dicitur Ange-
lus considerat aliquid p^{er} se sine ulla voluntate
dicitur ad alterum sibi loquitur ad alterum ubi vero
vult Angelus sibi corruptus alteri fieri manifestum
tunc ordinatur illud ad alterum et tunc ipso alteri
manifestat 3° per hanc voluntate loquitur illi 3°
si unus Angelus p^{er} se producere spem sui con-
ceptus in intellectu alterius Angelus sine dubio
per illa productione spem dicitur loqui illi qd ipse
eat faceret ut alius Angelus cognosceret sibi
corruptus sicut de facto unus homo loquitur al-
teri per prolatione verborum qd modo illa dicit
alterum in intellectu sui corruptus 1° modo de facto
unus Angelus media voluntate qua vult sibi
corruptus vel fieri alteri Angelo manifestum
fieri facit ut ille cognoscat talem corruptus vel
fieri 2° per eundem voluntate dicitur 2° foris
loqui per et non per aliquid aliud. 4° qd duplex
locuto potest esse in Angelis una mixta seu
impulsiva seu imperativa vel petitione altera
affertiva seu narrativa qd sibi alius factus esse
vel futurus esse 1° utroque 2° actus voluntatis 5° omnis
locuto Angelica 2° actus voluntatis nisi pp qd

si primo

se de locuti impulsus qd haec no fit alio modo
nisi per voluntate quasi reflexa per qua aliquis
ordinat suam voluntatem vel desiderium ad alterum ut al
ter vident volens voluntate vel desiderium illud
executare et hoc implere si vult sermo de locutione
affectiva quoniam in ea interveniat conceptus intel
lectualis quoniam loquens ipse habet illius rei qua
affectus vel respectus ut esse vel non esse locutione tamen
non consistit in eo conceptus sed in mani festatione per ordinat
ionem conceptus ad alium quae nihil est aliud quam voluntas
qua Angelus loquens vult esse conceptus alteri manifestari
sed qd admissa hac sententia facile videtur dissolvi de locuti
Angelorum imprimis recte intelligitur qui patet unum
angelus potest loqui alteri quantumvis distant ad enim per
locutione per voluntate ordinatam potest conceptus ad alterum
nec intercedit illos autem transiens in quantum distantia fieri
potest deinde recte etiam intelligitur quo modo Angelus lo
quens potest unum alteri vel aliquibus loqui et non alijs
ita ut alij non audiant si numerum subit unum alie
ri vel aliquibus suum conceptus vel sententia manifestari
fieri et non alijs sed hoc ipso deus communit cum ipse qua
habet ille Angelus vel cum spiritibus quas habent illi
de soli sermo et non cum spiritibus quas habent alij de co
elo et ita illi audient non alij. Praeterea recte
conceptus quo patet Angelus loquens exatit alterum
cui loquitur ad audiendum non enim ad id requiritur ali
qua alio transiens loquens in eum cui loquitur sed suffi
cit causalitas quaedam moralis quatenus Angelus lo
quens vult alteri suum conceptus manifestari fieri tamen
ad deum ut auctore naturae spectat ut sententia communit cum
uno Angelo ad loquendum exatit etiam alterum et communit
eum eo ad audiendum qui magis philosophandi potest in
sermo in intellectu angelorum ab ipso creatus et intellectu sui
Cij

diverso modo comparari et de seculis cordis unius An
quod iustitia immutata eodem modo comparat quoad seculu
eius intellectus alterius An ante et post nativitate An loquens
non ante et post predictam nativitate dicitur natale quoad seculu
respectu intellectus alterius Angeli et non quo ad modum p[er] se
diverso modo comparari ante et post nativitate Angeli loquens
hinc enim tale dicitur semper natale quoad seculu respectu
in intellectu Angeli audientis non et tamen naturale quoad
modum quo usque Angelus cum dicitur scilicet illud ma
nifestum fieri ex genere id nativitate An et esse patet quod
quod voluntas dicitur sine quo non dicitur communis
sibi quod de tali seculo habet Angelus audientis et tunc non
potest cognosci ab Angelo tale seculu ante illud nativitate sine
tamen post illud

Obijciat 2° ex eodem Vaz. loquitur Angelus non ad
alios videlicet intellectus nam loquitur dicitur expresso quod dicit et ma
nifestatio expresso ante non quadrat in actum intellectus 2° in
seculo actum intellectus unde Philosophus et Theodoretus in illud ad
corinthios 13 sic loquitur hominum loquitur et Angelus etiam docentur
quod Angelorum esse eorum intellectus. R^o non potest ut loquitur
Angelus sit expresso et representatio intellectualibus 2° potest esse
ut sit aliquid quod dicitur in cognitione seculis cordis vel faciat
ut alius Angelus illud cognoscat quod abunde praesertim vo
luntas quod Angelus loquens scilicet per seculu manifestum
non fieri aliter quia tunc potest esse ipse volens sui mani
festatio.

Hec refert quod oppositum sententiam Philosophus et The
odoretus nativitate nativitate inter alios doctores sicut dicitur
et dicitur Bonaventura et sicut dicitur in primo sententia autem hinc in
corpore et sic Vaz. comitatur dicitur benignus inter presertim in
solomonis postea dicitur 213 et sententia dicitur in hanc nativitate
sed vehementer inclinat et minus quoad nam docet seculu
tunc potest ordinare unum seculu aliter et non dicitur

Obijciat 3° Angelus potest loqui ad deo laudando
de et deferendo illud et agendo illa gratia et petendo aliquid
ab eo

Sanctus autem non videtur esse actus voluntatis sed actus intellectus
supponens autem voluntatis effectus similiter quod ad effectum
spectat personam deo rationem et intellectum propter quod concedit
quod petitur quod est opus intellectus et gratia agere nihil est
aliud quam tempore ut accepto recognoscere quod ad eum
pertinet demum petere aliquid rationem est in nobis cum manifeste
oramus petendo aliquid ad eum idem dicendum est de An-
gelo postquam de impetris Angelus posse laudare
deum vel legem sed vel morse vel cum ipso deo et hoc
petens modo supponit laus recognitionem illius perfectam
de qua dicitur laudare modo laus concepta in actu in-
tellectus nec addit aliquid supra recognitionem dictam quod locu-
tio ad se ipsum in actu rationis consistit 2° modo laus ad
deum recognitionem diuinae perfectionis locutionem unius An-
geli cum alia quae actus voluntatis est quo Angelus vult
aliter fieri manifestam ad recognitionem et pariter 3°
modo laus praeter recognitionem et affirmationem diuinae
perfectionis addit locutionem cum deo quae iudicio est quae
Angelus ordinat ad recognitionem ad ipsum deum.
Deinde in effectum spectari possunt duo nempe re-
cogitatio rationis quae deum mouere possunt ad concedere
hunc quod petitur quae opus rationis est et allegatio
sua praesentia talium rationum coram deo quae contra
quaedam est et actus voluntatis quo Angelus in conceptu
in deo representat praedictas rationes non ut deus illas
de nouo cognoscit sed ut fiducia et confirmationem quibus
ipse habet in cultu eius exerceat Praeterea quod
affertur ad gratiam actionis dicendum est ea consistere
in manifestis recognitionis tempore accepto quae ma-
nifestatio locutio quaedam est aliquid ad deum actus voluntatis
unde Angeli gratia agunt deo ordinando ad ipsum
voluntatis sua per modum locutionis recognitionis et affi-
mationis quod in intellectu habent conceptus accepti quae

John

[Faint, illegible handwriting throughout the page, likely bleed-through from the reverse side.]

Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 25 horizontal lines.

hinc sibi declaravit quia facta in facta deinde p[ro]p[ri]e
 lani et a p[ro]p[ri]e comendanda h[ab]ere movet, p[ro]p[ri]e alijs ext[er]i
 obj[ect]is p[ro]p[ri]e ut efficiat deus. p[ro]p[ri]e ext[er]na qua
 moveat p[ro]p[ri]e int[er]na ad alius ext[er]i. p[ro]p[ri]e q[ui] p[ro]p[ri]e
 comotiones p[ro]p[ri]e quib[us] p[ro]p[ri]e in h[ab]ere p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 ab ext[er]nis p[ro]p[ri]e excitare p[ro]p[ri]e int[er]na ad ag[er]e
 contendendo p[ro]p[ri]e in h[ab]ere p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e int[er]na, n[on] al
 p[ro]p[ri]e ext[er]na difundat p[ro]p[ri]e in p[ro]p[ri]e uni p[ro]p[ri]e difor.
 miti, p[ro]p[ri]e ad p[ro]p[ri]e int[er]na p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e in q[ui]e int[er]na p[ro]p[ri]e ex
 t[er]na et int[er]na atq[ue] adeo intensiore in p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e ext[er]na et omnia int[er]na in p[ro]p[ri]e remotione p[ro]p[ri]e
 ut Angeli ita moveat illos p[ro]p[ri]e ut p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e in p[ro]p[ri]e
 e[st] p[ro]p[ri]e int[er]na defertat ad organa p[ro]p[ri]e int[er]na et in
 angust p[ro]p[ri]e in eo existente atq[ue] huiusmodi in remoto
 p[ro]p[ri]e moveat p[ro]p[ri]e int[er]na ad nova p[ro]p[ri]e. p[ro]p[ri]e de
 t[er]minat ut utra p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e ab ext[er]nis p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
 in p[ro]p[ri]e q[ui] p[ro]p[ri]e int[er]na p[ro]p[ri]e int[er]na et ext[er]na p[ro]p[ri]e
 in organo p[ro]p[ri]e int[er]na, ex quo moveri nequeat, et utru
 vna pars p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e et intendere alia ext[er]na
 t[er]na docet sola ista comotione p[ro]p[ri]e et humer, vacua
 in nobis excitari cogitatione

Disp. 28 circa q. 112 de missione
 Angelorum

Constat ex varijs scriptis testimonis Angelos ad nos
 mitti q[ui]e t[er]ra an des Angelis mittant.
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e d. th. in hac q[ui]e dicit Angelos ext[er]na ordinib[us]
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e. ex q[ui]e ord[ine] 13 na mitti Angelos aut ex
 alijs ord[ine] inferiorib[us] mitti p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e aut
 dicitur, relata v[er]o d[omi]ni Greg. Kom. 38 in Evang. t[er]ra q[ui]e
 videbatur expedire remittentur ad nos Angelis ex p[ro]p[ri]e
 viorib[us] ordinib[us] maxime ad Angelis inferior, ordinib[us]

perferant ad omnia ministeria obedienda que erga hos ab
Angelis exercentur. 2° part. tractat. q^o noia dicitur ordinum
Rev. et 3° ordinum 3° videntur indicare ministeria quibus
plur. noia superiorum ordinum.

2° 1° contenti ordinaria miti ad nos Angelos ex infe-
rioribus ordinibus extraordinaria v^o nomen miti et ex
supremo ordine proprio. Hinc ita scoto in 2° dist. 20 q^o 1° mar-
tini in 2° q^o 7 et q^o molina diff. v^ola circa hanc q^o
veter. ibidem q^o 6 pun. 2 v^oegas in c. 27 apoc. tom. 2 p^o.
et per q^o q^o episcopi c. 6 ait volavit ad me v^oq de seraphim
et ait q^o meum quo testimonio ^{miti} videtur cla-
rissimè ad hanc re confirmanda. nec satisfacit ^{ex p^o p^o}
que a ferri solo et d^o dyonisi c. 13 de q^o h^o Rev. et
nempe Angelus illu qui volavit ad episcopi appellari
seraphim n^o p^oter n^oq dignitate, p^o p^oter officiu
purgandi et ignendi, s^o si revera seraphim fuit n^oq
immediate, s^o per inferiores Angelos minus illud purgan-
di labia obire n^o ing satisfacit n^o q^o Responsio confon-
dit Angelos ordines, n^o t^o n^o dici poterit seraphim illos
deo adclamantes, sancti, sancti, sancti, n^o e^o n^oq digni-
tate seraphim, s^o si vocari n^oq officij et p^o n^oq nulli
erit in peripheria loci ex quo colligi et p^o h^o pot-
est proprio Angelos ordo et p^o n^oq excludi poterit ordo
cherubin, si cherubim ille custodians paradisus
dicat e^o Angelus ex inferioribus ordinibus exferre s^o sim-
plex peripheria locatio n^o admittat videtur loci sitibus
ex positionibus n^o certitudo ea colligi poterit. deinde
rebelliter eade responsio q^o ut propheta n^o dicit vola-
vit ad me seraphim, s^o v^oq de seraphim ipso n^o loquendi
indicare videtur Angelus illu fuisse ex ordine seraphi-
mor, qui n^o poterunt ita appellari et inflammando pro-
pheta cu n^o d^o illu inflammaverunt. 2° Responsio

sententia autoritatis, ut eius iudicio standum necessitate
ut patet ex cap 13 de aedificiis hiarchia ubi de
iure cum sensu presertim inprimis exomnibus
similibus deinde aut potest esse Prætoria potest
at similibus ut si quid habet contra de ea re vel a deo
acceptum vel ab alio dote seu conventu demum ex
modo proponendi duas interpretat. purgationis Labion
Ipsa plane intelligitur promissa hinc videtur nihil de
finire qd non asserit ad d Greg certum e' etiam ipse
nihil definisse non potest quod attulit ex rebus aliis
potest quæ probat esse dicit. subiungit nō affirmare
re videmus quod apostoli testimonius nō approbamus.
2° arguit non videt non quomodo suspensum Angelis
inferiores ad hanc mysteria expedire potuit erat ut
ad eximas aliquas legat. misericordiam aliqui ex superioribus
rebus spiritibus ut reges ad maxima regna. Synas
his mittere solent. Vnde arguit potest facile di-
cendi ex nominibus nō potest puer formid arguit
nam promissio et peritatis quæ multis dicitur
non magis significans mysterium quomodo dominus et
quomodo dicitur nō mitti et le nomina restant hierarchia
magis videtur significare mysterium quod aliis in
omnibus nominibus id potest probat Angelis hinc 2^a hier
archia frequentat non vō nunquam mitti superiores
Angelos.

Nihil omnino de hac re potest libet in hac corda nō
nihil definire sed integrum iudicium alij relinquere potest
per d'ho autoritate præsertim cum ut unquam respond
ori potest arguit 2^a se sequit autē in hac re videt quomodo
similiter Dionysius et Gregorius hinc videtur Magister sentit
parum in 2 de p. 10 et dicit qui in hac qd nihil definire
relaxavit.

Ad id quod dicitur scriptura supra dicta. Angelum illum
appellatum fuisse seraphim ab officio ignis et purgandi
et dicitur fuisse unum de seraphim id est ex his vir-
tutibus exprimentibus quibus praesunt. nec propterea
confundunt Angelorum ordines cum in alijs locis scriptura
non sit specialiter de his exprimentibus nomen seraphim
sicut in ista historia ad 2 respondit potest et illis An-
gelis istis 12 et Principes illorum primus. Daniel id est
se seraphim id est 7. Angelus praesentat unumquemque
quod cura illius gerunt atque ad hoc illud nomen
esse seraphim. Ad 2 respondit omnes Angelos
appellari a Paulo administratione spiritus sed quod autem
nullum id quod omnes scripturae nomen sunt secundum
illius subiecti ac proinde non possunt ad ultimum si
illud nomen esset probaret omnes ac singulos Ange-
los cum quae dicitur et hieronymus de seculo missus esse quod nomen
dicitur ergo nunc inde colligi potest aliquid angelum exprime
nomen hieronymus ad nos missus fuisse.

Disputatio 29

Circa quest. 113 De custodia Angelorum

contra Scholasticos dicentium et per se per singulos homines
singulos angelos ad custodiam deputari quae colligitur ex
textu scripturae testimonio maxime ex Mathaei id est angelus co-
rum semper videtur fuisse factus mei et ait 12. angelus cui
est ubi Petrus pulsans ad hostium angelus Petri custodiae
procurator est haec doctrina ut vultur dicitur 218 et si pro gravi
demonstratio non negari negari non potest. uno expressio de pro
errore negari non potest quod haec doctrina est contra traditionem
quod non solum de fidelibus sed etiam de alijs hominibus loqui
videtur unde in scriptura inuentum primum parentes angelos
custodias habuerunt ut testatur dicitur act. 4 quia si carnis
curam remissione perierant temptari a demone et perire ut proba-

bit vultus.

similiter & virgo habuit angelum custodem ut dicitur in
q^o arca^o & et rae q^o sunt viator inferior angelo in
et supra nata potuit p^ouare n^o id fuit contra eius digni^o
imo dicitur ut quo carny erat deo eo diligentius custodi
retur Adde me Antichro deputat angelum custodem
sicut me alias grae p^ospicio ad salute^o n^o esse
d^o h^oo art^o 4 ad 3 q^o deus vult omnes h^oo salu^o fieri
atq^{ue} ab eo ex parte nulli h^oo deest p^o omnib^{us} p^ohib
india ad salute^o n^o valde n^o dicit d^o d^o d^o bonu^o
ut h^oo h^oo erat p^odit^o s^o s^o n^o p^onat co^o effe^o ab
geloru^o custodia^o t^oo me illa p^onat antichro. s^o s^o
Ch^o s^o non habuit Angelu^o custodi^o n^oq^{ue} indigni^o
illo r^oo d^o n^o q^o h^oo h^oo erat a verbo p^odit^o
t^oo v^o t^oo et ab illo regeretur p^oo erat g^o h^oo
n^o erat p^onat v^o t^oo s^o s^o t^oo t^oo comprehen^o
t^oo p^onat q^o non indigebat Angelo ut ab
eo doceretur et imbueretur q^o p^onat erat An
gely nec ut moueret ad bene p^onat q^o d^o effe^o
plenu^o g^o p^onat se ip^oo creatore nec ut moueret
oc^o et p^onat p^onat q^o erat n^o imp^o
N^o refert quid fuerit ab Angelo conseru^o
q^o q^o modo explu^o conseru^o illa inde
n^o colligitur habuisse angelu^o custodi^o angelu^o
ille p^onat dei ordina^o t^oo n^o p^onat fuit ad h^oo
ad eu^o effe^o ?

Paro Angelu^o custodi^o deputat h^oo ab h^oo
natura^o sine t^oo ante h^oo n^o ab q^o omni
genit^o carerent angelo custodi^o q^o d^o conseru^o s^o
non v^o ante natura^o non p^onat t^oo in utroq^{ue}
n^o d^o n^o p^onat cui ut n^o d^o art^o 5 t^oo id
ab Angelo n^o custodi^o custodi^o aut^o homi
n^o Angelu^o semper et quom^o al^o d^o d^o t^oo
t^oo non t^oo quod effe^o custodi^o nam t^oo

ad 2

in oculis Angelus cognoscat quid agatur circa hoc &
possit impire adesse cuperet uno iuxta ordinem divinae
voluntatis et ideo in hoc aspectu quod permittit labium
peccatum et pati aliquid subalatione et dolore unde non
tristatur etiam si homo tibi commisit labium in peccato
immixta videtur id non contingere de neglig. ad 1° dicitur per
mittente. Sum etiam quod a 1° tr. 1° non potest summa de
beatitudine propria beatitudinis pellenae omnium beatitudinis
dicitur illud 1° 1° 33. Angeli pauci amore flectunt
omnis iuxta sensum hystoriarum significatur ibi nuntii
et regna ad Raphaelen qui dicitur hystoriarum audientem
pauci cum nihil propere redierunt messi et amore de
flectunt rursus vobis impudens et iuxta sensum allego
ricum intelligunt predicatores evangelii 7° 1° 2° sensu
anago quod exprimit locus 1° de Angelis flectit illam
impressionem intelligenda

Adde singulis regni alique promissis etiam in
debetur singulis Angelis esse proprium ad aspectum sic de
cent plerique 1° et confirmat in cap. 12 dicitur ubi introducit
amator et evangelii quorum unus erat promissus personam
alter promissus grecorum 29 Gabriel promissus capinorum in part.
de 49 michael promissus populi deas in illi idem dicit
non immerito de singulis amantibus et collegis uno in
debetur quod exprimit personam publicum dicitur ange
licum aspectum habere uno in probata aliorum in publicum
quod et confirmat de divina bonitate et iuxta humanum
praesens singulis spiritibus rursus singulis Angelis aspectus
assignatus esse videtur alii et hi influunt de Aug lib 33
quasi 7° ubi significare videtur unum angelum rursus
humanae voluntatis Angelum perfectum fuisse

Quare si dicitur 1° An angeli aspectus essent

pro

solus de infimo ordo infimae humanitatis pro subditis
vix videtur proprius. Angeli infimae ^{humanitatis} carnis qui de cetero
promissus deputatus esse ad custodiendum reges et eos
pro regimine mundi saltem ut sunt personae pub-
licae videtur vero Angelis qui dicunt Archangelis
promissus esse promissus. Primumque constanter et colligere
custodiendum imperat tempore esse custodire probaturum per
pernam

Quaestio 2^a an sit discordia abigenda inter du-
gelos cupidos rem dubitandi probat cap. 10 Danielis
ubi Gabriel dicit promissus regni Persarum restitit mi-
hi viginti et uno diebus alii qui sui exponunt
ut valent promissus illud regni persarum fuisse Ange-
lum malum Thodoretus. In eundem locum et Greg. 17 moral
et quum sequitur d'ho. act. 5 et alij scholastici qui ex-
ponunt illud fuisse Angelum bonum dicunt qui primum
illud non ita intelligendum esse ut boni illi Angeli ab-
soluto videlicet discordarent 1^a conditionali et quando no-
luntas dei illi manifeste non erat sed unus Ang-
elus propter Danielis preces optabat ut populus Isra-
el liberaretur a Persarum castriitate. aliter v. Angelus
regni Persarum militans optabat de utilitate sorte
quod gentibus aliqui capiebant ex communi et conser-
pare Judaeorum nempe cum Angelus id cuperat
absoluto 1^a conditionaliter si deo displiceret unde d'
Gregorius lib. cap. et ut ostenderet Angelus ille ad
submitte absoluto discordis videlicet etiam si videlicet
submitte videlicet contraria sui aut quorum tamen una
videlicet d' sui aspectus voluntas firma quod dum sem-
per adspiciunt quod obtinere non valent nunquam videlicet

Disputatio 30
Circa quest 114. De demoniis & magis 174
regnatione

hominis impugnant ad demonem sudent multo esse
supponitur in dno tempore illud suspensum, sed s^o ad
sensus magis ultra aduertendum tamen d^o et demoni su
rit causa indirecta omnium peccatorum quatenus primus
parentes ad peccandum induxit non esse tamen direct
omnium peccatorum causa potest enim homo peccare
etiam demone non iudicente unde ad Aug serm 68 ad
fratres videt significare demonem herari ad quodlibet pec
catum quod homo committit intelligendum d^o ut vellet
frequenter se contingere et non semper videtur amittit
d^o h^o art^o demonem videtur ab hoc quod apprehenditur
recedere ab eo ad aliquid tempore post modum s^o videtur
quam ad eum redire et redintegrare pagum allegatur
ex illo Matthi 12. venistis in domum meam unde videtur

videtur tamen potest an sicut cuique h^o
deputatus d^o bonis Angelis eto etiam sit cuique deputatus
alio multo affirmant Magist^o in 2 d^o 11 Orig 3 lib
periorib^o 12. dicens in lib de vita Mag^o Mal donis
in cap 7 Matthi 12 videtur de Angelis malo per
hanc intelligi posse illud Pauli 2° ad cor 12. d^o
d^o mihi spiritibus carnis meae Angelus satanae
vaz 224. 12 ait h^o in hoc aere mansit numerus
demonum ad hoc suspensum se non dubitare prope
demonem sollicitudine esse in assignando cuique h^o. app^o
natura sicut est deus in assignando cuique corpus
Ego sane non dubito esse numerum demonum in hoc aere

Suspensum

4 10 4

4 3 4

2 2 2
2 2 2

8 10 1
8 10 1
8 10 1
8 10 1
8 10 7

3
4 4

2 2 2
2 2 2

8 10 1
8 10 1
8 10 1
8 10 1

MS.
41
76